

ÁRA: 396 FORINT

A MODERN MESEMONDÓ

Interjú
Fábry
Sándorral

2001. február

KIK

BŐVÍTI A MEMÓRIÁT!

2

A BANKOK EGERE

Ügyintézés a karosszékből

VILÁG- BÁJNOKOK

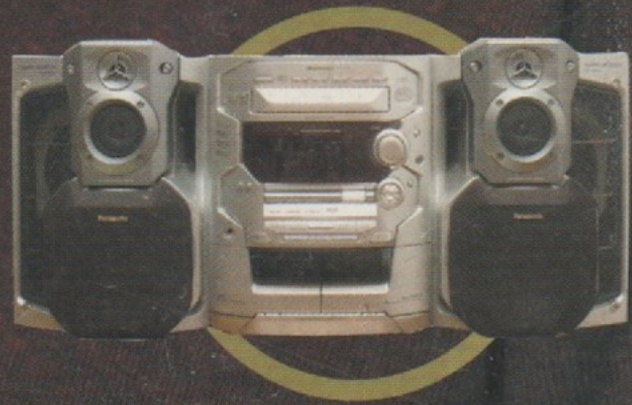
Amit a szépségkirálynőkről
tudni érdemes

MIVEL JÁTSZANAK A FIÚK?

A játékkonzolok
legújabb királya

A ZSEBDUDOR

A kicsi, tömzsi svéd

INTERNET SZÁMÍTÓGÉP NÉLKÜL!

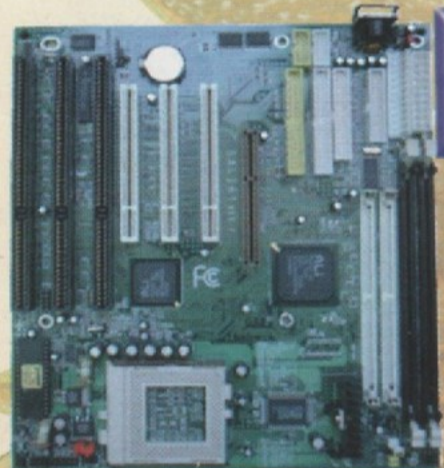
ACORP®
INTERNATIONAL

Hivatalos importőr
www.acorp.hu

INTERNET SET TOP BOX

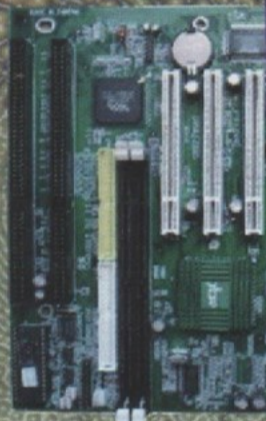
TV TUNER KÁRTYA USB

ALI61

Socket 7 Processzor 233-500 MHz

VIA85P

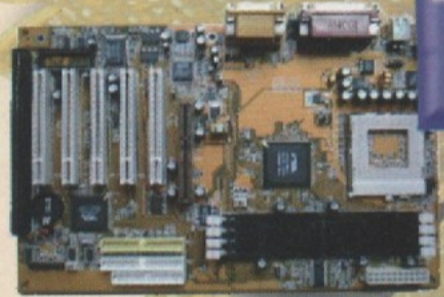
Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron
Coppermine Processzor 300-800MHz

M810C

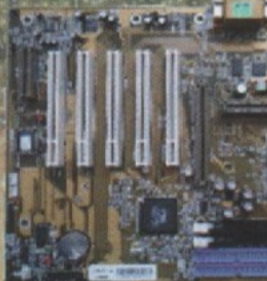
Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron
Coppermine Processzor 300-800MHz

BX83

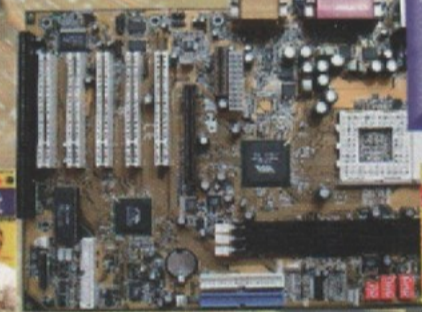
Intel Socket 370 PII/PIII, Celeron
Coppermine Processzor 300-866MHz

7VIA71

Slota A, VIA, KX133, ATX

7KTA

Socket A, VIA, KT133, ATX

Legtámogatottabb termék! ACORP SZERVIZ: 06 30 996 2437

797CA család

4H30A család

GM42A család

E09A család

915GAS család

8850 család

MH28A család

BT16A család

917HAK család

Nagykereskedés

Mycom Kft.
Budapest, Kelenföldi u. 2.
Tel.: 204-5444, 204-5434 Fax: 204-7444
www.mycom.hu

COOMP-KER Computer center
Budapest, Nádasdy u. 6.
Tel.: 215-2923, 216-8206, Fax: 216-1163
www.coompker.hu

Társalgó

Társalgó

ÜDVÖZÖLJÜK A TÁRSALGÓBAN!

E hasábkon az Önök leveleit, hozzászólásait, a gépekkel kapcsolatos történeteit szeretnénk közreadni. Feltétlenül írják meg nekünk véleményüket, kritikai észrevételeiket, illetve lapunkkal kapcsolatos ötleteiket, javaslatokat. A véleményünk szerint legnagyobb érdeklődésre számot tartó leveleket a Társalgóban leközöljük. Kérjük, írjanak!
LEVÉLCÍMÜNK: KLIKK, 1300 Budapest, Pf. 210.
E-MAIL: klikk@vogel.hu

Szia Klikk!

Először is gratulálni szeretnék az újsághoz, nagyon-nagyon tetszik. A kérdésem az, hogy nem tudtok-e megemlíteni egy kicsivel több információt Harry Potterról és írójáról, J. K. Rowlingról... Tudom, hogy már fel lett tűntetve egy pár magyar oldal (ezeket meg is néztem, nagyon jók, köszi!), de ami külföldi? Előre is köszi, ha tudtok segíteni:

vampire girl

Kedves Vampire Girl!

Elismerő szavakat köszönjük. Bizonyára nem jutott el hozzátok decemberi számunk. Abban jelent meg „Rabul ejtett gyermekek” című írásunk, amely számos érdekességet tartalmaz a varázslótanonc Harryról és „szülőanyjáról”, Rowlingról – többek között külföldi webhelyeket is.

Üdvözlettel: **Bánhegyesi Zoltán**

Hello Klikk!

...hiánylom a lapból az igazi számítástechnika bemutatását. Mert amit most mutatnak be, az csupán üzlet és nagyon távol áll a számítástechnikától. Aki régi motoros, az tudja, mire gondolok. Valamikor a nyolcvanas évek derekán még valóban volt számítástechnika. Ami most megy, az már nem is hasonlít rá: rideg, számító kereskedők és erkölcsstelen software-gyártók konkurenciaharcára már annál jobban. Azért vannak kivételek, gondolok itt az AMIGA- és a MACINTOSH-használók széles táborára. Jó lenne, ha teret adnának ezeknek a platformoknak is. Én és még sokan mások szívesen olvassuk róla. További jó és kellemes alkotói munkát kívánok!

Üdvözlettel: **Fábián Zoltán**

Kedves Fábián Zoltán!

Úgy tűnik, a számítástechnika – sokak számára legendás – hőskorának vége: már nem kell 1 kilobyte memóriába programokat belegyömöszölni, 28x64 karakteres képernyőn grafikát előállítani... A számítástechnika üzlet (is) lett, mégpedig óriási üzlet – ennek előnyeivel és hátrányaival egyetemben. Tervezzük, hogy a jövőben ki-kitekintünk az eltérő platformok világba is – már csak az alternatívák ismertetése kedvéért is.

Üdvözlettel: **Bánhegyesi Zoltán**

Tisztelt Klikk!

Egy apró kérdéssel fordulok hozzátok. Nagyon sokat foglalkoztok a mobiltelefonokkal, ami persze nem probléma. A kérdés, ami foglalkoztat, hogy nem igazán értem, hogy a szolgáltató hogy találja meg a telefonomat, amikor hívnak, bárhol legyek is. Az odáig rendben van, hogy a SIM kártya tárolja a telefonszámot és az országon belül megtalál. De ha külföldön vagyok? Legyetek szívesek, ezt írjátok meg nekem! Előre is köszönöm:

Wave

Szia Wave!

Attól tartok, hogy terjedelmi okokból itt nem tudok válaszolni, de mivel talán nemcsak benned merült fel ez a kérdés, következő számaink valamelyikében foglalkozunk majd a GSM-rendszer működésével, és meglátod nem is olyan misztikus ez a dolog!

Üdvözlettel: **Zolnai Balázs**

Tisztelt Klikk!

...kérdésem lenne Sexmoney Ákoshoz. A 2001. januári számban olvastam a cikkedben egy „Zooass” nevű oldalról letölthető Windesktop csomagról, de sajnos nem találtam meg. Rengeteg menüpont van. Leírnád a pontos fellelhetőség helyét, ahonnan letölthetem? Előre is köszönöm.

Üdvözlettel: **S. Tamás**

Kedves Tamás!

Örülök, hogy nem fogadtad tamáskodva azon állítást, hogy létezik valahol egy reális alternatíva a Windows Asztal hagyományos kinézetével szemben, amely lényegesen otthonosabb környezetet teremt minden elgyötört felhasználó számára. Azoknak, kiknek napjait csak havonta legfeljebb egyszer aranyozza be egy-egy, khm, klikk. Az akciósomag fellelése, a meglehetősen kiterjedt Zooassen sem különösebb nehéz: a bal oldalon található menü első pontjában (Fun and Games) felbukkanó csacskaságok között kutakodva rögtön meg is lelheted. A keresést ugyan némileg megnehezíti, hogy a merőben téves képzetekre alapot adó eredeti név helyett, inkább a letölthető file nevét jelöltem meg. Ezt a kis aranyost csak a kiválasztottak azon szűk köre élvezheti, akik nem átnak 10 dollárt befektetve regisztrálni is magukat. Mivel napi hét forintot nyilván csak kormánypárti politikusok és banki igazgatótanácsokban székelő milliárdosok engedhetnek meg efféle szórakozásokra, esetleg meg lehet próbálni letölteni a cikkben megjelölt magyar oldalról is.

Üdvözlettel: **S/M a Kos**

Tisztelt Szerkesztőség!

... szeretném felhívni a figyelmüket néhány dologra, mely megtévesztheti, tévesen informálhatja a tisztas olvasótábort. A decemberi számban leközölt ISDN-akciót decemberre már visszavonták, ami az ISDN NET csatlakozás esetében azt jelenti, hogy a közölt ár többszöröséért lehet csak megvásárolni. Az ISDN 2+ havi kedvezményes díja 4875 Ft standard csomaggal... A korlátozott felhasználási idejű ADSL (NetXpress) szolgáltatást azok a cégek használhatják előnyösen, akik idáig normál telefonvonalon, napi pár órát interneteztek, így ők jelentős költséget takaríthatnak meg, és nagyobb sávszélességű szolgáltatást kapnak.

Németh György

Kedves György!

Köszönjük az észrevételeit és a témával kapcsolatos hasznos kiegészítéseit, amelyekkel egyetértünk, de hely hiányában nem tudtuk őket leközölni. Sajnos gyakran így van ez, amikor árról vagy akcióról írunk: mire olvasóinkhoz eljut a cikk, már aktualitását is veszítette az információk egy része. Időközben az ISDN 2+ havidíja is 6000 Ft-ra módosult, de nem is ez a fontos. Reméljük, hogy mégsem volt teljesen haszontalan a cikk, hátha éppen ebből tudta meg valaki, mit is takar ez a négy betű...

Üdvözlettel: **Zolnai Balázs**

Helló!

Az újság januári számában lévő „JOBBA, MINT AZ IGAZI?” című cikk alatt lévő kép érdekelne, vagy további képek a rajta levő személyekről (elsősorban a barnáról) :) Kérem segítségeteket, hogy számítógépes formátumban honnan tudnám megszerezni őket.

Előre is kösz. :) -L-

Kedves L.!

Az említett cikkünkben szereplő hölgyek hozzátok hasonlóan rengeteg olvasónk tetszését elnyerték. Ebben a hónapban jónéhány olvasói levél az ő nevüket, címüket és e-mail elérhetőségüket firtatta. Sajnos ezeket nem tudjuk közreadni, sőt egyelőre további képeket sem tudunk bemutatni róluk, azt azonban megígérhetjük, hogy lapunk későbbi számaiban is találkozhatok még játékos kedvű leányzókkal.

Üdvözlettel: **Várlaki Tibor**

Társalgó

Hírek

Tilos a szexböngészés

Számítógépadó?

Papírmobil 10 dollárért

Fődíj – az úrállomás

Az ember

A modern mesemondó

Fábry Sándor szerint az internet eszköz csupán. Legjobban talán csajozásra használható

A háló

Bálarajók

Farsang Riótól az Operáig

Öltözködöm, tehát vagyok!

Szépséges ruhák, elegáns kosztümök, merész estélyik. Divat a világhálón

3 Világbajnokok

A szépségipar hősei és áldozatai

7 Ingyenettel!

Két új, ingyenes internetelérést kínáló szolgáltató jelent meg a magyar piacon

Emil listája

A levelezőcsoportok világa – Az agykontrolltól a viccgyűjtőkhöz

12 Útjelzők

a dzsungelben 30

Magyar internetes portálok

A bankok egere 32

Pénzügyeinket immár karosszékéből is intézhetjük

15 Barangolás

A-tól Z-ig 36

Asztrálfény, bowling, diákoldal, napilapok, szótár, Schumi-klub...

19 Klikk-klakk

Válogatott sztorik a hálóról

A gép

Aranyos kapcsolat 42

Compaq Magyarország – Üzlet és sport szelleme

Korongolók a porondon 44

CD-olvasók és -írók, DVD-olvasók

Festékszabálók 46

Hogyan válasszunk nyomtatót?

22 Mivel játszanak a fiúk? 48

A játékkonzol-rajongókra ismét ráköszöntött az ácsingózás időszaka. Itt a Sony PlayStation 2.

A program 51

Magyarok

a marslakók? 52

A számítástechnika történetének magyar nagyjai

Göröcsoldó 55

ECDL: út a vizsgáig. Kipróbáltunk egy távoktató programcsomagot.

Kell egy csapat! 57

Az Electronic Arts kedvelt játékának új változata: FIFA 2001

Van mááásik! 58

Ismertetünk egy grafikai, egy weblap-készítő és egy processzorfigyelő programot

Fortélyok

Mentsünk másként! 60

Hogyan mentsük dokumentumainkat különböző formátumokba?

Csatolmánytudomány 62

A levél-melléklet készítésének fortélyai

Becsüljük meg! 64

Készítsünk költségbeclést táblázatkezelő programmal

A telefon 65

Ki tette magáévá? 66

Ellopott, elhagyott telefonok: mit csináljunk, ha megtörtént a baj?

A pöttöm francia 69

Az Alcatel cég 302-es modelljével ismerkedtünk.

Van új a WAP alatt 70

Néhány hasznos hely, ahova érdemes ellátogatni a WAP-os telefonnal

A zsebdudor 72

Ericsson T20s: a cég igen népszerű T10s modelljének méltó utódja született

Tartalom

A nyertesek listája a 97. oldalon olvasható.

Képmutatók

73 Mik is azok a jópofa kis ábrák a telefonok kijelzőjén?

Az ezermester

75 A Nokia mindentudó kommunikációs eszközt fogtuk vállatúra

73

75

Nicsak, (éppen) ki beszél?!

78 Hívásslószolgáltatások: néhány hasznos funkció, ami tényleg a telefonáláshoz kötődik

Hang és kép

79 Hallgatni arany 80 A sétálómagnótól a hifi-toronyig. Milyen és mennyiért kapható?

Elvezetni élvezet

82 Az autórádió megmondja, merre kanyarodjunk. Ez a műholdas helymeghatározó rendszeren alapuló navigációs rendszer

Hétfejű gyártmány

76 A legkorszerűbb videomagnóknak már hét fejük van. A többfejűek többet tudnak

Repülhet a nagymama

86 Amikor számítógéppel szerkesztjük a videofelvételeket, a nagymamát is belemontírozhatjuk a külföldi nyaraláson felvett képek közé

Régi csibészek

90 Nyáron megismétlődik a csoda: a Népstadionban közös koncertet ad a magyar beat „szentháromsága”: az Illés, a Metro és az Omega

Szemfüles

93 Pletykák itthonról és a világból. Film-, videó-, DVD- és CD-ajánlók

Rejtvény

97 Előzetes 98

A szomszéd zsebe mindig zöldebb

76 Lássuk, mennyibe kerül a szomszédos országokban a mobil csevegés!

hírek

A háló

Ingyen a telefonfülkéből

A British Telecom januártól új szolgáltatással kedveskedik a briteknek – nyilvános telefonjain ingyenes internetes hozzáférést és elektronikus levelezést kínál. Nagy-Britannia-szerte hatszáz nyilvános telefonállomást alakított át a BT multimédiás terminállá. A bevásárlóközpontokban, vasút- és metróállomásokon, repülőtereken, az autópályák mentén lévő nyilvános fülkéit júniusig mindenki ingyen használhatja. Az akció része a brit kormány tavaly bejelentett tervének, miszerint 2005-ig mindenki szá-

mára lehetővé teszik az internethez való hozzáférést. A telefonszolgáltatás a kezdeményezés fogadtatásától teszi függővé a későbbi lépéseit.

Iskolai szűrés

Az amerikai Kongresszus elfogadta azt a törvényt, mely szerint csak azok az iskolák és könyvtárak kaphatnak számítástechnikai felhasználásra szövetségi pénzügyi támogatást, amelyek úgynevezett szűrőszoftvereket helyeznek el számítógépeiken. A vita máris óriási. Jogvédő szervezetek szerint a törvény „beavatkozás a helyi döntéshozásba”, míg a szülői képviselőkkel azzal vádolják az internetszolgáltatókat, hogy alig tesznek valamit azért, hogy megvédjék a gyermekeket a pornótól. A Peacefire nevű on-line jogvédő csoport eközben elkészített egy programot, mely állítólag hatástalanítja az összes közkeletű szűrőszoftvert.

Újra [origo]

Peren kívül megegyezett a Matávnet Rt. és a Dunaholding Informatikai Stúdió az Origo név használatáról. Mint arról hírt adtunk, a Matávnetet – a Dunaholding kérésére – november 30-án tiltotta el ideiglenesen a Fővárosi Bíróság az elnevezés használatától. A Dunaholding azonos néven működtette saját internetes ingatlanadatbázisát, s évek óta bejegyzett védjegy volt a vitatott név. Az ideiglenes felfüggesztés addig tartott volna, míg az ügyben jogerős ítélet nem születik. Erre leghamarabb 2001 februárjában kerülhetett volna sor. A két cég január 2-án azonban peren kívül megegyezett, így a népszerű portál újra a **www.origo.hu** címen olvasható.

Tilos a szexbongészés

Kudarcot vallott hat egyetemi professzor kezdeményezése Virginia állam azon törvényének visszavonására, amely megtiltja az állami alkalmazottnak, hogy munkahelyi számítógépeken erotikus tartal-

mú honlapokat látogassanak. Az amerikai Legfelsőbb Bíróság nem volt hajlandó meghallgatni a javaslatot, mely szerint a tilalom az oktatókat akadályozza a kutatásban és sérti a szólásszabadságot. Az egyik előterjesztő elmondta: a rendelkezések miatt nem tudja diákjaival a szövetségi erkölcsrendészeti törvényeket elemezni. Egy pszichológiai professzor pedig arról panaszkodott, hogy nem tudja a szakirodalmat tanulmányozni. A törvényhozók szerint viszont az államnak joga van egyes anyagokat letiltani a saját tulajdonában lévő számítógépeken.

Ingyenlottó

Nagy sikerrel indult el múlt év decemberében a FotexNet Kft. új játéka, amely az **ingenylotto.hu** címen érhető el. Az elmúlt egy hónap során a regisztráltak száma meghaladta az ötvenezret, a nyertesek pedig az ezret. A népszerű játék újabban mobiltelefonról is játszható. Minden telitalálatos szelvény naponta egymillió forintos FotexNet.hu vásárlási utalványt ér. A játék ingyenes, a nyeremények adómentesen kerülnek kifizetésre. A fent említett játékban ezentúl már nem csak az internetfelhasználók vehetnek részt. A Westel 900 Rt. és a FotexNet Kft. együttműködésének keretében az Ingenylottó már mobiltelefonról is elérhető. A játszani vágyónak nem kell mást tenniük, csupán a tippet tartalmazó SMS-t kell elküldenie a megadott telefonszámra. A tippküldést megelőzően a játékosnak regisztrálnia kell magát.

hírek

A gép

Microsoft-gyár Magyarországon

A Las Vegas-i Consumer Electronics (Szórakoztatóelektronikai) Show-n személyesen Bill Gates mutatta be a Microsoft Xbox nevű játékkonzolját. Az Xbox révén a Microsoft a Sony PlayStation 2. és a Sega Dreamcast konzoljaival kívánja felvenni a versenyt. Magyarország számára közvetlenül a bruttó hazai termék (GDP) 3 milliárd dolláros növekedését hozhatja a szoftveróriás azon terve, hogy az Xboxot részben Magyarországon fogja gyártani. Annak érdekében ugyanis, hogy a fogyasztói igényeket a világ minden régiójában zökkenőmentesen ki tudja szolgálni, a Flextronics International Ltd.-del kötött szerződést az Xbox mexikói és magyarországi gyártására. (Az összeg a magyar export tíz százalékának, illetve a GDP öt százalékának felel meg). A cég tervei szerint az Xbox – egy 500 millió dolláros beharangozó kampány után – már 2001 őszén kapható lesz az Egyesült Államokban és Japánban, míg az európai megjelenésre 2002 első negyedében lehet számítani – egyelőre ismeretlen áron.

Magyarország számára közvetlenül a bruttó hazai termék (GDP) 3 milliárd dolláros növekedését hozhatja a szoftveróriás azon terve, hogy az Xboxot részben Magyarországon fogja gyártani. Annak érdekében ugyanis, hogy a fogyasztói igényeket a világ minden régiójában zökkenőmentesen ki tudja szolgálni, a Flextronics International Ltd.-del kötött szerződést az Xbox mexikói és magyarországi gyártására. (Az összeg a magyar export tíz százalékának, illetve a GDP öt százalékának felel meg). A cég tervei szerint az Xbox – egy 500 millió dolláros beharangozó kampány után – már 2001 őszén kapható lesz az Egyesült Államokban és Japánban, míg az európai megjelenésre 2002 első negyedében lehet számítani – egyelőre ismeretlen áron.

Az Apple és a Compaq a jövőben DVD-írókkal szállítja a gépeit. Az Apple a következő generációs Power Mac-et, a Compaq pedig a Presario sorozat új változatát fogja felszerszámozni a „rég” CD mellett, a DVD olvasására és írására is képes DVD-R-meg-

DVD a CD helyett

hajtókkal. Tavaly – szerte a világban – több mint 12 millió DVD-lejátszót adtak el, azonban DVD írására is képes meghajtókból sokkal kevesebb kelt el (elsősorban a készülékek átlagosan ezer dollár körüli ára miatt). Az árak várható csökkenésével a helyzet vélhetően megváltozik. Becslések szerint idén közel kétfélmillió DVD-író fog gazdára találni, szemben a várható 40-50 milliós CD-író eladással.

hajtókkal. Tavaly – szerte a világban – több mint 12 millió DVD-lejátszót adtak el, azonban DVD írására is képes meghajtókból sokkal kevesebb kelt el (elsősorban a készülékek átlagosan ezer dollár körüli ára miatt). Az árak várható csökkenésével a helyzet vélhetően megváltozik. Becslések szerint idén közel kétfélmillió DVD-író fog gazdára találni, szemben a várható 40-50 milliós CD-író eladással.

Számítógépadó?

A francia kormány adó kivetését tervezi a digitális felvételek készítésére alkalmas eszközökre, hogy a zenészek és filmgyártók kalózmásolatok miatti veszteségét valahogyan enyhítse. A kultusztárcától származó javaslat értelmében ilyen adó alá esnének a számítógépek, merevlemezek, játékkonzolok, DVD-lejátszók, mobiltelefonok és CD-írók, mivel – az indoklás szerint – az összes digitális készülék képes hang- és képrögzítésre, tehát a jogdíjkiesést központilag kell pótolni. A forgalmazók és a gyártók tiltakoznak: szerintük az új adóval azokat a vásárlókat büntetnék, akik nem őriznek jogellenesen másolt anyagokat a gépeiken, azokat csak saját „produkciónak” tárolására használják.

Bőrbaj

A Microsoft Windows Media Player 7-hez kínált skinek, azaz az ízlés szerinti küllemet biztosító „bőrök” súlyos biztonsági problémákat okozhatnak – legalábbis a közismert bolgár hibavadász, Georgi Guninski szerint. Guninski azt állítja, hogy a bőrbaj révén külső támadók képesek le-

hetnek a gép könyvtáraiban böngészni, és elindíthatnak tetszőleges programokat is, mivel a színes burkolat telepítésekor a különböző segédfájlok között egy Java alkalmazást is becsempészhettek a gépre. A Microsoft szerint a bug (hiba) kivédhető. A felhasználónak ki kell kapcsolnia az ismeretlen Java alkalmazások futtatásának engedélyezését. A hibát egyelőre vizsgálják, és ha valóban biztonsági rést fedeznek fel, közzéteszik a javítást – közölte a Microsoft.

Egy legenda halála

Január 12-én elhunyt William Hewlett, a Hewlett-Packard vállalat egyik alapítója. A 87 éves mérnököt családi körben, álmában érte a halál. Hewlett 1939-ben – 538 dollár kezdőtőkével David Packarddal közösen – alapította meg cégét, egy Palo Alto-i garázsban – s vált ily módon, társával együtt az informatikai ipar fellegváraként emlegetett Szilícium-völgy megeremtőjévé is. A cégecske kezdetben hangtechnikai eszközöket gyártott (első megrendelőik között volt Walt Disney stúdiója is). A számítástechnika felé a döntő lépést 1972-ben tették meg, amikor piacra dobták az első zsebszámológépet – végképp a múzeumokba számúzva a logarlécet. Hewlett 1977-ig elnökként vezette a vállalatot, amely irányítása alatt több tízmilliárd dolláros forgalmú, számítógépek és tudományos műszerek gyártásával foglalkozó óriásvállalattá vált. Hewlett a Forbes magazin listája szerint kilencmilliárd dolláros vagyonával az Egyesült Államok 26. leggazdagabb embere volt.

hírek

A telefon

Böngészőtelefon

Az S40-es típus piaci bevezetése az első lépés a Siemens USA-beli mobiltelefon-stratégiájában. Az S40-es a Siemens első háromsávós mobiltelefonja: nemcsak az Európában és Ázsiában használatos 900 MHz-es és 1800 MHz-es frekvenciákon, hanem az Egyesült Államokban elterjedt 1900 MHz-en is működik. Az S40-es lehetővé teszi használni a neten való böngészést és – HSCSD (High Speed Circuit Switched Data) technológiának köszönhetően – a nagy sebességű adatátvitelt. Magyarországon is egyre nagyobb teret hódítanak a Siemens mobiltelefonok, melyek piaci részesedése tavaly 10 százalék körül alakult. 2001-ben a Siemens Rt. Mobil Kommunikációs üzletága már 20 százalékos piaci részesedéssel számol.

Változik a térerő

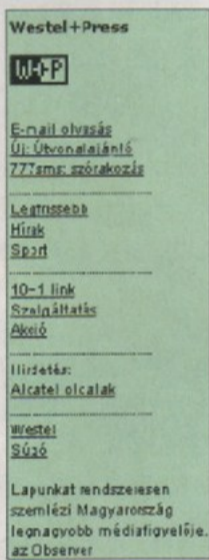
A kétszázazredik ügyféllel rendelkező Vodafone január 6-tól kikapcsolta a Pannon GSM budapesti hálózatát, s ezentúl

kizárólag saját hálózatán bonyolítja a teljes fővárosi forgalmat. Továbbra is biztosított az országos lefedettség a Pannon GSM meglévő hálózatán megvalósuló nemzeti roamingnak köszönhetően. Gyengébb térrővel kell viszont számolni a főváros egyelőre kevésbé lefedett helyein (például a Budai hegyekben), és a metróban való telefonálás lehetősége is elveszett. Vidékről (még a Pannon hálózatából) indított hívás Budapestre érkezvén nem szakad meg, a készülék csak a hívás befejezése után áll a saját hálózatra. A Vodafone hálózatából indított hívás Budapestet elhagyva viszont csak addig él, amíg elérhető a saját hálózat, majd a „megszakadás” után a Pannon hálózatából újravezve lehet folytatni a beszélgetést.

Útvonalajánló

A Westel Mobil Távközlési Rt. – Magyarországon elsőként – WAP-os útvonalajánló szolgáltatást indít, amely Budapest és a fővárost környező 78 település területén nyújt navigációs segítséget. A WAP-felhasználónak mindössze kiindulási helyzetét és úti célját kell megadnia, majd kiválaszthatja, hogy autós vagy tömegközlekedési útvonalajánlatot kér-e. A tömegközlekedési eszközökre vonatkozó ajánlat figyelembe veszi a BKV teljes, az agglomerációra is kiterjedő járatrendszerét, a program a másodperc tört része alatt kiszámolja, hogy hol érdemes átszállni. Az autós útvonalajánlat a napszaknak megfelelő leggyorsabb útirányt adja meg, jelölve a bekanyarodási pontokat és az egyes útszakaszok hosszát is. A rendszer figyelembe veszi a fővárosi útlezárásokat és felbontásokat, és becslést ad a várható menetidőről. A másik újdonság, hogy már WAP-on is elérhető a hetente frissülő operátorlogó- és csengőhanggyűjtemény, így már WAP-on is válogathatunk a mobiltelefonnak egyéni jellegű kölcsönző kis képek és dallamok közül. Az oldal címe: wp.hu/index.wml

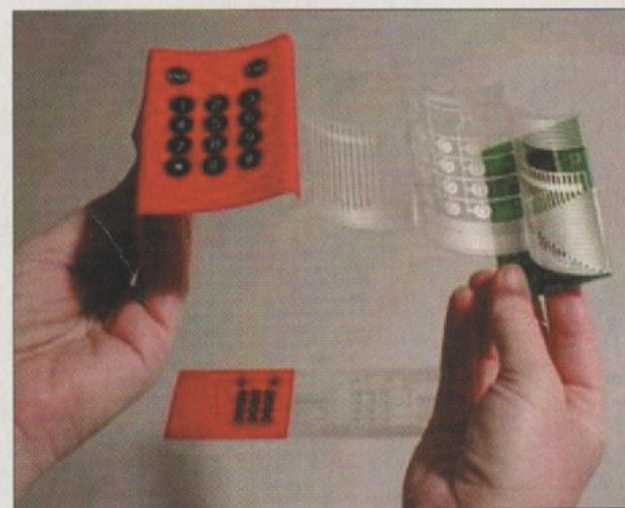
Már nem „mindenkinek”

A Matáv 2001. január 15-től nem fogad el újabb megrendeléseket a „Mindenkinek” csomagra. Ennek az az oka, hogy 2001. március 1-jétől kezdődően több, szerkezetében is új kedvezményes csomagra fizethetnek majd elő az internetezők. Aki már rendelkezik „Mindenkinek” előfizetéssel, az 2001 júniusáig használhatja ezt a csomagot. A Matáv 150 forintos díjkedvezménye szintén érvényben marad júniusig.

Papírmobil 10 dollárért

Egy bájos amerikai feltaláló hölgy, Randice-Lisa Altschul még az idén piacra akarja dobni találmányát az eldobható papírmobiltelefon. A telefon 60 perc beszélgetési időt engedélyez, ezután újra feltölthető vagy akár el is dobható. A papírmobil kapható lesz a szupermarketekben is, de várhatóan sok nagy cég ingyen fogja osztogatni vásárlóinak. A tervező állítása szerint máris százmillió telefonra van megrendelés, és a vevők között még telefonkártyacégek is találhatóak. A tervek szerint 2001 szeptemberében kezdik a terméket forgalmazni és a jövő nyárra válik világszerte elérhetővé.

Hang & kép

Földij – az űrállomás

Az új nemzetközi űrállomásra utazhatnak azok, akik megnyerik az egyik német kereskedelmi televízió egész világra kiterjedő vetélkedősorozatát. A tévéállomás évente több helyet foglalt le a jelenleg még csak három modulból álló Alfa űrbázison, ahová a győztesek eljuthatnak.

A fellövés előtt természetesen alapos

egészségügyi vizsgálaton is átesnek majd, akik eljutnak odáig, és egy féléves kiképzésen is részt kell venniük Bajkonurban, az orosz űrhajósok kiképzőbázisán.

Indul a GTV

Megkezdte a próbasugárzást Magyarország első gazdasági televíziója, a GTV. A műsor az Antenna Hungária MPEG2 DVB programcsomagjában jut el a kábeltársaságokhoz, de az Amos műholdról, a digitális vevőkészülékkel rendelkezők is

foghatják majd műsorát. Az egyelőre négy órás kísérleti programban a tőzsdei információk és a pénzügy hírei mellett kiemelt szerep jut majd az informatikának is. A GTV saját weboldallal is támogatni kívánja a televíziós műsort, vagyis – ezek szerint – a gazdasági hírtelevíziók már jól bevált világmodelljét igyekeznek követni a Bloomberghez és a CNBC-hez hasonlóan. A digitális programcsomag egyébként már hattagú: a GTV a MiniMax, a Magyar ATV, a SATeLIT, a MusicMax és a Filmmúzeum mellé társul.

antenna hungária

Mobiltévé

Japánban a kormány döntése alapján a következő öt évben, olyan irányban fejlesztik tovább a mobiltelefonokat, hogy azok képesek legyenek megjeleníteni majd a digitális televíziók műsorát is. A földi sugárzású digitális tévéadások 2003-ban fognak elindulni Japánban, de ez a technika csak tíz év

múlva váltja fel véglegesen az analóg műsorszórást az egész ország területén. Az új generációs telefonoknak még a mostani, internetezésre képes harmadik generációs mobiloknál is sokkal gyorsabbnak kell lenniük.

Megállapodás

Az on-line zeneszolgáltatással foglalkozó MP3.com megállapodást írt alá a Time Warner tulajdonában lévő Warner Music Group-pal. Az egyezmény értelmében az MP3.com használhatja a Warner videoklipjeit és egyéb felvételeit a saját weboldalán, cserébe pedig technikai segítséget nyújt a lemezkiadónak azzal, hogy karbantartja és menedzseli a zenészek internetes honlapjait és e-mail rendszereit. Tavaly júniusban már kötött egy megállapodást a két cég, akkor az MP3.com azt a jogot szerezte meg húszmillió dollárért, hogy a Warner zenéit on-line kínálhassa a saját weboldalán.

Gazdát cserél az Eurosport

A népszerű sportcsatornában eddig 49,5 százalékos tulajdonrész volt a Canal Plusnak, ami nemrég 9 milliárd dollárért került a távközlési óriáscég, a Vivendi tulajdonába. A Vivendi most megvált az Eurosportban lévő részesedésétől, igaz nem az egésztől, mert a Havas Images révén (amely ugyancsak Vivendi érdekeltség) még marad 34 százaléka. A vevő, a nagy rivális, a francia TF1 kereskedelmi

 EUROSPORT.COM

tévé-társaság. Egy év múlva a Vivendi újabb önálló sportcsatorna indítását tervezi, ami részben kiegészítené az Eurosport kínálatát, részben pedig versengene azzal. A tizenkét hónapos türelmi időre a francia törvények kötelezik a Vivendit.

SO MUCH TO SEE

SO MUCH TO RECORD

SO MUCH TO SHOW

SO MANY WAYS TO SAVE IT

1.4 MB-tól 100 GB-ig

Hivatalos disztributor:

MACOMPKFT.
Magyar Computer

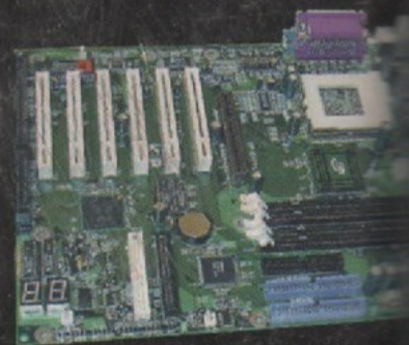
1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel.: 436-6609; Fax: 436-6610
Honlap: www.macomp.hu
E-mail: macomp@macomp.hu

VAN EGY LÁTOMÁSOD, HOGY MI MINDENT TEHETNÉL. ARRÓL, HOGY MIVÉ VÁLHATNÁL. A FUJIFILM TUDJA AZ UTAT A MEGVALÓSÍTÁSHOZ. A FUJIFILM TAPASZTALATA ÉS ÖRÖKSÉGE A VIZUÁLIS TECHNOLOGIÁBAN, AMELY MEGVALÓSÍTOTTA A FORRADALMI ATOMM TECHNOLOGIÁT JEGYZI MINDENFÉLE ADATTÁROLÁSI ELJÁRÁS ALAPJÁT. AZ ATOMM KORÁBBAN SOHA NEM LÁTOTT VÁLASZTÉKBAN AD LEHETŐSÉGET A KAPACITÁS, ÁTVITELISEBESSÉG, KÖLTSÉGMEGTAKARÍTÁS NÖVELÉSÉRE. OLYAN VÁLASZTÉKRA, AMI A FUJIFILM LÁTOMÁSA NÉLKÜL NEM JÖHETETT VOLNA LÉTRE.

FUJIFILM
COMPUTER
PRODUCTS

HERTA

2001 MULTIMÉDIA

Videologic

CHERRY

THRUSTMASTER

Bp. VII., Dohány utca 37. Tel./fax: 322-7846
(Számítástechnikai szaküzlet és szervíz)

Bp. III., Bécsi út (EURO Center) Tel/fax:437-4622
Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 12-14.
(Lurdy ház) Tel./fax: 456-1131

Bp. X., Kerepesi út 73.
(Park Piazza üzletközp.) Tel./fax: 262-3164
Bp. XX., Kossuth L. u. 33. Tel./fax: 285-6004
(Erzsébet Áruház)

Bp. VI., Ybl M. sétány 2. Tel.: 238-7393
Westend City Center (HERTA Multimédia szaküzlet)
Bp. XV., Szentmihályi út 131.
(Pólus Center) Tel./fax: 419-4020

Bp. XXII., Nagytétényi út. 27.-47.
(Campona Bevásárló Központ) Tel.: 424-3043
Bp. II., Gábor Áron u. 74-78.
(Rózsakert Bevásárló közp.) Tel./fax: 391-5840

Bp. V., Belgrád rkp. 12. Tel./fax: 266-5052
www.orca.hu

HERTA

A MODERN MESEMONDÓ

– Amíg vártam magára, bevallom, egy kicsit somolyogtam magamban, hogy vajon mit fog velem kezdeni a Klikk. Nekem nincsen számítógémem, nem is volt, de még villanyírógémem sincs. Egy 1936-os Olimpia típusú írógéppel küszködöm, illetve kézzel írok.

– Nem könnyítené meg a munkáját a számítógép?

– Tudom, furcsa dolog, de a számítógéppel szembeni ellenérzéseim egyik része esztétikai, vagy mondjuk úgy, lakberendezési. Azért nincs számítógémem, mert én egy elég szép házban lakom, ahol 1945 után készült bútor nincs. Most például azon fáradozom, hogy egy szép, antik szekrénybe belebújtassam a Sony televíziót. Tévé azért van... Szóval, szeret-

ném eldugni, hogy napközben ne kelljen bámulnom a ronda műanyag dobozt. A másik oka... Amikor ez az egész elkezdődött, még merőben más volt a helyzet. Amikor három éve először megmutatták nekem az internetet, az akkor még olyan lassú volt, hogy én úgy gondoltam, ez alatt az idő alatt villamossal beme-

gyek a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárba, és megkeresem, ami érdekel. El kell ismer-nem, hihetetlenül gyorsan fejlődik a technika. 1995-ben, Rómában jártunk a Hó-cipővel, és emlékszem, azon csodálkoztam, hogy mennyi ember beszél magában. Mennek az utcán, és beszélnek magukban. Én örültem ennek és felszabadultam, mert gyakorló magamban beszélő vagyok. Aztán kiderült, hogy ők egy kis dobozt szorítanak a fülükre, és abba beszélnek. Ez volt a mobiltelefon. Vagy például, amikor Párizsban jártam öt-hat éve, ott már csak kártyás telefon volt. Lenyűgöző, hogy a technika az utóbbi években mit produkál. Az Esti Showder című, méltán népszerű műsoromban van négy vagy öt tehetséges fia-

tal humorista, akikkel a humorfesztiválon ismerkedtem meg, és nap mint nap együtt dolgozunk. Nos, hát ők nem hit-ték el, hogy én nem láttam a Csillagok háborúját. A mai huszonéves generáció-nak ez a film ugyanolyan fontos élmény, mint nekünk volt a Szelíd motorosok 1969-ben. Akkor nem lehetett elképzelni, hogy valaki ne ismerje John Len-nont. Most pedig azzal húznak a srá-cok, hogy nekem a Darth Vader egy mosógépmárka. Félreértés ne essék: én erre nem vagyok büszke, és nem a szno-bizmus vezérel. Amikor legutolsó lemezem, A lejtő ördöge borítóját készítettük, megdöbbenve láttam, hogy mire képes egy laptop, mondjuk a digitális fotók tárolásában. Elképesztő! Olyan megrökönyödve néztem, mint amikor Szentkuthy Miklósról készítettünk filmet Jeles Andrással, és az öreg 80 évesen először látta magát a tévé képernyőjén, s mint egy gyerek, úgy bámulta. Ha belegondolunk: a Beatles teljes élet-műve elfér egyetlen CD-n! Amikor kicsi lakásokba préselődve élünk, ahol állandó léghőméter problémáink vannak, és hurcoljuk magunkkal a könyveinket, lemezeinket, akkor azért praktiku-sabb lenne a digitális hordozó... A régi lemezgyűjteményem, ami ugye LP-kból áll, legalább egy köbmétert elfoglal. A CD már ki-sebb, és a számítógépnek köszön-

hetően mindez még kisebb lehet. Vagy például nem kell minden fotót előhívni, az ott van, rögzítve, az ember akármikor behívhatja. Hihetetlen! Vagy említi küldeni és fogadni. Ez is hihetetlen. Úgyhogy én most a hideg vizes medence szélén toporgok... De most már úgy tűnik, hogy egy laptopal én is megpróbálkoznék.

– *Fotókat tárolna rajta vagy esetleg írna?*

– Én nem értem, hogy tudnak írni számítógépen írni. Pedig írnak, még hozzá jó írók. De például Móricz Zsigmond-ról kimutatták, hogy azok a regényei, amelyeket írógépen írt, stílusban pongyolábbak. Szerintem komoly dolgokat csak kézzel lehet írni. És amit nem szabad elfelejteni: a technika csak eszköz. Nem hiszem, hogy az internetről, a számítógéptől boldogabbak, okosabbak, szebbek vagy tehetségesebbek lennének. Igaz, hogy a modern kommunikációnak köszönhetően három órán belül megtudjuk, hogy elsüllyedt a Kurszk tengeralattjáró, de nem tudjuk, hogy a szomszéd veri a feleségét, vagy van-e szeretője, mert az nem hallatszik ki. És azért ezek az életnek egy kicsit lényegesebb dolgai. Az emberek egymásról borzasztóan keveset tudnak, de az interneten lehet például chatelni. Jó dolog az, de csak virtuális élet. Amikor például műsort csináltam a patacipőkről, megkértem a srácokat, hogy nézzenek körül az interneten, és szinte rögtön vagy száz

kifejezést hoztak. Felmentek egy chat-re, ahol feltették a kérdést, hogy ezt a vastag talpú cipőt ki hogyan nevezné. Fél perc alatt előjött a csótányroppantó, a plázarobogó meg a ribancroller... Egyik jobb, mint a másik. Tehát a gyorsaság például nagyszerű előny. Nekem is meg kellene egy kicsit tanulnom.

Az interneten egyébként a csajozás tűnik a legfőbb profilnak. Van egy haverom, aki rendszeresen felizzít csajokat az interneten, aztán odarendeli őket a buszmegállóba, és ha csúnyák, akkor tovább robog, ha pedig szépek, akkor felcsípi őket. De magát a kapcsolatot, a találkozást az internet nem pótolja. Eszköz csupán.

– *Rengeteget dolgozik, fellép, újságba ír. Ezt mobiltelefon nélkül manapság nem igen lehet összeegyeztetni...*

– Mobiltelefonom van. Bár ismerek olyan értelmiségieket, akiknek nincs televíziójuk, de én azt gondolom, hogy nem jó, ha nincs. Nekem van. Csak meg kell tanulni a szelektív használatot. A telefonnal is így van. Akár még drog is lehet. Én például egy időben mobiltelefon-függő voltam, de már megtanultam, hogy néha ki kell kapcsolni, mert ha mindig felvenném, akkor semmi más nem tennék, csak telefonálnék. Másra nem jutna idő. Az embernek valamilyen módon védekeznie kell. Mostanában Salvadorban úgy tudtak kimenteni a romok alól egy férfit, hogy a mobiltelefonján segítséget kért. Azért ez elképesztő!

– *Soha nem fogy ki az ötletekből? Anynyifélé és annyifélet csinál!*

– Mindenki azt hiszi, hogy rengeteget dolgozom, de megmondom őszintén, most jóval kevesebbet, mint néhány évvel ezelőtt. Sokkal ritkábban járok fellépni. Az életemet erősen meghatározza, hogy kéthetente oda kell állnom hárommillió néző elé. Egyébként ebbe belegondolni sem érdemes, mert akkor az ember csendesen levizeli a lába szárát és felpattintja az ereit. Gondoljon bele, egy olyan kitűnő író, mint Esterházy Péter, a legutolsó könyvét, a Harmonia Caelestist kilenc évig írta! Nagy siker is lett, most húszezer példányszámnál tart, ami nagyon nagy dolog, ha a kortárs szépirodalmat nézzük. Én meg vakeralok hárommillió emberhez. Nem akarom magam a mesterrel összehasonlítani, de a dolgnak felelőssége van. Az írástudónak is, a médiának is. Szóval én ahhoz a közönséghez szólok, aki épp ott van a

stúdióban, mert nem merek belegendolni abba, hogy ennyien néznek és hallanak engem. Márai egyszer úgy fogalmazott, hogy a nap 23 órájában készül arra az egy órára, amikor ír. Pro forma én sem dolgozom sokat, de két felvétel közötti időben úgy élek, hogy minden olyan apróságra rezdülök, amit a műsoraimba beépíthetek. Ez azonban nekem nem okoz gondot. Az ember mindig nyitott szemmel jár és figyel, hátha szembe jön vele valami.

– Színházban is fellép...

– Az én színházi szerepléseimnek a története 1994 őszén kezdődött a Merlin Színházban, amikor Jordán Tamás lehetőséget adott, hogy fellépjek a színház klubjában, ahol asztalok vannak, és éttermként is működik. Ezeken az improvizatív estéken pincérruhába bújtam és hozzászóltam. Ez volt A pincér, aki hozzászól.

Később levetttem a pincérru-

hát, rendes ruhában szövegeltem a színpadon. Én ott nagyon sokat tanultam. A vietnámi balzsam című CD így született. Ebből egy sort sem írtam le, a történetek a színházban születtek, alakultak, mint Vejnemöjnen történetei, merthogy én egy modern mesemondó vagyok. Rengeteg állandó nézőm volt, visszajártak, újra és újra meghallgatták, akár negyvenszer is. Várták, hogy mikor jön a jól ismert fordulat, vagy éppen azt lesték, hogy milyen új motívummal gazdagodik az előadás. Számomra megdöbbentő volt a ragaszkodásuk. Azután megváltozott a közönség, s eljöttem. Most az Új Színházban „mesélek” tovább, ott vettük fel a kórházi történeteimet is. Ebből lett A lejtő ördöge. Most Szőke Andrással tervezzük egy közös show-t.

– A Fábry név fogalom. Sikeres ember lett. Egy országot nevette meg. Mire vágyik most?

– Szeretnék írni, de azt nem lehet.

– Miért nem?

– Mert írni nem lehet ilyen állapotban. Az ember mindig egy kicsit be van kattanva. Én nem tudok két show között leülni, és nekifogni. Ahhoz „más” állapot szükséges.

– Régebben filmes volt, dramaturgként dolgozott. Nem hiányzik a film?

– Érdekes dolog ez. Azt gondoltam, a filmszakma nem bocsátja meg nekem, hogy humorista lettem. Hála istennek nem így történt. Felkért például

Jancsó Miklós, amikor a Lámpást adott kezembe az Úr Pestent rendezte, hogy dolgozzunk együtt. A történet eredetileg Szent Péterről szólt. Én ötletemberként dolgoztam a filmben, és bár a címen már nem változtathattak, mert arra kapták a pénzt, végül egy egész más történetet loptak mögé.

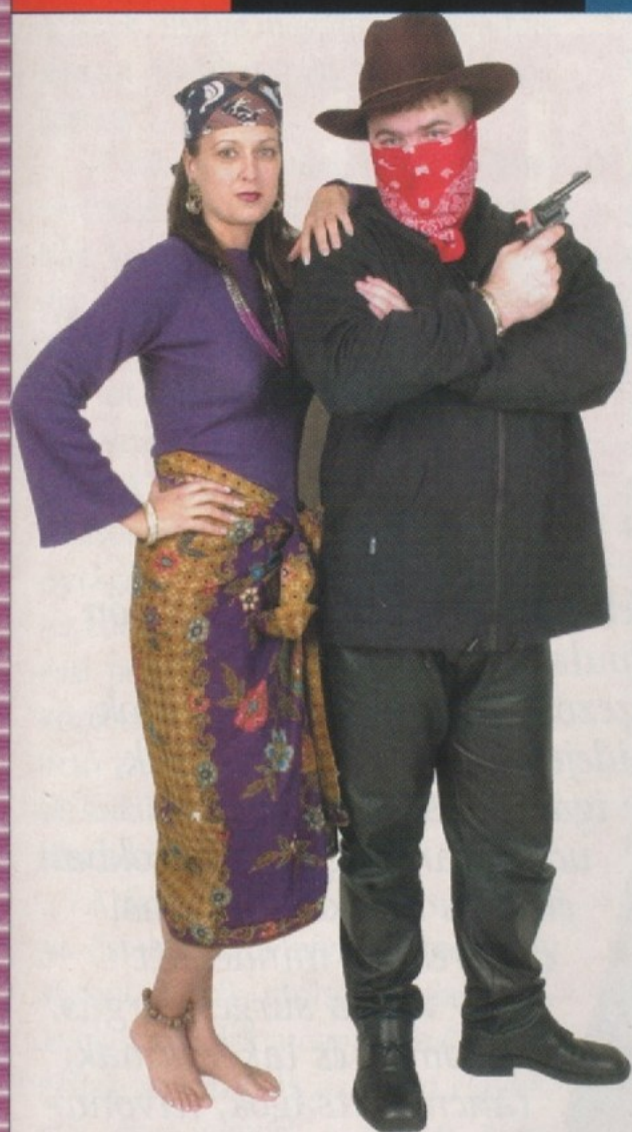
Magyar pizza címmel írtam Makk Károlynak is egy rövid játékfilmet, amely mellé Jancsó és Sándor Pál tette oda a magáét. Segítettem Koltai Robinak is a Sose halunk meg cí-

mű filmjében, dolgoztam Enyedi Ildikóval a Bűvös vadászbán, szóval nem panaszkodhatom. Most Márton Gyula, volt dramaturgkollégám Kukkolók című filmjében játszom egy kis szerepet, sőt, Szőke András legújabb filmjében is – amelyet az idei Filmszemlén mutatnak be – van egy izmosabb epizódszerepem. Egy cigány vajdát alakítok. Szőke szerintem nagyon tehetséges ember, és azt is tudom, hogy ha egy filmben én alakítom a cigány vajdát, akkor a film címlapra kerül, ami egy magyar filmnek nem árt. Fontosnak tartom, hogy ezt a nevet, amit szereztem magamnak, arra is használni tudjam, hogy segítsek azoknak, akiket szeretek és tehetségesnek tartok.

– Nem szeretne igazi, saját, nagyfilmet csinálni?

– De! Sőt most ez foglalkoztat leginkább. Szőke Andrással tervezzük egy börtönszűkefilmet. Szerintem ő egész egyszerűen elementáris börtönszűke tehetség. Ráadásul eddig nagyon magára volt hagyva, úgyhogy most jó lesz együtt dolgozni. Nyár elejére tervezzük közös low budget filmünket, amiben gyakorlatilag mindenki mindent játszik. Amerikai film, ez lesz a címe. Képzeld el azt a jelenetet, amikor Rózsa Gyuri egy piros hullámpalás Penny Market tetején fehér szmokingban, narancssárga mikrofonban elmondja, hogy talán eltűnök hirtelen, mint erdőben a vadnyom. És ez a filmben a legenyhébb jelenet! Az eddigi magyar film-történetet valószínűleg új irányba fogja terelni. Nem tudom, lesz-e belőle valami, de az Amerikai filmet kifejezetten várom.

BÁLRA- JÁRÓK

Ha február, akkor – Riótól az Operáig – farsang: a mulatságok, a bálók, a vigasságok ideje

ÖLTÖZKÖDÖM, TEHÁT VAGYOK!

A BANKOK EGERE

Pénzügyeink intézésére immár több módszer kínálkozik. Választhatjuk a hagyományos – személyes, sorban állással fűszerezett – technikát, de megpróbálkozhatunk a karosszékben történő ügyintézésrel is. Érdemes?

Szépséges ruhák, elegáns kosztümök, merész estélyik. Nincs olyan nő, akinek ne ragadná meg képzeletét egy-egy remek ruhaköltemény, amely kiemeli szépségét, és jótékonyan elfedi esetleges gyenge pontjait. Olyan férfi sem igen akad, akit ne hozna lázba egy ruhacsodában pompázó gyönyörű nő...

BÁLRAJÁRÓK

Ha február, akkor farsang. Jöjjön a mulatság, hiszen itt a báli szezon, a nagy farsangolások ideje! Régen is ünnepeltünk, igaz, másként a királyi udvarban vagy a városokban élők, és másként a falusi emberek, de mindenütt nagy volt a sürgés-forgás. Lakomák és lakodalmak, táncmulatságok, felvonulások és maskarások még az utcákon is, minden a feje tetejére állt.

Itt a farsang

Valóban nagyon izgalmas időszak az újévtől húsvétig tartó pár hónap, akár a vallási, akár a népi hagyományok szempontjából. Elmúlt az óév, minden bánatával és örömeivel, és előttünk az új, az ismeretlen, a reményt keltő, az újjászületést rejtő esztendő. Ezekben a hetekben összekeveredik a búcsú és a várakozás, a befejezés és az újakezdés. A hagyományok, szertartások, farsangi ünnepek valójában ezekről

A carneval szó eredete

A carneval a carne, vagyis hús szóból ered. Ilyenkor volt eszem-iszom, rengeteg étel, persze hús. A carneval szó eredete más magyarázat szerint a „carrus navalis”-ra vezethető vs

a változásokról szólnak, akár keresztény, akár pogány szemmel nézzük. Sőt nézhetjük mindkettővel, hiszen a biblikus s a népi hiedelmek, illetve magyarázatok a farsangot illetően tényleg összekeverednek.

A farsang vízkeresztől a húsvétvasárnapot megelőző 40 napos böjt kezdetéig, azaz húshagyó keddig vagy hamvazószerdáig tart. Magyar elnevezése egyes kutatók szerint a német „faseln”, fecsegni, fantáziálni, pajkosságot űzni szóból ered. A farsang kialakulása nálunk – elsősorban német hatás eredményeként – a középkorra tehető. Elterjedése a királyi udvarban, a városi polgárság és a falusi lakosság körében is szinte egyszerre figyelhető meg, bár az ünneplés módja társadalmi rétegenként azért jelentősen különbözött.

A farsang zajos multságait az az ősi hiedelem hívta életre, mely szerint a tél utolsó napjaiban – amikor rövidek a nappalok és hosszúak az éjszakák – a Nap elgyengül, és a gonosz szellemek életre kelnek. Jelmezekkel, hangoskodással, mulatozással, a telet megszemélyesítő boszorkánybábu elégetésével akarták elűzni ezeket a gonosz szellemeket. Egyes helyeken tüzes kerekeket is görgettek, mert azt remélték, hogy a földi tűz segíti a Napot, és így újra erőre kap majd. Eleinte a jelmezek, az ijesztő maskarák a halál, a hideg és a gonosz megrémisztésére és elűzésére szolgált. A régi hiedelmek feledésbe merültek, de a jelmezes és álarcos felvonulás, majd a később kialakuló bálók és táncos multságok még ma is léteznek.

A farsangi mulatozások elképzelhetetlenek a lakomák és nagy ivászatok nélkül. Minden társadal-

...sza, ami hajókocsit jelent. Az ókori Dionüosz-ünnepeken hajó formájú kocsiban minden évben, tél végén vidám, álarcos tömeg húzta végig a városon az istenséget megszemélyesítő alakot, mint a termékenység és a bőség szimbólumát. A természet újjászületését köszöntő tavaszünnepeket tartották ilyenkor. A középkorban is tovább éltek ezek az álarcos, állatjelmezes felvonulások. A reneszánsz Firenzében az álarcosbálók védnöke maga a városállam Medici-uralkodója, Lorenzo il Magnifico volt.

A riói karnevál

Rio de Janeiro a karnevál idejére a világ fővárosává válik. A világ legnagyobb jelmezes ünnepére minden évben több százezer turista érkezik a városba. A multság az 1700 méter hosszú és meglehetősen széles Sambadron úton zajlik, ahol a felvonuláson kívül 60 ezer nézőnek is jut hely. Az ünnepség előkészületei akár egy teljes évig is eltartanak. A táncosok gyakorolnak, a varrónők jelmezt és kalapokat varrnak. A parádé – a belépőjegy okán – drága multság, de a szegényebbek sem maradnak ki a szórakozásból: Rio utcáit ilyenkor tomboló áradat tölti be, és szinte a város minden szegletében áll a bál.

A velencei karnevál

Dél-Európában a farsang az év egyik legnagyobb ünnepe volt, olyan kivételes időszak, amikor viszonylag büntetlenül, nyíltan is ki lehetett mondani dolgo-

kat. A farsang januárban vette kezdetét, és a nagyböjthöz közeledve nőttön-nőtt az izgalom. A farsangot a városközpontban, szabad ég alatt rendezték. Velencében a Szent Márk téren. A velencei karnevál hatalmas színjátékhoz volt hasonlatos, ahol az utcák alkották a színteret, a városlakók voltak a színészek, s egyben a nézők is. A közönség az erkélyekről figyelhette az eseményeket. Tulajdonképpen nem volt éles határ a színészek és a nézők között, hiszen a bámmészködő hölgyek például az erkélyekről tojással dobálhatták meg a felvonulókat, az álarcosoknak pedig gyakran megengedték, hogy magánházakba büntetlenül berontsanak. A velencei karneváli maszkok egyébként nagyon népszerűek voltak Európa többi országában is. Magyarországra Mátyás király korában Olaszországból hozatták az álarcokat és ruhákat. A velencei karnevál mára Európa egyik legjelentősebb idegenforgalmi látványosságává nőtte ki magát.

Opera-bál Budapesten

Manapság nemcsak a Vigadó ünnepel, multság zajlik az Operában is. Díszbe öltöztetik a dalszínházat, a nézőteret befedik, és az egész épület hatalmas táncterré változik. Hosszú hetekig tartanak az előkészületek, hogy méltóképpen fogadhassák a kiváltságos vendégeket, akik az ingyenc vacsora után a nagyzenekar muzsikájára, táncra perdülnek, és mulatnak – a maguk módján – hajnalig. Bármily furcsa, akár tudják, akár nem, ők is a tél végét, a tavasz megérkezését, az újjászületést ünneplik. Ezt jelképezik a virágdíszek, a fények, az ifjú hölgyek fehér ruhája.

mi réteg megrendezte ilyenkor a maga bálját, a szervezők általában a legények voltak. Vidéken a „battyusbálókra” az ételt a lányok, az italt pedig a fiúk vitték, és ezeknek a táncos multságoknak éppen annyira volt fontos szerepük a párválasztásban, mint a városi polgárság körében a fényes báloknak. A farsang adott alkalmat a fiataloknak a találkozásra, a „szemet vetésre”, a táncra, a kapcsolatok kialakítására. És ha már mindenki kitáncolta és kimulatta magát, jöhetett a csendes időszak, az elmélkedés és tisztulás: a nagyböjt. Mert mindennek megvan a böjtje...

Itt a bál

A polgárság megjelenésével párhuzamosan a farsang vidéki népszokásai a városokban átalakultak. A táncmultság ugyan megmaradt, de szelídebben, bálók formájában élt tovább. Menüettek, keringők dallamára ropták a táncot Európa nagyvárosaiban. A tánc az önfeledtségével, szenvedélyével minden fiataalt meghódított, valóságos hóborttá vált. A báli ruhák szabadon hagyták a hölgyek karját, szépséges cipellőkben mulattak estétől reggelig. Hiába csóválták a fejüket a konzervatív urak és hölgyek, az egyházi személyek és

Első farsangi bál a Vigadóban, 1896. február

„Kedves barátném! Tegnap életem legszebb napja volt! Bálban voltam a Vigadóban! Bizony nem leszek én már első bálozó soha. Ó, de nem bánom, hisz amit tegnap láttam és tapasztaltam, azt nem feledem, míg élek! Képzeld el, ahogy a kicicomázott, előkelő dámák és snájdig urak megérkeznek a Vigadó elé. Én mondom neked, máshol is vannak szép hölgyek, de annyi, mint Budapesten, sehol sincs. Azt mondták a társalgásban, hogy meglátjuk majd milyen hatalmas renomméja lesz a budapesti bálnak is, nem kell Bécsbe szaladgálni igazi, előkelő táncmulatásért, annak mintájára a mi Vigadónkban is lehet pompás bált rendezni. Bizony, a szervezők mindent megtettek azért a fényes renomméért. Képzeld, egyenruhás hajdúk kivont karddal álltak

az erénycsöszök, a bálók csak terjedtek, és olyan nagy zeneszerzők, mint Mozart, Haydn, Beethoven és Schubert is komponáltak keringőt. Johann Strauss lett a valcerok királya, és a báltermekben a keringő jelentette az est fénypontját. Nálunk jó ideig nem volt annyira népszerű a

de érdekes módon ezeket a táncokat az arisztokrácia is elismerte és befogadta báltermeibe.

A bálozás szokása az elmúlt évszázadban – mármint a huszadikban – talán egy kissé feledésbe merült. Volt háború, szocializmus, és valahogy ezek mind nem szeretik az

sorfolat a feljáró mentén, a lélegzetem is majd elállt! Az első táncot 300-nál is több pár táncolta. Jelen voltak olyan nagyságok, mint az államtitkár, több miniszter, a főkapitány, polgármesterek, tábornokok. A Vigadó összes termeiben zajlott a mulatság. A táncrend, amit a hölgyek kaptak, gyönyörű volt: finom bőrből készült, a főváros címerével díszítve. Drága bálanyám oly kedves volt, oly nyájasan kenyeretzte le az ostromló urakat, oly szeretettel vett körül, hisz a jegyet is neki köszönhettem a budapesti bálra.

Ó, mennyi minden volt ott, mennyi minden történt. Miről meséljek, nem is tudom. A cukrászda finomságait ecseteljem, vagy a bálanyái sátor történéseit meséljem, vagy azt, mikor kikoszorúztam egy fiatal tisztviselőt. Nagyon kellett ám vigyázni, kire hogyan nézek – ezt bálanyámtól tudom – mert azonnal szájukra vesznek a rossz nyelvek, és máris összeházásítanak avval, akire mosolyog a fiatal hölgy. De kikoszorúzásból is származhat pletyka, akkor meg azt találják mondani: hát a kisasszony mit gondol? Kire vár? Azt képzeled tán, hogy majd a gróf úr fog eljönni érte személyesen? Ó, de mit számítanak a pletykák, amikor olyan fényes, díszes, előkelő és finom volt minden és mindenki!”

valcer, mert a tartózkodással is tiltakoztak az osztrák elnyomás ellen. Helyette kialakultak viszont más táncok: a körmagyar, a csárdás, amelyek a magyar néptánc elemeire épültek,

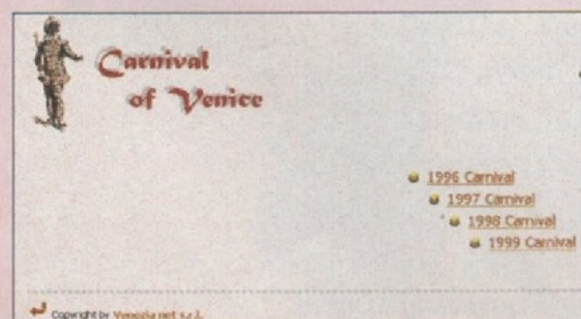
olyan békés polgári eseményeket, mint a bálozás. Mostanában azonban újraéledni látszik ez a szokás, nálunk éppúgy, mint a világ más tájain. Talán igény van a pompára, a formai hagyományok betartására, a csillogó ünneplésre, és arra, hogy egy kicsit kilépjünk a mindennapokból, és belekóstoljunk valami másba.

Lehet nevetni rajta, lehet nem komolyan venni, de bizonyos körökben a lányok ma is ugyanúgy készülnek az első bálra, mint száz évvel ezelőtt tették a nemes kisasszonyok. A ruhát ugyanolyan gondnal választják ki, hasonlóképpen izgulnak, gyakorolják a táncokat, és persze ma is vannak, akik számára csak távoli álom marad a táncmulatság.

G. F. C.

Farsang és karnevál a neten

RIO
ipanema.com/carnival/
Minden, amit tudni lehet, és tudni kell a nagy mulatságról. Aki esetleg szeretne ellátogatni, feltétlenül kattintson erre az oldalra: a szokásoktól a szállodafoglalásig szinte minden információt megtalál.

VELENCE
www.doge.it/calend/calendi.htm
A múlt és a jelen karneváljai az angol nyelvű olasz oldalon. Archivum, tudnivalók, érdekességek.

NEW ORLEANS
www.fattuesday.com/
Különlegességek, látványosságok és – a Netshow segítségével megtekinthető – valóban örült felvételek, a bolond hangulatot megőrkítő képek.

AZOK A KÜLÖNC AUSZTRÁLOK...
www.mardigras.com.au/flashintro.asp
Sydneyben minden évben megrendezik a meleg és a leszbikusok karneválját. Ha valaki netán ez iránt érdeklődne, minden lehetséges információt – utazás, jegyfoglalás, program stb. – megtalál a honlapon.

KÉPESLAPOK
www.greetsomeone.com/march/mardi.htm
Hát igen... A húshagyókedd más vidékeken igencsak nagy esemény. Olyannyira, hogy még képeslapot is küldenek egymásnak az emberek. Ezekből láthatnak válogatást ezen a honlapon.

ÖLTÖZKÖDÖM. TEHÁT VAGYOK!

Szépséges ruhák, elegáns kosztümök, merész estélyik. Nincs olyan nő, akinek ne ragadná meg képzeletét egy-egy remek ruhaköltemény, amely kiemeli szépségét, és jótékonyan elfedi esetleges gyenge pontjait. Olyan férfi sem igen akad, akit ne hozna lázba egy remek ruhakölteményben pompázó gyönyörű nő...

Persze, nem a ruha teszi az embert (így mondják legalábbis), de azért mégsem mindegy, milyen ruhába bújunk. Merthogy „ő” a második bőrünk, és nemcsak melegít, véd és takar, de általa beszéljük el a világnak, hogy kik is vagyunk, hogy milyen a hangulatunk, hogy merre visz utunk. Csodáljuk, bámuljuk, lenyűgözve nézzük azokat a ruhákat is, amelyeket mi magunk fel sem merünk venni. Azokat, amelyeket a divatdiktátorok álmodnak szebbnél szebb anyagokból, csipkékből, tollakból. Olyan kreációkat, amelyek már túllépnek a józanész és a viselhetőség határán, és mi mégis elbűvölten figyeljük, mert tudjuk: a divat már-már művészet.

A szépség, a divat, Franciaország – szinte egyetlen fogalom. Hogy miért? Talán, mert ők voltak a legfogékonyabbak a szépre, a művészetre, a finomságra. Kezdetben, amíg mindent kézzel fontak és varrtak, megfizethetetlenül drága volt az igényes öltözködés. A változást, mint sok más területen is, a francia polgári forradalom hozta. A kis ruhakészítő műhelyek mellett lassanként varrodák, fonógyárak épültek, ahol jóval gyorsabban készültek a ruhakülönlegességek – immár a „halandók”

számára is. A francia divat a határokon túl is ismertté vált, hiszen a kor női ideálja szinte megegyezett a francia nő képével, akit kicsit misztikusnak, nagyon csábítóknak, meglehetősen modernnek, félig-meddig műveltnek és mérsékeltlen szabadnak tartottak. Így nem is csoda, hogy lassanként kialakult a divat hatalmas birodalma, ahol tervezők, szabók, kivitelezők, manökenek dolgoztak azon, hogy gyönyörűsége, merész és újszerű ruháikkal meglepjék a hölgyeket, műveikkel megtöltsék szekrényeiket. És ma? A divat ma is fejlődik, jelenleg is alakul, éppúgy, mint az ember maga.

DIVATLINKK

www.chanel.com

Már 2001-es kollekciójuk látható az oldalon. Aktualitás minden mennyiségben, jó design, szuper grafika, profizmus, interaktivitás. És hihetetlen kínálat.

www.benetton.com

Képek, képek, képek... Gyönyörűek és sokkolók, mint a plakátokon. A ruhák mellett a Colours magazin legfrissebb számában és a reklámok archívumában is böngészhetünk.

www.gucci.com

Olaszos elegancia, egyszerűség. Kevés kép, némi információ. A Gucci-hívőknek mindenképpen érdekes kirándulás.

www.sisley.com

Az egyik legmodernebb, leglátványosabb honlap. Tengernyi néznivaló, szebbnél szebb ruhák, izgalmasabbnál izgalmasabb fényképekkel és kivitelezéssel.

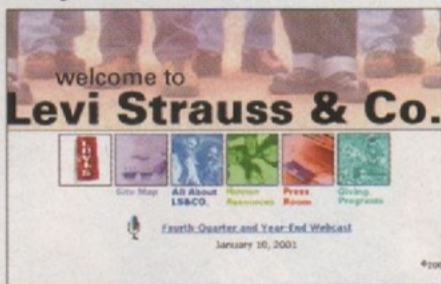
www.ysl-hautecouture.com

Ez az oldal kevésbé színes, nem is olyan mozgalmas, mindenesetre megtalálható rajta a legújabb kollekció, ami természetesen önmagáért beszél.

www.levistrauss.com

Ez a honlap igencsak becsapós, merthogy nem is egy, hanem rögtön három. Levi.com, dockers.com, slates.com. Nem haszontalan ellátogatni erre a fiatalos és dinamikus site-ra.

www.hm.com

Ha nem is sorolható a legnagyobb divatházak közé, a Hennes & Moritz a fiatalok egyik legkedveltebb üzlethálózata. A változatosság és a frissesség az oldalukra is jellemző.

www.versace.com

Avagy a honlap, ami már majdnem moziklip. Színek, effektek, zene. A profizmus csúcsa.

www.vuitton.com

Sokoldalú, nagyon színes oldal. A divatház történetétől kezdve a legújabb modellekig és divatbemutatókig mindent megtalálunk. Sőt megismerkedhetünk az utazás művészetével is.

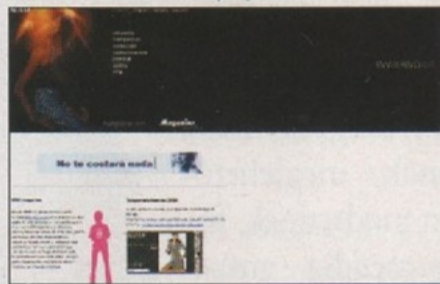
www.dior.com

Amilyen a divatház, olyan a honlap is. Igényes és világszínvonalú.

www.mango.es

A Mango cég négy nyelvű oldalán a kollekciók, az üzletek és más információk mellett játékok, képeslapküldők, hírlevelek, állásajánlatok és divattervezőknek kiírt pályázatok is találhatóak.

www.lacoste.com

A krokodil az interneten is ugyanolyan letisztult, mint kollekcióinak stílusa. Szinte minden megtalálható az oldalon, ami Lacoste. Barangoljanak rajta bátran.

A legnagyobbak

GABRIELLE CHANEL élete nem lányalomként indult. Korán árva lett, nagyanyja zárdába adta. Amikor tizennyolc évesen végre kiszabadult „fogságából”, Gabrielle belevette magát a nagyvilági életbe: apácanneveltetés ide vagy oda, táncos pályára vágyott. Ebben a kétségkívül kalandos, de meglehetősen szegény és erkölcsileg kétes idő-

szakban kapta a Coco becenevet. Aztán mint a mesékben egy gazdag – ráadásul jóképű – fiatalember rátalált a lebujszó egyikében. Megszerette, magához vette, kényeztette. Cocónk ebben a közegben is hamar feltalálta magát: úrinő lett, nem sokkal később pedig elegáns üzleteket nyitott Párizs előkelő negyedeiben – természetesen gazdag szeretői segítségével. Az első világháború idején teremtette meg az azóta is jól ismert Chanel-stílust. Egyszerű, egyenes vonalú ruhái-

val, amelyek olyan jól kombinálhatóak, egyszerre elegánsak és praktikusak, alapozta meg hírnevét. Ez idő tájt jelent meg világhírű kölnije is, a Chanel No.5, amit akkor és azóta nemcsak földi halandók, hanem a legfelkapottabb sztárok is kedvencüknek tartanak. (Mint például az isteni Marilyn, mármint Monroe, aki annyira kedvelte a kölni illatát, hogy amikor megkérdezték tőle, mit visel éjszaka az ágyban, azt felelte: csak pár csepp Chanel No.5-öt.) A második világháború után – 71 évesen – fiatalosan és tervekkel telve érkezett vissza Párizsba. Boltokat nyitott, tervezett, újított, mint a lelkes fiatalok. 1971-ben halt meg. Ekkor a Chanel-ház leállt, mígnem Karl Lagerfeld tizenkét év elmúltával ismét életet lehelt belé. Feltámasztotta poraiból, és azóta is kétségtelenül az elsők között tartják számon a hatalmas divatházat.

YVES SAINT LAURENT, a divatmágus egzotikus és gazdag környezetben született 1936-ban Algériában. Édesapja az üzlethez értett, édesanyja a nagyvilági élethez. Családi kapcsolatainak köszönhetően a tehetséges fiatalember már 17 évesen Párizsban kezdett dolgozni, a divatszakmában. Ott sem akárhoh: Christian Diornál. Négy évvel később, amikor Dior meghalt, ő örökölte a hatalmat a divatház fölött. A temetésen azonban találkozott Yves Saint Laurenttal valakivel, aki nemcsak egész életét, de pályafutását is meghatározta. Ez volt Pierre Berge, aki a férfi üzlettársa és szeretője lett. 1961-ben kilépnék a Dior-házból, és megalakították a hatalmas YSL birodalmat. Bár az alapítás körüli pletykák és az ármánykodás jócskán megnehezítette dolgukat, az YSL hármas betűjele a mai napig az abszolút csúcsot jelenti a divatszakmában. Jó érzékkel ragadták meg a hatvanas évek új szelének hangulatát: a divat már nem a kiváltságosoké, nem luxus, ezért ruháikban ezt az új, szabadságérzést jelenítették meg. A nők először viselhettek szmokingnadrágot áttetsző blúzzal – és ezt a kihívó szabadságot Saint Laurentnek köszönhették. A hetvenes években megint újított: arab, japán, ázsiai hatások jelentek meg kreációiban. Ami mai ruháit illeti, most éppen nagyon kifinomult, visszafogott, elegáns stílust követ. **PIERRE CARDIN** 1922-ben született, Velence közelében. A második világháború alatt családja Franciaországba me-

A koronák koronája: a haj

Képzelnék magunk elé egy csinos és elegáns hölgyet. Ruhája lehet szolid vagy merész, ezüsttel átszótt fekete vagy selymes fényű vörös. Arca hibátlanul sminkelve, ajka hívogató, szeme huncutul csillog. Egyszóval minden tökéletes, és mégis... valami hiányzik, valami nem stimmel. És hogy mi? Hát a frizura.

A hajdivat is épp oly szeszélyes, mint minden más divat. Egyik évben a tüskére nyírt vörös, másokban a hosszú szőke az irányzat. Bizony, egy jól nyírt, divatos és extravagáns frizuráért sokan bármire képesek.

2001-ben a természetesség és a spontaneitás jellemzi majd a frizuramódit. A múltat idéző fazonokat a vörös és a szőke különféle árnyalataiban viselik majd a divat szerelmesei. Sikk lesz újra a frufu is, de nem ám az eddig megszokott rövid, hanem hosszabb, és kevésbé rendezett, lezseresre tépett változata (persze ez is több árnyalatban, hogy azért mégis lássék: ez a divat dolog mégsem olyan nagyon egyszerű).

hogy míg a tervezők többsége a nőknek tervez ruhát, ő kifejezetten férfiaknak kreál elegáns öltözetet és kiegészítőket. Ám ő is képtelen ellenállni a női vonalaknak: nevéhez fűződik a hosszú fekete szoknya és kis blézer kombinációja.

CHRISTIAN DIOR Párizstól nem messze született 1905-ben, és már gyermekkorában fantasztikus jelmezeket tervezett farsangra. Első próbálkozásként kis művészeti galériát nyitott egy barátjával, de édesanyja halála, édesapja csődje, valamint beteges természete kerékbe törték ezt az álmot. Barátai támogatták, így helyezkedett el a divatszakmában. A második világháború után megbízták, hogy hozzon rendbe egy tönkrement divatházat. Elvállalta, azzal a kikötéssel, hogy a saját nevét használhatja. Nagyszerű érzékkel elensúlyozta a rideg háborús egyenruhákat, ünnepelte a női test lágyságát, érzékiségét. Ruhái azóta is a könnyedséget képviselik, szoknyái hossza és anyaga kiemelik a nőies formákat és a finom vonalakat. **GFC**

nekülve hátrahagyta, elvesztette minden vagyonát. Így került Pierre 14 évesen egy szabó mellé inasnak. Később elkalandozott, építészet is tanult, de visszatért a ruhákhoz. Kezdetben filmekhez tervezett jelmezeket, majd a Dior-házba hívták. Nem maradt soká: kis tapasztalatszerzés után kilépett, és saját üzletet nyitott. Azt szerette volna,

ha az általa megálmodott ruhák többek számára elérhetővé válnak. Nagyszerű üzleti érzékével ebben látta a fantáziát. Igaza is lett, hiszen hamarosan ő vált a legsikeresebb és leggazdagabb divattervezővé. Nem csak ruhákat, nyakendőköt, órákat, egyszóval mindent tervezett, ami a megjelenéshez kapcsolódik. Sikerének oka valószínűleg az is,

S Z É P S É G L I N K E K

www.bourjois.fr

Amilyen helyesek és kedvesek a Bourjois reklámjai, olyan bámulatosan üdítő a honlapjuk is. Játékos, humoros, szívderítően igényes. Jólesik mindent végignézni!

www.bodyshop.com/

Nem a legnagyobb és a legdrágább, mégis a Body Shopban található a fiatalok kedvelt kozmetikumai. Honlapjukon az emberi jogokért való küzdelem és az állatvédők törekvései is helyet kapnak.

www.clinique.com

Termékek, tanácsok, trükkök. Minden megtalálható itt, ami a minőségi szépségre vonatkozik.

www.maybelline.com/

Szépségápolás amerikai és európai módra. Igényesség, letisztultság. Típek, tanácsok.

www.lancome.com/

Gyönyörű site, igazi finomság és nőiesség jellemzi, mint ahogy természetesen a termékeket is. Ritka varázslat részese lehet, aki a Lancôme honlapjára ellátogat.

www.loreal.hu, lorealparis.com vagy loreal.com

Egy világcég több arca... Tessék csak összehasonlítani ezeket az arckokat!

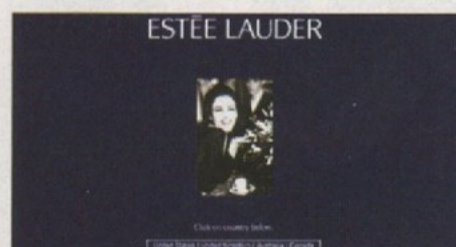
www.le-petit-marseillais.com/

A Magyarországra most érkező nagy francia cég legtermészetesebb alapanyagokból készült termékeit találjuk ezen a honlapon. Szép, egyszerű, jóleső.

www.esteelauder.com/

Nemes egyszerűség, gyönyörű nők, még gyönyörűbb fotók. De azért valami még hiányzik...

www.helenarubinstein.com/

Ha egy tartalmas, lenyűgözően profi oldalra vágnak, vándoroljanak el Helena Rubinsteinhez. Sokféle, de egységes, avantgarde, és mégis... na, hát egy nagyszerű utazás!

www.revlon.com/

Egyike a legjobban sikerült női site-oknak. Szép, látványos és gazdag.

www.avon.hu

Az Avon magyar oldala egy kissé elmarad még a világszínvonalától... De találhatunk rajta tesztet is, sőt kapcsolatba léphetünk egy virtuális kozmetikusossal!

www.clarins.fr/

Hogy a francia asszonyok egyik legkedveltebb márkája, azt tudtuk eddig is, de hogy ilyen szép és finom honlap nemesbíti híruket és színvonalukat...

Tükröm,
tükröm,
mondd meg
nékem,
ki a legszebb
e vidéken?

Nincs olyan ember
a világon, akit ne
foglalkoztatna
a szépség. A nőket
– hát persze.
És a férfiakat is,
merthogy nőről
van szó. Azon viszont
komoly vita van:
mi a szép? Mitől
szép? És ki a szép?
Az emberiséget
ősidők óta
foglalkoztatják
ezek a kérdések.

VILÁG- BÁJNOKOK

FACE OF THE WEB

Ki mondja, hogy az internet személytelen? Ha a **www.**

face-of-the-web.de honlapot megnézzük, ennek éppen az ellenkezőjéről bizonyosodhatunk meg. A site érdekessége, hogy az egyik hölgy egy magyar magazin címdalán is szerepelt...

MISS UNIVERSE

Az, amit a szépségkirálynőkről tudni érdemes, mind megtalálható a **www.**

missuniverse.com honlapon. Kik voltak a világ legszebb asszonyai? Egy kattintás, és máris 49 esztendő győztesével ismerkedhet meg a site látogatója. Sőt az elmúlt év versenyén induló 78

A szépség – valljuk meg őszintén – erény lett. Soha annyit nem foglalkoztunk külsőnkkel, szépségünkkel, mint ma. Valamennyien szeretnénk szépek lenni, akárcsak ők, a nagyon szépek, a világ legszebb asszonyai.

Nálunk

Mégis csak jó dolog lehet szépnek lenni! A legszebbnek. Szépségkirálynőnek. Milyen boldogság lehet, amikor az ember tudja, hogy a világon ő a legeszegebb. Kiválasztják, és a fejére teszik a koronát! Az ember élete abban a pillanatban egy csapásra megváltozik. A siker, a jómód, a csodálat, mind-mind csak úgy árad felé, mert a világ legszebb hölgyeinek kijár a kényeztetés, az elismerés, a hódolat. Legalábbis így gondoljuk.

Hogy is van ez valójában? Hogyan lesz valaki szépségkirálynő? Mik az előzmények és mik a vonzatok? Mit éreznek ők, ezek a szépséges lányok legbelül, miközben mi a csillogást és a pompát látjuk körülöttük?

Biztosan emlékeznek arra a régi szépségversenyre. Úgy tűnt, olyan, mint mindegyik más. Fürdőruhás lányok, széles mosolyok, kivillanó fehér

fogak, tökéletes frizurák. A lányok között pedig Molnár Csilla, aki az év szépe lett. A legszebb. Nálunk, Magyarországon. Aztán kialudtak a rivalda fényei, elmúlt az ünnep, a különleges nap, az a bizonyos „sorsfordító” a szépségkirálynő életében. Molnár Csilla, a legszebb, öngyilkos lett. Búcsúlevelében ennyit írt: „Anyukám, nem bírom tovább...” Mit? Miért? Tengernyi rejtély...

A szépségverseny egy másik résztvevője vegyes érzelmekkel gondol vissza arra az időszakra.

– Persze, hogy izgalmas volt, de rettenetes és idegőrlő is. A készülés, a kínok, a félelmek. Aztán a megméretetés. A sajtó pedig mindent kommentált. Cikkek jelentek meg rólunk, nap mint nap. Jót mondtak rólunk és rosszat. Ha az utcán láttak minket az emberek, vagy odajöttek hozzánk mosolyogva és autógramot kértek, vagy rosszállóan összesúgtak a hátunk mögött. A szépséget ugyanis könnyen társítják a könnyűvérűséggel. Ebbe bele lehet zavarodni. Az ember végül meghasonlik, és már nem is tudja, miért jó a szépség. Persze ígérték nekünk mindent, csillagokat az égről, karriert, elismerést, és sok-sok pénzt, de az ígé-

ret – kevés. Vártuk a csodát, azt, hogy az ígéretek – és velük együtt álmunk is – valóra válnak. Vártunk naphosszat a telefon mellett, hátha megcsörren. Csilla igazán szép volt. Más, mint a többiek. Ő a külföldi modellek között is megállta volna a helyét. Attól fogva sem láttam még a magyar szépségversenyeken hozzá hasonlót. Nagy szomorúsággal nézem azóta a nagy felhajtást, a színpadon csiricsáre ruhákban lépkedő lányokat, és félelemmel lesem a zsűrit. Már nem is értem, mit keresnek a színpadon, mire jó a verseny, miről szól az egész. Ha most lennék fiatal, már nem indulnék...

A tragikus eset után három évig nem rendeztek szépségversenyt. 1989 óta azonban minden évben születik egy új Miss Universe Hungary. A sok szép lány újra versenghet. Mindegyikük sorsa más. Van, akit ma is láthatunk a tévé képernyőjén, akad, aki irigyelt modell lett, de olyan is, aki

hölgygel készült beszélgetések is a szörfözők rendelkezésére állnak. (Még hozzá nem is akármilyen kivitelezésben). Ez a weblap nemcsak tartalmas és igényes, de gyönyörű is.

hallani sem akar többet a szépségiparról.

Patkó Dóra 1990-ben lett az ország szépségkirálynője. Ma már szinte alig hallani róla. A verseny után évet kellett halasztania az egyetemen a sok utazás miatt. Rengeteg fogadásra, ünnepekre meghívták, de csak az utazási költségeket fizették, jövedelme nem volt. Viszont kijutott a bangkoki világversenyre, ahol – mint első Miss Universe Hungary – jól szerepelt. Az isztambuli Best Model of the World versenyre már tapasztaltabban érkezett, és elnyerte a legbájosabb modell díját. Nem akart külföldön élni, hazavágyott. A tanulás mellett szeretett volna modellkedni, de rá kellett ébrednie, hiába szépségkirálynő, hiába győztese a modellversenynek, az ügynökségek szóba sem állnak vele. Magyarországon ugyanis mereven elhatárolódik egymástól a modellek és a szépségversenyek világa, mert egy modellnek magasabbnak és vékonyabbnak kell lennie, mint a szépségkirálynőnek. Külföldön ez másként van. Mit tehetett mást, folytatta az iskolát. Ma egy nemzetközi cégnél dolgozik, s mellesleg boldog édesanya.

Pardy Zsanna arcát reklámfilmekből ismerjük. Ő 1993-ban lett az ország szépségkirálynője és karrierjét a versenynek köszönheti. Kinyílt előtte a vi-

lág. Európai modell lett, világsztár. Milánóban kezdte, ma Londonban él, és reklámfilmekben, óriásplakátokon, újságokban szerepel napról napra. Sok munkája van, arcát jól ismerik, alakját kedvelik, és szeretik jó természetét. Kapkodnak érte, szinte válogathat a felkérések között. Neki sikerült.

És a világban

A világszépségversenyen már nem csupán egyetlen nemzet legszebbjei versengenek, hanem a Föld minden országának legszebbjei. Idén ötvenedszer. Végigtekintve az elmúlt fél évszázad győztesein, bizony furcsa dolgot tapasztalunk. A világ 49 legszebb asszonya között 8 amerikai, 30 egzotikus földrészlekről származó és 11 európai nőt koronáztak már szépségkirálynővé. Úgy tűnik, szeretjük az egzotikus nőket, titokzatosan szépnek találjuk őket. Legutóbb Lara Dutte lett az első, az indiai szépségkirálynő. Hetvennyolc reménykedő közül őt találták a legszebbnek. 2001 májusában Puerto Rico rendez majd világszépségversenyt, méghozzá az ötvenediket.

Mitől szép a szép?

Azt gondolnánk, hogy a szépség elvont, megfoghatatlan – és állandó, mint valami istenség. De nem, a szépség változó. Változik korról korra, és persze személyenként is. Mert van, akinek a szép gömbölyű, s van, akinek karcsú. Vagy szőke és kék szemű. Vagy fekete és tüzes. Vagy vörös és hamvas bőrű. Vagy lehet, hogy nem is ez a lényeg...

A SZÉP LÁNYOK VESZÉLYEI

A modellüzlet a kilencvenes évek első felében érte el a csúcspontját. A Gallup Intézet felmérése szerint az akkoriban megkérdezett 14 és 21 év közötti fiatal amerikai lányok 85 százaléka szeretett volna modell lenni. Hiába, a kifutók világa, a szépség és a fény, no és persze a könnyen keresett vagyon csábító. Napjainkra a szépségipar igazán el-mocskolódott és veszélyes is lett. Túlságosan nagy a tét, túl sok benne a pénz. Mivel folyamatosan helyt kell állni, talpon kell maradni, a kihívás és a feszültség is nagy. A siker vagy van, vagy nincs, de meg is lehet vásárolni. Természetesen nem pénzért: természetben kell fizetni. Ez egy ördögi kör. A talpon maradás, a kihívás, a feszültség. Muszáj oldani. A drog pedig felold, szabaddá tesz, gyorsan felszívódik, kitérít a pupillát, és legyőzi a fáradtságot. Ideális dopping fotózás előtt. És fotózás után? És néhány év múlva?

A második világháború utáni években a gömbölyded formák hódítottak. Alig néhány év alatt minden megváltozott, a világ a feje tetejére állt. A hatvanas évek forradalmi, a beat korszak mindent felforgatott, új értékrendet állított. A legszebb akkoriban Twiggy, a hipervékony, fiús külsejű démon volt. A hetvenes évek tovább vadítottak a helyzeten, még vékonyabb, még különösebb, egészen elvadult külsejű nők (nők?) lépkedtek a divatbemutatók színpadjain, s a nyolcvanas években mindez fokozódott. A csinos, körülrajongott hölgyek nem bírták tovább. Depresszió, drog és AIDS tizedelte őket. A kilencvenes években és napjainkban a modellek hihetetlenül fiatalok, döbbenetesen vékonyak és tökéletesek. Legálábbis kívülről...

GFC

Vannak dolgok, amik csak
akkor hiányoznak,
ha nincsenek kéznél...

...de akkor már túl késő.

**A Panda Software biztosítja Önnek, hogy ne maradjon egyedül
ha támadnak a vírusok, vagy problémák adódnak
az antivírus szoftverével.**

- **24h-365d Personal Technical Support.** Képzett szakemberek oldják meg problémáit a nap 24 órájában az év 365 napján, akár szombaton vagy vasárnap is.
- **Napi frissítés.** Virus signature file-ok napai frissítése, szoftver frissítési lehetőség az Interneten keresztül.
- **24h S.O.S. Virus.** Megoldás új és ismeretlen vírusfertőzésekre kevesebb mint 24 órán belül.
- **Oxygen3 24h-365d. Napi elektronikus tájékoztatás** a biztonságtechnikai újdonságokról.

Mert az antivírus szolgáltatások nélkül halott antivírus. Ajánlja vevőinek a
Global Virus Insurance 24h-365d-t.

www.pandasoftware.com

EMJ Hungary Kft.
1145 Budapest, Szugló u. 54.
tel.: 469-6050 fax: 469 6051 e-mail: sales@emj.hu

www.emj.hu

10 years protecting you

10th Anniversary

INGYENNET!

Két új internetszolgáltató jelent meg a magyar piacon, gyakorlatilag egyik napról a másikra: a kiwwi és a freestart. Mindez önmagában nem is lenne annyira különös, figyelembe véve, hogy az internetszolgáltatás, mint üzlet nagyon jövedelmező. Na, de ingyen?

Igen, a dolog lényege pontosan ez: a fenti cégek ingyenes internetelérést nyújtanak nekünk, ami a gyakorlatban annyit jelent, hogy a telefonszámlán kívül nem kell más költséggel számolnunk. A jogos kérdés megválaszolása, hogy ez miért éri meg a fenti vállalatoknak, nem témája cikkünknek. Inkább abban próbálunk segítséget nyújtani, hogy hogyan használhatjuk ki a mindennapinak semmiképpen sem nevezhető lehetőségeket, illetve megpróbáljuk egy kicsit bemutatni az érintett cégeket.

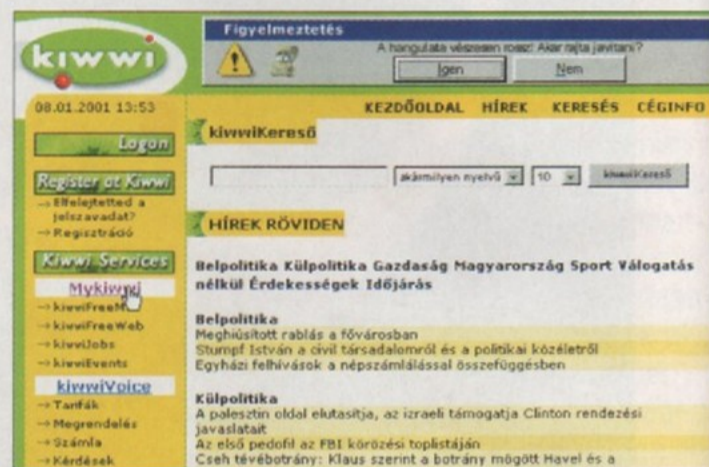
Kiwwi

A cég 2000. június 6-án alakult Bécsben, elsődleges célja a kelet- és közép-európai távközlési piacon való jó szereplés. Fő szolgáltatásuk az ún. IP alapú távközlés, ami körülbelül annyit jelent, hogy a hagyományos telefonhálózat helyett beszélgetéseink az interneten keresztül zajlanak (jóval olcsóbban), mindebből persze az előfizetők semmit sem vesznek észre a minimálisnak mondható minőségromlásán kívül. Cikkünk

szempontjából lényeges dolog, hogy ingyenes internet-előfizetést is biztosítanak, melyre a www.kiwwi.hu címen tudunk jelentkezni. Itt a nevünkön és az igényelt név/jelszó páros megadásán kívül semmi dolgunk nincsen. Ha ez megtörtént, már tárcsázhatjuk is a megadott telefonszámokat (lásd táblázat) és használhatjuk a netet. Tapasztalatom szerint a kiwwi vonalai jó minőségűek, nem túlzásúfoltak. Lévé, hogy még egy e-mail címet sem kell megadnunk, nem kell félnünk attól, hogy reklámok hada

zúdul ránk a belépésünk pillanatától kezdve.

Néhány fontos dolog a kiwwi kapcsolatban, amire érdemes odafigyelni: ha 90 napig nem használjuk az „előfizetésünket” automatikusan töröl minket a rendszer.

A kiwwi telefonszámait a modemes kapcsolathoz (ezeket egyébként nem könnyű megtalálni a kiwwi honlapján)

Budapest	476-7300
Budaörs	(23) 509-800
Győr	(96) 507-100
Székesfehérvár	(22) 541-000
Debrecen	(52) 518-200
Miskolc	(46) 510-550
Szeged	(62) 569-200
Pécs	(72) 505-410

A kiwwi fenntartja annak a lehetőségét, hogy a felhasználóktól, előzetes értesítés után, az ő szavaikat használva „csekély mértékű díjat” kérjenek szolgáltatásukért.

Egy dolog még idekívánczozik: bár a kiwwi – szó szerint – félelmetes gyorsasággal építette ki teljes apparátusát, mindezek ellenére mégis sokan kételkedve fogadják egy teljesen új távközlési cég, ha úgy tetszik kis hal, esélyeit a cápákkal teli vizeken.

Az érdeklődők a 432-0033-es budapesti telefonszámon rendelhetik meg az internet-hozzáféréshez szükséges CD-eket.

Freestart

A freestart szolgáltatást a tavaly júliusban alapított Start Communication Kft. indította

el, gyakorlatilag egy időben a kiwwivel. A cég szándéka, hogy az általuk nyújtott internetszolgáltatás legalább olyan jó minőségű legyen, mint az előfizetéses társaiké. Ezt a Pantel által kiépített optikai hálózat segítségével próbálják meg elérni. A regisztráció a www.freestart.hu oldalon lehetséges, azonban rögtön feltűnik, hogy a kiwwivel ellentétben itt már alaposan kikérdezik az embert: telefonszám, hobbi, végzettség, érdeklődési kör stb. Amikor mindezzel végeztünk, a 06 (51) 202-202-es telefonszámot felhívva máris netezhetünk. Sajnos tapasztalataink szerint azonban sokszor foglalt a vonal. Valaki meg is jegyezte, hogy így elég nehéz lesz teljesíteni a havi minimum 1 órányi internetezést, illetve legalább négyszeri postafiókhasználatot (a freestartnál ezek elmaradása esetén törlik a felhasználót a rendszerből). A freestart mellett szól viszont az, hogy a honlapjuk nemcsak regisztrációs hely, hanem egyben egy elég jól felépített internetes portál is. A freestart esetében is lehetőségünk van a hozzáféréshez szükséges CD-k (ingyenes)

beszerzésére. Erről a 225-6060-as telefonszámon érdeklődhetünk.

Érdemes szólni az ingyenes szolgáltatások hátrányairól is. A helyzet nagyon hasonlít az egyetemeken megszokott, hallgatónak nyújtott internet-hozzáféréshez. A probléma: túl sokan veszik igénybe. Nincs meg az a természetes önkorlátozás, mint ami megfigyelhető egy előfizetéses szolgáltatás esetén. Mint említettem, már most is érezhető a túlszűfoltóság, pedig még gyakorlatilag éppen hogy beindultak. Ne is számítsunk tehát arra, hogy egy hirtelen ötlettől vezérelve valamikor estefelé „csak úgy” be tudunk lépni és használni a netet. Akinek fontos, hogyha levelet akar küldeni, vagy megnézni valamit a hálózaton, akkor azt azonnal megtehesse, nem érdemes lemondania a meglévő, pénzes előfizetését. És akkor még nem is szóltunk arról, hogy sokan közülünk nem örülnek annak, ha egészen személyes információkat kell megadnunk egy szolgáltatás igénybevételéhez.

A végére még mindenképpen idekívánczozik egy megjegyzés: feltűnhet, hogy a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges regisztráció mindkét szolgáltató esetében webes felületen keresztül történik. Ami, ugye némi gondot jelenthet azoknak, akik kapva az ingyenes lehetőségen, életükben először szeretnék kipróbálni az internet gyönyöreit. Magyarul: ahhoz, hogy jelentkezünk az ingyenes internetelésre, már rendelkezniük kell egygel. Ezt a problémát küszöbölik ki a már említett CD-k, mert segítségükkel internetelés nélkül is regisztráltathatjuk magunkat.

LG

EMIL LISTÁJA

A levelezőcsoportok világa – Az Agykontrolltól a viccgyűjtőig

Az elektronikus levelezés lehetőségének és „tudományának” birtokában kitarul előttünk a világ. Csatlakozhatunk például levelezőcsoportokhoz, ahol egyszerre több emberrel léphetünk kapcsolatba, s cserélhetünk velük véleményt és információkat.

Ilyen csoportokból ma már közel 100 ezer található a hálózaton összefogva és fórumot teremtve az azonos érdeklődésű embereknek. Egy olyan virtuális „faliújságot” képzeljünk magunk elé, melyre naponta több tucat – forgalmasabb listák esetén több száz – levelet, cikket, felhívást, hozzászólást „tűznek ki”. Ha valaki az üzenetét egy ilyen kö-

zös táblán helyezi el, választ is kap rá. A levelezőcsoportok anyagát csak azokba a postafiókokba továbbítják, amelyeknek a tulajdonosai feliratkoztak az illető csoport listájára.

A levelezési listáknak számos típusa alakult ki az idők folyamán, ezt a sokszínűséget az angol elnevezések kavalkádja is mutatja: mailing lists (levelezési lista), distribution lists (terjesztési lista), discussion forums (vitafórum), interest groups (érdeklődési csoport), electronic conferences (elektronikus konferencia) stb. Vannak közöttük szakmai fórumok, amelyek egy tudomány- vagy szakterület művelőinek információcseréjét teszik lehetővé. Más listák fő céljuknak a „beszélgetést” és vitatkozást tekintik bármilyen felvetődő kérdésben. A hírsatornák információs anyagok terjesztésére jönnek létre. Vannak alkalmi listák is, amelyek valamilyen konkrét cél érdekében – például egy rendezvény megszervezésére – alakulnak meg. Természetesen ezek a típusok keverednek: mindennapos, hogy egy szakmai levelezőcsoport időnként szenedélyes vitafórummá válik, vagy hogy a lista tagjai rendszeresen hírlevelet is kapnak a napi levélözön mellé. Listák születnek, és szép csendben kimúlnak; némelyik információt cserélő virtuális csoport baráti körré nemesedik, ahol személyes találkozókat is szerveznek a „valódi” világban.

Amennyiben feliratkozunk egy ilyen listára (tagjaivá válunk a csoportnak), a listára érkező levelet mi is megkapjuk a postafiókunkba. A listákat esetenként egy személy – az úgynevezett moderátor – kezeli, ebben az esetben nála kell jelentkezünk, ő dönt a „csatlakozási ké-

relemről”, a listára szánt levelek publikussá válásáról és így tovább. Az esetek többségében – a nyílt, nem moderált listáknál – azonban a feliratkozás (és a levelek szétküldése, továbbá a leiratkozás) automatikus, egy program intézi a teendőket. A bejelentkező levelet – melyek legtöbbször azt az egy sort tartalmazzák, hogy „subscribe” (feliratkozás, előfizetés) – általában ilyen címekre kell küldeni:

listanév-request@gépnév vagy **majordomo@gépnév** (ez esetben biztos, hogy program fog válaszolni).

HIX-listák

Sokaknak ma is a legfontosabb kiindulópont az internet hőskorában, Hollósi József által létrehozott találkahely. Nem véletlenül használjuk ezt a kifejezést: a HIX (www.hix.com) elsősorban a külföldön tartózkodó magyarok közötti kapcsolattartás céljából született.

AGYKONTROLL – Az agykontroll művelőinek.

FORUM – Moderálatlan politikai vitafórum.

GURU – Technikai, számítógépes ötletbörze, tanácskérő, mindentudó.

JATEK – A számítógépes játékok kedvelőinek fóruma.

KORNYESZ – Környezetvédelmi magazin, vitafórum, és minden egyéb.

KULTURA – Kulturális témák.

MOKA – A világ legjobb és legrosszabb viccei.

OTTHON – Otthonteremtők lapja.

RANDI – A HIX ismerkedő és társtaláló magazinja.

SZALON – Moderált közéleti vitafórum.

SPORT – A sportok kedvelőinek.

TIPP – Általános politikamentes információs fórum.

TUDOMANY – Tudományos fórum.

VITA – Moderált általános vitafórum.

Feliratkozási cím: subs.listanév@hix.com

Listacím: listanév@hix.com

Jó tudni, hogy általában nem azon a címen kell bejelentkezni, ahová közkinccsé szánt levelünket kell küldenünk – a levelek helye: **listanév@gépnév**. A bejelentkezésre kapott válasz (regisztráció) legtöbbször tartalmazza a legfontosabb tudnivalókat a listáról, annak használatáról; de ha nem, akkor egy HELP szövegű levélre válaszként megkapjuk ezeket az információkat. Egyes listakezelő programoknál jelszót határozhatunk meg, és a továbbiakban már csak ennek használatával adhatunk parancsokat a programnak, védekezve a rossz tréfák ellen. Hasonló okokból több listára csak úgy iratkozhatunk fel, ha a jelentkezést egy válaszlevéllel (reply) is megerősítjük.

– bh –

A magyarországi levelezőlisták naprakész nyilvántartása megtalálható a **www.mek.iif.hu/MEK/hunlist.htm** címen. Néhány „tétel” a jegyzékből:

CCARDLIST

Feliratkozási cím: majordomo@stardust.hu
Listacím: Nincs. Elektronikus hírlevél.
 A hírlevél rendszeresen tájékoztat a magyar, forint alapú bankkártyapiacról és akcióiról.

FILMBARÁTOK

Feliratkozási cím: filmbaratok-request@listserv.intercom.hu
Listacím: filmbaratok@listserv.intercom.hu
 Itt filmekről, videókról beszélgethet kötetlenül mindenki.

JÁTÉKOS

Feliratkozási cím: subs.jatekos@skicc.hu
Listacím: jatekos@skicc.hu
 Bármilyen játékos témában lehet írni: fejtörők és megfejtéseik, játékleírások, játékrendezvények, minden, ami a játék, és a játszás témakörében elképzelhető.

KUTYÁSOK FÓRUMA

Feliratkozási cím: kutyas-forum-subscribe@egroups.com
Listacím: kutyas-forum@egroups.com
 Minden, ami a kutyákkal kapcsolatos.

MOTOROS

Feliratkozási cím: motoros@bigfoot.com
Listacím: motoros@bigfoot.com
 Minden, aminek kettő (legfeljebb három) kereke van, és benzin (vagy metanol) hajtja. Jawa-tól a Yamaháig, robogótól a chopperig bármi.

MOUNTAIN BIKE

Feliratkozási cím: mtb.magyar-subscribe@listbot.com
Listacím: mtb.magyar@listbot.com
 A Mountain Bike levelezési listán a biciklizéshez akármilyen módon kapcsolódó kérdésekről folyik a levelezés.

MAGYAR STAR TREK

Feliratkozási cím: majordomo@orso.dfmk.hu
Listacím: startrek@orso.dfmk.hu
 A magyar Star Trek-rajongók, -kedvelők, -szimpatizánsok fóruma.

TELEFONKÁRTYA

Feliratkozási cím: telefonkartya-subscribe@egroups.com
Listacím: telefonkartya@egroups.com
 A magyarországi telefonkártya-gyűjtők elektronikus fóruma.

WAGNER ÚR

Feliratkozási cím: majordomo@fsz.bme.hu
Új bejegyzés: www.fsz.bme.hu/submit_h.html
 A magyar internetújdonságok listája.

S Z Ó T A R T Ó

Moderátor
 A szerkesztett (moderált) listák esetében a moderátor joga a levelek továbbküldése a lista tagjainak, általában az új tagok felvételét is ő engedélyezheti. A moderátor nemcsak megszűrheti a leveleket, hanem csoportosíthatja, és megjegyzéseivel is elláthatja őket.

Subscribe/unsubscribe
 Levelezőlisták vagy hírlevelek esetében a fel- és leiratkozás művelete.

Jó lenne egyet barangolni az információs szupersztrádán, de hol is kezdjük? Mit válasszunk böngészőnk kezdőlapjának? Az alábbiakban néhány hazai internetkikötőre hívjuk fel a figyelmet.

ÚTJELZŐK

A DZSUNGELBEN

El kéne indulni, de honnan? – Magyar internetes portálok

Itthon is gombamód szaporodnak az úgynevezett internetportálok, azaz az olyan webhelyek, amelyek hírekkel, témák szerint csoportosított kapcsolódási pontokkal, keresési lehetőségekkel könnyítik meg a hálévándorok életét. Szükség is van erre a segítségre, hiszen a háló jelenlegi állapotát jobban jellemzi az információs dzsungel kifejezés, mint az egyszerű és gyors haladásra utaló sztráda képe. A naponta ezrével születő oldalak milliói között természetesen ezek a „kirakatok” is – bár többnyire folyamatosan frissítik tartalmukat – csak korlátozott eséllyel mutathatnak

utat. Van köztük „mindenevő”, s olyan is, amely egy szűkebb érdeklődési kört igyekszik kiszolgálni.

Mivel a portálok többségének üzemeltetői a hirdetési bevételekből „élnek”, ezért maximálisan érdekelték az odalátogatók számának növelésében. Ennek érdekében igyekeznek a lehető legjobban kiszolgálni a barangolót: friss hírekkel, keresési lehetőséggel, ingyenes e-mail szolgáltatással, elektronikus vásárlási lehetőséggel, weblapok táro-

lásával és csevegőcsatornák biztosításával is. Lássuk tehát a kínálatot, amelyből nem könnyű a választás!

Index

Az Index (index.hu) – amely a legkülönbébb területekről talán a legtöbb hírt tartalmazza – igazából egy egész lapcsalád, melynek vidéki kiadásai, kiegészítései is vannak. Találhatunk itt ingyenes e-mail lehetőséget, webtárhelyet, előfizethetünk szintén ingyenes hírlevélre, csevegőcsatornák várnak minket: moziműsorról, menetrendekről, e-áruházról stb., stb. A barangoláshoz 11 főkategóriába csoportosított ugrópont-katalógus nyújt segítséget.

Kapu

A teste is szabható portálon (www.kapu.hu) számos témakörben csoportosított kapcsolási pont-összeállítás, magazinok, csevegőcsatornák, fórumok fogadják a látogatót. Egy ugrással eljuthatunk a legfontosabb keresőkhoz, on-line és hagyományos újságokhoz, menetrendekhez, telefonkönyvekhez, tévé-, mozi- és színházműsorokhoz.

Korridor

Az újabb portálok közé tartozik a Korridor. A terebélyes – és ezért nem fölöttébb gyors – indulólapon a legkülönfélébb bel- és külföldi hírek szerepelnek. Keresőként az egyik legnagyobb teljesítményűt – a Google-t – kínálja fel a portál. Ha a kategóriák (internet, gazdaság, sport, tudomány stb.) irányában indulunk tovább, akkor a Hálóvilág oldalakon találjuk magunkat. Itt különösen az Eligazító cikk számíthat a kezdő barangoló érdeklődésére.

Lyss

A több képernyőoldali indulólapon (www.lyss.hu) – melynek letöltésére ennek megfelelően bizony egy kissé hosszadalmas – a legkülönfélébb területek hírei szerepelnek. Egy szinttel továbblépve – az Iránytű ikonra kattintva –, már valódi portálon találjuk magunkat. (Nem véletlen a címe: www.lyss.hu/portal). Jól áttekinthető – tucatnyi főtémacórt felölelő – rendszerben léphetünk tovább barangolásunk útján.

Magyar honlap

A történeti hűség kedvéért meg kell említenünk minden magyar portálok őst, „a” magyar honlapot (www.fsz.bme.hu/hungary/homepage_h.html). Sajnos ez a webhely mind megjelenésében, mind szolgáltatásaiban lemaradt a dinamikus fejlődő kikötők versenyében. Egy érdekesség: a lapról virtuális utazásra indulhatunk Európába, a világba.

Origo

A nevét immár visszaszerző (vagy visszavásárló?) [origo] (origo.hu) fő vonzerejét a hírek, és kapcsolódási pontok mellett olyan szolgáltatásai jelentik, mint az ingyenes Freemail

levelezőrendszer, a magyar nyelvű AltaVizsla kereső, a számos csevegő-, „eszmecserélő” csatorna. Érdekes szolgáltatása az [origo] s.k., ahol saját, személyre szabott oldal hozható létre. Ezen csak az ön által kiválasztott hírek, információk és szolgáltatások szerepelnek majd, olyan sorrendben és elhelyezésben, ahogyan jónak látja.

Startlap

A Startlap (www.startlap.com) felépítése egyszerű, szerkezete könnyen áttekinthető, kategóriái célratorók, ezért nagyon könnyen és gyorsan kezelhető. A felhasználó a kívánt céloldalhoz egyetlen klikkeléssel eljuthat. Kevés kép van a formailag puritán, ám tartalmilag gazdag – közel negyven linkcsoportot tartalmazó – oldalon, ezért gyorsan töltődik le.

Stop

A tartalomban igencsak gazdag, tekintélyes méretű nyitóoldal (www.stop.hu) letöltésére bizony várni kell. Azonban megéri: hírek, tőzsdei információk, többtucatnyi, jól rendszerezett, bőséges ugrópontgyűjtemény, fórumok, csevegőcsatornák szerepelnek a kínálatban. Küldhetünk képeslapot, igényelhetünk ingyenes e-mailt, hallgathatunk rádiót, készíthetünk weblapot, és így tovább...

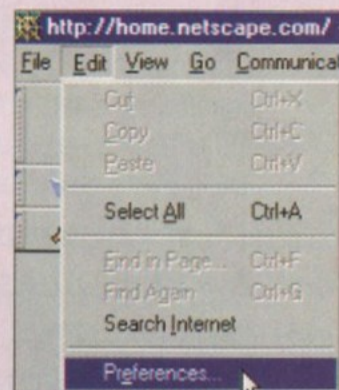
ViaNovo

Az első születésnapját még meg sem ünneplő portál (www.vianovo.hu) egy helyen biztosítja a világ egyik legjobb keresője, a Google szolgáltatását, a Mail+ ingyenes e-mail rendszert, címlistát és webnaptárt. A portálon megtalálható számos csevegőcsatorna és fórum, valamint más hasznos szolgáltatások, például programajánló, moziműsor és étteremadattár. A november végén megújult arculathoz új rovatok is társulnak: elindult a viaNovo Autó, Csajok, Játék, Program, Sport és Zene. **B. Z.**

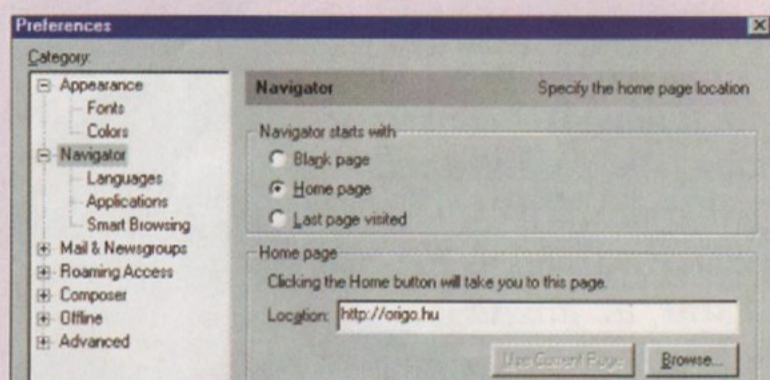
Kezdőlap-beállítás a böngészőben

Netscape Navigator 4.x használata esetén

1. Kattintsunk az Edit (szerkesztés) menü Preferences (választások, beállítások) pontjára!

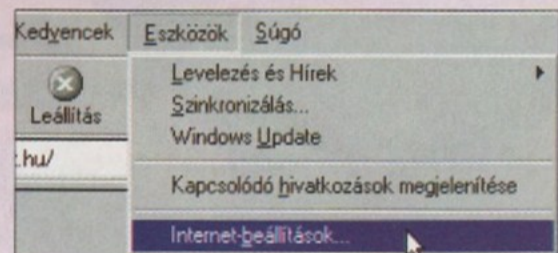
2. A megjelenő ablakban a Navigator beállításait kívánjuk megváltoztatni. Ezen belül a Home page-et (kezdőlapot) jelöljük be! Amennyiben

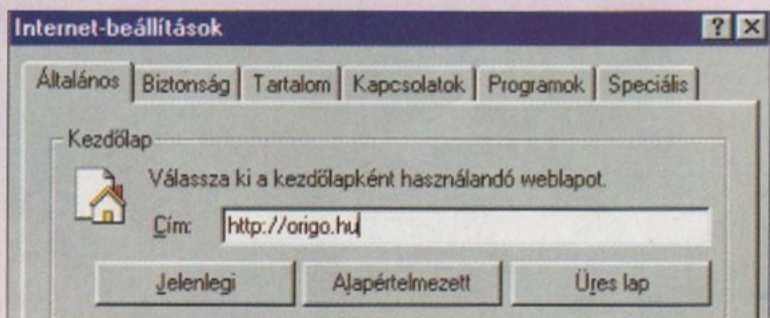
böngészőnkben éppen az indulólapként kívánt oldal van nyitva, akkor egyszerűen nyomjuk meg a Use current page (Jelenlegi lap használata) feliratú gombot! Egyébként írjuk be a Location (hely) sorba a választott lap címét! A műveletsort zárjuk egy megnyugtató OK-val!

Microsoft Internet Explorer 5 használata esetén

1. Kattintsunk az Eszközök menü Internet beállítások pontjára!

2. A megjelenő ablakban az Általános beállítások közül a kezdőlapot kívánjuk megváltoztatni. Amikor böngészőnkben éppen az indulólapként kívánt oldal van nyitva, egyszerűen

nyomjuk meg a „Jelenlegi” feliratú gombot! Egyébként írjuk be a Cím sorba a választott lap címét! A műveletsort most is OK-val zárjuk.

A BANKOK EGERE

Feltehetőleg kevesen akadnak ezen a világon, akiket a sorban állás szórakoztat, ám olyanokat szép számmal találhatunk, akik mégis rendszeresen elsétálnak a postára néhány csekkel, hogy ott egy kicsit türelmetlenkedve, kicsit zsörtölődve pénzt küldjenek különböző címzeteknek. Aki próbálta már a banki átutalás valamelyik elektronikus módját, az aligha fog ismét visszaszokni a csekkezésre.

A pénzügyek bankon keresztüli intézésének kultúrája gyorsan terjed nálunk is, s a konkurenciaharcban nemcsak – sőt nem is elsősorban – vonzó kamatokkal, próbálják magukhoz csábítani a pénzügyintézetek az ügyfeleket.

Sokszor fontosabb a kényelmes és gyors ügyintézés, valamint a profizmus, amely biztonságot garantál a számlán elhelyezett vagyonnak. A bankkártyák használata

ma már szinte általánosnak mondható. Jóval kevesebben veszik azonban igénybe a bankok telefonos, s még ennél is kevesebben számítógép-hálózati szolgáltatásait. E két számlaelérési mód a lehetőségek végső határáig kímélni igyekszik az ügyfelek idejét: nemcsak a bankfiókba, de még a sarki automatáig sem kell elmenünk, hogy a számlánkon lévő pénzzel lényegében azt tegyük, amit csak akarunk.

A telebankszolgáltatás, amelyet a különböző bankok általában más és más néven neveznek (BankoTel, OTP TeleBANK, Citiphone, Raiffeisen Direkt, CIB 24, stb.), az esetek zömében a hét minden napján, 24 órán keresztül hívható.

Többnyire a pillanatnyi igényünk szerint választhatunk az élőhangos tájékoztatás, vagy az automatával való társalgás között, és módunk van arra, hogy az automata utasításait követve, azokra telefonunk megfelelő billentyűinek megnyomásával válaszolva megtudjuk: pontosan mennyi pénz van még a számlánkon, ebből mennyi a felhasználható, mennyi a lekötött betét és így tovább. Szintén néhány gombnyomással küldhetünk (utalhatunk) tetszőleges összeget tetszőleges helyre. Egyes bankoknál még akkor is, ha a címzettnek nincs is bankszámlája. Utóbbi esetben az összeget postai kézbesítő viszi ki a meghatározott lakcímre. A legnagyobb hazai banknál például a gépi hangos lehetőséget havonta több mint kétszázszor hívják, a telefonos rendszer operátoraival pedig közel kétszáz ezer ügyfél intézi ügyeit.

Az úgynevezett Internet-banking, bár nagyon talán nem tudja, bizonyos tekintetben mégis „übereleli” a telebanki szolgáltatásokat. Ez utóbbiak igénybevételét néha nehézkesé teszi, hogy hosszasan kell hallgatnunk, milyen lehetőségek közül választhatunk az 1-es, a 2-es, és további gombok megnyomása esetén, és ezt még fokozza, hogy gyakran a választott menüponton belül újabb menüt kell végighallgatnunk. Kétségtelen azonban, hogy idővel, ha rendszeresen igénybe vesszük, szépen át fogjuk látni a telebankrendszer struktúráját. Az internetes ügyintézés – ha van kéznél számítógép – mégis jóval egyszerűbb lehet a telefonosnál. Számítógéppel cserkészve be a bankot, természetesen ott van orrunk előtt a monitor, s jó esetben a menü mindegyik pontja egyidejűleg látható, esetleg rövid magyarázattal együtt. A legtöbb bank sokat ad a megfelelő arculat kialakítására, amelynek az interneten való megjelenés fontos része. Némelyik kivételesen szép nyitóoldallal várja a világháló vándorait és/vagy apró meglepetéssel spékeli meg honlapját: egyiken hull a hó, a másik zenél, a

harmadik webkameráján át megnézhetjük a bank utcáját. (Talán egyszer olyan is lesz, amelyik a floppymeghajtó részén át kidob egy ezerforintost, amikor letöltődött a nyitólap. :-)))

A banki szakma kifejezőeszköze elméletileg különbséget tesz kétfajta számítógéppel való bank-elérés között. A kevésbé szabad, de talán nagyobb biztonságot adó szolgáltatást home-bankingnek, míg a világhálóval teljesen azonos szabadságot nyújtó, s emiatt talán kissé kockázatosabb szolgáltatást Internet-bankingnek nevezik.

A home-banking igénybevételéhez egy banktól kapott programot kell telepítenünk az otthoni gépünkre, vagy arra, amelyikről számlánkhöz hozzá kívánunk férni. Ez persze azt is jelenti, hogy ahova e szoftvert nem vitük el, onnan számítógéppel nem juthatunk a számlánk közelébe. Az Internet-banking az elektronikus banki szolgáltatások pillanatnyilag talán legegyszerűbben használható, és a legnagyobb kötetlenséget adó formája, amennyiben persze rendelkezésünkre áll egy világhálóra kötött számítógép, alkalmas böngészővel, akár egy zsebre vágható tenyér-gép (palmtop), de néha megteszi egy WAP-os mobiltelefon is. A böngésző segítségével éppen olyan egyszerűen juthatunk el a számlánkig, ahogyan – mondjuk – elolvashatjuk a leveleinket. Nincs szükség másra, mint néhány azonosító begépelésére. Ha a gépi biztonsági őr átengedett minket a kapun, akkor ránézhetünk a vagyonkánkra. Akár rögtön elkezdhetjük gyarapítását, vagy apasztását.

Az interneten keresztül bonyolítható pénzügyi műveletek sokban hasonlítanak a telebankos lehetőségekre. Mindenekelőtt megtudhatjuk, hogy mennyi pénzünk van a számlánkon, hogy mennyit költhetünk még az adott napon. Akár hónapokra visszamenőleg kinyomtathatjuk tranzakcióink listáját. (Honnan mennyi pénzünk érkezett? Hova mennyit küldtünk? Mikor, melyik

Számítógép-hálózati bankműveleteknél alkalmazott biztonsági eszközök, illetve eljárások

PIN (Personal Identification Number): személyazonosító, általában négyjegyű szám. Ilyet kér, pl. a telebank és a bankjegykiadó automata is, amikor pénzt szeretnénk felvenni. Egyes bankoknál a számítógépes számlaműveleteknél is alkalmaznak ilyen azonosítót, természetesen mással kiegészítve.

TAN (Transaction Number): számlaműveletet hitelesítő szám. Minden esetben más. Bonyolult, mind az ügyfél, mind a banki tisztviselő előtt ismeretlen módon képződik, és legfeljebb néhány percre érvényes. Csak a bankok központi számítógépei tudják megállapítani, hogy adott pillanatban, adott személy használhatja-e ezt a TAN-t.

TOKEN: kinézetre kisebb fajta zsebszámológéphez hasonló, de csak egy-két gombbal rendelkező eszköz. Gyárilag beépített program ad minden esetben egy, csak néhány percre érvényes számot. A Bank Austria Creditanstalt ilyen eszközt fog ügyfelei rendelkezésére bocsátani a bevezetés alatt álló netbanki szolgáltatásához.

DIGITÁLIS ALÁÍRÁS: egy személyt (adott esetben egy bank ügyfele) azonosítására alkalmas digitális jelsorozat számítógép-hálózati kapcsolatban. Bizonyos tekintetben hasonló a PIN-hez, ám annál jóval bonyolultabb, és az ügyfél csak segédeszközzel (pl. chipkártyával) tudja létrehozni. A Kereskedelmi és Hitelbank Rt. alkalmazza hálózati számla-eléréshez.

KULCSLEMEZ: az a szoftvert és azonosítókat tartalmazó lemez, amely a home-banking rendszer telepítéséhez és használatához szükséges.

pénzkiadó gépből mennyit vetünk ki, s ennek mennyi volt a költsége? Mikor, hol és mennyi pénzt vertünk el kártyás vásárlásaink során?) Megtehetjük továbbá, hogy a pénzünkből megfelelő összeget tetszőleges számlára utalunk, vagy éppenséggel lekötünk, sőt értékpapírokat (kötvényeket, részvényeket) is vásárolhatunk ily módon.

A szakma talán legromdább szakkifejezésével élve: a bankolás internetes módozata a magyarországi pénzügyintézetek csak töredékénél vehető igénybe, ám a fejlesztésekben e téren élen járók minél több ügyfelüket szeretnék rábeszélteni az új lehetőségek kihasználására. Az OTP Bank (amelyről talán még eszünkbe juthatnak a ko-

rábban a bankfiókokban kigyózó hosszú sorok) 1999 nyarán, az első között vezette be, fejleszti és reklámozza folyamatosan internetes szolgáltatásait. Mindent megtesz, hogy ügyfelei a csekkes befizetésről egyre nagyobb számban áttérjenek az elektronikus szolgáltatásokra és otthonról, néhány pillanat alatt intézzék el bankügyeiket. A nagyobb bankok kedvező tranzakciós díjakkal, vagy éppenséggel ingyenessé próbálják vonzóvá tenni az elekt-

ronikus számlaműveleteket. Ma már több mint 58 ezer ügyfél veszi igénybe aktívan az internetes OTP Bankot. A Citibank ügyfelei közül jelenleg több mint tizenegyezeren használják a CitiDirect, az ottani netbank szolgáltatásait. A terjedés feltétlenül rohamosnak nevezhető, ha arra gondolunk, hogy a magyarországi bankok csak kisebb része, és csak néhány hónapja vezette (vagy éppenséggel ezekben a hetekben vezeti) be a világhálón keresztül lakossá-

giszámla-ügyintézését. Maga a házibank szolgáltatás is csak pár éve érhető el.

Ma, amikor a kalózok már ritkán szakképzetlenek és félszeműek, az sem lényegtelen kérdés, hogy mennyire tudhatjuk biztonságban a netről elérhető bank számlánkon tartott pénzt. Következő számunkban arról számolunk be, hogy a bankok hogyan is vigyáznak az önök pénzére.

Szabó Farkas Zsolt

Számítógép-hálózati elérések és díjak bankoknál*

OTP BANK

Szükséges eszközök

(a számítógépen kívül): böngésző

A bank által a szolgáltatáshoz adott szoftver, ill. hardvereszközök díja:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

Más bankba:

35 Ft + 0,15%/tétel (max. 1000 Ft)

Ügyféltámogatás:

kezelési leírás, gyakran feltett kérdések; munkaidőben az informacio@otpbank.hu e-mail címen, valamint 7x24 órában a 06 (40) 366-666 telefonszám 8-as menüpontjában a HaziB@NK Vonalon

További info: www.otpbank.hu

KERESKEDELMI ÉS HITELBANK RT.

Szükséges eszközök

(a számítógépen kívül): chipkártya, kártyaolvasó, szoftvertelep

A bank által a szolgáltatáshoz adott szoftver, ill. hardvereszközök díja:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

táshoz adott szoftver, ill. hardvereszközök díja:

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

bevezetési időszakban 0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0,2% min. 15 forint

0,2% min. 15 forint

Más bankba:

0,2% / tétel, min. 15 forint

min. 15 forint

További info: www.khb.hu

RAIFFEISEN BANK

Szükséges eszközök

(a számítógépen kívül):

kulcslemez (floppy) a telepítendő szoftverrel

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

0 forint

A szolgáltatás havidíja:

0 forint

0 forint

A hálózati átutalás eseti díja bankon belül:

0 forint

0 forint

Más bankba:

0 forint

Minden hónapban teljes játékkal!

PC GURU

Szórakoztató Informatikai Magazin

132 oldal * 2CD * POSZTER

A PC-s játékpiaç legfrissebb hírei * Játékleírások * Bemutatók * Hardver tesztek * Extrák

BARANGOLÁS

A-tól Z-ig

FIXPONT

On-line napilapok

Egyre többen olvasgatják kedvenc napisajtójukat számítógépük előtt ülve. Mára szinte mindegyik országos lapnak van virtuális kiadása is.

www.nepszabadsag.hu

Az aktuális hírek, információk mellett erőssége a webhelynek az „archívum”: 1996-ig visszamenőleg megtaláljuk az összes megjelent cikket. Számos érdekes témájú írással pedig csak a lap online kiadásában találkozhatunk.

www.magyarhirlap.hu

A napi hírek mellett témakörönként csoportosítva barangolhatunk az újság(ok)ban, akár visszamenőleg 2000. januárjáig.

www.magyarnemzet.hu

Szerzők, témakörök vagy akár cikkek címe szerint kutakodhatunk a lapban. Kezdhethjük az olvasást azzal is, hogy részt veszünk a napi szavazásban.

www.nepszava.hu

A napi hírek mellett a Szép szó rovatban további érdekes írásokat találunk.

www.metro.hu/

Természetesen itt is a napi hírekkel kezdhetjük az olvasást, de lehetőségünk van linkgyűjtemény, humor- és állatbarát-oldalak, chat, webáruház-, illetve, intimshop-oldalak megtekintésére is.

KULTÚRA

Kultúrtérkép

A fővárosi kulturális webtérkép (www.petoficsarnok.hu/kultura/kulturindul.htm) kerületi bontásban tartalmazza mindazon fővárosi szabadidős, kulturális és szórakoztatóintézmény „képes linkjét”, amelyeknek saját weblapjuk van. Közel 90 intézményt tartalmaz ez a gyűjtemény: múzeumokat, művelődési házakat, galériákat, színházakat, pubokat és minden olyan helyet, ahol múlatni lehet a szabadidőt.

KonTextus

Napi on-line kultúra és tudomány: ez az alcíme a nemrégiben indult KonTextus.hu

(www.kontextus.hu) kiadványnak. Híreket, információkat ad a kultúra és a tudomány világából, vitákat indít különböző folyóiratok legfrissebb anyagaira támaszkodva, olvasnivalókat kínál az unatkozóknak.

Britney

A magyar Britney Spears-honlap a www.britneyblue.com címen található. Elolvashatjuk itt az énekesnő életrajzát, a dalok szövegét, pletykákat, s fotókhoz is hozzájuthatunk – csak legyen időnk és türelmünk a letöltéshez.

Művtöri ábécé

Művészettörténet a kezdetektől napjainkig: mindez a www.extra.hu/muvtori címen. Találunk itt ismertetőt stílusokról, technikákról. A Fórum rovatból választhatunk kiállítást, alkotótábor, megtudhatjuk, van-e egyáltalán „szép” dolog. Rengeteg csatlakozási lehetőség. Igaz, többnyire angol nyelvű.

MIEGYMÁS

Diákoknak

Internetes diákmagazin (**www.diaknet.hu**) indult, hírekkel, ezerféle cikkel a diákélet, a kultúra minden ága-bogából (film, zene, irodalom, játék, sport stb.). Irodalomrovat, exkluzív információk diákoknak és tanároknak a Diák-szolgálatról,

a diákönkormányzati törvényekről és lehetőségekről, továbbtanulásról szóló írások, adatbázis és pályázati felhívások várják az érdeklődőket. Az idelátogató találkozhat a fölöttébb meghökkentő című Utazás a kocsonyám körül rovattal, s minden mással is, ami DIÁK!!!

Képtár

A **w3.swi.hu/natloz** címen egy hatalmas, 200 megabyte-ot meghaladó méretű – animált GIF-ekből, webgrafikákból és fényképekből álló – webképgyűjtemény tekinthető meg.

Need for Speed-rajongóknak

Pályák, autók, hátterek, zenék, demók, tippek és trükkök a **www.nfs5.de** címről a népszerű autóverseny-játékhoz!

Asztrálfény

„Az ember soha nem tanul újat, csak emlékezik” – mondta Platón. Nosza, tudjunk meg többet önmagunkról és tornáztassuk meg a memóriánkat: irány a **www.centralnet.hu/patics/!**

MOZGÁSBAN

Mátra

A **www.matrahegy.hu** címen leledző lap célja a Mátra hegységgel kapcsolatos információk ismertetése úgy a turistáknak és a nyaralóknak, mint a kikapcsolódni vágyóknak, átutazóknak, természetkedvelőknek és mindenkinek, aki egy kicsit is érdeklődik hazánk értékei iránt.

Utazási portál

Az [origo]-ról nyíló Travelport (**www.travelport.hu**) oldalain minden megtalálható, ami egy utazás előkészítéséhez, megszervezéséhez kell. Bár a Miwo (Magyar Idegenforgalmi Web Oldal) utódjaként elsősorban a hazai turizmusra koncentrál, de van Nagyvilág és Sízóna rovata is. Olvashatunk vám- és vízuminformációkat, foglalhatunk szállást, repülőjegyet, bérautót, sőt biztosítást is köthetünk segítségével.

Béreljen jachtot!

Nem árt már most a nyaralásra gondolni! A **www.marenostrum.hu** oldalain tengeri vitorlásokat és motoros jachtokat bérelhet – a világ összes tengerén –, aki ezt megengedheti magának. A naprakész lapokon on-line kereső- és foglalórendszer könnyíti meg a választást a részletes műszaki adatok, leírások, képek, alaprajzok és árak tengerében.

OTTHON

Szülő–Csatorna

Nemrégiben került fel az internetre egy új portál, a Szülő–Csatorna (**www.szulocsatorna.hu**), mely elsősorban szülőknek, diákoknak és tanároknak szól. Több mint kétezer cikk érhető el oldalairól, ezek több témakörbe, s azon belül is számos kategóriába vannak rendezve.

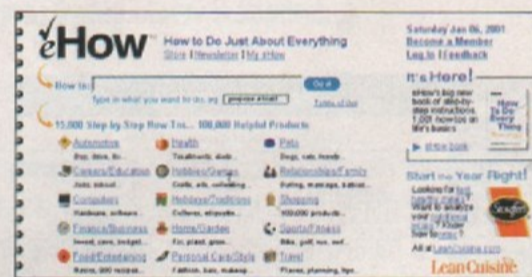
IQ a magasban

A Mensa HungarQa (**www.mensa.hu**) célja, hogy összefogja a magas intelligenciájú embereket, tekintet nélkül korukra, nemükre, származásukra vagy társadalmi helyzetükre. Egyetlen tagsági kritériuma az emberiség felső 2%-ára jellemző intelligenciaszint. A Mensa nemzetközi egyesületnek, a világ mintegy hetvenöt országában több mint százezer tagja van.

Hogyan?

Tizenötezer „lépésről lépésre” tipp és trükk a mindennapokból. Világunk igen bonyolult és egyre inkább áttekinthetetlen hely lett: nem érthet az ember fia mindenhez, ami a nap alatt van. Bármis is azonban a problémánk, van rá megoldás. Az ehow.com-on (**www.ehow.com**) megtanulhatjuk, hogyan illik kezét fogni, hogyan kell a csapatot megjavítani, illetve, hogy miként vezessünk biztonságosan.

Extralarge

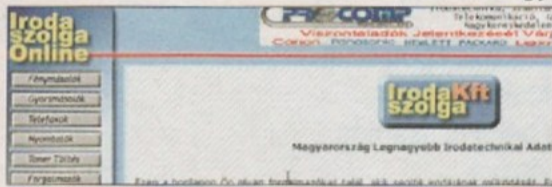
Bizony, nincs könnyű helyzetben, aki 49-es cipőt, 52-es inget kényyszerül hordani. Vásárlási megpróbáltatásait talán megkönnyíti a **www.mrxl.hu** címen megtalálható Mr. XL nevű szaküzlet, az extra méretű férfiruhák és -cipők specialistája. Az óriás méretű textiliák mellett férficipők 47-től 53-as méretig szerepelnek a kínálatban.

PÉNZ

Irodaszolga

A **www.irodaszolga.hu** honlapon irodájának működtetéséhez találunk segítséget. Az innen elérhető cégek biztosítani tudják az irodába szükséges technikai berendezéseket (akár fénymásolóról, faxról vagy nyomtatóról legyen szó), valamint azok rövid vagy hosszú távú üzemeltetését, kellékanyag-ellátását is.

Gazdasági hírlevél

A hét legfontosabb és legérdekesebb gazdasági híreit olvashatjuk rövid, kivonatos formában a **www.wb.hu/hun/ghirlevel.shtml** oldalon.

A részleteket tartalmazó weboldalra mutató hivatkozással megjelenő írásokat, minden számban a gazdasági élet egy-egy jeles képviselőjével készült interjú egészíti ki.

Fordítók

A fordítóirodák és fordítók honlapja (**www.fordit.hu**) közel másfél-száz fordítóiroda és fordító szolgáltatásait mutatja be, ajánlja fel, érdemi választást kínálva közülük. A döntést számos keresési lehetőség megkönnyíti meg.

E-kiadó

A Vikk.net (**www.vikk.net**) az első magyar Virtuális Könyvkiadó,

a maga nemében egyedi újdonság a hazai internetpiacon. Az e-könyvek az interneten keresztül jutnak el az olvasókhöz a virtuális könyvüzlet segítségével. Nem lényegtelen szempont, hogy így megvásárolható e-könyvek kevesebbe kerülnek, mint a nyomtatottak.

A Vikk.neten publikált művek könnyen olvashatóak a monitor képernyőjéről, de a vásárlók ki is nyomtathatják az elektronikus olvasnivalókat.

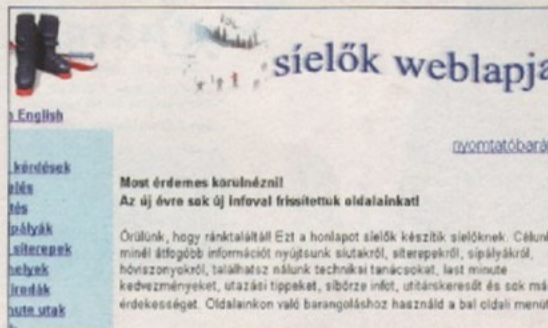

SPORT

Síelők weblapja

Információk síutakról, sífelszerelésről, sípályákról, sítépekről, technikai tanácsok, last minute kedvezmények, hójelentés, utazási tippek, börze, útitárskereső, levista és fórum síelőknek található itt. Weblap, melyet síelők készítenek síelőknek.

A cím: **www.sielok.hu**.

Schumi-klub

Ugyan a Forma-1 még szünetel, ám kedvelői nem pihennek. A magyarországi Michael Schumacher-levelezőklub honlapja a **w3.sopronnet.hu/schumi-klub/honlapok/index.htm** címen található.

Golyósok

Ha jobban utánagondolunk, a tekésés („pontosabban” a bowling) is igazi téli sport. Odakinn fagy, hó, köd, benn pedig kellemes meleg és jó

a hangulat... A bowlingvilág oldalait a **www.erd.hu/bowling/** címen találjuk meg: van itt oktatás, felszerelésjegyzék, eredménylista, játékok, fórum – csupa érdekesség.

TECHNIKA

Planetárium

A Budapesti Planetáriumban (**www.planetarium.hu**) fennállása óta több mint félszáz csillagászati-űrutasági műsor készült, amelyek a csillagok

világáról, a csillagképekhez fűződő mítoszokról, az üstökösökről, az ember és a csillagok kapcsolatáról, az asztronautikáról, a Földön kívüli élet lehetőségéről, az ufókról, a betlehemi csillagról szólnak, de e helyütt működik a Sci-fi Színház is.

Dugijátékok

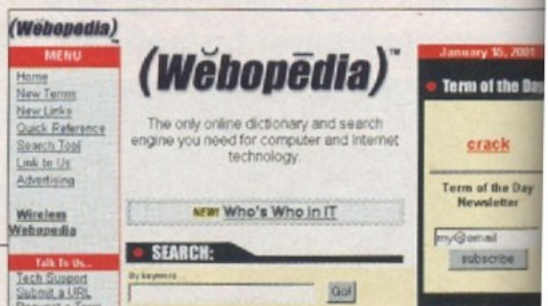
A hivatásos programozók egy része elengedhetetlennek tartja, hogy valami személyes nyomot hagyjon megrendelésre készített programjában. Sokszor ez egy rejtélyes billentyűzetkombinációval előhívható játék – mint például a Kémvadász (Spy Hunter) az Excel 2000-ben.

Ezeknek a „húsvéti tojásoknak” (Easter Egg) nevezett meglepetéseknek előcsalogatási módjairól olvashatunk **www.eeggs.com** címen.

Mi az, hogy...

...flash, wav, html és így tovább? A számítástechnikai zsargon tele van rejtélyes rövidítésekkel, misztikusnak tűnő fogalmakkal. A Webopedia lapjain (**www.webopedia.com**) egyetlen helyen megtalálja azt az on-line szótárt és keresőt, amire önnek szüksége van, hogy megtudjon mindent a számítástechnikáról és az internetről – angolul.

A Guinness szerint a XX. század legnagyobb újszülöttje Itáliában látta meg a napvilágot 1955 szeptemberében. A csecsemő nem kevesebb, mint 10,2 kilós volt születésekor. Édesanyja, Carmelina Fedele is túlélte a világraszóló eseményt, mi több: tartós egészségkárosodás nélkül ünnepelhetett évek múlva a kortársainál ugyan némileg magasabb, de normális testalkatú gyermek újabb és újabb születésnapját.

A csecsemő súlygyarapodása
babanet.hu/szak/sz08.htm
Gyerekekről – gyerekeknek
gyerekde.hu

Nem baj, ha hamis a hangunk, énekeljünk! Angol orvosok legalábbis erre ösztönzik az embereket. Állításuk szerint a hangos áriázás az evezéshez és az úszáshoz hasonlatosan – igaz, kisebb mértékben – erősíti a mellkasi izomzatot. Ez az egészséges tudoműködésre is kedvező hatással van. (Azt már csak mi tesszük hozzá, hogy – amennyiben szomszédunk hamisnak találja és nehezményezi harsány nótázásunkat, s megkerget bennünket – a lábizmunk is erősödhetnek). Érdemes tehát dalra fakadni!

Számítógép az ének-zene tanításban
www.baranya-ped.sulinet.hu/8/document/szakd/femaga/szakdolg.html
Zorán-dalok akkordkísérettel
www.zoran.euoweb.hu/dalok

Naponta dőlnek meg rekordok, de egy továbbra is macskatul tartja magát az, amelyet Hamlet állított fel. No, nem a sanyarú sorsú dán királyfi, hanem a Hudinit megszégyenítő eltűnőművész, a fenti névre hallgató kanadai házimacska. A csúcsbeállításra még 1984-ben került sor, amikor egy Toronto–London járaton a repülőgép csomagteréből eltűnt a derék négy lábú, üres ketrecet és számos kétséget hagyva maga után. Mint kiderült, egy Jumbo fedélzetén számos olyan zug van, amely kiváló rejtekhelyül szolgálhat egy nem különösen pákosztos, ezért a kihelyezett élelmiszercsapidákat elkerülő macskának. Hamlet

ösztönösen kerülte a nyilvánosságot és megtalálta az alkalmat, hogy a raktár- és az utastérben innen-onnan csenjen valami falnivalót. Csak hetekkel később került kézre, miután a gép Ku-

klakk

vaitot, Jamaicát, Ausztráliát és Szingapúrt is megjárta. A British Airways gépének személyzete kiszámolta, hogy a macska akkora utat tett meg, amely bolygónk huszonötzöri megkerülésével egyenlő. A földi légtérben erre még nem volt példa, s talán nem is lesz, mert az eset nyomán minden légitársaság jelentősen megszigorította az élő állatok szállításának körülményeire vonatkozó szabályokat.

Macskamagazin
www.famkat.hu/amacska.htm
Cicamica – Galavics Veronika: A nő elnevezései a közszlengben
mnytud.arts.klte.hu/kiadvany.htm,
 majd: szlengkuiatás

Az Egyesült Államokban közel kétfélmillió nőt ver rendszeresen a férje. Ezt állapította meg egy több amerikai újság szerkesztősége által végeztetett vizsgálat. Főleg orvosok, ügyvédek és rendőrök bántalmazták feleségüket. A pszichológiai magyarázat szerint azok válnak kegyetlenné otthonuk falai között, akik munkahelyükön, beosztottként nem rendelkeznek irányító, parancsoló lehetőséggel, tekintéllyel, és a munkaköri hatalmi hierarchia alsó régióiban töltenek be pozíciót.

Morvai Krisztina: A feleségbántalmazásról
www.tfk.elte.hu/noszemely/98-1
A tökéletes feleség
vicc.net

Ausztriában egy évtizede még ritkaságnak számított, ha a házasságkötéskor a férj döntött úgy, hogy azontúl felesége leánykori vezetéknevét fogja viselni. Mára azonban az osztrák statisztikai hivatal adatai szerint bevett szokássá vált a dolog, hiszen évente a megkötött házasságok 3-4 százalékában a férj veszi fel az asszony nevét.

Utóneveink
www.extra.hu/pompom/neveink.htm
Feladatok egy esküvő előtt
www.eskuvo.hu

Február a farsang időszaka. A báli multságok állandó kelléke ilyenkor a konfetti és a szerpentin is. A két világháború közti időszak jeles nyelvésze volt Szécsi Ferenc (a híres énekes, Szécsi Pál édesapja), aki nagy nyelvújítóként üzent hadat az idegen kifejezéseknek. Az antennát például hangárboznak, a gramofont hangraforgónak, a benzint gépszesznek, az akkumulátort áramtárnak kívánta megmagyarázni. A konfetti szó ellen is ádáz küzdelmet folytatott. Helyette a farsangpetty kifejezést kívánta meghonosítani. A szerpentin névre hallgató papírcsíkokra (amit Szécsi természetesen far-

sangszalagnak nevezett volna el) Ady Endre is szolgáltatott javaslattal, amikor egyik versében „díszkócos báli termek”-ről ír.

Molnos-Koncz: A magyar nyelvvisszaújítás kis szójegyzéke
fox.klte.hu/~keresofi
Ady összes prózai művei
www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/magyar/ady/adyproza

Ki hinné, hogy az irodákból jól ismert gemkapocs valaha antifasiszta jelkép volt? Pedig egykor valóban betöltötte ezt a szerepet is. Johan Vaaler norvég feltaláló színre lépése előtt a többlapos irományokat spárgákkal, szalagokkal kötötték át. Az általa feltalált gemkapocs hamar elterjedt világszerte. Amikor a németek a második világháborúban megszállták Norvégiát, a helybeli polgárok kabát- és zakóhajtókájukon gemkapocsot viselve tüntettek némán, a megszállókkal szembeni ellenállást szorgalmazva.

Nagy Gábor: Aranyló gemkapocs egy nekrológ szívében
www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/modern/nagyosp_majd_szabadrabok
Legyező horgászat gemkapoccsal
www.vmri.hu/~legyhorg/legyes1.html

Montreal egyik nem közszolgálati rádióállomása eredeti – többesztendő móltra visszatekintő – közszolgáltatást nyújt hallgatóinak. Szűnyogveszély esetén a nap bizonyos óráiban olyan hangokat sugároz, amelyek a hímszűnyogok szárnycsapkodásának hangjához hasonló. A szakértők szerint a nőstény szűnyogok, amelyek megtermékenyülésük után különösen kívánják az emberi vért, nem bírják el abban az állapotukban a hímszűnyogok jelenlétét, zűmmögését. A rádió hangja tehát elűzi őket. Mondani se kell, a nyár bizonyos időszakában igencsak megugrik műsoraik hallgatottsága, amely azután reklámbevételeikre is jótékonyan hat.

A terhes nők a legvonzóbbak a szűnyogoknak
www.hungarian.net/archives, majd: 00Junius9.
Gyilkos szűnyogok – Anatol Baginsky kiállítás
www.c3.hu/scripta/balkon/98/0708/09szj

Kolumbiában csak akkor adnak hatósági engedélyt a házasságkötésre, ha a magukat egybekelésre elszánó felek, elvégezve a törvény által előírt „házassági tanfolyamot”, mindketten sikeres záróvizsgát tesznek. A tantárgyak között szerepel a pszichológia, a pedagógia, a biológia és a családjog alapismeretei. Arról nem szólnak a híradások, hogy a bukottak tehetnek-e – s ha igen, hányszor – pótvizsgát (esetleg egy másik férj-, vagy feleségjelölt oldalán).

Társkeresés
www.randivonal.hu
www.sexkultura.veritas.hu

**MINDEN, amit csak
a játékkonzolokról
tudni érdemes...!**

poszter: **TEKKEN**
TAG TOURNAMENT
LEGEND OF ZELDA

dreamcast

GOLD AND GLORY
THE ROAD TO EL DORADO
az Újvilágot idióták hódították meg?

playstation

GRANDIA 2

...jen az, amikor Dreamcastra
írják meg a Final Fantasyt

nintendo 64

ZELDA

már ezért is
érdeemes
N64-et
venni

playstation 2

gamecube

xbox

**Játékkismertető, hírek,
tesztek, előzetesek,
végigjátszások, csalókódok!**

108 oldal, 100 oldalas könyv, két A2 poszter!

Keressd az újságárusoknál!

KORONGOLÓK A PORONDON

A CD két évtized alatt hatalmas karriert futott be. Felhasználási területei közül az egyik legfontosabb a számítástechnika. CD-olvasókat és -írókat, DVD-olvasókat mutatunk be.

FESTÉK- ZABÁLÓK

A papírmentes iroda még csak álom: a számlák, szakdolgozatok, hivatalos levelek még mindig a leghagyományosabb adathordozón nyerik el végső formájukat. Nyomtatni tehát muszáj – de mivel?

MIVEL JÁTSZANAK A FIÚK?

A játékkonzolok új generációjának a királya sejtelmes kékesfekete színben trónolt a polcon, oldalán egy bizalomgerjesztő Sony felirattal, valamint egy furcsa logóval, amely kábé úgy festett, mint azon személyek EKG-ja, akik már tudják az árát.

ARANYOS

KAPCSOLAT

Sportsikerek mögött: Compaq Magyarország

Az üzlet és a sport világában egyaránt kiélezett küzdelem folyik, a felkészültség, s az időzítés a döntő. Csak a teljesítmény számít – a tisztességes küzdelem pedig alapvető. Mezriczky Lászlót, a Compaq Magyarország marketingigazgatóját, a cég támogatói szerepvállalásáról kérdeztük.

– Egy vállalat sokféle módon kerülhet kapcsolatba a piaccal, kommunikálhat a külvilággal. Mi kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a szponzorációnak, ezen belül a sport támogatásának, aminek több oka is van. A sport természetesen nagyon jó reklámhordozó. Amikor egy vállalat olyan sportágat támogat, amelyben eredmények születnek, akkor a siker visszaköszön az üzleti életben is. A sport emellett közügy is, az emberek életérzésének része. Valahányszor egy sportág, egy válogatott sike-

res, annak az egész ország örül, ha kudarcot szenved, azon egy ország szomorkodik. A cél tehát az, hogy a sportban is minél sikeresebbek legyünk. A sport azonban ma már, sajnos pénzről is szól, e nélkül egyre nehezebb eredményeket felmutatni. A Compaq 1995-ben keresett először kapcsolatot a Magyar Vízilabda Szövetséggel (MVSZ). A vízilabda nagy hagyományokra visszatekintő sportág hazánkban, amely azonban abban az időben hullámvölgyben volt, hiszen – a tavalyit megelőzően – 1976-ban szerezte az utolsó olimpiai aranyérmet. Az évek során mind szorosabb együttműködést alakítottunk ki az MVSZ-szel, és az 1996-os atlantai olimpiát követően is kitarítottunk mellettük, noha az elmaradt eredmények miatt akkor sokan elfordultak tőlük. Mi továbbra is hittünk bennük, és az idő bennünket igazolt, a csapat 1999-ben már világbajnokságot nyert, tavaly pedig, az olimpián is megszerezte a legfényesebb érmet.

A Compaq nemcsak az élsportot, hanem évek óta egy utánpótlás-versenysorozatot is támogat – a Compaq Sulipóló Kupát. Ennek során felső tagozatos általános iskolások mérhetik össze erejüket vízilabdában az ország minden tájáról, és tavaly több mint negyven városból 350 iskola nevezett be 3500 tanulóval... A vízilabda nem

kifejezetten tömegsport, mégis ennyien szálltak medencébe – fűzi hozzá Mezriczky László. Az MVSZ elnöke úgy fogalmazott, hogy a Compaq Sulipóló Kupa napjaink legjelentősebb utánpótlás-nevelő kezdeményezése Magyarországon, amire mi nagyon büszkék vagyunk. Idén hazánk rendezi meg a vízilabda-Európa-bajnokságot, és azt szeretnénk, ha a Sulipóló Kupa döntőjét ezzel egy időben, a rangos sportesemény színhelyén játszhatnák le az utánpótlás-csapatok. Fantasztikus élményt jelentene a csapattagok számára, és meggyőződésem, hogy néhány év múlva sokukat viszontlátnánk felnőtt vízilabdázóink között.

A vízilabda mellett egy másik sportág, a labdarúgás neve is mindinkább összefonódik a vállalat nevével. A Compaq Magyarország egy vidéki csapatot talált, amely néhány év alatt a semmiből több versenyszályt átugorva a legfelsőbb kategóriába küzdötte magát. Az együttműködés az utánpótlás, a tehetséges fiatalok érvényesülésének támogatásával kezdődött, de azóta a felnőttek csapatára is kiterjedt, amely az idei idénytől Matáv Compaq SC Sopron néven versenyez...

– Nagyon korrekt és professzionális menedzsment viszi a csapatot – állapítja meg Mezriczky László –, amely jól lehet még nem bajnokesélyes, de mindent megtesz annak érdekében, hogy

A Compaq Sulipóló az ország legnagyobb utánpótlás-nevelő kezdeményezése

AZ ÉV MENEDZSERE

A houstoni székhelyű Compaq Computer Corporation a világ száz legnagyobb vállalatának egyike. a Fortune 500-as listán tavaly a huszadik helyet foglalta el. Termékeit és szolgáltatásait több mint 200 országban forgalmazzák. Magyar leányvállalata hazánk legnagyobb informatikai cége, amely a piac 11%-át mondhatja magáénak, tavalyi árbevétele pedig megközelítette a negyvenmilliárd forintot. A húsz legnagyobb hazai vállalatból tizenhat, a húsz legnagyobb hazai bank közül tizenhét a Compaq Magyarország ügyfele. A vállalat vezérigazgatója dr. Beck György, aki a kelet-európai régió további négy országában működő Compaq-érdekeltségeket is irányítja. Dr. Beck Györgyöt idén az Év menedzserévé választották, ami talán a legrangosabb elismerés a hazai üzleti világban. A kitüntetés elnyerésében nem kis része lehetett annak, hogy a Compaq az üzleti sikerek mellett, a kulturális és a sportéletben is jelentős támogatói szerepet vállal.

talmas vállalat támogatását érezhetik magukénak – mérítsenek belőle erőt és bátorságot.

A magyar foci eredménytelensége nem tehetség, hanem a pénz, és a professzionális menedzselés hiányának tudható be. Magyarország korábban nem volt abban a helyzetben, hogy az üzleti életben ér-

sikertörténet tanúi lehessünk. Az év végén találkoztam a soproni utánpótlás labdarúgókkal, és azt mondtam nekik, hogy ugyanazt a logót viselik mezükön, amit a vízilabdázóink és az anyavállalatunk által támogatott BMW-Williams Forma-1-es pilótái. Nagy elvárásokkal tekintünk rájuk, ezért ne feledjék, hogy ha-

vényesüljön, ennek a lehetőségét az elmúlt tíz év teremtette meg. Mostanra nőtt fel egy olyan vezetőnemzedék, amely már profi szellemben képes irányítani a labdarúgást is, nemcsak a pénzügyi stabilitást, hanem megfelelő színvonalú infrastruktúrát is biztosítva. Amint mindezek a feltételek adóttak, akkor egyre több család dönt majd úgy, hogy sportrendezvényre látogat szombat-vasárnap délután, a nagyobb közönség pedig nagyobb reklámbevételt hoz. A kezdőrúgás persze az állam ezen a téren, de ha a cégek azt látják majd, hogy a labdarúgás egyre jobb reklámhordozó, akkor a nagy pénz is meglesz a nagy focihoz – mondja Mezriczky László. – Cégen belül azonban a Compaq labdarúgó-hagyományai már jelenleg is nagy sikereket teremtek Magyarországnak. A vállalat kultúrájának részét képezik a nem üzleti tevékenységhez fűződő kezdeményezések is. Ezek sorában az egyik legérdekesebb a Compaq Labdarúgó Világkupa, amelyben öt kontinens Compaq-leányvállalatainak csapatai mérkőznek egymással. A Compaq Magyarország 1999-ben nevezett be először, és a női csapatunk mindjárt meg is nyerte a világkupát Münchenben. Tavaly a lányok ismét dobogós helyezést értek el – a döntőben csak 11-esekkel kaptak ki –, a fiúk pedig bekerültek

az első húsz csapat közé, a 12. helyen végezve.

A Compaq Magyarország emellett sportklubot hozott létre, hogy dolgozó szervezett és színvonalas keretek között hódolhassanak a vízilabdának, a labdarúgásnak és a röplabdának, sőt hamarosan a vitorlázásnak és a tenisznek is...

– Sportklubunk ügyfeleink és barátaink előtt is nyitott – hívja fel a figyelmet Mezriczky László –, mivel úgy tartjuk, hogy sportolni nemcsak egészséges, hanem stresszel terhes mindennapjainkban egyenesen életmentő lehet.

Búcsúzásakor még megtudjuk, hogy a Compaq Magyarország két munkatársa január 14-én Houstonba repült, és részt vett a Compaq-marathonon, ahol Michael Capellas elnök-vezérigazgatóval és az anyavállalat csúcsvezetőségével együtt futott, egy minden tekintetben sportos leányvállalat színeiben.

Kis Endre

Mezriczky László, a Compaq Magyarország marketingigazgatója a szponzorált csapatok relikviáival

KAPCSOLATOK

Forma-1

A Compaq a BMW-Williams Forma-1-es csapatát is támogatja compaq.quokka.com/

Kultúra

Vámos Miklós író honlapját a Compaq gondozza www.compaq.hu/vamos/

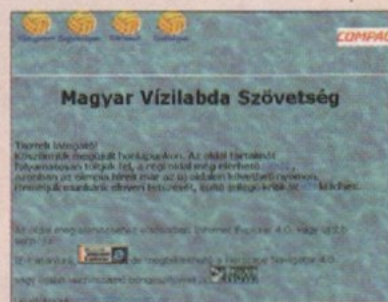

Zene

Stinget is támogatják, akinek internetes oldalai szintén a Compaq gondozásában jelennek meg. sting.compaq.com/

Vízilabda

Olimpiai bajnokainkat is támogatják a vízilabdaszövetségen keresztül www.mvlsz.hu/ie/ieindex.htm

KORONGOLÓK A PORONDON

A teszteket a
CHIP
magazin tesztlaborja
végezte. A részletes
adatok, eredmények
a Chip magazin februári
számában olvashatók.

A CD (Compact Disc) élete két évtizede alatt hatalmas karriert futott be. Felhasználási területei közül az egyik a számítástechnika. Használatához megfelelő eszközökre van szükség. Melyek ezek?

Teszt: CD-olvasók és -írók, DVD-olvasók

A több száz Mbyte-os szoftverek és dokumentumok megjelenésével a floppy napja leáldozott. Gondoljunk csak bele: a Windows 98 legelső verziója is 69 darab 1,44 Mbyte-os lemezre fért volna rá!

Az írható CD-k (CD-R: CD Recordable) és a hozzá való íróberendezések elterjedésével új fejezet nyílt a számítógépes adattárolásban. A felhasználó saját maga készíthet CD-t,

melyet különböző formátumokban lehet „megírni”. Az olcsóbb, CD-R típusú lemezre csak egyszer írhatunk, de választhatunk újraírható (CD-RW: CD-ReWritable) is hordozónak, melyeknél a gyári leírás megadja a lehetséges felírások és törlések számát.

Mivel napjainkra a CD-írók és lemezek ára jócskán csökkent, a CD jó eséllyel pályázik az általános adathordozó szerepére, amelyet annak idején a floppy töltött be. Mellesleg ha összevetjük egy közepes CD-író és száz CD árát (amennyi egy átlagos felhasználó belátható időn belül el tud készíteni) egy floppy meghajtó és a 100 CD-vel nagyjából megegyező összkapacitású 43139 darab floppy árával, akkor kiderül, hogy a floppyk Mbyte-onkénti költsége nagyjából 56 forint, a CD-ké viszont csak 1,50 Ft.

Egy karrier története

A CD 1980-ban született a Philips és a Sony közös fejlesztésének eredményeképpen. Akkor „mindössze” a fekete bakelit hanglemezek leváltására volt hivatott. Ez láthatóan jól sikerült: ma már gyakorlatilag minden, egykor bakelitkorongra „mentett” hanganyag megtalálható CD-n.

A számítógépek rohamos elterjedésével a CD új feladatot kapott – ez az adattárolás lett. A CD-ROM (CD Read Only Memory) nagyjából 650 Mbyte-nyi kapacitása a 40–120 Mbyte-os merevlemezek korában hatalmasnak számított, amit rögtön ki is használtak a multimédiás – az akkori merevlemezek méretéhez képest túl nagy – szoftverek és játékprogramok készítéséhez. A CD-R (CD Recordable) és a hozzá való íróberendezések megjelenésével új fejezet nyílt a számítógépes adattárolásban. A felhasználó immár saját maga készíthet CD-t.

Néhány éve megérkezett az újabb trónkövetelő, a DVD (Digital Versatile Disc vagy Digital Video Disc, kinek hogyan tetszik). Adattárolásra (DVD-ROM) még nem terjedtek el széles körben, de vélhetően ez sem fog sokat várni magára, főleg ha tudjuk, hogy a DVD több Gbyte-nyi adat tárolására is alkalmas, s így jó néhány CD tartalma elfér rajta.

MIT VEGYÜNK?

CD-olvasó: az Asus CD-S500/A a leggyorsabb CD-olvasó. Nagyon jó hibajavító képessége, amely az elődénél még komoly hiányosság volt.

CD-író: a Yamaha meghajtója, a CRW2100E-VK átlépte a tizenkét-szeres álomhatárt, és akár tizenhat-szoros sebességgel is tud CD-t sütni. Az újraírási képességére sem lehet panasz: a tízszeres sebesség az adattárolás új korszakát nyitja meg. Törölhető lemezt képes írni

CeQuadrat

néhány perc alatt, és ezzel a CD-RW már hatékonyan használható adattárolóvá vált. További érdekesség, hogy a Yamaha egység mellé nem kell külön CD-olvasó a gépbe, mert negyvenszeres olvasási sebességével szinte minden külföldi tesztben (is) a mezőny elején végzett a CD-olvasók között.

Jó választás lehet a Teac CDW512E író is, amely bár lassab-

ban olvas, remekül ír, és az ára nagyon barátságos.

DVD-olvasó: tesztünkben két Pioneer gyártmányú DVD-meghajtó

Mi micsoda?

Névleges sebesség: a gyártó által megadott sebességérték, amely a tapasztalatok szerint minden esetben a maximálisan elérhető adatátviteli sebességet jelenti, a lemez középpontja felé haladva azonban csökken az adatátviteli sebesség. A megadott érték szorzószám, az audio CD-lejátszás közbeni egyszeres olvasási sebességének (150 Kbyte/s) a többszörösét jelzi, DVD-nél az egyszeres sebesség 1352,704 Kbyte/s.

Hangkimenet: van-e a meghajtón az audio CD-lejátszásához szükséges analóg/digitális hangkimenet?

Lemezkezelés: a lemez behelyezése módja. A legelterjedtebb a tálca (tray) kivitel, de kényelmesebb a behúzó (slot-in) megoldás, amelynél nincs tálca (így nem is lehet letörni), sőt a lemez becsúsztatásakor a puha szőrök még meg is tisztítják a felületét a portól.

szerepelt. A tizenhatszeres DVD-olvasási sebességet és negyvenszeres gyári értékű, ám valójában több mint negyven-negyszeres CD-olvasási sebességet elérő DVD-115 és DVD-

105SZ között mindössze a lemezkezelésben van különbség. Az előbbi tálcás, az utóbbi behúzó (slot-in) kivitelű. Mindkettő villámgyorsan olvas, ami remek hibajavító képességgel párosul.

Gyártó, típus	Teac CDW512E	Yamaha CRW2100E-VK	Asus CD-S500/A	Pioneer DVD-115	Pioneer DVD-105S
Webcím	www.teac.com	www.yamaha	www.asus.com	www.pioneerusa.com	www.pioneerusa.com
Névleges sebesség (írás/újírás/olvasás) vagy (DVD/CD)	12/10/32x	16/10/40x	50x	16/40x	16/40x
Hangkimenet (analóg/digitális)	+/+	+/+	+/+	+/-	+/-
Lemezkezelés	tálca	tálca	tálca	tálca	slot-in
Forgalmazó	EnterNet 2001	Storage System	Macroda, Enternet 2001	Herta, BaSys	Herta, BaSys
Telefon	412-2001	266-1268	214-2392, 412-2001	322-2232, 06-23-415-541	322-2232, 06-23-415-541
Webcím	www.enternet.hu	-	www.macroda.hu, www.enternet.hu	www.herta.hu, www.basys.hu	www.herta.hu, www.basys.hu
Ár (bruttó)	74 113 Ft	111 950 Ft	19 375 Ft, 18 425 Ft	42 375 Ft, 34 900 Ft	44 875 Ft, 34 900/46 900 Ft

Milyen nyomtatót válasszunk?

FESTÉKZABÁLÓK

Ahogy szaporodnak körülöttünk az elektronikus csodák, úgy fokozódik az általuk produkált papírok mennyisége is. A papírmentes iroda még csak álom: a számlák, szakdolgozatok, hivatalos levelek még mindig a leghagyományosabb adathordozón nyerik el végső formájukat.

Nyomtatni, tehát muszáj! De mivel? Itt is az az alapvető kérdés, hogy jövőbeli printerünket mire akarjuk használni? Csak szövegek (számlák, programok) nyomtatására, ahol a minőség nem túl fontos, vagy igényes kivitelű, esetleg színes oldalak előállítására? Karakteres, DOS-ban dolgozó könyvelőprogramhoz, vagy Windows alapú szövegszerkesztő csodához keresünk nyomtatót? Heti egy-két oldalt akarunk otthon papírra vetni, vagy egy kisebb iroda napi 50-100 oldalnyi igényéhez keressük az igazit?

SZEMPONTOK

A nyomtatás minőségét alapvetően a felbontás határozza meg. Mértékegysége a dpi (dot per inch) azaz pont/hüvelyk: megmutatja, hogy masinánk 2,54 centiméterenként hány pontot képes papírra vetni. A mai nyomtatóknál ez az érték legalább 300 dpi, és többnyire változtatni is lehet rajta a program segítségével. Egy „piszkozatot” alacsonyabb (pl. 300 dpi) felbontással, míg a végleges változatot a szebb, nagyobb felbontással érdemes papírra vetni.

A nyomtatási sebesség a percenként kinyomtatott A/4-es oldalak számával mérhető. Vigyázat: ez erősen függ a választott felbontástól! Míg egy olcsóbb tintasugaras

nyomtató egy színes képet tartalmazó oldallal, 600 dpi-s felbontásban képes negyedórát is elbíbelődni, addig szöveges lapokból „vázlat” módban (300 dpi-vel) akár nyolcat is kinyomtat percenként.

Ameny-nyiben – legalábbis hébe-korba – színes grafikonokat, képeket is

szeretnénk nyomtatni, akkor a tintasugaras nyomtatók merülhetnek fel elérhető árú választásként. Fontos lehet a legnagyobb nyomtatható méret is. A legtöbb nyomtató A/4-es mérettől lefele képes dolgozni. Ha nagyobb papírra is számítanunk kell, akkor elsősorban a mátrixnyomtatók között kell körülnéznünk.

A nyomtató ára senkinek sem közömbös: nyilván nem mindegy, hogy 25 ezer, vagy 200 ezer forintba kerül a berendezés. Az üzemeltetési költségeket viszont hajlamosak vagyunk figyelmen kívül hagyni, pedig hosszú távon igen fontos:

nyomtatót több évre vásárolunk, így a beszerzési költség eloszlik, az üzemeltetési viszont folyamatosan jelentkezik. Nincs kifogyhatatlan tintapatron, toner, festékszalag – előbb-utóbb cserélnünk kell. Nem közömbös, hogy egy oldal 5 vagy 20 forintért jelenik meg a papíron. A különbözetből ugyanis egy év alatt akár egy másik nyomtatót is vehetnénk! Érdemes a nyomtató méretére is figyelni: hiszen a masinának el kell férnie asztalunkon, vagy annak környékén.

Mivel ezeket a tényezőket nagyjában meghatározza a nyomtatási technológia, vessünk egy pillantást a ma használatos nyomtatók működési elveire. Természetesen a kategóriákon belül hatalmas teljesítménybeli – az árakban is tükröződő – különbségek léteznek: például tintasugaras nyomtatót vehetünk 18 ezer forintért s a tízszereséért is.

TÍPUSOK

A mátrixnyomtatók esetében az íróeszközök kis tűk, melyek egy, az írógépben használthoz hasonló fes-

	Mátrix	Tintasugaras	Lézer
Előny	<ul style="list-style-type: none"> ● gyors ● olcsó ● több példány ● olcsó üzemeltetés 	<ul style="list-style-type: none"> ● olcsó ● halk ● jó nyomtatási minőség ● színes, grafikus nyomtatás 	<ul style="list-style-type: none"> ● halk ● kiváló nyomtatási minőség ● grafikus nyomtatás ● viszonylag olcsó üzemeltetés ● gyors
Hátrány	<ul style="list-style-type: none"> ● zajos ● gyenge nyomtatási minőség 	<ul style="list-style-type: none"> ● drága üzemeltetés 	<ul style="list-style-type: none"> ● drága berendezés

tékszalagon keresztül „kalapálják” villámgyorsan a jeleket a papírra, így jól elkülöníthető pontokból álló írásképet állítanak elő. Világos, hogy annál finomabb nyomtatási képet kapunk, minél több tű működik a nyomtatófejben. Legelterjedtebbek a 9 tűs nyomtatók (120 dpi), de a felbontás növelése érdekében 24 tűs változatokat is kifejlesztettek. A mátrixnyomtatók ma főleg olyan helyeken használatosak, ahol karakteres adatfeldolgozás (pl. könyvelés, számlázás) folyik, s fontos a gyors, többpéldányos nyomtatás. Meglehetősen igénytelenek, csupán a festékszalagot kell időnként cserélni. Egy oldal nyomtatási költségei csak fillérekben mérhetők. A mátrixprinterek valamikor a legolcsóbb nyomtatóknak számítottak, mára – a számítástechnikában szokatlan módon – emelkedett az árak.

A tintasugaras nyomtatók apró, a hajszálnál is sokkal vékonyabb fűvókákon keresztül – bravúros technikai megoldások révén – parányi tintacseppeket lönek a papírra, amelynek ennek következtében nagyon fontos a minősége! Mivel egy nyomtatófejben – típustól függően – 48-256 darab fűvóka található, így a rajzolat kialakításához sokkal több pontot használnak, mint a mátrixnyomtatók. A kapott kép tehát, sokkal finomabb (300-600 dpi) és szebb lesz – persze, nem ingyen. Egyrészt a nyomtatás lassúbb, másrészt az egy nyomtatott oldalra jutó költségek lényegesen magasabbak, mint a mátrixnyomtatók esetében. A tintasugaras nyomtatók nyomtatófeje által-

ban magában foglalja a tinta tárolását végző tartályt is, így az egész egység cserélendő a tinta elfogyásakor. Egy fekete-fehér tintapatron 500-1500 gépelt oldal nyomtatására elegendő – azaz egy oldal nyomtatásának ára 4-20 forint. A technológia lehetővé teszi, hogy több, különböző színű tintákat tartalmazó patron használva az alapszínek keverésével tetszőleges színeket állítsunk elő – magyarul a tintasugaras nyomtatók alkalmasak a színes nyomtatásra. Ez viszont drága dolog: egy színes oldal kinyomtatásának ára 20-50 forint között változhat.

A lézernyomtatók működési elve a fénymásolóéhoz hasonló. A meglehetősen bonyolult, összetett technikának köszönhetően a berendezés ára – legalábbis az előző típusokhoz képest – borsos, 100 ezer forintnál kevesebből nem nagyon jön ki. Viszont: ennek a nyomtatónak a legjobb az írásképe (600-1200 dpi), és a nyomtatási sebessége (8-20 oldal/perc). Sőt: az egy oldalra jutó nyomtatási költség sem haladja meg az 5 forintot – hiszen a meglehetősen drága toner + képhenger akár tízezer lap kinyomtatására is elegendő –, így üzemeltetése viszonylag gazdaságosnak mondható. Jó, ha tudjuk, hogy a lézernyomtatók mindig „megtervezik” a lap képét nyomtatás előtt: ez az oka sokszor a fél percet is elérő indulási időnek, valamint a memóriaigénynek (egy A/4-es oldal 600 dpi-s képe csaknem 30 millió képpontból áll, tárolásához 3,5 Mbyte szükséges).

BZ

MIVEL JÁTSZANAK A FIÚK?

A játékkonzolok legújabb uralkodója – Sony PlayStation 2

A karácsonyi nagybevásárlás napjaiban titokzatos jelenségre figyelhetett fel minden férfiember, ha valamilyen trükkel pár percet eltölthetett a jelesebb bevásárlóközpontok műszaki osztályán (még mielőtt az asszony magával rángatta volna a cuki kis ruhák és édes kis cipők – lényegesen kevesebb izgalommal kecsegtető – birodalmába). A jelenség sejtelmes kékesfekete színben trónolt a polcon, oldalán egy bizalomgerjesztő Sony felirattal, valamint egy furcsa logóval, amely kábé úgy festett, mint azon személyek EKG-ja, akik már tudják az árát. Ha a pult mögött álldogáló szemüveges eladó netán hajlandó volt leereszkedni hozzánk egy futó percre, akkor valószínűleg a következőhöz erősen hasonlító eszmecserébe bonyolódhattunk vele:

- ?
- Ja, az? Az egy PlayStation 2.
- ???
- Hát a játékkonzolok legújabb generációjának a királya.

Egy harmincadik évét már betöltött férfiembernek rendszerint már maga a „játékkonzol” szó értelmezése is komoly problémákat okoz. Kérdezzünk azonban meg egy 15–20 évvel fiatalabbat: a szemében kigyúló gyanús fényből rögtön látni lehet, hogy pontosan tudja, miről is van szó, lévén ez az ő korosztályának a szórakozása. A konzolok története úgy másfél évtizede kezdődött, amikor egyre népszerűbbé váltak az úgynevezett coin-

op (kicsit nyakatekert fordítással élve: pénzbedobós) automatákkal zsúfolt videojátéktermek. Itt néhány érme fejében boldog-boldogtalan beülhetett egy Forma-1-es versenyautóba, szétlőhetett egy rakás úrhajót, netán lepofozhatta a keleti harcművészetek összes mesterét. (Mai megfelelőik a bevásárlóközpontokban egyben gyermekmegőrzőként is működnek. Anyuka, a rettentő zaj hallatán, könnyen megtalálja őket, és ha egyszer

itt letette a csemetét, akkor akár felpróbálhatja az áruháza teljes cipőkínálatát, a gyerek még egy hét múlva is ugyanott lesz. Ráadásul nemhogy nem nyafog a mellőztetés miatt, de

Hajladozó fűszálak, tökéletes élethűség – ez a Tekken Tag Tournament

Ms. Lara Croft új külseje PS2-n

egyenesen követelni fogja a hetenkénti minimum hét áruházlátogatást!) A videojáték-automaták gyártóinak a fejből pattant ki az ötlet, hogy – az állandó sorban állást elkerülendő – esetleg nem lenne rossz befektetés, ha a játékosok hazavihetnék kedvenc játékaikat. Ehhez csak arra volt szükség, hogy a hardvert néhány számmal kisebb dobozba tegyék, grafikus megjelenítőnek pedig teljesen kézenfekvő megoldásul kínálkozott a minden háztartásban fellelhető tévé. Háttértárolónak eleinte megtette egy-egy memóriakártya (így tényleg mindenki azt a játékautomatát vitte haza, amelyiket a legjobban szeretett). A CD-korszak beköszöntével ez a probléma is lényegesen egyszerűsödött, következésképp olcsóbbá vált.

A játékkonzolok egész történetük során komoly konkurenciát jelentettek a személyi számítógépekre alapozott játékpiacon. Egy játék elindítása személyi számítógépen már a nyolcvanas évek 8 bites korszakában (Commodore 64, Sinclair ZX Spectrum stb.) is megkövetelt bizonyos

alapvető kezelői ismereteket, a helyzet viszont egyenesen tragikomédiává fajult a kilencvenes évek elejére, amikor az IBM PC-kompatibilis számítógépek vették át ugyanezt a piaci szerepet. Egy PC-s játék elindítása nemritkán egy programozói nagydiplomával egyenértékű feladatnak bizonyult. Bár a Windows 95 és a DirectX technológia megjelenésével történtek bizonyos kísérletek szabványok kialakítására (így legalább szabványos lett a káosz), de a PC-platformra készülő játékoknak a mai napig vannak hasonló betegségei. Nemritkán másfél-két évig tartó fejlesztés során a fejlesztők gyakorlatilag nem tudják, hogy a végtermék pontosan milyen hardverkörnyezetben is fog futni, hiszen ez az új technológiák megjelenésével szinte hónapról hónapra fejlődik. Vagy saccolnak (tehát el lehet képzelni, hogy néha milyen eredménnyel), vagy pedig olyan hibrid megoldásokhoz folyamodnak, amelytől az ember haja az égnek áll. A játékot futtató operációs rendszer stabilitása is mutat némely hasonlóságot a kártyavárakéval, így tehát nem árt, ha a reménybeli játékos tudja, hogy alkalmassint miféle viharok dúlnak lelke mélyén.

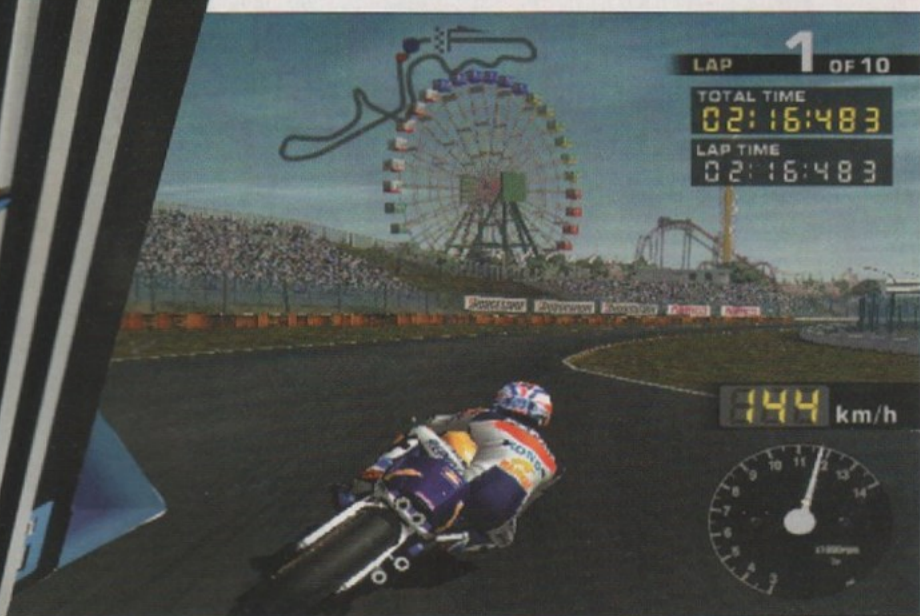
Ezzel szemben a játékkonzolok hardverkörnyezete – lévén egyetlen feladatra optimalizált célszámítógépek – mindig fix, a fejlesztők tehát pontosan tisztában vannak a lehetőségeikkel és azok határaival. Egy játék elindításához mindössze minimális műszaki talánerő szükséges. Meg kell találni egy ON feliratú kapcsolót, amellyel üzembe helyezhető a készülék, azután a helyére kell illeszteni a CD-t (esetleg kártyát) – és már lehet is játszani!

Hogy ez a „bonyolultság” mennyire találkozott a vásárlók elvárásaival, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a

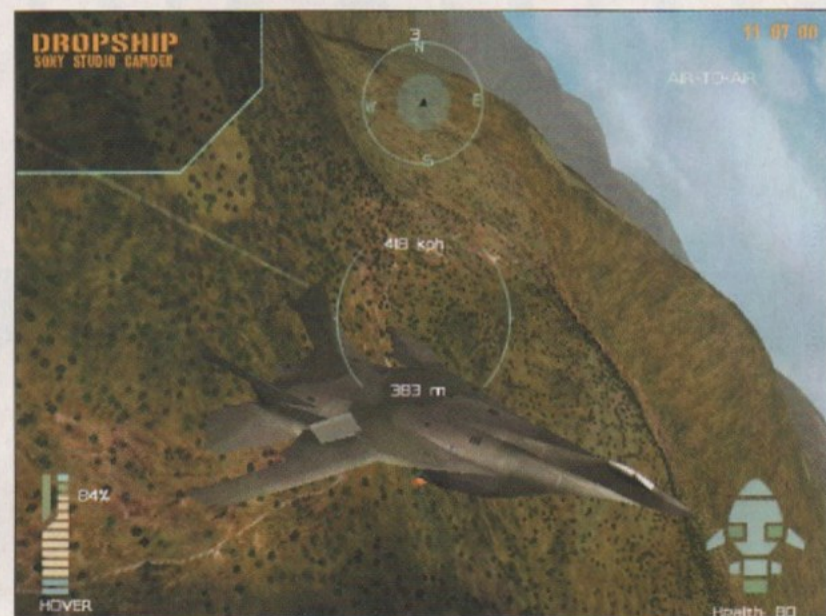
megjelent játékok számát illetően már két éve átvették a vezetést a számítógépes játékoktól a konzolosok. Amennyiben az értékesített példányokat (következésképp a benne forgó pénzt) vizsgáljuk, akkor még kirívóbb a különbség. Míg egy számítógépes platformra készült játéknál a kiadó már komoly üzleti sikernek könyveli el a százezer körüli eladást egy adott játékból, konzolosoknál nem ritkák a millió körüli eladások sem. (A PlayStationös Dragon Quest VII például éppen karácsony tájékán állított fel új rekordot azzal, hogy négy millió boldog japán vásárolta meg.)

E piac vitathatatlan vezető ereje a Sony, amelynek a pozíciói ugyan földrészenként változnak (érdekes módon éppen Európában a legerősebb), de a világon mindenhol a konzolok piacának legalább a felét ellenőrzi. Ez egyetlen jól eltalált masinának, a Sony PlayStationnek köszönhető. A gép először 1994-ben került a boltokba, és azóta gyakorlatilag teljes mértékben letarolta a játékpiacon. Ez idáig már több mint 80 millió példányban talált gazdára. A Sony ügyes gazdaságpolitikájának és a gépben rejlő lehetőségeknek egyforma szerepe volt a sikerben. (Egy körülbelül két évig tartó árversenyben kiütéssel győzedelmeskedett az egyetlen számba jöhető ellenlábas, a Sega Saturn felett, a sok szempontból jobb képességekkel rendelkező Nintendo 64 pedig még csak meg sem ingatta a trónját). A Sony egyben a PlayStation-szoftverekbe is roppant összegeket áldozott (kb. minden ötödik PS-játéknak a kiadója, s egyben a hardver gyártója is).

A most már hetedik életévében járó konstrukció tökéletesen elavultnak számít, a pénzhegyek számolgotása közben azonban a Sony nem feledkezett meg az

Az „aki fékez, veszít” törvény a Moto GP-ben is igaz

Akár egy igazi szimulátorban (Ace Combat 4)

uralkodó családok szokásos kötelességéről sem, miszerint trónörökösst kell adnia a népnek. Az ifjú herceg a PS2 nevet nyerte a keresztségben, és tavaly márciusban debütált a japán, október 22-én az amerikai és november 24-én az európai piacon.

A legviharosabb fogadtatás természetesen Japánban történt (a távol-keleti sziget lakóinak tízezrei álltak sorban a Sony-márkakereskedők boltjai előtt a megjelenés előtti éjszaka), de az USA-beli bemutatkozás sem telt el némely viharok nélkül. Ezek legfőbb oka az volt, hogy a Sony túl kevés gépet szállított le, és nemhogy a vásárlók, de a majd millióra duzzadt előrendelés támasztotta igényeket is képtelenek voltak kielégíteni. Ugyanez volt a helyzet Európában is, ahol a Sony félmillió darabbal próbált indítani (ennek kétötöde ment a brit piacra, a maradék pedig a németre), és most hasonló anyázásokat kap az öreg kontinens márkakereskedőitől, mint azok jenki sorstársaitól. Mindezek ismeretében hazánk Sony-képviselőitől tavaly őszi álláspontja szerint a magyar

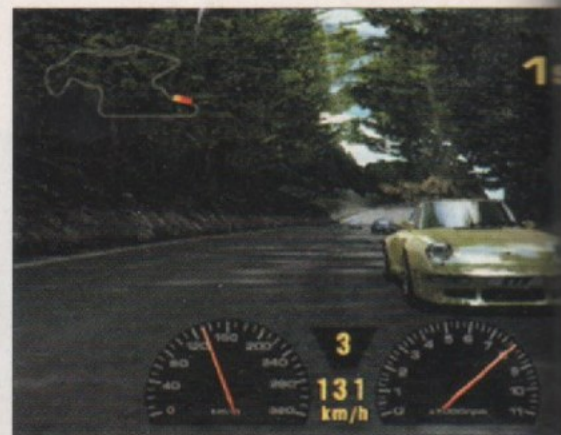
teljesen nyilvánvaló törekvés arra, hogy egyetlen eszköz elégítse ki mindazokat az igényeket, ami egy átlagos háztartáson belül az elektronikus szórakozás területén csak felmerülhet.

Anélkül, hogy adatátviteli sebességre, maximális poligonszámra és egyéb nyálkságokra vonatkozó technikai adatokkal szórakoztatnám az olvasót, bátran kijelenthetem, hogy a PS2 grafikai teljesítménye jelenleg mindenben vetekszik a csúcskategóriájú PC-kompatibilis számítógépekkel (amelyek ára ugyebár félmillió forintnál kezdődik), egyes területeken pedig messze túlszárnyalja őket – anélkül, hogy a felhasználónak sámanoikat és javasasszonyokat kellene szerződtenie az operációs rendszere üzemeltetéséhez. Ugyanez kétségtelenül így marad a jövőben megjelenő játékok tekintetében is. Nem kell tehát félévente új hardverre beruházni, hogy a család ifjúsági részlege a legújabb játékokat is maradéktalanul élvezhesse. A PS2 alaphoz két, egy egyszerű segédeszközzel pedig négy játékot szolgálhat ki egyszerre, így akár családi társasjátékká válhat, bár azt tegyük hozzá, hogy az idősebb generációnak egy ilyen versenyben vélhetően nem különösebben sok babér fog teremni.

Nyilvánvaló, hogy a PS2 teljes mértékben kompatibilis a PlayStationnel, így a régi kedvencek továbbra sem kerülnek a kukába, sőt egy egyszerű effekt segítségével bizonyos tekintetben fel is javítja azok grafikáját (elmossa a túl pixeles képeket).

A PS2 szervesen beépülhet egy otthoni házimozirendszerbe is. Mivel háttértárolónak DVD-t választottak a Sony mérnökei, már eleve használható négyszeres sebességű asztali DVD-lejátszónak vagy huszonnégyszeres CD-lejátszónak is. Hatcsatornás Dolby Digital kimenetével megdobogtathatja a vajtfülüek szívét is. Támogatja továbbá az MPEG2 adattömörítési eljárást, műszaki megszállottak pedig ráaggathatnak bármilyen IEEE 1394 szabványnak megfelelő videokamerát.

Szinte természetes, hogy a gép teljes mértékben internetkompatibilis is. Már csak azért is, mert számos további frissítést a világháló segítségével kívánnak eljuttatni a PS2-tulajdonosokhoz, továbbá apukának nyilván szüksége van a legújabb DVD-előzetesekre, anyukának a www.burda.com-on fellelhető legújabb

A várható legnagyobb PS-sláger: GT3

Uram, szabad egy táncra?

A megengedett sebesség 210 km/h...

kötésmintákra, az ifjúságnak pedig a legújabb játékdemókra. (Utóbbiak természetesen játszótársakat is találhatnak maguknak a neten, de ilyen irányú felhasználás esetén melegen ajánlott eltűnni otthonról az esedékes telefonszámla érkezésének idején). Az internetről származó adatok tárolására a PS2-höz csatlakoztatható lesz egy 3,5"-os merevlemezegység is, amely az év közepétől lesz kapható.

Nagy vonalakban ennyit a „játékkonzolok” új királyáról. Az biztos, hogy ha valaki szórakoztató műszaki csúcstechnológiát akar vásárolni, akkor ennél a jelen pillanatban nem talál sokrétűbbet a piacon. A Sony márkanév talán garancia arra, hogy jobbat se nagyon. Az anyukák talán bizonyos fokú aggodalommal engednek be ilyen holmit a háztartásba, joggal tartván attól, hogy erőteljes hullámvölgyet okoz a gyerek tanulmányi eredményeiben, de megnyugtathatjuk őket, hogy ilyesmiről szó sem lehet: a gyerek biztos nem fogja minden idejét a PS2 előtt tölteni. Sokszor nem engedi őt majd apuka! **Kon Zoli**

piacon legkorábban idén tavasszal jelent volna meg a masina. Ennek ellenére mégis sikerült karácsony előtt egy kisebb tételt behozniuk, és érkezett néhány száz darab „szürke” import útján is. Jelenleg bruttó 150 ezer és 220 ezer forint közötti áron szerezhető be.

Nyilván ez az a pont, ahol a kedves olvasó a szívéhez kap, és egy „Ennyi pénzt egy játékért?!” felkiáltás kíséretében átmenekül magazinunk biztonságosabb oldalaira. Talán azzal maradásra bírhatom, ha gyorsan kijelentem, hogy a PS2 távolról sem játékgép, hanem egy

GÖRCS- OLDÓ

Ebből elég volt! Unom, hogy mindent csak a Start menüből tudok elindítani, hogy rögvest segítségért kell kiabálni, ha valami nem a megszokott módon működik a számítógépen, hogy elszánt próbálkozásaim csak elnéző mosolyt fakasztanak családom (férfi) tagjaiból!

KELL EGY CSAPAT!

Ha lemegy a meccs a tévében, nincs mit tenni: várni kell a következőig.

Most azonban folytathatjuk a számítógép mellett ülve, a FIFA 2001-gyel is.

A számítógép és a számítástechnika ki- és továbbfejlesztésében szép számmal vettek részt magyar tudósok, programozók és kutatók. Cikkünkben – a teljesség igénye nélkül – emelünk ki közülük néhányat.

MAGYAROK A MARSLAKÓK?

MAGYAROK A MARSLAKÓK?

Állítólag a szupertitkos, Rooseveltnél által az USA atomfegyverének kifejlesztésére életre hívott, Uránium Bizottság ülésén történt, hogy amikor az elnöklő Groves tábornok távozott a teremből, az egyik résztvevő megszólalt: – Akkor talán magyarul is folytathatjuk. Az ülésen ugyanis Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő vettek részt...

Bizonyára sokan tudják, hogy az atomenergia felszabadításának és az első atombomba elkészítésének munkálataiban (a Manhattantervben) számos magyar tudós (a fentiek mellett: Neumann János, Kemény János, Lax Péter) játszott meghatározó szerepet. Talán kevesebbek előtt ismert azonban, hogy a számítástechnika és a számítógép kifejlesztésében és továbbfejlesztésében is szép

számmal vettek részt magyar tudósok, programozók és kutatók. A következőkben a teljesség igénye nélkül emelünk ki néhányat.

A világ első elektronikus számítógépe 1944-ben lett kész és az ENIAC (Electronic Numerical Integrator And Calculator) névre hallgatott. Ez a számítógép minden későbbi számítógép ősanyja.

Neumann János

Neumann János az ENIAC gyakori látogatója volt, és hamar felfedezte a teremnyi óriás hiányosságait, hibáit. A fő probléma az volt, hogy az ENIAC programozásához a gép vezetékeit kellett újradugaszolni, ami igencsak lelassította a hasznos munka végzését. Neumann forradalmi elgondolással állt elő: ne csak az adatokat lehessen elektronikus úton a számítógépbe vinni, hanem a képleteket (programokat) is.

Erről írta meg Neumann a legendás 101 oldalas Első Vázlatot. Ez a jelentés tulajdonképpen nem más, mint az elektronikus számítógép struktúrájának és működési elvének leírása. Ennek alapján az ENIAC utódja az EDVAC (Electronic Discrete Variable Calculator) lett, de a mai számítógépek is a Neumann-elv szerint működnek.

A másik fő probléma maga a programozás volt. Eleinte nem léteztek programozási nyelvek: csak gépi kóddal (nullákból és egyesekből álló számsorozatokkal) lehetett a gépeket működésre kényszeríteni. A lyukkártyák és gépi kódok barátságatlansága miatt a számítógépek használata egy szűk elit előjoga

volt. Többen azonban már ebben a hőskorszakban is sejtették, hogy a számítógép egyszer majd ki fog törni a laboratóriumi keretéből, és mindennapi használati tárgyává válik. Ehhez viszont mindenképpen le kellett egyszerűsíteni az ember és gép közötti kommunikációt.

Kemény János, Neumann tanítványa, majd Einstein munkatársa volt Princetonban. Később, már a Dartmouth Collegium tanszékvezetőjeként ő dolgozta ki a felhasználóbarát programozási nyelv alapelveit, majd Tom Kurtz-cal együttműködve magát az első valóban emberbarát programozási nyelvet is ő alkotta meg. A BASIC elterjedésével már felhasználók szélesebb rétegei tudták a számítógépekben rejlő lehetőségeket kiaknázni.

A korai számítógépek igen drágák voltak, ezért azok az intézmények, amelyek rendelkeztek vele, általában igyekeztek a masinákat mindenkitől elzárni. Kemény azon is gondolkozott, hogy miként lehetne a komputert egyszerre több felhasználó számára is hozzáférhetővé tenni. Ez azért fontos, mert amíg az egyik felhasználó programot ír vagy gépel, a processzor nem csinál semmit. Ha viszont ugyanazt a gé-

Kemény János

pet egyszerre többen is használhatják, akkor a processzor kihasználtsága akár százszázalékos is lehet. Kemény tehát bevezette az úgynevezett időbeosztásos rendszert (time sharing). Ez nagyjából azt jelenti, hogy minden felhasználó egy olyan

terminálon dolgozik, ami egy központi géphez van csatlakoztatva, és a központi gép beosztja saját processzorának a működési idejét a felhasználók között.

A számítógépek tehát már elméletileg mindenki számára használhatóak voltak, de sokaknak a betűk és számok általi kommunikáció még mindig nehézkes volt. Sokkal több információt lehet közölni ugyanis képekkel, illetve színekkel.

Ifj. Simonyi Károly (a legendás műegyetemi professzor, Simonyi Károly fia) 1966-

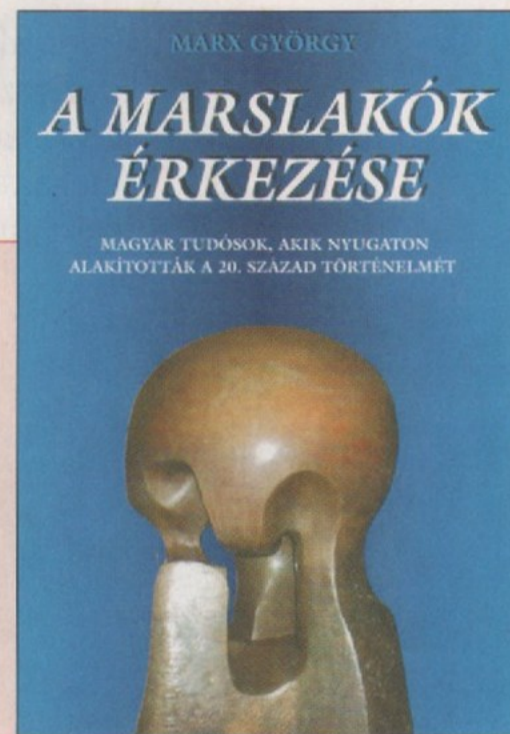
Marx György könyve, **A marslakók érkezése** azokról a magyar tudósokról szól, akik Nyugaton alakították a XX. század történelmét (Akadémiai Kiadó).

A könyv címe arra a magyar kutatók rendkívüli képességeire utaló tréfás anekdotára céloz, amelynek több változata létezik. A Nobel-díjat kapott Francis Crick írja: „A Los Alamos-i fizikusok körében elterjedt egy elmélet, aminek semmi köze az atombombához. Elképzelésük szerint a magyarok valójában marslakók, akik elhagyták bolygójukat, és Közép-Európában telepedtek le.”

A könyv egy kísérlet annak a tagadhatatlan ténynek a magyarázatára, hogy a XX. században, különösen annak első harmadában, Magyarország rengeteg kiváló tudóst adott a világnak. A második rész bemutatja a legismertebb „marslakókat” (pl. Szilárd Leót, Soros Györgyöt, Oláh Györgyöt), a harmadik részben pedig további ötven tudósról találunk adatokat, anekdotákat, érdekes információkat.

ban utazott ki az Államokba, elvégezte az egyetemet, majd a Xeroxnál kezdett dolgozni. Itt tervezte meg az első olyan szövegszerkesztőt, a BRAVO-t, amely már a képernyőn megmutatta, hogy milyen lesz a dokumentum a nyomtatásban.

Később az 1976-ban alapított Microsoftnál kezdett el dolgozni, ahol a neves MULTIPLAN táblázatkezelő kifejlesztésében játszott fontos szerepet. Bevezette a menürendszert, és az adatsomagok elnevezésére az úgynevezett magyar stílust. Ebben a név első része az adattípus, a második része az adat jelentése. A Xeroxnál szerzett tapasztalatait fel-

Ifj. Simonyi Károly

Kapcsolatok

scidiv.bcc.ctc.edu/Math/Kemeny.html
 www.intel.com/intel/people/asg/index.htm
 www.time.com/time/special/moy/grove/index.html
 digirati.edge.org/digerati/simonyi/simonyi_p1.html
 inlap.jate.u-szeged.hu/tortenet/elektron/NEUMANN/neumann.htm
 www.sulinet.hu/eletestudomany/archiv/1999/9937/kivoltn/kivoltn.htm
 www.cs.cmu.edu/~amulet/papers/uihistory.tr.html
 www.inlap.jate.u-szeged.hu/00jan/cikk/sztori/kemeny.htm
 www.math.dartmouth.edu/history/kemeny/kemeny.html

használva kezdett bele 1981-ben a Word szövegszerkesztő kifejlesztésébe, amely már az egér használatát is támogatta. Később Jabe Blumentallal megalkotta az Excel táblázatkezelőt, majd Scott McGregorral a Windows operációs rendszert. Simonyi jelenleg a Micro-

Az ENIAC-ban tizenhétézer elektroncső dolgozott, az Intel 286-os jelű processzorában 130 ezer tranzisztor, a 386-os processzorban 275 ezer, a 486-osban 1,2 millió, az első Pentiumban 3,1 millió, a Pentium Proban pedig már 5,5 millió. Ennek a hihetetlen mértékű növekedésnek a háttérében az Intel főnöke, Andy Grove (Gróf András) áll.

A budapesti műegyetemista 1956-ban szökött át a határon, és ott végzett vegyészmérnöki szakot, illetve vált az Intel első alkalmazottjává. 1979-ben a Time magazin címlapjára került, mint az év embere: „Az Intel és Andrew Grove mikroprocesszorai megváltoztatták a világot és a gazdaságot”. Gróf szerint 2011-re elkészül az a mikroprocesszor, aminek a teljesítménye egy tízmilliárd tranzisztoros processzoréval lesz egyenértékű.

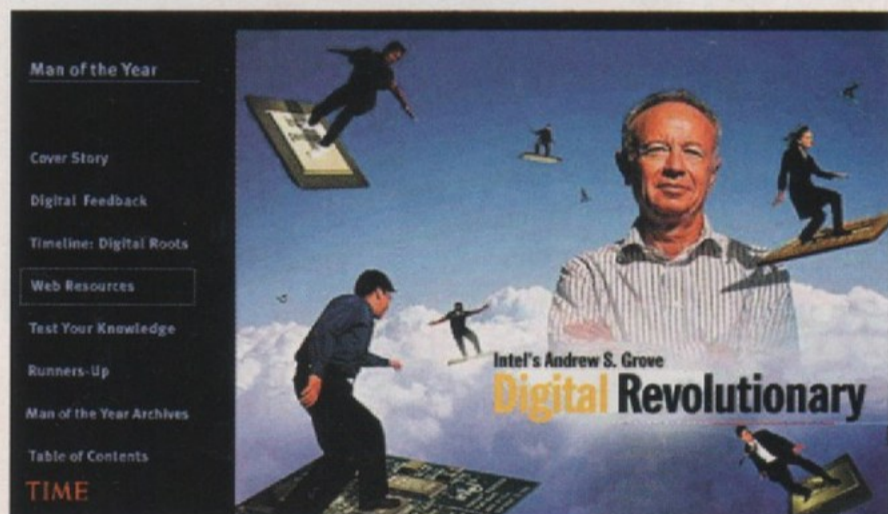
– bégé –

Tavaly jelent meg az ELTE és az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (OMIKK) gondozásában **Magyarok a világ tudományos-műszaki haladásáért** című CD-ROM, amely az építészet, a fizikát, a kémia, a matematika és a technika területén kiemelkedő magyar tudósok köréből ragad ki, s mutat be nyolcvan évre visszanyúló múltjukra terjed ki a válogatás. Már-már elkövetkeztetett szövegeknél tűnhet (ám egymás mellé sorakoztatott adatok

ről bárkit meggyőznek): a magyar számarányánál messze több tudományos felfedezéssel gazdagította a világot, noha sok eredményünk mára kipott a köztudatból.

Az életrajzokat ezer fogalomnévmagyarozat, kilencszáz kép, illetve dokumentum egészíti ki. A CD-n e rövidített angol nyelvű változat is megtalálható. A hatalmas adathalmazban a hiperlinkek segítik a „közlekedést”. Ezeket is nézhetünk, a készítőknél egy XING MPEG playert (speciális videofilm-lejátszót) is feltettek. Életrajzi adatok és lexikális ismeretek megszerzésére alkalmas kiadvány, a középiskolások egy-egy kiselőadásra készülve jól tudják használni.

Andy Grove a Time honlapján

soft szoftverfejlesztő részlegének vezetője. Egy német hetilap 1998-as száma szerint Simonyi az „az ember, aki Bill Gatest gazdaggá tette.”

www.klikkmag.hu

www.klikkmagazin.hu

KLIKK ELJEN RÁNK!

GÖRCSOLDÓ

Ebből elég volt! Unom, hogy mindent csak a Start menüből tudok elindítani, hogy rögvest segítségért kell kiabálni, ha valami nem a megszokott módon működik a számítógépen, hogy elszánt próbálkozásaim csak elnéző mosolyt fakasztanak családom (férfi) tagjaiból!

Éppen kapóra jött, hogy mint – finoman szólva – nem profi felhasználót megkértek, kicsit merüljek el ebben az új ECDL-anyagban. Lássuk! Az elmerüléssel nem lesz probléma, csak legyen, aki kihalász majd!

Megkaptam az anyagot: 3 kiló, 8 kötet plusz munkafüzet, tesztek és CD! Kezdőknek! Sebjaj, nem futamodunk meg mindjárt az elején! Legalább végre tudni fogom mi az előláb, élőfej, fattyúsor, mi a különbség

A számítástechnika oktatásának igen nehezen kezelhető alapproblémája az időt álló és az éppen aktuális ismeretek szükséges és helyes arányának megtalálása. Ez a dilemma például a „táblázatkezelés” és/vagy a „X táblázatkezelő program használata” címszavakkal jellemezhető. Egy oktatási anyag esetében a hangsúlynak nyilván az előbbire kell(ene) helyeződnie, platform- és szoftverfüggetlen ismereteket átadva. A helyzet jelen esetben ellentmondásos: miközben maga az ECDL deklaráltan készségorientált – a hardver és szoftver típusától függetlenül – az alapvető alkalmazásokban való jártasságra törekszik, s például a tesztek a vizsgaközpont által biztosított bármely szoftveren el lehet végezni, addig a Panem-Szofi oktatócsomag egyértelműen és kizárólagosan a Windows 98 és Office 2000 használatára épít. A CD-n található tesztkérdések csak ebben a környezetben értelmezhetőek. És persze kérdés az is, hogy tényleg tudni kell-e olyasmiket, hogy hány lapja van egy Excel-munkafüzetnek, hogy egyes forró billentyűk mit csinálnak a Wordben, mely ikonok milyen műveletsort indítanak a PowerPointban, és így tovább. **B. Z.**

az .exe, .com, .doc stb. kiterjesztések között, s ha akarom, az előadásaimhoz én is használhatom a PowerPoint adta lehetőségeket (vagy legalábbis nem esem hasra tőle, ha látok egy ilyen).

Engedelmesen az első könyv első oldalán kezdtem a tanulást, annál is inkább, mert az első könyv az internetről szól. Motivációs szempontból egyet lehet ezzel érteni, mert hiszen ez valóban színes, szagos, élvezetes része a számítógép használatának. Úgy gondolom mégis, hogy a 2. modul (Windows 98) jobb az indulásnak, mert ez megismertet a képernyő minden egyes porcikájával bekapcsolás után. (Az internetböngészőt is innen kell elindítani...)

Öröm olvasni az ilyen mondatokat, hogy „...amikor bekapcsoljuk a Windows 98 operációs rendszert tartalmazó számítógépünket, akkor a számítógép képernyőjén néhány műszaki információ megjelenését követően az alábbi táblázathoz hasonló kép jelenik meg”. A kezdőt valóban nem érdekli a sűrűn teleírt oldal a sok műszaki

ECDL: út a vizsgáig

tudománnyal (autót vezetni sem azzal kezdünk, hogy kereket cserélünk rajta) „...várjunk türelemmel, ...ne essünk kétségbe, ha nem éppen így néz ki az oldal, hanem akkor csináljuk ezt meg ezt... Nagyon jó, ha emberszámba vesznek! S ez így megy végig minden modulon. Hipp-hopp, vége egy fejezetnek, minden világos, az ismétlőfeladat egyszerű, az új kifejezések jegyzéke, magyarázata szintén minden fejezet végén megtalálható. Ennek a modulnak az eredményeképpen már le tudunk játszani akár egy zenei, akár egy multimédiás CD-t, de parancsikont is áthelyezhetünk (ezzel is jól megzavarva családunk többi tagját, akik azt hiszik majd, hogy elrontottuk a számítógépet, hiszen semmi sincs a helyén). Módosíthatjuk az eddig szent dolognak hitt Start menüt is.

Az internetről tanulni is úgy a legjobb, ha több órát csatangolhatunk a világban szerteszét. Repül az idő, csak győzzük számolni a pénzt utána. Kezdetben mondjuk csak a Netscape Navigatort használjuk,

Az oktatócsomag

„Az egyszerű számítógép-használattól az ECDL-vizsgáig” a Panem Kiadó és a Szofi Oktató Kft. közös terméke. A 29 900 forintba kerülő csomag nyolc Panem kiadású könyvet (az „Egyszerűen...” sorozatból a Windows98, a Word 2000, az Excel 2000, az Internet, a PC ismeretek 1–2., Access 2000, PowerPoint), egy munkafüzetet, egy oktató CD-ROM-ot, az internetes konzultáció lehetőségét, továbbá egy regisztrációs kártyát tartalmaz.

A csomagban található anyagok és az internetes konzultáció segítségével, programozott módon, de az egyéni igények alapján tud felkészülni a távtanuló az Európai Számítógépes Jogosítvány megszerzésére. A csomag használatához szükséges hardverről és szoftverről a tanulónak magának kell gondoskodnia. A csomag 34 900 forintos áron kapható 3 db regisztrációs kártyával, családi változatban is.

www.panem.hu

aztán kinyújtva csápjainkat már szisztematikusan keresünk a Yahoo-val, AltaVistával stb. Megjelölhetjük kedvenc oldalainkat, könyvjelzőket alkalmazhatunk, kereshetünk helyet a síeléshez, nyaraláshoz, mert családban efféle „aprósággal” más már

Az ECDL

Az ECDL (European Computer Driving Licence – Európai Számítógép-használói Jogosítvány) az Európai Unió által támogatott, egységes európai számítógép-használói bizonyítvány, amely a felhasználói ismeretek, az informatikai írástudás meglétét hivatott igazolni. A vizsgarendszert először Finnországban vezették be, 1994-ben. 1997-ben jött létre a nemzetközi ECDL Alapítvány, amely máig 26 országban vezette be és felügyeli az ECDL-rendszert. Magyarország képviselőjében a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság 1997-ben csatlakozott a mozgalomhoz. Jelenleg itthon mintegy száznegyven akkreditált vizsgaközpont működik, több mint 24 ezren kezdték meg a vizsgákat, és közel 15 ezren sikerrel le is tették.

A bizonyítvány megszerzéséhez a jelölteknek egy elméleti és hat gyakorlati vizsgán kell számot adni tudásukról: információ-technológiai alapismeretek, operációs rendszerek és fájlkezelés, szövegszerkesztés, táblázatkezelés, adatbázis-kezelés, prezentáció és grafika, információszolgáltatások.

A regisztrációs díj 7500 forint, a vizsgadíjakat a vizsgaközpontok határozzák meg. Általános és középiskolás diákok, valamint a felsőoktatási intézmények nappali szakos hallgatói számára a regisztrációs díj 5500, a vizsgadíj pedig 1200 forint modulonként. A vizsgákat a sorozat megkezdésétől számított három éven belül kell letenni Európa bármelyik ECDL-központjában.

www.ecdl.hu

nem ér rá foglalkozni. Egy chat-szobába toppanva sem fogjuk beszélgetőtársainkat „idétlen” ékezetes betűket használva elborzasztani.

A 3. és 4. modul a Word 2000, valamint az Excel 2000 fejezetek. Vagyis szöveget szerkesztünk, megformázzuk, címsort írunk, bekezdést, felsorolást, grafikont, táblázatot készítünk,

összesítünk, elemzünk, jelentéseket adunk le, dolgozatokat állítunk össze, tervezünk stb., szóval csupa olyasmi, ami elengedhetetlen a munkánkhoz. Mindezt gyakorolhatjuk a – természetesen légből kapott – LÉGVÁR Rt. éves összefoglalója segítségével.

Az 5. modul végre a PowerPoint 2000, az egyik legelterjedtebb prezentációkészítő eszköz. Segítségével látványossá tehetjük előadásunkat, könnyebben megnyerhetjük a hallgatóságot. „A program használatához szinte semmiféle előképzettségre nincs szükség. Nem kell számítógépes művésznek lenni ahhoz, hogy látványos lapokat tervezzünk és nem

kell órákat a számítógép előtt görnyedni egy feltűnő effekt megkomponálásához. A PowerPoint rengeteg előre elkészített sablonnal rendelkezik, amelyek segítik a művészi megjelenítést és a látványos működés kialakítását...” Úgy gondolom, hogy mondjuk az ötödik előadás után már mindenképpen jólesik egy kis animációval – beúszó vázlatpontokkal, elhalványuló oldalakkal képekkel – feldíszített beszámoló meg a PowerPoint ellenzőinek is!

A 6. modul, az Access 2000 után már csak egy kis kitartás kell, és szerelhetjük a kereket az autóra, cserélhetjük a kiégett lámpát, az ablaktörő gumit, megnézhetjük az olajsínt. Ugyanis a PC-ismeretek – szoftver és a PC-ismeretek – hardver kötetek vannak hátra. Van, aki szerint az egésznek ez a sava-borsa. Őszintén bevallva, én nem ezek közé tartozom, mint ahogy a gyertyát sem én cserélem az autóban. Persze, hogy értsem családom esti csevegését, érdemes áldozatokat hozni. Ezért aztán nosza! Mit nekem PC-buszrendszer, soros és párhuzamos interfészek, SCSI-busz, RISC-processzor, Unix, Linux, Apple operációs rendszerek, LAN és CAD programok (Nem tévesztendő össze!)

Kezdetben a gőzgép is félelmetes találmánynak számított, a vonatról nem is beszélve. Bízunk abban, hogy a számítógép sem bennünket repít ki a világűrbe, legfeljebb az e-mailjeinket.

– btg –

KELL EGY CSAPAT!

Ha lemegy a meccs a tévében, nincs mit tenni: várni kell a következőig. Legalábbis így volt ez idáig. Mostantól, ha bekövetkezik az elkerülhetetlen, egyszerűen a számítógép mellett folytatható a mérkőzés, aminek így soha nincs vége.

A játék induláskor a már megszokott módon egy gyors, pergő bemutatóval (intróval) találjuk szemben magunkat. Amint megjelenik azonban a főmenü, mindjárt láthatjuk, hogy itt bizony észrevehető változtatások történtek a sikeres elődhöz, a FIFA 2000-hez képest. Lehetőségünk van úgynevezett exhibition game (bemutatómérkőzés) lejátszására, ami tulajdonképpen az eddigi barátságos meccseknek felel meg; rendelkezésünkre áll a tournament játéklehetőség, ahol a már megszokott háromféle kupasorozaton mérhetjük fel tudásunkat. A vb-n ezúttal 58 ország nemzeti tizenegye – köztük van a magyar csapat is – közül válogathatunk. Ezenkívül 16 nemzet bajnokságán tehetjük próbára kedvenc klubcsapatunkat.

Nagyjából az eddig megszokott beállítási lehetőségekkel találkozhatunk az Options menüben. Sajnos az ideai változatban nem élvezhetjük a meccsek alatt a hőésés előnyeit (ha van ilyen) s hátrányait. Különös újításnak tűnik, hogy az órát be lehet állítani out of playre, ami azt jelenti, hogy tiszta játék idővel játszhatjuk végig a meccset, mintha mondjuk kosárlabdáznánk.

A mérkőzések alaphangulatát ezúttal is a már jól bevált kommentátorok biztosítják: ha lehet most még jobban együtt élnek a játékkal, hangosan reagálnak a játékosok mozdulatai-

ra, cseleire. A grafika megítélésem szerint csodálatosra sikeredett, a játékosok mozgása még élethűbbé vált. A játékosok arcvonásai immáron elkülönülnek, és sokuk láttán valóban ráismerünk az eredeti játékosokra. Nemcsak a figurák, hanem a stadion és környéke is megélenkült. A pályák ezúttal csakúgy ragyognak a fényárban. Lenyűgözők a reflektorfények, a gyepre vetülő árnyékok. Az életre kelt pályaszélen pedig riporterek és kameramanok izgatott hada áll tettere készen. A kispadnál az edzőt és a bizonyítani vágyó cserejátékosokat láthatjuk teljes harckészültségben. A közönség soraiban néhányan a nemzeti zászlókat lóbálják, a játékosok nevét kántálják.

Én a magam részéről mindig véletlensze-

rűre (randomra) állítom a játékvezetők szigorúságát, mert így még életesebbé válhat a játék. Mostantól a partjelző is segítségére lesz a játékvezetőknek. A bírók ítéleteinél kellemes meglepetést okozott, hogy a hátulról történő becsúzás szinte sohasem maradt megtorlás nélkül. Sokszor viszont az volt az érzésem, hogy a kedves sporik kissé túlbuzgók, s nemegyszer kaptam a számomra jelentéktelennek tűnő szabálytalanságért sárga vagy akár piros lapot.

Az igényesebb grafika és mozgás ellenére a gépigény szinte semmit sem változott. A gyártó minimális gépigényként egy P166-os gépet ajánl 32 Mb RAM-mal, 80 Mb helyet a merevlemezen, valamint DirectX 7.a-t. A tökéletesebb működéshez persze nem árt, ha erősebb gépet használunk.

Kauders Miklós

Naponta születnek olyan kisebb-nagyobb programok, melyeket szerzőik azzal a szándékkal tesznek közkinccsé, hogy megkönnyítsék a felhasználók életét. Rovatunk ezúttal egy grafikai, egy weblapkészítő és egy proceszorfigyelő programot mutat be..

Van mááásik!

Programok mindenkinek – ingyen!

Rajzol és retusál

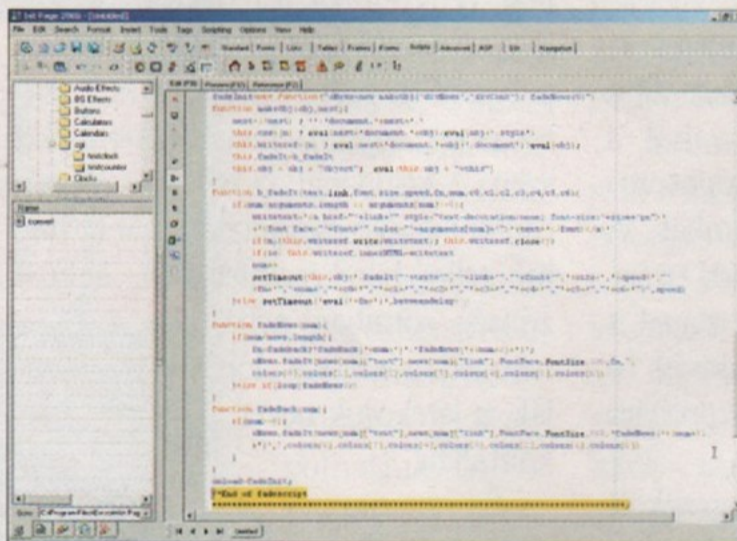
Kisebbsajta képszerkesztő, manipuláló programra gyakorlatilag mindenkinek szüksége van, ha másért nem, a különböző képfarmátumok közti átalakítások elvégzésére. A Windows beépített Paint programja – mindent latba véve is – igen csak szerény képességűnek és egyszerű ábrák elkészítésénél többre alkalmatlannak nevezhető. Az igazán professzionális grafikai programcsomagok elterjedésének az ilyen programokra jellemző igencsak borsos ár mellett az szab gátat, hogy bonyolultságukkal elriasztják a kevesebbet is beérő felhasználót. Arany középútnak lehet nevezni a félprofi alkalmazásokat, amelyek ugyan sokat képesek nyújtani, de mégsem vesznek el a részletekben. Ilyen az eredetileg csak japán nyelven létező Pixia nevű grafikusprogram, melynek olyan nagy sikere volt, hogy nemzetközivé vált, azaz megjelent az angol változata is. A Pixia egy ingyenes rajzoló-, retusáló-program, melyet a www.ab.wakwak.com/~knight címről tölthetünk le Windows 95/98/NT/2000 alá, a telepítő mérete 2,6 Mbyte, a legújabb változat 2000 decemberi. A program rétegeket (layereket) is képes kezelni – melynek haszna az illusztrációból is látszik –, ezek számának csak gépünk memóriája szab határt. Hasonló-

képpen: akár 10 000 x 10 000 képpontból álló rajzokkal, fotókkal is dolgozhatunk. Összességében egy nagyon kényelmesen kezelhető grafikusprogramot kapunk teljesen ingyen.

Hoppá!
Hová tűnt a ruha?

Minden szinten szinte minden

Akinek ismerősek a következő szavak: HTML, Javascript, applet, Perl, annak nyilván megvan a kedvenc – nap mint nap használt – szerkesztője, mellyel a weboldalait elkészíti. A megszokott kezelőfelület nagy úr, lemondani róla egykönnyen nem érdemes. Azt viszont, amire az 1stPage 2000 elnevezésű program képes, legalább egyszer mindenkinek látnia kell. A kezdőtől egészen az erősen haladóig más-más arcot képes mutatni, s ez kifejezetten hasznos dolog, mert mindenki a saját szintjének megfelelő kezelőfelülettel dolgozhat (bár az igazán vérbeli profik továbbra is a sima szövegszerkesztő előnyeire esküsznek). Több száz beépített script (előre megírt progra-

mocska) várja a lusta (de annál inkább leleményes) honlapkészítőket, melyeket azonnal és könnyedén beilleszthetünk oldalunkba, emelve ezzel annak fényét s használhatóságát. Pillanatok alatt készíthetünk legördülő menüket, elhalványuló szövegfozlányokat stb. A programot a www.evrsoft.com/download címről tölthetjük le – teljesen ingyenesen –, telepítése pofonegyszerű.

Processzorfigyelő

Kit ne érdekelne, hogy legújabb csodaprocesszora mire képes, milyen jellemzői vannak? Persze, ahogy mondani szokás a való élet majd úgyis megmutatja nekünk minden jó és esetleg

kevésse előnyös tulajdonságát. Aki azonban már akár egyszer is leszedte gépe házát csak azért, hogy gyönyörködhessen a belsejében, az megéri, hogy olyan „jó érzés” tud mindent gépünk lelkivilágáról. A WCPUID egy mindössze 100 kbyte-os segédprogramcska, amely gyakorlatilag mindent elmond nekünk, amit csak tudni lehet a processzorunkról. Kezdve a processzor annak típusával, tokozásával, szorzójával, az alaplap frekvenciájával egészen a belső cache (gyorsítótár) felépítéséig és a különböző speciális utasítások meglétéig. A www.h-oda.com

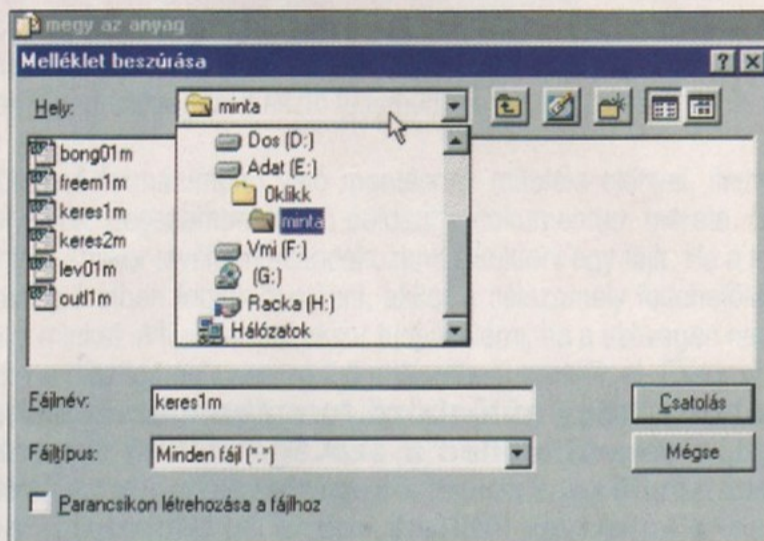
weboldalról tölthető le sok más, gépbütykölő segédprogrammal egyetemben.

WCPUID / CPU Status			
[WCPUID Ver.2.8]			
Vendor ID	GenuineIntel	Type ID	0
Family ID	6	Model ID	8 Stepping ID 3
Brand ID	Intel Pentium III		2
Platform	Socket370 (PGA370 Socket)		
Clock Frequency			
Internal	735.00 MHz	Clock Multiplier	
External	133.64 MHz	DDR	5.5
I-Cache	16K Byte	L2 Cache	256K Byte
D-Cache	16K Byte	L2 Latency	0
T-Cache		L3 Cache	
MMX Technology	Supported		
SSE(SIMD) Technology	Supported		
3DNow! Technology	Not Supported		
AT/AT COMPATIBLE			
Windows NT Version 5.00.2195 Service Pack 1			
WCPUID Copyright (c) 1996-2000 By H.Oda!			

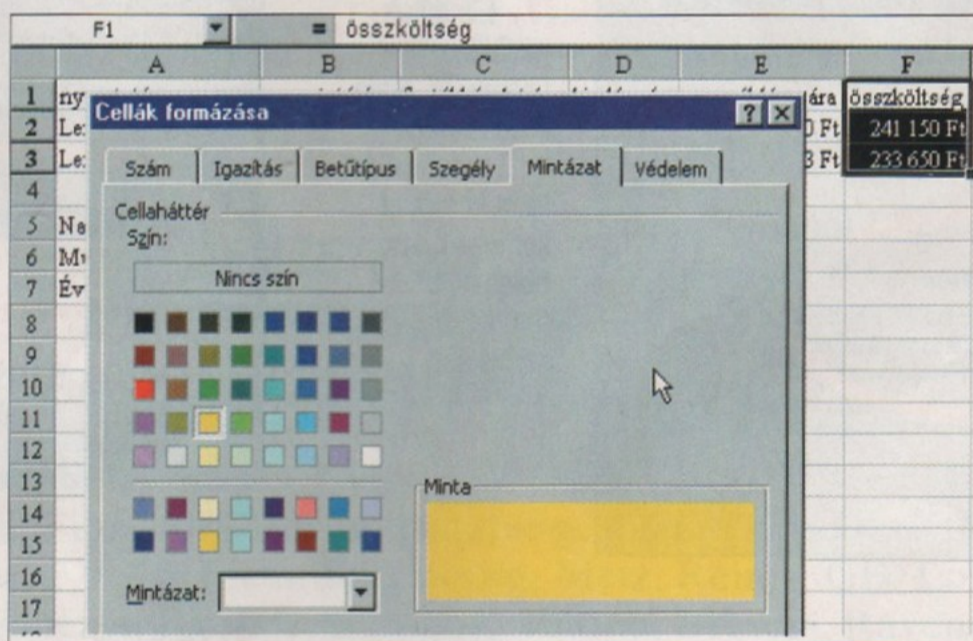
CSATOLMÁNY- TUDOMÁNY

A levelezőprogramok egyik leghasznosabb szolgáltatása, hogy a leveleinkhez mellékletet csatolhatunk. Megmutatjuk ennek fortélyait.

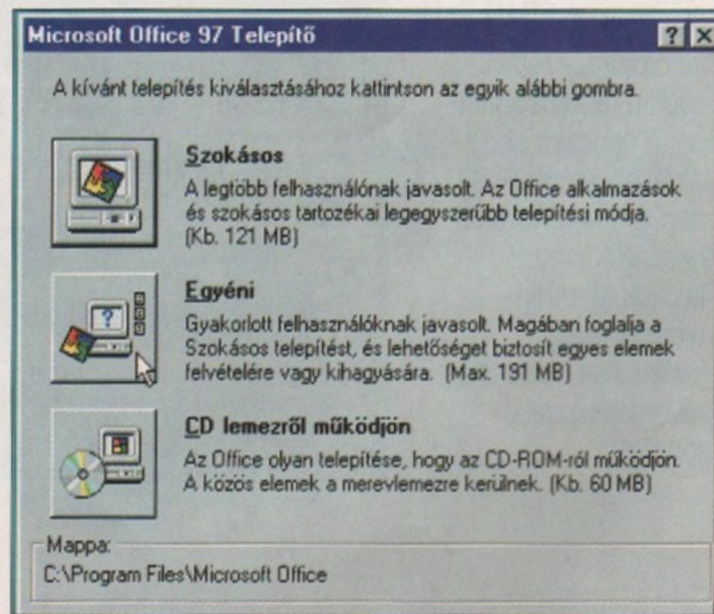
BECSÜLJÜK MEG!

A táblázatkezelő programok – többek között – kiválóan alkalmazhatók költségbecslések készítésére is. Cikkünkben bemutatjuk, hogyan könnyíthetjük meg a megfelelő nyomtató kiválasztását egy ügyes táblázat elkészítésével.

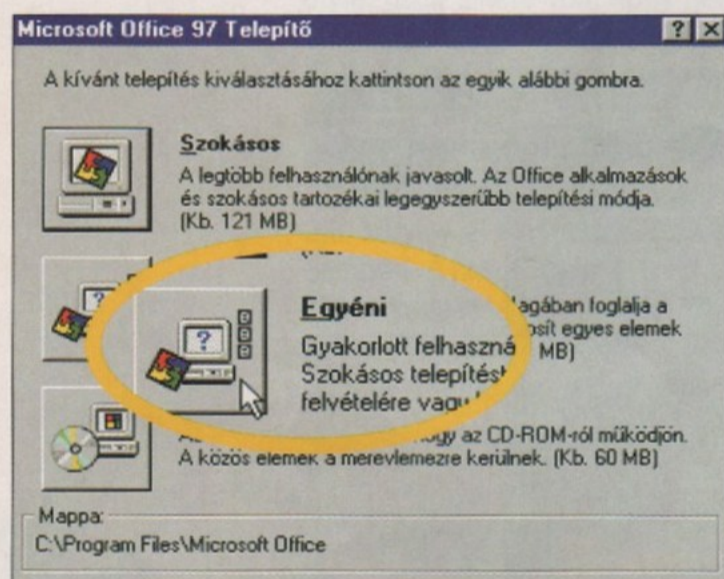
MENTSÜNK MÁSKÉNT!

Talán az olvasó is szembesült már azzal a problémával, hogy ismerősétől, munkatársától az általa használttól eltérő formátumban elmentett dokumentumot kapott. Mi a teendő ilyenkor?

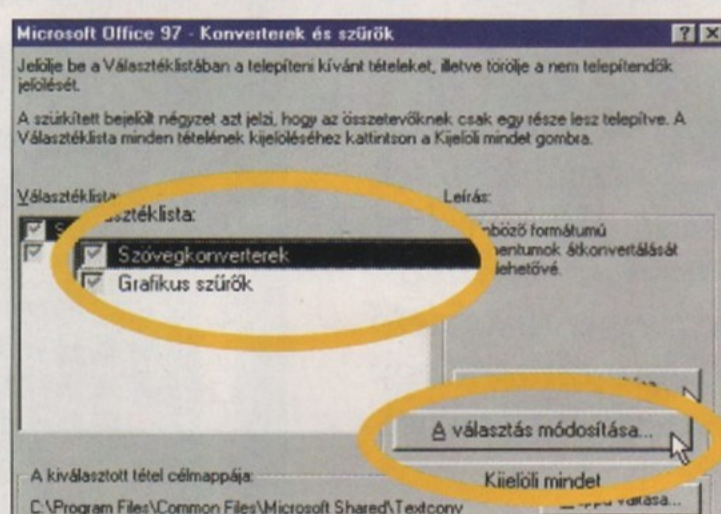

MENTSÜNK MÁSKÉNT!

Ahhoz, hogy különböző formátumokban tudjunk menteni, elengedhetetlen a szövegátalakító (konverter) készlet bővítése. Ezeket a segédeszközöket a Word telepítése alkalmával kell(ett volna) kiválasztani, a következő módon:

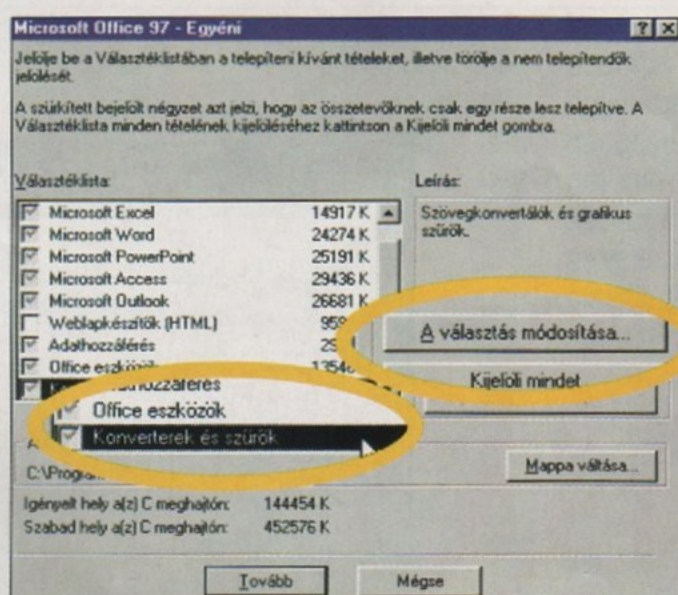

1. Elindítjuk az Office telepítőjét, majd kiválasztjuk az Egyéni módot, mert itt tudunk komolyabban beleszólni a telepítés menetébe.

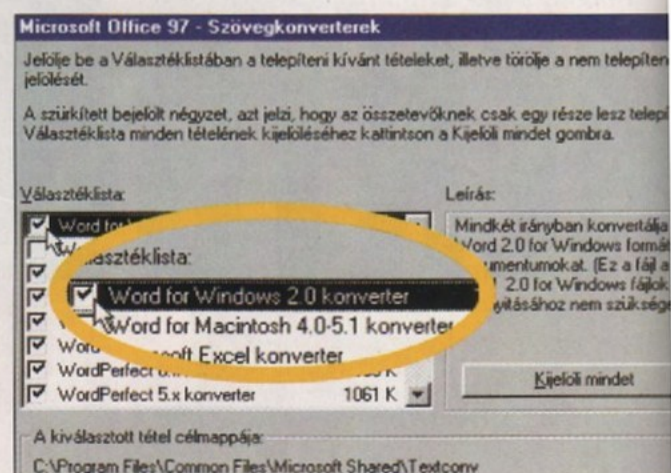

3. Ekkor egy előzőhöz hasonló ablakot látunk, csak itt kevesebb választási lehetőség van a bal oldalon. Kiválasztjuk a szövegkonvertereket, és ismét megnyomjuk a választás módosítása gombot.

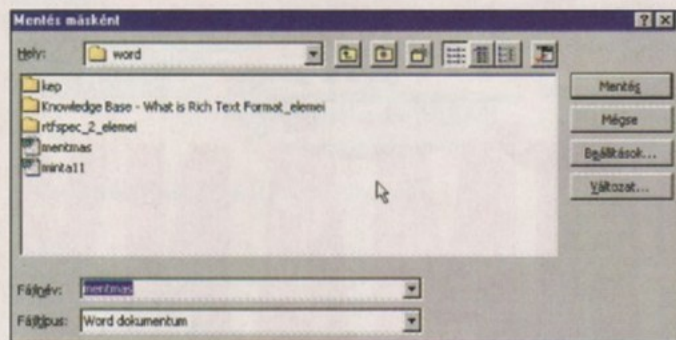
2. Ebben a lépésben határozhatjuk meg, hogy mit szeretnénk telepíteni. Az ablak bal oldali részében látjuk a lehetőségeinket. A csúszka segítségével keressük meg a Konverterek és szűrők címűt! Jelöljük ki, majd nyomjuk meg a választás módosítása névre keresztel gombot!

4. Az utolsó lépésben azt kell beállítanunk, hogy pontosan melyik konvertereket szeretnénk telepíteni. Ezeket úgy tudjuk bejelölni, hogy a mellettük lévő kis négyzetbe kattintunk az egérrel. Amikor már ez is megtörtént, megnyomjuk az OK-t és kész.

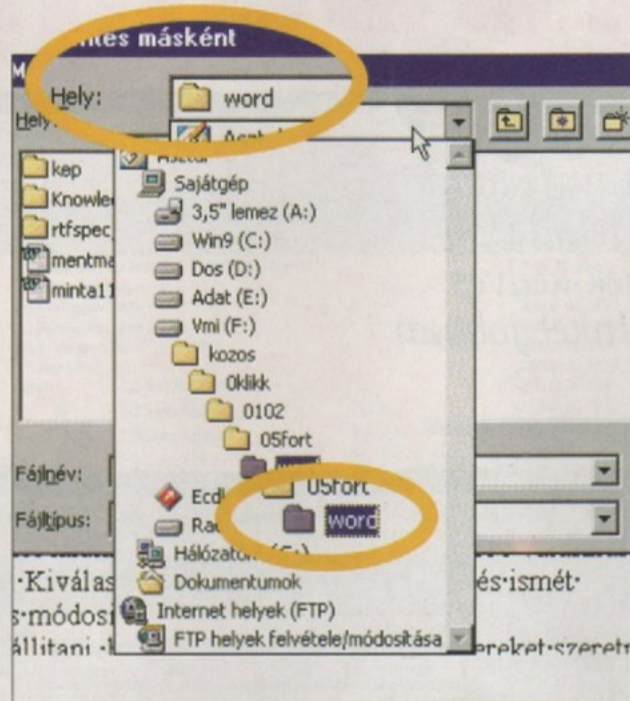

Mindezek után már megtehetjük, hogy mondjuk Word 97-ben elkészült dokumentumunkat barátaink és üzletfeleink kedvéért – akiknek számítógépén esetleg csak 2.0-s Word van – a nekik kedves formátumban mentjük el.

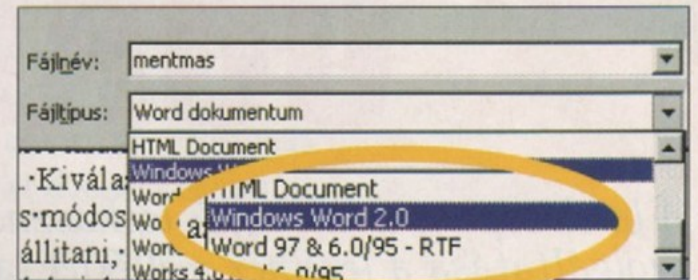

1. A mentéshez válasszuk ki a Fájl menüpontot, ezen belül a Mentés másként! Megjelenik egy párbeszédablak.

Itt be tudjuk állítani, hogy hova szeretnénk menteni. Először a meghajtót válasszuk ki. A legfelső sorban a Helyet látjuk, ide beállítjuk a gördülőmenü segítségével a kívánt meghajtót. Másodszor válasszuk ki a kiszemelt mappát! Dupla kattintással mehetünk bele.

Következő lépésként írjuk be a fájl nevét a Fájl név sorba! Most értünk el a lényeghez: a Fájl név sor alatt látjuk a Fájl típus mezőt. A sor végén lenyitjük a gördülőmenüt, és kiválasztjuk a kívánt formátumot, ami megfelel a munkatárs által használttal. Végezetül megnyomjuk a Mentés gombot.

2. Mi a teendő, ha esetleg nem tudjuk, hogy a „célszemély” milyen szövegszerkesztőt, milyen szövegfórmátumot használ? Ekkor sincs probléma, mert fájl típusnak kiválasztjuk a Rich Text formátumot, melynek az a lényege, hogy szinte bármilyen szövegszerkesztő felismeri, nem csak a Word.

TIPP: A különböző formátumban való mentésnek másféle előnyei, illetve hátrányai is lehetnek. Legszembetűnőbb például a dokumentum mérete. Ez akkor lehet fontos, amikor levélben szándékozunk elküldeni egy fájlt. Ha a lehető legnagyobb méretben fogjuk postázni, akkor a célszemély feltehetőleg nem fog szeretni minket. A kis méretet akkor tudjuk elérni, ha a szövegen nem visszük túlzásba a díszítést, viszont 2.0-s Wordben mentjük el. Ekkor irrományunk még megőrzi a kívánt küllemét, viszont nem fog sokáig tartani a levél letöltése. Persze az is elképzelhető, ha éppen neheztelünk valakire, hogy egy megfelelően nagy levelet küldünk az áldozatnak (mondjuk Word 97-ben, néhány képpel megfűszerezve), de hát most nem erről van szó!

BD

**NEMZETKÖZI
MENETREND SZERINTI
AUTÓBUSZJÁRATOK CÉLÁLLOMÁSAI:**

A Wien, Graz, Klagenfurt **B** Bruxelles, Liege, Gent **CH** Zürich, Basel **CZ** Praha, Brno **D** München, Stuttgart, Frankfurt, Berlin, Hamburg, Köln, Düsseldorf, Mannheim, Dresden, Ulm, Heidelberg **F** Paris, Strasbourg, Metz, Reims **GB** London **I** Roma, Milano, Torino, Venezia, Firenze, Bologna, Verona, Brescia, Ravenna, Rimini, Riccione, Lignano, Bibione, Lido di Jesolo **NL** Amsterdam, Arnhem, Utrecht, Rotterdam **PL** Kraków, Zakopane **RO** Cluj-Napoca, Tirgu Mures, Odorheiu Secuiesc, Miercurea Ciuc, Sfintu Gheorghe, Tirgu Secuiesc, Arad, Timisoara **S** Stockholm, Malmö, Göteborg, Huskvarna **SK** Bratislava, Banská Bystrica, Liptovsky Mikulás, Poprad, Tatranská Lomnica **YU** Subotica

VOLÁNBUSZ NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ BUDAPEST, ERZSÉBET TÉRI AUTÓBUSZÁLLOMÁS ☎ 485-2100

EURÓPAI EXPRESSZ KAPCSOLAT

CSATOLMÁNY-

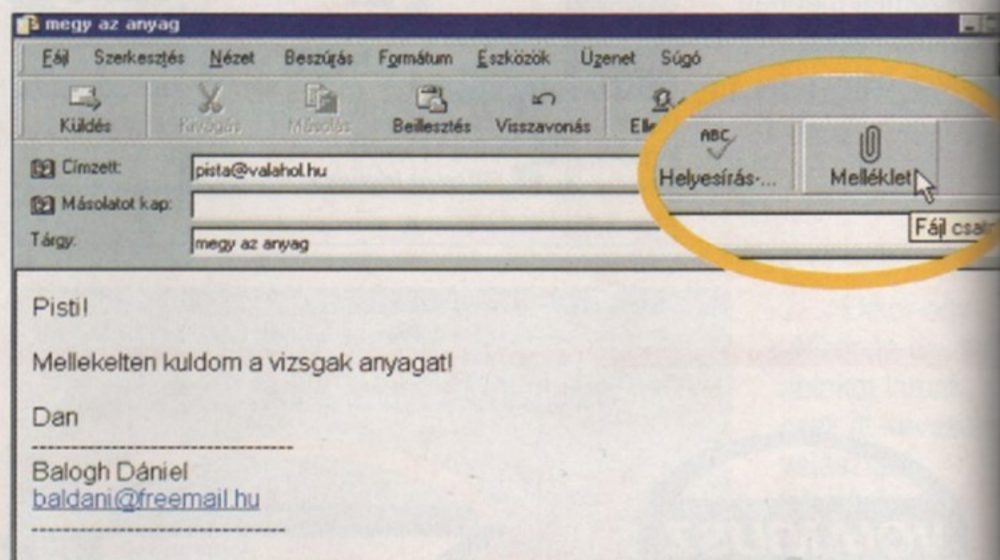
TUDOMÁNY

A levelezőprogramok egyik leghasznosabb szolgáltatása a levélhez melléklet (attachment) csatolásának lehetősége. Tegyük fel, hogy ismerősünk megbetegedett, ezért nem tudott ott lenni az előadásokon, nekünk pedig számítógépre van mentve az egész. Írunk neki egy rövid e-levelet, hogy gyógyuljon meg, és mellesleg elküldjük neki az előadás anyagát is. Hatalmas segítséget jelent a csatolmány lehetősége akkor is, amikor egymástól távol, ámde számítógépközelben lévő munkatársaknak kell közös feladaton dolgozniuk. Nem beszélve arról, amikor egy szívünknek kedves valakinek küldünk döcögő szavaink mellett az érzéseinket jobban kifejező képet, zenét...

Először foglalkozunk azzal az esettel, amikor mi szeretnénk mellékletet küldeni, például az Outlook Express használva.

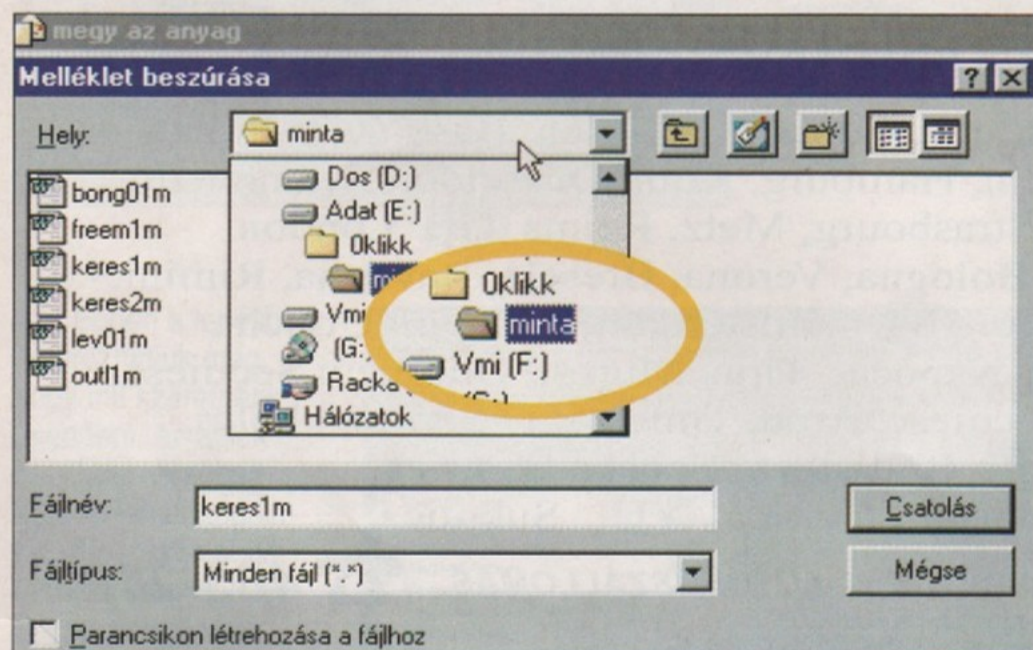
1.

Első lépésnek megírjuk a levelet, megcímezzük stb. Ezek után az egérrel rákattintunk az ablak felső sorában a Melléklet nevű, gemkapoccsal jelzett ikonra.

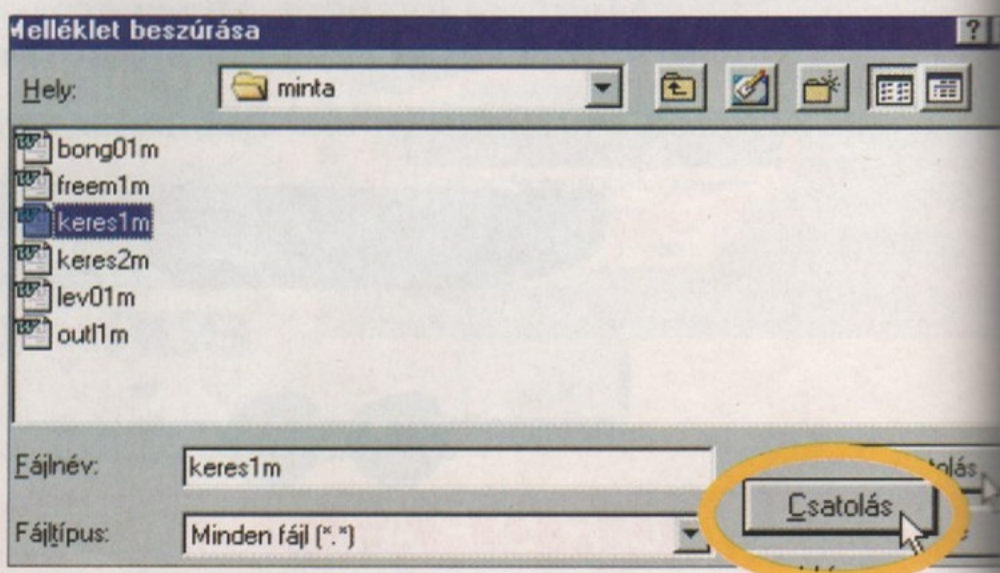
2.

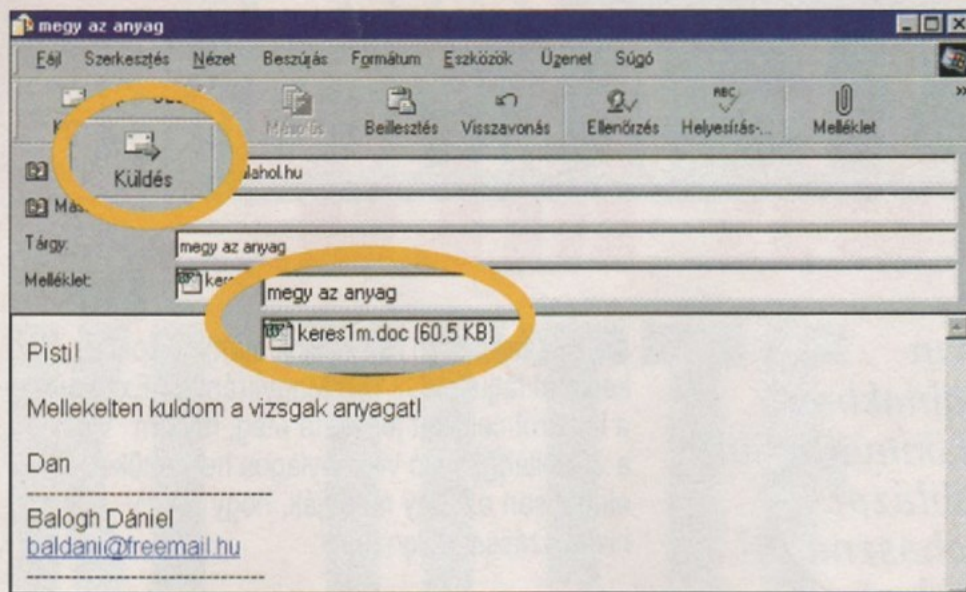
Megjelenik egy párbeszédablak Melléklet beszúrása névvel. Itt kell megkeresnünk azt a fájlt, amit el szeretnénk küldeni. A Hely sorban kiválasztjuk a meghajtót, belemegyünk a megfelelő mappába, majd kijelöljük a keresett fájlt.

3.

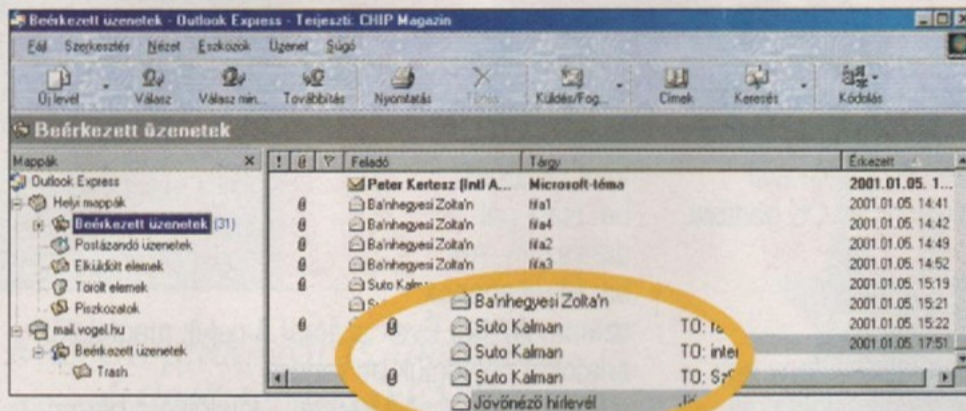
Ha a Fájl név sorban a megfelelő fájl neve szerepel, akkor kattintsunk a Csátolás gombra.

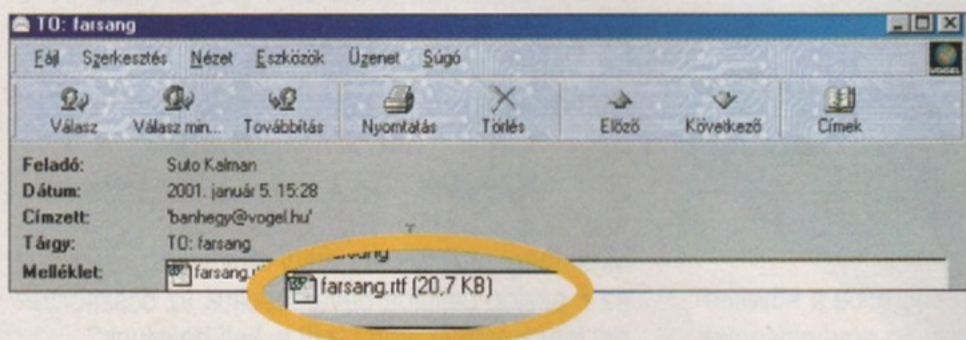

4. Ekkor visszatérünk ahhoz az ablakhoz, ahol a levelet írtuk. Ha jobban megfigyeljük, történt egy kis változás: megjelent egy Melléklet nevű új sor, ahol láthatjuk a csatolt fájl nevét és méretét. Most már elküldhetjük a levelet a Küldés ikonra kattintva.

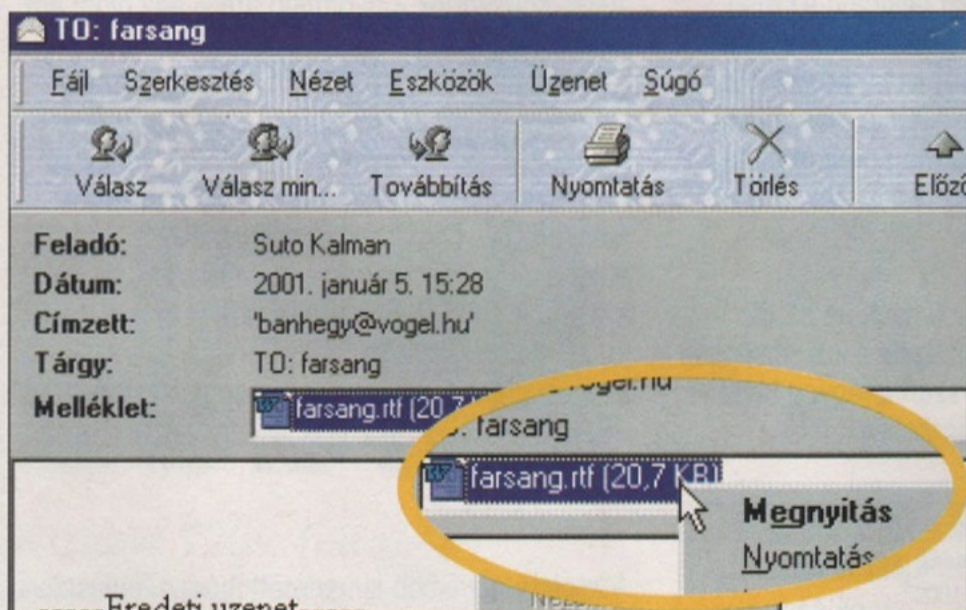
Vegyük most azt az esetet, amikor hozzánk érkezik olyan levél, amihez melléklet van csatolva! Mi a teendőnk?

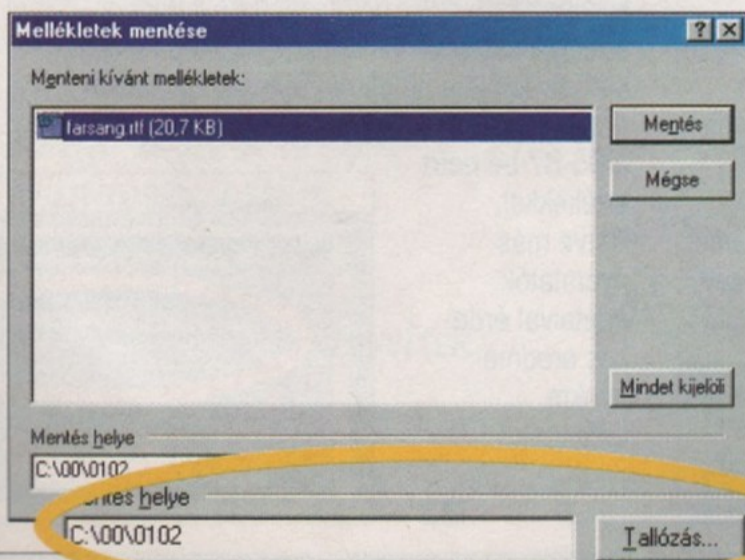
1. Honnan ismerni fel, hogy melléklettel ellátott levelet kaptunk? Ehhez nyissuk meg a Beérkezett üzenetek mappát, és ha olyan levelet kaptunk, amelyhez melléklet tartozik, akkor egy kis gemkapocs jelenik meg mellette.

2. Dupla kattintással megnyitjuk a levelet, ekkor láthatjuk a Melléklet sorban a csatolt fájl nevét és méretét.

3. Az egér jobb gombjával kattintsunk rá a fájl nevére. Megjelenik egy kis menüsor. Válasszuk ki innen az Összes mentése pontot!

4. Ekkor egy újabb párbeszédablak jelenik meg Melléklet mentése címmel. Itt láthatjuk a fájlt, amit menteni szeretnénk. Keressünk neki valami olyan helyet a gépen, ahol máskor is megtaláljuk. Ehhez használjuk az ablak alsó részén található Mentés helye sort!

S Z Ó T A R T Ó

1 Attachment
Elektronikus levélhez csatolt melléklet (formázott szöveg, kép, hang, program stb). Leggyakrabban MIME kódozással, ASCII fájlként kerül továbbításra.

2 MIME
(Multipurpose Internet Mail Extensions)
Az internet eredeti, SMTP levelező szabványának kiterjesztése, amellyel ékezetes szövegek vagy például multimédia állományok is továbbíthatók elektronikus levélben.

3 ASCII fájl
Csak szabványos ASCII (American Standard Code for Information Interchange) kódú jeleket, vagyis angol betűket, számjegyeket és írásjegyeket tartalmazó állomány.

BECSÜLJÜK MEG!

A táblázatkezelő programok – többek között – kiválóan alkalmazhatók költségbecslések készítésére is. Az alábbiakban – Excel 97-et használva – azt mutatjuk be, hogyan könnyíthetjük meg a megfelelő nyomtató kiválasztását egy ügyes táblázat elkészítésével. A bekeretezett részekbe beírva nyomtatóhasználati szokásaink és terveink jellemző adatait, a sárga cellákban már olvashatjuk is ennek anyagi vonzatait.

	A	B	C	D	E	F
1	nyomtató neve	nyomtató ára	festékkészlet ára	kiadósság	egy példány ára	összköltség
2	Lexmark Z31	40 900 Ft	8 900 Ft	1000	8,90 Ft	241 150 Ft
3	Lexmark E310	106 900 Ft	16 900 Ft	3000	5,63 Ft	233 650 Ft
4						
5	Napi példányszám	30				
6	Munkanapok száma	250				
7	Évek száma	3				

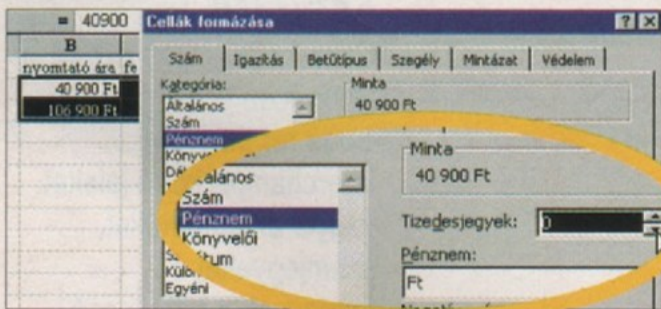
1. Első lépésként a táblázat fejlécét készítjük el. Tudnunk kell, hogy a táblázat egyes celláira „koordinátáikkal” hivatkozhatunk, azaz van A1-es, B5-ös, X123-as stb. cella. Tehát írjuk be A1-be: „nyomtató neve” B1-be: „nyomtató ára” és így tovább – a képen látható módon.

	A
1	nyomtató neve
2	Lexmark Z31
3	Lexmark E310

2. Az A2, A3 cellákba az összehasonlítani kívánt nyomtatók neveit gépeljük be. (Dolgozhatnánk persze több printerrel is. Most azonban csak egy tintasugaras és egy lézernyomtató között kívánunk igazságot tenni.)

3. A B2-D3 cellákba a költségeket meghatározó alapadatokat – melyeket nem kevés munkával lehet megszerezni – írjuk be a nyomtató árát, a festékkészlet árát és annak kiadósságát, hiszen ez a három adat a legfontosabb számunkra!

4. Hogy az árak forintban jelenjenek meg a táblázatban, a cellák formátumát átállítjuk „pénznemre”. Ehhez jelöljük ki a B2, C3 cellák

által meghatározott tartományt az egérrel – bal gombját lenyomva tartva húzzuk végig a területen, majd válasszuk a Formátum–Cellák menüpontot, s ott a Szám feliratú fülre kattintva a bal oldalt megjelenő listából jelöljük a Pénzne-

met! Ne felejtjük el az ablak jobb oldalán a tizedesjegyek számát 0-ra állítani, s a Pénznem listából a Ft jelűt kiválasztani! Ha mindezzel végeztünk, klikkeljünk az OK gombra.

5. Most fogjuk az Excellel kiszámoltatni, hogy egy oldal nyomtatása mibe kerül. Egy képletet kell alkalmaznunk: festékkészlet ára/kiadósság.

	C	D	E
nyomtató ára	festékkészlet ára	kiadósság	egy példány ára
40 900 Ft	8 900 Ft	1000	=C2/D2
106 900 Ft	16 900 Ft	3000	

Lépünk az E2 cellára, és gépeljük be a következőket: =C2/D2! A képletek mindig egyenlőségjellel kezdődnek, a C2 cellában található az első nyomtatóhoz szükséges festékkészlet ára, a D2-ben pedig annak kiadóssága, azaz, hogy hány oldalra elegendő. A cellából kilépve már láthatjuk is az osztás eredményét, de még nem forintban.

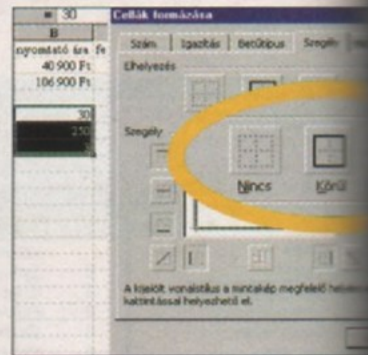
6. Az előbb ismertetett módon állítsuk be az E2 cella formátumát pénznemre, azzal a különbséggel, hogy most a tizedesjegyek száma legyen kettő – hiszen most a fillérek is számítanak!

7. Újabb fontos lépés: az E2 cella tartalmát átmásoljuk az E3 cellába. Lépünk az E2-re, majd egerünket óvatosan mozgassuk a cella jobb alsó része felett! Amikor az egérkurzor kis kereszt alakúvá változik – mint az ábrán – akkor ragadjuk meg rágcsálónkkal a cella sarkát, és húzzuk egyet lejjebb! Örömmel látjuk, hogy második nyomtatónk esetében is tudjuk már a laponkénti árát. Érdeemes megfigyelni, hogy az úgynevezett

	C	D	E
nyomtató ára	festékkészlet ára	kiadósság	egy példány ára
40 900 Ft	8 900 Ft	1000	8,90 Ft
106 900 Ft	16 900 Ft	3000	5,63 Ft

szerkesztősorban (az ikonok alatt) viszont az a képletet látjuk: =C3/D3. Magyarán: az Excel nem a konkrét cellákat jegyezte meg, hanem a célcellához való viszonylagos helyzetüket – elegánsan ezt úgy mondják, hogy relatív hivatkozással dolgoztunk.

8. Töltsük ki most a tőlünk függő adatokkal táblázatunkat! Írjuk be az A5-be: Napi példányszám, A6-ba: Munkanapok száma, A7-be: Évek száma! A nekik megfelelő adatokat pötyögtük be rendre a B5-B7 cellákba! A keretet – kijelölve a három cellát – a Formátum–Cellák menü hatására feltűnő ablak Szegély fülére kattintva állíthatjuk be. Válasszuk a Körül lehetőséget, majd az ablak jobb oldali részében döntsünk a vonal stílusáról.

9. Most megkoronázzuk eddigi művünket: az F oszlop celláiba bevarázsoljuk az összköltséget kiszámoló képletet. Mit is kell beírunk? Teljes költségünk = nyomtató ára + egy oldal

E	F	G
egy példány ára	összköltség	
8,90 Ft	=B2+E2*B\$5*B\$6*B\$7	

× napi példányszám × munkanapok száma × évek száma. Egyre kell csak ügyelnünk: ezt a képletet is szeretnénk majd lemásolni, viszont a fentebb említett relatív hivatkozás itt nem lesz jó, abszolút hivatkozás kell. Ennek jele a dollárjel az Excelben. Tehát az F2-be beírandó képlet: =B2+E2*B\$5*B\$6*B\$7.

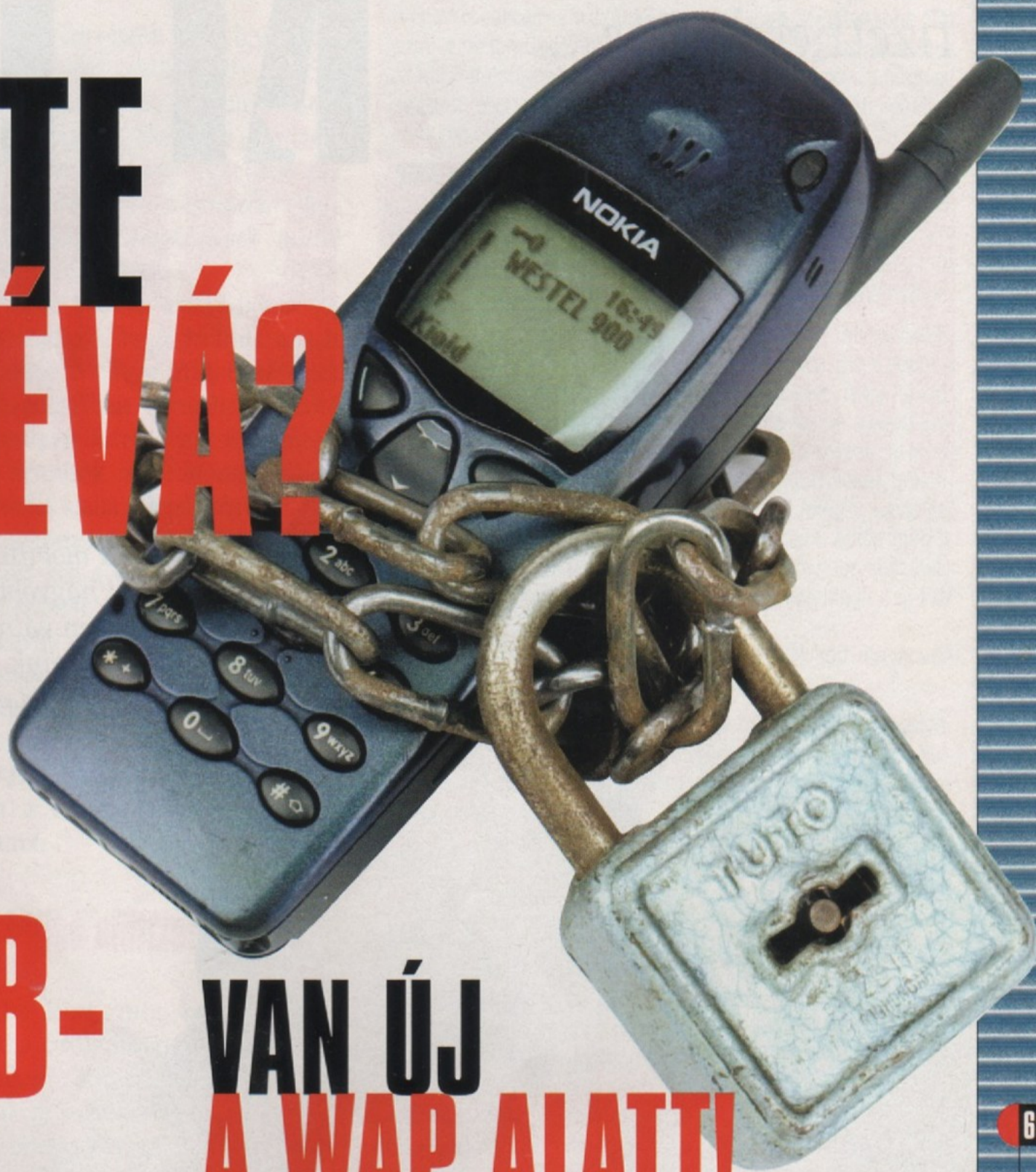
10. A képletet az előbb ismertetett módon lemásoljuk az F3 cellába. A sárgítás érdekében jelöljük ki a három cellát, s a Formátum–Cellák menü kiválasztása után a mintázat fülre kattintva a megjelenő palettáról válasszuk ki a nekünk kedves árnyalatot! Mentjük el táblázatunkat (Fájl, Mentés), hiszen érdemes vele kísérleteznünk a B5-B7-be beírt értékekkel, illetve más nyomtatók adataival érdekes eredményekre juthatunk.

KITETTE MAGÁÉVÁ?

Miért lopják? Mi is történik az „eltűnt” telefonokkal? Mit tegyünk, ha megtörtént a baj? Ezen kérdésekre próbálunk választ adni. A telefont védő kódok rengetegéhez is készítettünk egy kis térképet.

A ZSEB- DUDOR

Ericsson T20s: fiatalos, dinamikus forma. Az Ericsson tényleg megpróbálja levetkőzni magáról a „kockatelefonokat gyártó cég” jelzót, hiszen tudja, hogy a design manapság talán a legfontosabb... No, azért persze a tartalomra is ügyeltek.

VAN ÚJ A WAP ALATT!

Címek, praktikus ötletek a szolgáltatás használatához.

KÉPMUTATÓK

Oplogók, csoportlogók, képüzenet... Mik is azok az ábrácskák, amelyeket a Nokia készülékek kijelzőjén láthatunk, és ami már szinte csak nekünk nincs? Erre keressük a választ, és a beszerezhetőségéről is tájékoztatjuk kedves olvasóinkat!

Ellopták a mobilomat,
fizethetek érte...

KI TETTE

MAGÁÉVÁ?

Mivel a mobiltelefonok kisméretűek, ám esetenként annál nagyobb értéket képviselnek, gyakran és könnyen válnak a tolvajok kedvelt prédájává. Mit tegyünk, ha megtörténik a baj, azaz telefonunknak már csak a hűlt helyét találjuk?

Nincs meg a telefonom! Hova tűnt? Ha csak az a baj, hogy nem emlékszünk pontosan, hova is tettük, valószínű, hogy meg fog kerülni. Felhívjuk a számunkat és reméljük, hogy meghalljuk a jól ismert dallamot. Esetben egy ismerősünk veszi fel, közli, hogy ott felejtettük a telefont, azonnal vigyük el, mert már nagyon unja az állandó csörgését.

Sajnos azonban, könnyen előfordulhat az is, hogy minden kétség kizáróan tolvajok tették maguké a készülékünket...

MIRE VIGYÁZZUNK HASZNÁLT MOBIL VÁSÁRLÁSAKOR?

Amennyiben csak telefonra van szükségünk (mert a régi végleg megadta magát, vagy a tolvaj ellopott), azaz van már előfizetésünk (SIM kártyánk), akkor lehet jó alternatíva a használt készülék vásárlása.

Legyünk azonban körültekintőek, különösen a nagy értékű készülékeknél vásároljunk a telefon! Lehet, hogy a készülék (lejáratlan) hűségnyilatkozatos új előfizetésből származik a készülék. Mindkét esetben a telefon esetleges letiltásával számolhatunk.

Először is nézzük meg a telefon IMEI számát (*#06#)! Ha a képernyőn kiírt nem egyezik meg a készülék hátoldalán feltüntetettel, gyorsan forduljunk el a vásárlástól, hiszen valószínű, hogy a készülék donításból származik, és számítógépes módosítással a lació útján változtatták meg az azonosítószámot.

Miért lopják el kedvenceinket? Az ember alapvető tulajdonsága a gyűjtőszendély, ám naiv feltételezés lenne azt gondolni, ennek esnek áldozatul a szeretett készülékek. Kétségtelen, hogy egyik-másik típus igen mutatós, szép darab, mégis elsősorban anyagi érdekek csábítják rossz utakra az eltüntetésükben „közreműködőket”.

Vigyázzunk rá!

Már a régi egészségvédő plakátok is azt sulykolták: „könnyebb a bajt megelőzni, mint gyógyítani”. Akkor járunk legjobban, ha megpróbáljuk mi is megelőzni a bajt. Ne tegyük ki könnyű prédának a telefonunkat, ne viseljük könnyen hozzáférhető helyen, az öltözőnkön (egy-egy méregdrága készülék különösen csábító lehet, ha ott fityeg az övünkre akasztva)! Hallani olyan történeteket is, hogy a tulajdonos kezéből kiütve lopták el a telefonját, miközben éppen beszélt rajta. Igyekezzünk ezért minél védettebb helyen tartani, rejtjük táskánkba vagy mélyen a zsebünkbe készülékünket!

Semmiképpen se hagyjuk autónkat elhagyva a kihangosító tartójában! Ezzel azt kockáztatnánk, hogy pont ezért török fel gépkocsinkat. A legrövidebb időre se hagyjuk nyitva az autót! Még a benzinkútnál, a fizetés idejére is vegyük ki a tartójából a mobilt, vagy legalább zárjuk be a járművet!

Most pedig, lássuk, milyen teendőink vannak, ha minden óvintézkedésünk ellenére mégis megtörténne a baj!

Feltöltőkártyás előfizetés esetén

Ez a szerencsésebb eset: így biztosan nem tud csillagászati összegű telefonszámlát összehozni a megtaláló vagy a fölöttébb „kedves” tolvaj úr, hiszen legfeljebb az egyenlegünket tudja lebeszélni. Természetesen a készüléknek bortalálhatjuk a nyomát.

Annyit tudunk tenni – bár ez sovánny vigasz –, hogy letiltjuk magát a telefont. Az ilyen letiltott készülék a továbbiakban nem használható semmilyen kártyával. Feljelentést kell tennünk a rendőrségen. Az ügyeletes kiállít a lopás tényéről egy jegyzőkönyvet, amelynek tartalmaznia kell a készülék úgynevezett IMEI számát. A feljelentés másodpéldányával, a készülék garancialevelével vagy a tulajdonjogunkat minden kétséget kizáróan igazoló dokumentum birtokában kérhetjük a telefon letiltását szolgáltatóunktól, s ezek után a telefon (többnyire) örökre elnémul...

Havidíjas előfizetés esetén

Ez, ha lehet, még kellemetlenebb, mintha feltöltőkártyás telefont hagyunk el, illetve lopnak el tőlünk. Ekkor jó esélyünk van, hogy egy igen borsos összegű telefonszámlát is összehoznak nekünk, ezért a SIM kártyát is le kell tiltanunk. Ezt a szolgáltatóknál kérhetjük a kezelőtől, jelszavunk vagy ügyfélszámunk birtokában, akár telefonon is.

Amennyiben hűségnyilatkozattal, a készülékkel együtt vásároltuk az új előfizetést is, akkor kötelezettséget vállaltunk rá, hogy az adott időszakban (általában 2

Mindenképpen bizalomra ad okot, ha megvan a telefon doboza és garanciajegye. Ilyenkor arra kell vigyáznunk, nehogy azért tiltsák le a telefont, mert az előző tulajdonos nem fizeti a hűségnyilatkozatban foglaltak szerint a havidíjat.

Ha pre-paid előfizetési kártyával vásárolta az előző tulajdonos a készüléket, és megvan hozzá minden dokumentáció, akkor nincs aggódni valónk, valószínű, hogy nem lesz semmi problémánk az ügylettel.

Fontos, hogy tudjuk a készülék lock kódját, mivel elképzelhető, hogy úgy van beállítva, hogy kérje ezt a bekapcsolást követően. Az is előfordulhat, hogy a saját SIM kártyánk behelyezése után kéri csak a telefon a lock kódot. Ezt megadják a készülék garanciajegyén (a gyári beállításként vagy 4-6 nullából áll a szám, vagy az újabb Nokia modelleknél 12345).

Ezek után persze nézzük meg azt is, nehogy valamilyen roncsot vásároljunk!

Legyünk tehát kellően körültekintők a használt mobiltelefon vásárlásakor, hogy a jónak tűnő vétel ne váljék nagy bosszúságok forrásává!

SIM, PIN, PUK, IMEI: FŐ A BIZTONSÁG!

A GSM rendszer nem szűkölködik kódokban, jelszavakban, ám ezek a biztonságot hivatottak szolgálni. Nehogy engedélyünk nélkül illetéktelenek tudjanak telefonálni számlánkra, s hogy elvesztett (ellopott), vagy esetleg csak magára hagyott készülékünk más számára értéktelen tárgy maradjon.

SIM kártya: a GSM rendszer előfizetőinek azonosítására szolgál. A telefonok e nélkül gyakorlatilag semmire sem használhatók, hívást indítani és fogadni nem lehet velük. Ez alól egyetlen kivételt a nemzetközi általános segélyhívószám (112) képez, ahonnan vész esetén mindenkor segítséget kérhetünk.

PIN kód: 4-8 számjegy hosszúságú számsor, ami az illetéktelen felhasználástól védi meg a SIM kártyánkat. Ezt a kódot a készülék bekapcsolása után kell bebillentyűzni, hogy telefonunkat használni tudjuk. A PIN kódot a SIM kártya megvételekor kapjuk meg lezárt borítékban. A PIN kód bekérését le lehet tiltani a mobiltelefon menüjében, de akkor a készüléket, bekapcsolását követően bárki használhatja. Ezért főleg a havidíjas előfizetések esetén nem célszerű ezt megtenni. A kód meg is változtatható, vagy a menüből, vagy pedig a minden készülék-típusra érvényes módon: * * 04 * PIN kód (jelenlegi) * új PIN kód * új PIN kód #

Vigyázat: három egymást követő rossz PIN kód megadása után a kártya blokkolt állapotba kerül.

PUK kód: a leblokkolt SIM kártyát feloldani csak a kártyához rendelt nyolc számjegyű PUK segítségével lehet. Ezt a kulcsot is megkapja minden előfizető, de ennek módosítására nincs lehetősége.

Vigyázat: ha egymás után 10-szer rossz PUK kódot adunk meg, a SIM kártya véglegesen letiltódik! Ilyenkor, ha tetszik, ha nem: új kártyát kell venni.

IMEI szám: Minden GSM mobiltelefon készüléknek egyedi azonosítója van, a 15 számjegy hosszú IMEI szám. Ebből a számsorból kiolvasható a készülék típusengedélyének azonosítója, a gyártás helye, a gyártási sorszám. A készülék hátulján és a jótállási jegyen is megtalálható, illetve a készülék billentyűzetén a *#06# jelsort beírva a kijelzőn is megjelenik. A letiltott (ellopott vagy elvesztett) mobilok IMEI számai alkotják a feketelistát. Az IMEI számot a mobiltelefon minden bekapcsolást követően és minden kapcsolat felépítésekor (hívás kezdeményezéskor és fogadáskor) beküldi a hálózatnak ellenőrzés céljából. Amennyiben ez szerepel a feketelistán, a kapcsolat felépítése megszakad függetlenül attól, hogy a mobilról kezdeményezték a hívást, vagy azt hívták, használhatatlanná lesz a telefon.

Záró kód: Az újabb mobiltelefonok elektronikus zárkóddal (lock code) rendelkeznek. Ezt a kódot a PIN kódhoz hasonlíthatjuk, de a SIM kártya helyett magát a készüléket védi az illetéktelen próbálkozóval szemben. A telefon bekapcsolásakor a mobil kéri ezt az azonosítót (amennyiben ezt a menüben beállítottuk). Ismerete nélkül a készülék nem használható. Van olyan rádiótelefon is, ami érzékeli, hogy kicserélték benne a SIM kártyát, és ebben az esetben kéri a zárkódot. Amikor egy ilyen készüléket eltulajdonítanak, és a SIM kártyát az előfizető letiltatja, akkor az idegen SIM kártya a zárkód ismerete nélkül nem használható.

A GSM előfizető SIM kártyáját a PIN és PUK kódok, a mobil készülékét pedig az IMEI és a zárkód védi az illetéktelen felhasználás ellen. Természetesen nem az előfizető bosszantására, hanem annak védelmére találták ki a GSM rendszer megalkotói ezeket a biztonsági kódokat.

ELLOPOTT TELEFONOK LETILTÁSA

Pannon GSM

Pannon telefonról: 143. Telefonról: 06-20-920-0200 vagy 06-1-464-6020

Westel

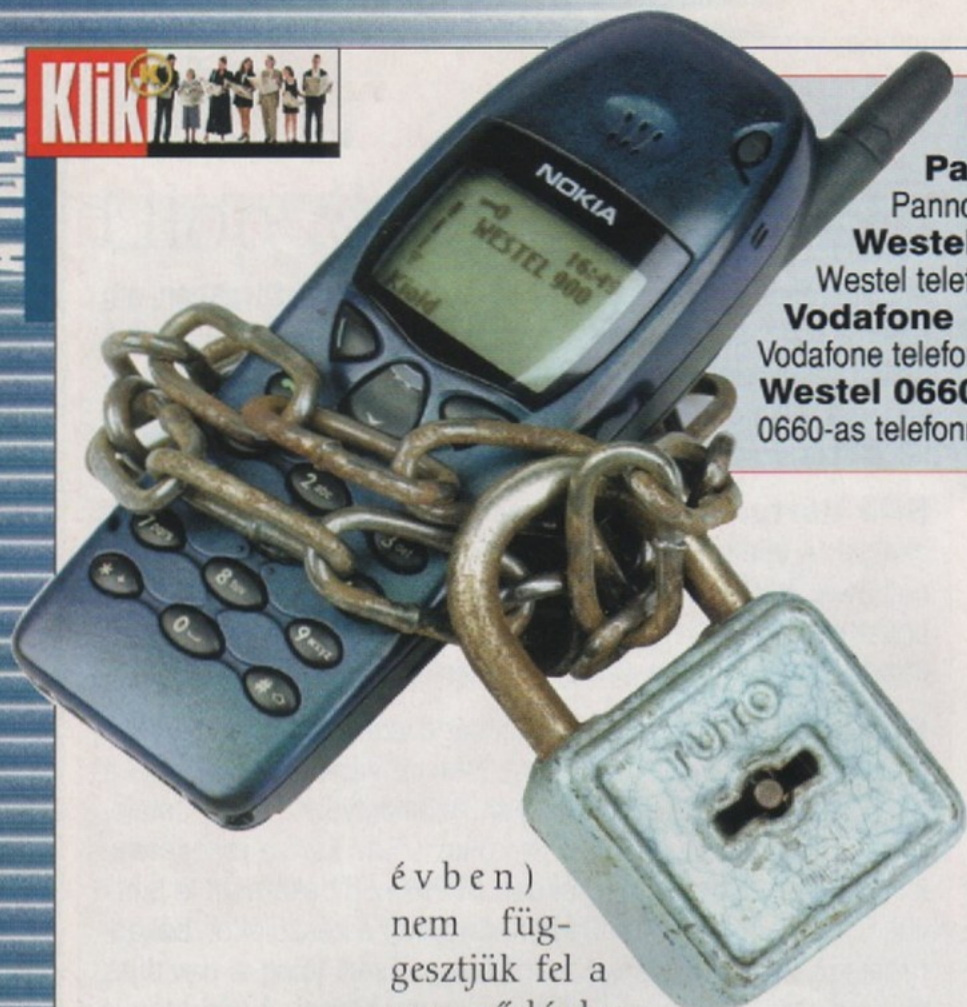
Westel telefonról: 1230. Telefonról: 06-30-930-3100 vagy 06-1-265-9210

Vodafone

Vodafone telefonról: 1270. Telefonról: 06-70-700-270 vagy 06-1-288-1270

Westel 0660

0660-as telefonról: 1260. Telefonról: 06-1-265-8000

é v b e n)
nem füg-
gesztjük fel a
szerződésben
vállalt kapcsolatot, azaz fizetjük a
havidíjat. Sajnos, függetlenül attól,
hogy közben már ellopták a készülé-
ket, e kötelezettségünk továbbra is
fennáll. A teendőnk tehát a – később
pótolható – SIM kártya és a telefon
mielőbbi letiltása.

Mi lesz vele?

Elméletileg egy letiltott IMEI számú
telefon csak értéktelen tárgy, de azért
ez még sincs egészen így. Mi történik
hát egy ellopott készülékkel? Itthon,
vagy egy környező országban „fel-
boncolatlanul”, azaz – használt tele-
fonként eladva – talál új gazdára,
esetleg darabjaira szedve alkatrész-
donorként képvisel értéket (még hoz-
zá időnként egész jelentőset).

Akadnak olyan „szakemberek” is,
akik új személyi igazolványt tudnak
adni a már „feketelistán” szereplő
(tehát letiltott IMEI számú) marok-
telefonnak. Ez azt jelenti, hogy meg-
szabadítják a letiltott IMEI számától

és egy új azonosítót adva, újra ha-
nálhatóvá teszik.

Teljesen felesleges procedúra
ne a rendőrségi feljelentés, majd a
telefon letiltatása a szolgáltatónk
ha egyszer úgymint használhatóvá
tehető a készülék?

Erről azért szó sincs. Neheztel
meg egy kicsit a tolvajok dolgát,
nekünk új telefont kell venni,
alább nekik is kelljen fizetni a tele-
„tisztává tételéért”. Ráadásul a
szétbuzerálása előtt egy esetleg
akár más ügyben zajló – házkü-
tésnél is előkerülhet, és ha g
azonosító száma szerepel a tárgy
rözesben, nagy szerencsével vis-
kerülhet hozzánk. – Z. I.

optikai kereső

expozíció korrekció

OLYMPUS

CAMERA C-860L

színes LCD (kereső is)

többfunkciós automata villanó

www.olympus-europa.com

cserélhető memória
SmartMedia (128MB-ig)
floppy kompatibilitás*

1.3 millió pixeles CCD
(max. 1280 x 960 pixeles felbontás)
JPEG és TIFF fájl formátum

* opcionális tartozékként megvásárolható OLYMPUS FLASH PATH floppy adapter használatával

soros portos letöltés
video kimenet
AC adapter bemenet

nagy fényerejű objektív F 2.8

99.990,- Ft

Ajánlott fogyasztói ár (ÁFÁ-val) az alábbi kereskedelmi egységeknél.

Budapest,
Dohány u. 67
Tel.: 342.3255

Pécs,
Megyeri út 59.
Tel.: 06.72. 516.896

Budapest,
Madách I. út 2-6
Tel.: 322.8208

Kereskedőház országos hálózata

Debrecen, Hatvan u. 1/a
Tel.: 06.52. 524.517

Budapest, Bartók B. út 9.
Tel.: 466.5419

Mit tud az Alcatel 302?

Klik

ALTELEFON

A PÖTTÖM FRANCIA

Változnak az idők, mint ahogyan a maroktelefonok is. A belépő modellek is egyre okosodnak, miközben méretük, tömegük egyre csökken. Az Alcatel új, 300-as sorozatának sincs szégyenkeznivalója: kicsi is, okos is...

A 300-as sorozat tagjai között (300, 301, 302, 303) csak apró különbségek vannak: egyedül a 300-as modellben nincs WAP-böngésző. A 302-es és 303-as modellek annyiban különböznek a 301-estől, hogy cserélhető előlapokkal büszkélkedhetnek (bár a cikk írásakor még nem lehetett hozzájutni ezekhez a kiegészítőkhöz...).

Tesztünkben a 302-es modellel ismerkedtünk meg közelebbről.

A FORMA A külsőn változott a korábbi, erősen gömbölyű modellekhez képest, itt jó eséllyel találhatunk éleket is a vonalvezetésen. A készülék tényleg kicsi és kis tömegű, ezért könnyedén elrejtjük bármelyik zsebünkbe. A korábbi modellekhez hasonlóan, itt is kapunk a készülékhez övcsipeszt, melylyel néhány mozdulattal rögzíthetjük nadrágszíjunkhoz a telefont.

Az összeszerelés és a felhasznált anyagok minősége kedvező benyomást kelt. A gumiból készült gombokat viszont egy kis kritikával lehet illetni, mivel a benyomásakor elég hangosan „kattognak” (leg-

vel a benyomásakor elég hangosan „kattognak” (leg-

alábbis a tesztelt készüléknél ezt tapasztaltuk).

A színválaszték nem mondható szegényesnek, a sorozat tagjait összesen tizenöt színben lelhetjük fel. Reméljük, a cikk megjelenésekor már a cserélhető előlapok is gazdagítják a választékot.

A kijelző mérete a telefontal arányos, azaz elég kicsi, ám igen jó felbontású. Olyannyira, hogy az időt számok helyett analóg, azaz mutatós óra formájában olvashatjuk le a kijelzőről. Az információk négy sorban, WAP használatakor pedig ötben jelennek meg a kijelzőn. Bizony, nem árt a jó szem sem a használathoz, mivel elég kicsi a betűméret.

A kijelző megvilágítása továbbra is sárga színű.

A TARTALOM Igen hasznos újdonságként üdvözölhetjük a görgetőgombot a készüléken, amely nagyban megkönnyíti a navigálást a menüpontok között, WAP közben pedig, szinte el sem kell engednünk.

A két leggyakrabban használt menüpontot, a telefonkönyvet és az üzeneteket rendkívül egyszerűen, egy gombnyomással érhetjük el.

A menürendszer is teljesen új, mindenképpen előnyére változott. Hamar meg lehet szokni a kezelést, sőt a saját ízlésünknek megfelelően át is alakíthatjuk a menüpontok sorrendjét. Ezzel is meggyorsíthatjuk a menük közötti navigálás sebességét. A hívásinfót – amelyben időrendi sorrendben (dátummal és időponttal) jelenik meg az utolsó tíz nem fogadott, tizenöt tár-

csázott és ugyanennyi fogadott hívás – egyetlen gomb megnyomásával jeleníthetjük meg.

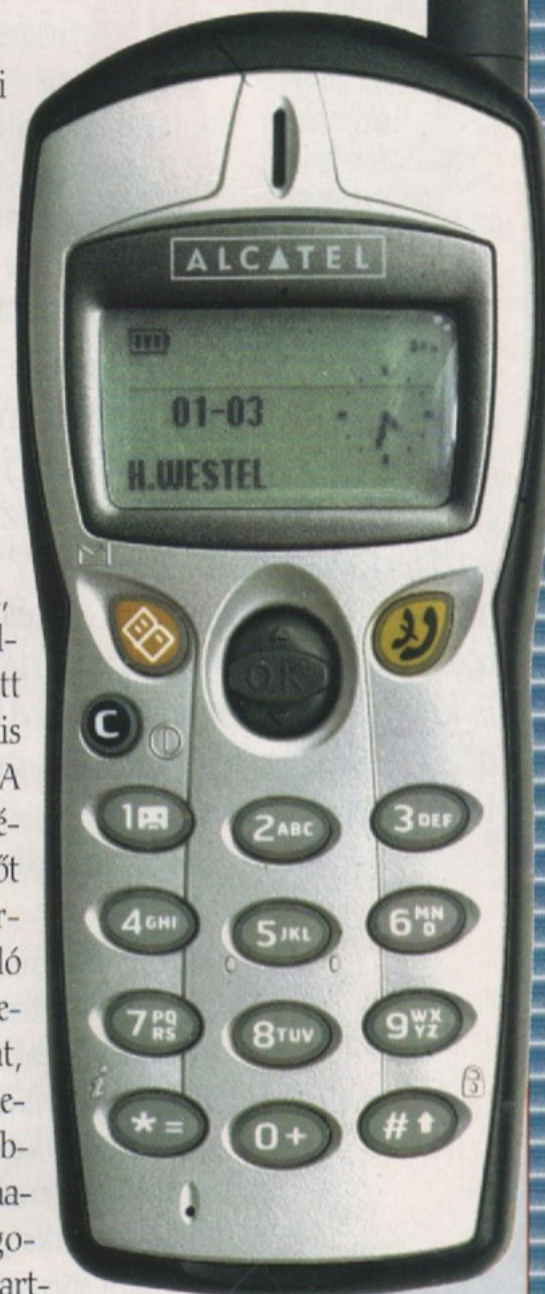
A vételi érzékenység szerencsére – az alcateles hagyományhoz méltón – jobbnak mondható az átlagosnál.

Lássuk azonban, melyek is azok a szolgáltatások, amik miatt azt mondjuk, hogy a kis Alcatel megéri az árát! A csengőhangok választéka széles, melyből kettőt magunk is megszerkeszthetünk. Vibráló jelzés is tudathatja velünk bejövő hívásunkat, illetve üzenetünket, melyet a csengetéssel többféle módon kombinálhatunk is. Ki is hangosíthatjuk a beszélgetőpartnerünket a beépített, erős hangú hangszórónak köszönhetően, így a telefont az asztalra helyezve úgy beszélhetünk, hogy szabad marad mindkét kezünk.

Ébresztőóra, számológép, pénznemváltó és játékok is rendelkezésünkre állnak.

Áramforrásként egy 700 mAh-ás NiMh rendszerű akkumulátor szolgál. A gyári adatok 165 órás készenléti időt adnak meg. A gyakorlatban ez (beszélgetéstől és térerősségtől függően) 3-5 napos készenléti időt jelent.

Összességében tehát, a 300-as sorozatú Alcatel készülékek kicsiny méretűek, könnyűek és az árukhoz viszonyítva semelyik más gyártmányú készülék nem kínál ennyi hasznos szolgáltatást.

ALCATEL ONE TOUCH 302

Méret:
109x45x22 mm

Tömeg:
112 gramm

Beszélgetési idő:
285 perc

Készenléti idő:
165 óra

Bruttó ár:
Westel:
Domino-csomagban:
24 900 Ft
2 éves hűségnyilatkozattal:
9900 Ft

VAN ÚJ

A WAP ALATTI!

Manapság egyre szélesebb körben használnak WAP-os telefonkészülékeket, amikről úton-útfélen halljuk, hogy „milyen jó”, „milyen korszerű”, esetleg „a tied még nem tudja ???”. Valójában mire is tudjuk ezeket a készülékeket használni? Mire jó nekünk a WAP? E kérdésekre szeretnénk választ találni, a teljesség igénye nélkül, pár érdekes WAP-cím segítségével.

Mikor használjuk általában a telefonunk WAP szolgáltatását? Ha éppen nem vagyunk számítógép- és internetközeli, viszont az internetes szolgáltatásra szükségünk lenne. Ilyenkor nem marad más, mint a WAP, hiszen ez nem más, mint egy internetszolgáltatás a mobiltelefonok részére.

Amikor megvesszük WAP-os készülékünket, a mobilszolgáltató-cégek beállítják saját honlapjukat kezdőoldalnak. Ez az a lap, amit mindenki hamar megismer.

wap.vodafone.hu

www.westel900.hu/wap/index.wml

www.pgsm.hu/wap/index.wml

Ezek általában sok információt (például horoszkópot, a szolgáltató aktuális készülékajánlatát, más WAP-lapokra való hivatkozást stb.) tartalmaznak.

Az itt található címek nagyon hasznosak lehetnek: például a vasúti menetrend (**wap.elvira.**

hu/index.wml) lehívása, hogy elérjük-e a vonatot vagy sem, ha éppen az állomás felé rohanunk...

Amikor elfogynak ezek a oldalak, felmerülhet a kérdés, mi van az üveghegyen túl, merre tovább? A következő címekkel megpróbálunk egy kicsit segíteni a további barangolásban.

ELINDULÁS

Az interneten bókászva biztosan mindenki belebotlott már valamilyen „portálba”. Ezek olyan oldalak, ahonnan mindig el lehet indulni, soha érdekes dolog, más oldalra való hivatkozás, keresési lehetőség található rajtuk.

Ilyen kezdőportál az internetes pl. Index, EOL, Altavista. WAP-felületen is egyre szaporodnak az ilyen portálok.

Az alábbi oldalon a friss bűnügyek vagy a sporthíreket, esetleg az aktuális tévéműsort is megtalálhatjuk.

További WAP-oldalakra pedig a WAP-linkek segítségével juthatunk **wap.index.hu/index.wml**

Ha egy keresőoldallal szeretnénk indulni, próbálkozhatunk az Altavista ezen WAP-oldalával:

wap.raging.com/

SMS

Elég elterjedt dolog manapság az SMS küldése interneten keresztül. Kicsit zavaró lehet a dolog, hiszen a mobiltelefonnal eleve lehet SMS-t küldeni. Mire jó az SMS, miért kell nekem az SMS? WAP az üzenet elküldéséhez? Nem kell, csak a lehetőség adott, ugyanígy ha már egyszer jártunk egy WAP-oldalon, az úgy, mint a számítógépre raktározódik a készülék memóriájában. Így elég egyszer letölteni az SMS-küldő oldalt (kb. 20 másodperc, ami 2-20 forint körüli összeget jelent). Segítségével legközelebb már WAP-kapcsolat nélkül is meg-

hatjuk az SMS-t. Így egy SMS-ért csak a küldés alatti WAP-használatért felmerülő forgalmi díjat kell fizetnünk (persze kínosan ügyelni kell arra, hogy a szöveget kapcsolat nélkül írjuk meg). Ez körülbelül húsz másodperc, ez időszaktól és szolgáltatótól függően 2-20 Ft-ot jelent.

Az interneten keresztüli SMS-küldési lehetőség például az alábbi címen:

www.kiwwi.hu/fws/lalamper/index.wml

CHAT

Az internetező fiatalok egyik kedvenc időtöltése a chatelés. Ezt úgy kell elképzelni, mint ha egy téren összefutna vagy száz ember, és mindenki beszélhet, mindenki hallhatja a másikat. A káoszról persze van kiút, lehet privát chatet létrehozni, ahol csak a kiválasztott személyek lehetnek jelen.

Ilyen chatszolgáltatás mobiltelefonokra például az alábbi oldalon található:

wap.observer.hu

MOBILTELEFONOKRÓL

A legelső magyar WAP-portál a Wapforum volt. Itt főként friss mobilhíreket ta-

lálhatunk, de mobilforumot, többfajta játékot, tárhelyet és e-mailt is. Ennek elérési helye:

www.wapforum.hu

E-MAIL

Ha e-mailjeinket útközben szeretnénk megtekinteni, nincs más dolgunk, mint hogy egy ingyenes e-mail szolgáltatónál (mint pl. a Freemail) regisztráljuk magunkat, és a leveleinket erre a címünkre irányítjuk (vagy legalábbis egy másolatot róluk). A telefonunkkal elég lesz csak a e-mail szolgáltatónk WAP-os oldalára mennünk, máris olvashatjuk üzeneteinket, illetve mi is küldhetünk levelet:

wap.freemail.hu

UTAZÁS

Ha hirtelen legyőzhetetlen utazási vágyunk támadna, már keresgélhetünk is az utazási ajánlatok, repülőjegyek és akciós utak között az alábbi oldalon.

wap.aircontact.hu

Az utazási ajánlatokat szállodaajánlatok egészítik ki, ezek között is böngészhetünk. A lentebb lévő oldalon a világ ötszáz szállodája közül válogathatunk.

wap.hotelkatalog.de

MOZI

Ha a városban bóklászva eszünkbe jutna megnézni a legújabb hollywoodi sikerfilmet, ebben is segítséget nyújthat a wap. Az alábbi oldalon a film címe, a vetítés időpontja, vagy mozi szerinti bontásban keresgélhetünk a filmszínházak kínálataiból. Így már tudjuk, hogy filmnézés előtt van-e elég időnk vacsorázni és melyik mozi felé kell vennünk az irányt.

wapgsm.pestiest.hu

ÉTTEREM

Ahogy egyik kedvelt szolgáltatónk reklámjában megfigyelhettük, odaégett sült esetén az alábbi WAP-os oldalon a különböző éttermek címei, telefonszámai és nyitva tartásai várnak ránk, város és kerület szerint felsorolva:

wap.netpincer.hu/index.wml

HIRDETÉS

Ha sürgősen el szeretnénk adni, vagy venni valamit, segíthet nekünk egy WAP-os hirdetési oldal. Az alábbi címen az Apronet, az internet talán legnépszerűbb hirdetési újságának WAP-verzióját találjuk. Az internetes oldalhoz hasonlóan rengeteg rovatban tudunk hirdetni vagy hirdetések között böngészni:

www.wapronet.hu

PÉNZ

Ha épp pénzváltáskor tisztázni szeretnénk az aktuális árfolyamot, a valutainformációk elérése az alábbi címen is lehetséges:

wap.konzumbank.hu

ÚJSÁG

Aki a régi bevált módszert szereti, azoknak sem kell csalódnia a technika eme vívmányában, természetesen újságok is elkészítettek WAP-

oldalaikat, mint pl. a Népszabadság, amely ezen a címen található:

wap.nepszabadsag.hu

EGÉSZSÉG

Mielőtt a patikába indulna, nem árthat, ha tájékozódik az ember a kívánt gyógyszer áráról, mielőtt kellemetlen meglepetések érik. Az alábbi címen egy aranyos magasság-weightsúly kalkulátor is található:

wap.hazipatika.com

mirmoor

SZÁMÍTÓGÉPPEL IS LEHET!

Érdeemes kipróbálnunk azt a lehetőséget is, hogy PC-vel (természetesen az internetre kapcsolódva) kikereshetjük kedvenc WAP-oldalainkat, így szerevezve egy kis rutint a WAP-os barangolásban. Ehhez elég lesz letölteni egy WAP-kereső programot, mint például a Winwap nevűt, amelynek 30 napig működő próbaverzióját a www.winwap.org címről ingyenesen beszerezhetjük.

Ericsson T20s

A ZSEBUDOR

Nagy marketinghadjárat előzte meg az Ericsson T20-as modelljének bevezetését. „Az első Swatch internetidő a telefonában”, „az izommozgás vizuális hatását megidéző forma” – s más efféle zengzetes szavakkal harangozta be megjelenését a sajtó. Felejtjük el, azonban most a hírekben szereplő szövegeket, és lássuk, milyen is a készülék!

A T20 a T10 utódmodelljének tekinthető, bár nem mindig szerencsés dolog „kistestvér-nagytestvér” kapcsolatot keresni az egyes típusok között. Tény, hogy hasonló koncepció vezethette a tervezők kezét a két készülék megalkotása során. A gyártó „a divatot diktáló egyéniségek és a fiatal vásárlók új mobiltelefonja”-ként határozta meg az új modellt.

SZÓTARTÓ

Swatch internet-idő

Olyan időszámítás, amelyben nincsenek időzónák, azaz mindenhol ugyanannyi az idő, méghozzá „beat”-ben mérve. Ezen időszámítás a nap 24 óráját 1000 „beat”-re osztja. A Swatch szülőhazája, Biel a viszonyítási alap. Az ottani idő szerint éjfélkor van a világon mindenhol @000, a nap pedig @999-kor végződik.

DINAMIKUS, TÖMZSI FORMA A formát ennek a szellemnek megfelelően nem lehet konzervatívnak mondani.

Van, akit első pillanatban levesz majd a lábáról, s olyan, akinek talán sosem fog tetszeni. A méreteit tekintve: rövidnek igen rövid – ezzel nincs is semmi baj –, viszont igen széles és vastag, egyértelműen tömzsi telefon. Ettől függetlenül persze, nézhet jól ki, de a nadrág zsebében nem lapul meg észrevétlenül, az biztos. Az avatlatlan szemlélő, ha férfizsebben látja, akár félre is értheti a jelenséget. Lehet, hogy szándékosan készí-

tette ilyen vastagcskára az Ericsson, hogy ne jelentsen házon belüli konkurenciát a drágább, és extravékony T28-nak, illetve leszármazottainak?

A billentyűket takaró gombfedél, a flip dicséretet érdemel: határozott lendülettel nyitódik-záródik, egy kézzel is könnyedén ki lehet hajtani. Ez már úgynevezett aktív flip, hívásainkat a lehajtásával már fogadtuk is, nem kell még a Yes gombot is megnyomnunk. Mondandónk végeztével is csak visszacsukjuk, s ezáltal már bontja is a vonalat. A mikrofon is ebben kapott helyett. A gombfedelelet lehajtva nincs az az érzésünk, ami az extra pici, flip nélküli telefonoknál szokott utolérni bennünket, hogy a „levegőbe beszélünk”.

Nem elhanyagolható előnye az is, hogy a nem kívánt gombnyomódást (pl. a zsebünkben tartva) 100%-os hatékonysággal akadályozza meg.

A színválasztékban a fiatalos, élénk, valamint az elegánsabb, visszafogottabb árnyalatok is fellelhetők.

A kijelző sarkalatos pont. A kis telefon-kis kijelző elv érvényesül, csak háromsornyi szöveg megjelenítésére alkalmas. Elég erős, kék színű megvilágítást kapott.

A KORNAK MEGFELELŐ TUDÁS Az új Ericsson készüléknél már megismert, kicsit módosított menüpontokkal találkozunk a T20-ban is.

Lássuk a szolgáltatáskínálatot! Száz telefonszámot tárolhatunk a készülék saját telefonkönyvében, tízhez közülük hangcímeként is rendelhetünk (ezeket kimondva tárcsázódik is a szám). Tíz e-mail cím is tárolható a memóriában. A rezgő hívásjelzés a profilok beállítási lehetőségével együtt természetesen „szériatartozék”. A WAP-böngésző sem maradhatott ki, szerencsére a sokkal jobban (és olcsóbban) használható adathívásos rendszerben működik (bár a kis kijelző miatt nehézkes a használata).

Az „extrák” menüpont alatti szolgáltatások (a menüpont nevével ellentétben) mára szinte

MŰSZAKI ADATOK

Méret:	101x54x28 mm
Tömeg:	128 gramm
Akkumulátor:	Li-Ion, 1150 mAh
Beszélgéti idő:	max. 10 óra
Készenléti idő:	max 200 óra

ÁR

Jelenleg a Westelnél kapható új előfizetéssel (2 éves hűségnyilatkozattal):

27 900 Ft

Domino feltöltőkártyás előfizetéssel:

39 900 Ft

minden új készülékben megtalálhatók, azaz ébresztőóra, stopper, számológép, valamint négy, igen jó „időelcsapó” játékoska.

Nagy teljesítményű akkumulátorának köszönhetően igen hosszan képes energiafelvétel nélkül működni, akár egy hétig is elvan mindenféle töltés nélkül. (A töltésre a Li-Ion akkumulátorának köszönhetően már különben sem kell annyira odafigyelniük).

Tartozékok tekintetében a T28-as lehet a döntő, hiszen az ehhez használt kiegészítők minden gond nélkül használhatók a T20-hoz is, két telefon csatlakozója teljesen megegyezik. Rápatinthatunk egy Ericsson FM rádiót vagy MP3 lejátszót is, hiszen jól jöhet néha egy kis zene a fiatalos lelkületűeknek.

Összességében a T20-as jópofa telefon. Formát ítélje meg mindenki maga, akinek tetszik, az biztosan nem fog csalódni a műszaki tartalommal sem, akinek pedig nem nyerte el tetszését, az úgyis másik modellt választ.

KÉPMUTATÓK

Decemberi számunkban már foglalkoztunk a telefonunk egyénivé varázsolásával. Akkor a változtatható előlapokkal és az egyéni csengőhangokkal ismerkedtünk. Ezeknél is nagyobb kultusza van azonban a telefon kijelzőjére varázsolható kis ábráknak, az úgynevezett operátorlogóknak. Nézzük meg közelebbről, mik is ezek!

Maga az operátorlogó elnevezés egy grafikus ábráskát jelent, amit a telefonunk akkor mutat, amikor alapállapotban van, azaz feljelentkezett a hálózatra és mi éppen nem csinálunk semmit vele. Alaphelyzetben ilyenkor a szolgáltatók nevét láthatjuk a kijelzőn, ám könnyedén megváltoztathatjuk ezt. Egyénivé (illetve a többi ugyanolyan készüléktől jobban megkülönböztethetővé) tehetjük a mobilunkat, ha a szokványos szöveget valami vicces, aranyos, de legfőképpen egyedi grafikával

váltjuk fel. Ezzel a lehetőséggel nagyon könnyedén élhetünk az újabb Nokia készülékeknél (3210, 3310, 5110, 6110, 6150, 7110, 8210, 8810, 8850, 9110).

Ezeknél adott a lehetőség, hogy a kijelzőre 72x14 képpontból álló ábráskát varázsoljunk. Lássuk, hogyan is tehetjük ezt meg!

LETÖLTÉS SMS-BEN

A legegyszerűbb, ha SMS-ben kapjuk meg a kívánt ábráskát. Mindhárom GSM-szolgáltató

honlapján megvan a lehetőség, hogy – az oldalon igen nagy számban fellelhető operátorlogók közül – kiválasszuk, és sajátunkká tegyük a számunkra legrokonoszevesebbet. Ehhez csak annyit kell tennünk, hogy egy SMS-t kell küldeni a megadott telefonszámra, amelyben elküldjük a kívánt grafika nevét vagy azonosító számát.

WESTEL: a www.westel.hu oldalról indulva, az operátorlogó és csengőhang témakört kiválasztva máris a www.777sms.hu oldalon találjuk magunkat, ahonnan mellelleg ingyen küldhetünk SMS-t. A honlapon egy logószerszert is lelünk, azaz nemcsak a már előre elkészített rajzok közül választhatunk, hanem kiélhetjük sa-

**A PanaGotchit
állandóan etetni kell**

ját alkotókészségünket is, azaz elkészíthetjük a legsajátabb logónkat. Ezt ugyanitt közkinccsé is tehetjük, másoknak is lehetővé téve alkotásunk letöltését (az oldalon több mint 12 ezer ilyen saját készítésű logó van már).

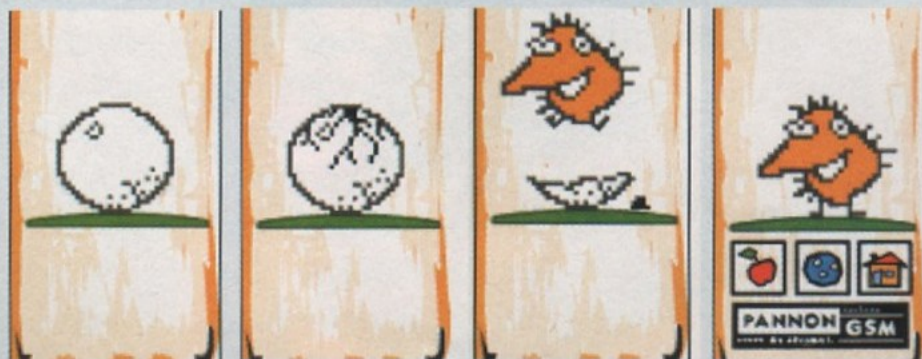

PANNON: a www.pgsm.hu/pannonplusz/operatorlogo/ címen találjuk meg a letölthető operátorlogó-választékot. Részletes útmutató található az oldalon a letöltés menetéről, a szolgáltatást azonban csak a Pannon GSM előfizetői vehetik igénybe, mintegy száz grafika közül választva.

VODAFONE: logo.vodafone-hu/logo2.html címen a Vodafone szintén csak a saját ügyfeleinek kínálja a logók letöltési lehetőségét, kb. 250 grafika vár arra, hogy a 70-es tulajok telefonjainak kijelzőjét díszítse.

PanaGotchi: Tamagochi a mobilon

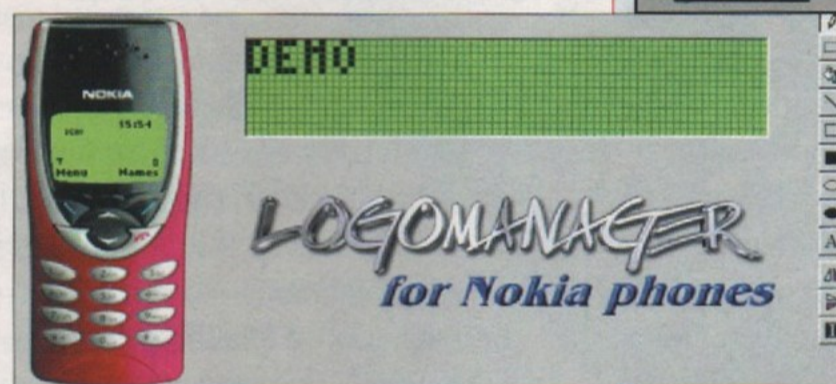
A Pannon GSM – SMS-forgalmát tovább lendítendő – új játékkal lépett a mobilos társadalom elé: neveljünk kedvencet a telefonunkon. Ehhez egy operátorlogókat fogadni tudó, vagy WAP-os készülék szükséges, különben nem láthatjuk kedvencünket. PanaGotchi gyanánt igényelhetünk csibét, Télapót vagy ufó figurát, amit azután rendszeresen gondoznunk is kell. Az etetés, takarítás, gyógyítás, játszás parancsokat SMS-ben vagy WAP-on keresztül adhatjuk ki, tehát kedvencünk gondozása nincs éppen fogyasztó hatással a telefonszámlánkra. Azoknak, akik nem tudnak ellenállni annak, hogy egy telefonos tamagotchival bibelődjenek, adott a lehetőség, ám azokat is meg lehet érteni, akik csak legyintenek az ilyesmire. A részletes PanaGotchi-nevelési szabályzat megtalálható a www.pgsm.hu/kinalat/szolgáltatások/panagotchi_hu.html címen.

Sajnos, a szolgáltatók nem adják ingyen a logókat, az SMS-ben megkapott logó ára mindig az érvényes díjszabás szerinti 1 db SMS ára. Mivel az ábrácska a telefonban tárolódik, ezért a kártyát kicserélve is megmarad az egyéni grafika a kijelzőn. Szükség esetén vissza lehet állítani az eredeti hálózati kijelzést, ehhez is egy meghatározott tartalmú (a szolgáltatók honlapjain megtalálható) SMS-t kell küldenünk.

LETÖLTÉS KÁBELEN VAGY INFRA-PORTON KERESZTÜL

Ez a lehetőség kicsit bonyolultabb: a telefonunkat számítógéppel kell összekötnünk egy speciális kábellel (adatkábel) segítségével, vagy infravörös porton (hordozható gépeken általában van ilyen) keresztül. Ezenkívül szükséges egy logószerszertő

program is (például a LogoManager a Nokia telefonokhoz), amellyel megrajzolhatjuk a logónkat, s egy pillanat alatt át is küldhetjük a készülékre. A „nagy felhasználóknak” lehet ajánlott ez a módszer, így ugyanis nem kell fizetni az újabb és újabb operátorlogóért (viszont be kell szerezni a kábelt és a programot).

Képzület, csoportlogó

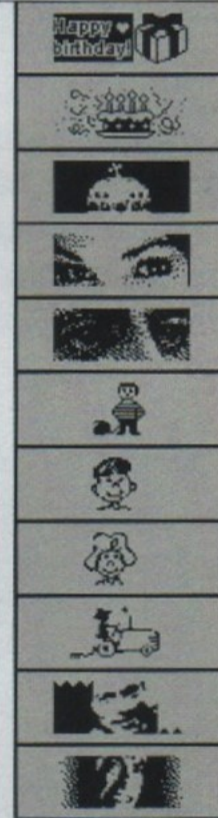
Az újabb Nokia készülékeken (3210, 3310, 6210, 8210, 8850) lehetőségünk van úgynevezett képzületek küldésére és fogadására. Maga a képzület szintén egy grafikus ábrácska (hasonlóan az operátorlogóhoz), amely a telefonunk képernyőjén jeleníthető meg. Ez a képecske ugyanúgy küldhető egyik készülékről a másikra, mint az SMS. Az említett Nokia készülékekben gyárilag vannak ilyen képecskék, ám igen szegényes a kínálat. Milyen lehetőségünk van újabb képek beszerzésére?

Gyakorlatilag ugyanazok, amelyekkel operátorlogókat szerethetünk be. A Pannon GSM honlapján találunk ilyen képzület-letöltési lehetőséget

(www.pgsm.hu/pannonplusz/kepuzenet/). Témakörök szerint vannak rendezve az ábrácskák, mindegyik el van látva egy számmal. Ezt a számot kell elküldeni egy SMS-ben, és máris megérkezik a kívánt grafika. Megnézhetjük és elmenthetjük a telefonunkba. Nem ez a lényege azonban a képzületnek, hanem az, hogy továbbküldjük (például a kedvesünknek egy szerelmes ábrát). Ezt pillanatok alatt meg is tehetjük, ám a képzület elküldéséért 3 db SMS díjat kell kifizetnünk.

A másik lehetőség a képzület letöltésére a kábeles (vagy infrás) kapcsolat a számítógéppel. A már említett LogoManager programmal szerkeszthetünk ilyen rajzolókat is. Ezeket letöl-

tés után továbbíthatjuk másnak is (persze, így is 3 db SMS-ünk árába kerül). A hívócsoportokat (barátok, család, üzletfelek stb.) kezelő Nokia készülékeken a hívócsoportokat szintén kis grafikával láthatjuk el. Ezek a csoportlogók. Megszerkesztésükre szintén alkalmas a LogoManager program, melynek próbaverzióját a www.logomanager.co.uk/download.html helyről tölthetjük le.

AZ EZERMESTER

Nokia Communicator

A Nokia tavaly augusztusban mutatta be a 9110i modelljét, a WAP-funkciókkal ellátott kommunikátorát, ám – kevesebb mint fél év múlva – már megszületett az utód is. A 9210-es modell várhatóan tavasszal kerül a boltokba. Pusztán azért, hogy legyen összehasonlítási alapunk, ismerkedjünk meg a jelenlegi kommunikátorral...

A készülékkel barátkozva sokáig nem is volt világos, hogy mi is ez a szerkezet. Egyrésztől mindenképpen egy GSM-rendszerű mobiltelefon. Lehet vele beszélni (akár kihangsóitva is), SMS-t küldeni és fogadni, szóval mindenre képes, amit egy maroktefontól el lehet várni manapság. Összecsukott állapotban ránézésre nem különbözik a maroktelefonok közösségének többi tagjától, bár elég természetes és nehéz, nagyjából akkora, mint a pár éve nagy népszerűségnek örvendő Nokia 1611-es készülék.

De nicsak! Ketté lehet hajtani! Innen aztán már igen fogós kérdés eldönteni, hogy mi is ez. Hatalmas méretű kijelzője és billentyűzete egy villanynoteszre, egy menedzserkalkulátorra emlékeztet. Azt hiszem, túlzás nélkül mondhatjuk, hogy számítógép is (hiszen, például egy 486-os processzor teljesít benne szolgáltatást). Nevezzük csak kommunikátornak, valóban ez az elnevezés illik rá a legjobban!

MINDEN EGYÜTT, EGY HELYEN Nem semmi, amit a készülék tud, lássuk, mit is préseltek bele ebbe a kis dobozba! A kommunikátor alapkonceptiója, hogy egy készülékben egyesítse a telefont, a telefaxot és az internetet s ez által az e-mail üzeneteink elérését szolgáló számítógépet. Feleslegessé válik a névjegykártyatartónk, a címjegyzékünk, a határidőnaplónk, a noteszünk, diktafonunk, mindezeket egyesíti magában a készülék. Használatával lehetővé válik, hogy minden percünket kihasználhassuk, ha ugyanis adódik néhány perc, máris megnézhetjük, érkezett-e postánk, és tüstént válaszolhatunk is e-mailjeinkre. Ugyanígy reagálhatunk a beérkezett faxra, s a naptárban folyamatosan szervezhetjük további teendőinket.

NAPRAKÉSZEN: ÖSSZHANGBAN A PC-VEL A készülékben tárolt naptárbejegyzések, névjegyek és szövegek formátuma kompatibi-

lis a Windowszal. A készülékhez mellékelik a PC Suite programot, amely olyan Windows alkalmazás, amely együttműködik az Outlookkal. Könnyen megtekinthetők a kommunikátorfájlok is a személyi számítógépen, amelyen névjegyek és naptári adatok menthetők el, és tölthetők vissza, valamint fájlok cserélhetők a gép és a kommunikátor között. A két eszköz kapcsolata a soros porton keresztül valósul meg. Kis mindent tudó képességei ráadásul tovább tágíthatók: memóriáját bővíthetjük memória-

kártyával, amelyen fájlok és képek tárolhatók, de új szoftver (például adatbázis- vagy táblázatkezelő alkalmazás) telepítését is lehetővé teszik.

INTERNET, WAP A 9110i modell annyiban tud többet a 9110-esnél, hogy található benne WAP-alkalmazást lehetővé tevő szoftver is. Így a WAP-os telefonok

NOKIA 9110I COMMUNICATOR

Méret:	158x56x27 mm
Súly:	253 g
Beszélgetési idő:	3-6 óra
Készenléti idő:	60-170 óra
Ár	Bruttó Ft:
Új Pannon előfizetéssel:	148 900
Új Westel előfizetéssel:	172 900

nyújtott mobil információs szolgáltatások (pl. banki szolgáltatás, jegyrendelés stb.) is elérhetővé válnak általa. Köszönhetően a nagyméretű kijelzőnek és billentyűzetnek, talán ezen a készüléken a legkellemesebb a WAP használata.

Összegzőképpen: a Nokia 9110i olyan – elsősorban üzletembereknek szánt – eszköz, amellyel tényleg a zsebünkben tudhatjuk az egész irodát. Kíváncsian várjuk, mi jöhet még ezután? A színes kijelzős, kétnormás utód?...
Z. B.

Mobilárok és
percdíjak
külföldön

*Bizonyára sokunk
fejében megfordult már,
hogy melyik szolgálta-
tónál lehet a legolcsób-
ban, a pénzünket
maximálisan
kihasználva
telefonálni.
Olcsó-e, drága-e
mifelénk a mobilozás?*

A SZOMSZÉD ZSEBE MINDIG ZOLDEBB

Erre csak akkor tudunk igazán kifogástalan választ adni, ha tudjuk azt is, hogy határainkon túl, milyen feltételekkel, és mennyiért telefonálnak az emberek, milyen szolgáltatást nyújtanak a mobilkommunikációs cégek? Irigykednünk kellene vagy sajnálni őket?

Szlovákia

Kezdjük északi szomszédunkkal, Szlovákiával. Itt két mobilszolgáltató működik, az Eurotel és a Globtel. Mindenképpen említést érdemel a nagyon kedvező feltételekkel rendelkező előfizetéses Tempo csomag. Ennek keretében például havi három ezer forint előfizetési díjért egyórnyi ingyenes beszélgetés kapható, továbbá az átlagosnak mondható percdíjak mellett a hét végén, hálózaton belül hat forintért tudnak telefonálni. Északi szomszédaink tehát erősen mosolyognak, ha a telefonszámlánkra panaszkodunk. Az övék ugyanis lényegesen alacsonyabb. A Globtel Prima nevű kártyájával lehet

bátran „3 másodpercezni”, mert az ennyi idő alatt befejezett hívások ingyenesek.

Csehország

Észak-nyugat felé még tovább haladva a térképen Csehországba vezet utunk. A két közös múltú ország lakosai jó szomszédként, békében megférnek. Nem kell egymásra kigyót-békát kiabálniuk telefondíjaik miatt sem, mert azok csaknem egyformán alacsonyak (bár a csehek ebben egy kissé kevésbé állnak csehül). Náluk három mobilszolgáltató tevékenykedik. Az Eurotel és a Paegas (Radiomobil) közel azonos díjai magasabbak a szlovákiaiaknál, de az Oskarmobil eddig nemigen látott mélységekbe tolt le árait: 23 forintos hálózaton belüli és 46 forintos hálózaton kívüli percdíjaik rekordgyanúsak... Egyetlen hátránya, hogy az Eurotel külön tarifával sújtja az ezen hálózatba telefonálókat, tehát nem Oskaros barátaink járnak rosszul, ha ezt a céget választjuk.

Németország

Nyugatra kanyarodva Németországba érkezünk. Négy cég kínálja szolgáltatásait: Telly-D1, E-Plus, a Mannesmann konzern D2 nevű telekommunikációs ágazata, illetve a Viag Interkom. A német mobilfelhasználók alaposan erszényeikbe kell, hogy nyúljanak, mert a díjak náluk meglehetősen magasak. Csak a román és az ukrán telefondíjak magasabbak a németeknél megszokottnál. Mégsem hiszem, hogy ez különösebben izgatná a német mobilfelhasználókat, mivel ők azért jobban el vannak eresztve, mint két keleti szomszédunk lakói. A négy szolgáltató egyébként – tarifáikat tekintve – meglehetősen egyformának tűnik. A T-D1 kínál egy speciálisan a gyerekek számára kialakított csomagot is: a Yoyo kártya időszakról függetlenül 160 forintnak megfelelő percdíjjal terheli a szülők bankszámláját. A T-D1 és a D2 még egy kedves ötlettel próbálja magához csábí-

tani az előfizetőket: kiválaszthatunk egy kedvenc számot (az adott mobilszolgáltatótól kívül lehet vezetékes is!), amelyet kedvezményes díjon hívhatunk. Nincs más dolgunk, mint felhívni az ügyfélszolgálatot, és bemondani a számot.

Ausztria

Kanyarodjunk picit dél felé, és nézzünk körül Ausztriában! A díjak itt is magasabbak a hazainál, de jobbak németekénél. A One cég egy kellemes érdekességgel kényezteti (Take Two!, azaz Vegyél kettőt! – szólítja fel) vásárlóit. Ebben a csomagban egy mobil és egy vezetékes telefont kérhetünk együtt, amiért csak egy alapdíjat kell fizetni. Különböző tarifacsomagokat is kínálnak. Minél nagyobb alapdíjat vagyunk hajlandók kifizetni (3700–16 000 Ft), annál kedvezőbb percdíjakat kapunk. Nagyon előnyös megoldás, és ráadásul a két készüléket azonos számmal kapjuk (csak a körzetszámban tér el). A Max.0676 két tarifacsomagot kínál, nyelvtörőnek is beváló elnevezéssel (klax.max.Flex és klax.max.Fix). Ezek között minden feltöltéskor díjmentesen válthatunk. Az A1Net kínál előfizetőinek a hagyományos prepaid mellett, Compact néven egy analóg csomagot is. A Teling csak 1800-as hullámhosszon működik, kártyája a twist, amellyel a feltöltést követő 31 napon belül éjszakánként ingyen beszélhetünk.

Szlovénia, Jugoszlávia

A szlovén társaságok közel azonos tarifarendszert alkalmaznak. Csúcsidőben 90, csúcsidőn kívül 40 forint körüli összegért beszélhetünk, mind az SI.Mobil Halo, mind pedig a Mobitel Mobi nevű kártyájáról. Ezek a csomagok többnyire csak régebbi készülékekkel kaphatók. A Jugoszláv mobilkommunikáció egyelőre még dög egy kicsit. Mindkét szolgáltató (proMonte és Mobiklik) a múlt év végére ígérte a teljes lefedettséget.

Románia

Románia szolgáltatói közül a MobiFon egy Connex GO! nevű kártyát kínál, magyar pénzre átszámítva 120 forintos csúcsidős, hálózaton belüli percdíjjal. A MobilRom cég egy kissé más utat választott (némi elmaradást érezni mögötte): egységek alapján számláz. Ez kb. úgy működik, mint régebben a telefonkártya minálunk. Adott összegért bizonyos mennyiségű egységet kapunk, amit aztán letelefonálhatunk. Nagy hátránya, hogy perc alapú számlázást takar, azaz az első percet akkor is ki kell fizetni, ha csak öt másodpercet beszélünk.

Ukrajna

Ukrajna a lefedettséget tekintve még Jugoszláviánál is gyengébben áll. Elsősorban csak a nagyobb városok, illetve a legfontosabb autóutak mentén működik mobilszolgáltatás. A három Ukrajnában működő mobilkommunikációs cég: a Kyivstar, a Golden Telecom és az UMC. Ezek mindegyike 150 forint körüli csúcsidős díjakkal nyújtja szolgáltatásait. Kellemetlen rendszer honosodott meg náluk. Az ukrán szolgáltatók mindegyike számláz a bejövő hívásokért is (általában az adott időszak kimenő hívástarifájának a felét). A Kyivstar másodperc alapú számlázást alkalmaz, míg a többi perc alapú.

Körképünk végére értünk. A cikkben leírt szám adatok a december közepi valutaárfolyamok alapján kerültek közlésre. Ezért ezekben eltérések előfordulhatnak. A tiszta képhez persze az is hozzátartozik, hogy a díjak és árak mellett az adott ország életszínvonalát is figyelembe kellene venni, hiszen a németországi 230 forintos percdíj nekünk magas, ám ottani viszonylatban ez nagyon kellemes összegnek mondható. Csak remélni tudjuk viszont, hogy a magyarországi árak inkább lefelé mozdulnak el. Bár szerintem mindenki kiegyezne azzal is, ha a fizetések közelítenék meg a német béreket... **Rata**

NICSAK, ÉPPEN KI BESZÉL?!

Hívásátirányítás,
hívástartás,
hívásvárákoztatás

Színes előlapok, egyéni csengőhangok, trükkös, villogó antennák... Ki tudja, mi mindennel bővült az elmúlt időben a készülékekhez beszerezhető extrák köre? Ugyanakkor kevés szó esik a bővülő szolgáltatásokról, melyek azzá teszik a maroktefont, aminek azt gyártók szánták: korlátlan mozgásszabadságot nyújtó nélkülözhetetlen társsá. Cikkünkben három ilyen, igen hasznos híváskezelő szolgáltatással ismertetjük meg olvasóinkat: a hívásátirányítással, a hívástartással és a hívásvárákoztatással.

Mindhárom közös jellemzője, hogy a magyarországi mobilszolgáltatók csak a havidíjas előfizetéses ügyfelek részére teszik lehetővé használatukat, viszont az ő számukra díjmentesen.

A használat további feltétele még, hogy a mobilkészülék szoftvere képes legyen kezelni ezen funkciókat. A ma kapható és a jövőben megvásárolható készülékek is mind képesek erre.

HÍVÁSÁTIRÁNYÍTÁS A hívásátirányítást akkor használhatjuk, ha a bejövő hívásokat nem akarjuk (pl. tárgyalás közben), vagy nem tudjuk (lefedettség hiányában) fogadni. Ilyenkor, ha valaki bepötyögi a mobilszámunkat, akkor – az általunk előre megadott – hálózatbeli mobil, vagy vezetékes vonalra fut be a hívása. A hívásátirányítást elvégezhetjük saját készülékünk segítségével (itt megadva a számot, ahova az átírányítást kérjük), illetve az ügyfélszolgálatot felhívva, a diszpécseren keresztül is. Amennyiben biztosak akarunk lenni dolgunkban, érdemes az utóbbi lehetőséget választani, az ügyfélszolgálat készséggel segít.

A hívásátirányításnak több formája is létezik.

A feltétel nélküli átírányítás során minden hívás, ami a telefonunkra érkezik, átírányításra

ÁTIRÁNYÍTÁSI DÍJAK

	Bruttó Ft/perc
Pannon	
Saját hálózatba	ingyen
Vezetékes hálózatba (minden időszakban)	8,5
Más mobil hálózatba, csúcsidejében (hétköznap 8–18)	30
Más mobil hálózatba, csúcsidején kívül (hétköznap 18–8 h és hét vége)	20
Westel	
Saját hálózatba	ingyen
Bármely egyéb belföldi számra, bármely időszakban:	18,75
Vodafone	
Az átírányítás percdíjait az aktuális hívási percdíjak képezik.	

adott feltétel teljesül (például, ha a telefon foglalt, vagy ha kicseng, de nem válaszol, vagy ha éppen nem vagyunk elérhetők).

Fontos tudni, hogy a hívásátirányítás, mint szolgáltatás ugyan havidíjmentes, de az átírányított hívásaink után, ha nem saját mobilszolgáltatónk hálózatán belüli számra irányítjuk hívásainkat, percdíjat kell fizetnünk. Ennek mértéke szolgáltatónként változó (lásd táblázat!).

HÍVÁSTARTÁS, HÍVÁSVÁRÁKOTZATÁS E két szolgáltatás egymástól nehezen elválasztható, szorosan összefüggnek. A hívástartás lehetőséget ad arra, hogy egy folyamatban lévő beszélgetést átmenetileg „tartásba” helyezzünk, és egy új hívást kezdeményezzünk anélkül, hogy

kerül a megadott számra.

Feltételes átírányításkor a bejövő hívások csak akkor kerülnek átírányításra, ha valamely általunk meg-

a másik megszakadna. Ha az új hívást befejeztük, visszakapcsolhatunk a korábban megszakítottra, és folytathatjuk a beszélgetést, de akár változathatunk is. Felváltva társaloghatunk a két – vonalban lévő – partnerünk között, az egyiket mindig tartásba helyezve. A szolgáltatók, hogy ne feledkezzünk meg a „félretett” partnerről, bizonyos időközönként figyelmeztető hangjelzést küldenek a készülékünkre.

A hívásvárákoztatás arra biztosít lehetőséget, hogy egyetlen hívást se szalasszunk el, még akkor sem, ha éppen mással folytatunk eszmecserét a készüléken. Az éppen aktív beszélgetés közben sípoló hang jelzi számunkra, hogy egy másik bejövő hívásunk is van, így mondandónkat gyorsan befejezve, vagy megszakítva, módunk van az új hívó fogadására. A hívástartás és a hívásvárákoztatás szolgáltatást együtt használva, lehetőségünk van arra, hogy az új hívásra válaszoljunk az előző megszakítása nélkül, azt hívástartásba helyezve. Fontos tudni, hogy legfeljebb csak egy hívás tartható vagy várákoztatható. Akinek ennél többre lenne szüksége, annak egy másik szolgáltatásra, a konferenciahívásra kell előfizetnie, de ez már egy következő cikk témája.

Zosti

RÉGI CSIBÉSZEK

Idén nyáron megismétlődik a csoda: a Népstadionban közös háromórás koncertet ad a magyar beat „szentháromsága”: az Illés, a Metro és az Omega. Mégpedig abban a felállásban, ahogy a leghosszabb ideig játszottak.

Nemcsak a fantázia szárnyalhat, amikor számítógéppel szerkesztjük meg a videokamerával készített felvételeket. A jobb

programokkal a nagymamát is bele monitorozhatjuk a külföldi nyaraláson felvett képek közé. Pedig ott sem volt...

REPÜLHET A NAGYMAMA

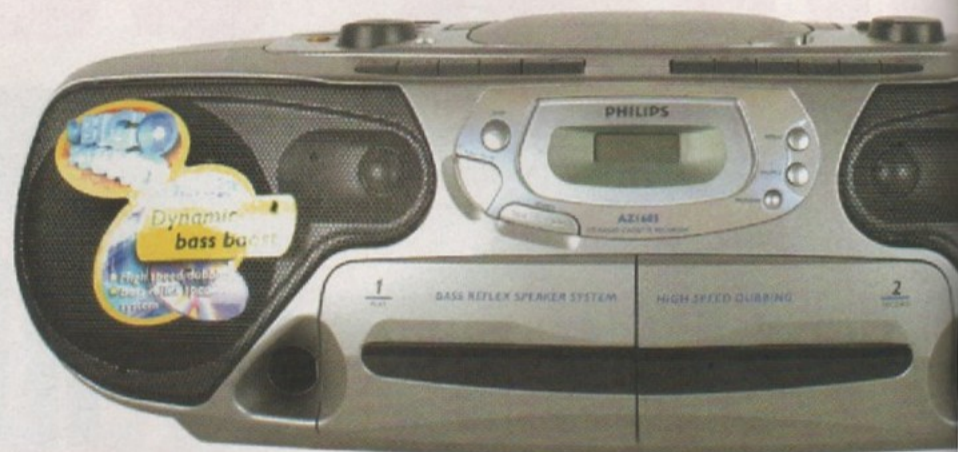
ELVEZETNI ÉLVEZET

Az autórádió megmondja, hol, merre kanyarodjunk, ha el akarunk jutni úti célunkhoz. Ezt teszi lehetővé a műholdas helymeghatározó rendszeren, a GPS-en alapuló navigációs rendszer.

A sétálómagnótól a hifitoronyig – Milyet és mennyiért?

HALLGATNI ARANY

A szó szoros értelmében igen nehéz lenne, ha kocogás, villamosozás vagy kerékpározás közben egy régi jó szalagos magnót kellene magunkkal cipelnünk ahhoz, hogy kedvenc felvételeinket hallgathassuk. Szerencsére így gondolta ezt pár évtizede a Sony elnöke is, aki ugyan csak a saját irodájában sétálgatott egy nagy magnóhoz csatlakoztatott fejhallgatóval, de az is elég volt számára, hogy az övmagnó (walkman) feltalálásához vezető útra irányítsa fejlesztőit.

A walkman

A walkman, a sétálómagnó azóta is világsiker. Régóta létezik a CD-t lejátszó discman változata is, és ha nem lett volna, akkor ma az MP3-as lejátszók is valószínűleg másképp néznének ki. Sokféle zsebmagnó van, rádióval egybeépített is, oda-vissza játszós is. Attól függően, mennyit tud, és milyen minőségű hangvisszaadásra képes, akár a 25 ezer forintot is megközelítheti az ára. Az alapkészülék, persze SONY-ban, 9 ezer alatt van. A walkman-ekben a szokványos magnókazetták használatosak (Compact Cassette), amelyek a leghagyományosabb szalagbevonat, a vas-oxid mellett króm- és metálbevonattal is készülnek. A kismagnók – állítható fejük segítségével – rendszerint mindegyiket le tudják játszani, bár szakemberek szerint nem biztos, hogy érezhető lesz a különbség, ha egy drágább, jobb minőségű kazettát használunk. Magyarul: a hagyományos kazetták is megteszik. Szépen szólnak, még a jobbak se szebben.

A hordozható

A rádiómagnó is hordozható – ki ne emlékezne olyan amerikai filmekre, amelyekben néger kisserácok hatalmas hordozható rádiómagnókat bömböltetnek a vállukon –, de az már egy másik kategória, mint a walkman. Nem fülhallgatóval szól ugyanis, hanem saját hangszórói vannak. Az alsó határ tízezer forint körül van, ezért általában egy egyszerű sztereó készülék jár, egy kazettás magnóval, és egy rádióval. Ha kétkazettás a magnó, ha programozható az állomáskereső, akkor az ár megy följebb. Ha CD-lejátszóval is egybe van építve, akkor már 20 ezer forintnál indul. A képünkön látható Philips AZ 1605 már a kategória felső határa felé közelít, a legjobb készülékek a 45 ezer forintot is elérik. Ezek már akár a HiFi szabványt is megkönyékezik. Midőn egy hordozható készülék hangszórója önálló hangfalként lekasztható, akkor már megtévesztésig hasonlíthat a következő kategóriára, a music centerre.

A music center

Ezek a darabok már nem hordozhatók, hanem a lakások belső terében kerülnek elhelyezésre. Külsőjükben már-már úgy is nézhetnek ki, mint a következő kategória darabjai, a minihifik, de mégsem azok. A music centerek igen széles skálán mozognak, van köztük olyan berendezés, amelyik egyszerű, de olyan is, melynek színvonala megközelíti a minihifikét. Az AIWA NSX-522-os 39 900 forintért egyszerű alapkészülék, mindkét kazettás egységét gombnyomással, mechanikusan kell kapcsolni (a jobb modelleknél már ez is a távirányítóról történik), gyorsmásolás nincs, a CD-lejátszó pedig csak egy lemezes. Rádiója ugyan programozható, de az RDS-t (Radio Data System – az állomás műsorát kiegészítő

szöveges információk vételére alkalmas berendezés) nem tudja. Zenei teljesítménye 2 x 15 W, és fontos, hogy a CD-játszó lejátsza az írott és újra CD-lemezeket – erre igencsak érdemes odafigyelni. Mint ahogy arra is, hogy a CD-lejátszónak van optikai kimenete, ami ahhoz kell, hogy CD-íróhoz lehessen csatlakoztatni, és a lejátszott CD-t a CD-íróval lemásolni. Extra még, hogy van beépített elalvás-kapcsoló, illetve ébresztő

A minihifi

Rendszerint mindaz megvan benne, ami a music centerekben is, csak itt nagyobb tudással és jobb minőségben. A zenei teljesítmény már 2 x 100 W, a rádió tudja az RDS-t, a kazettás magnók elektronikusan vezéreltek, az egyik kazetta auto reverse, vagyis oda-vissza játszik, van

gyorsmásolás, három CD-t fogad be a lejátszó, és amellet, hogy a hangminőség már HiFi, dolby-szűrő is van. Mindezek persze, így, együtt a Philips MZ-7-es minihifire igazak, arra legalábbis mindenféleképpen tíz forint híján százezer forintért. Szinte ugyanilyen külsőt visel egy másik modell is, amelynek az a különlegessége, hogy ugyan csak egy CD-s a lejátszója, viszont egy CD-író is tartalmaz, alig többért, mint a testvérkészülék, 109 990 forint az ára.

Kapcsolatok

www.sony.hu

www.philips.hu

www.denon.com

www.aiwa.com

A hifitorony

E kategória darabjait részegységenként (is) meg lehet vásárolni. A CD-lejátszó, és a kazettás magnó deck mellett a felvételen egy Denon rádióerősítő látható. Ha a rádió önálló egység, akkor tuner a neve, amihez külön erősítő is szükségeltetik. Az apránként vásárolható egységek megadják azt a szabadságot, hogy minden berendezésből a legjobbat válogathassa össze az ember. Külön tudomány a toronyhoz legmegfelelőbb hangfalak megtalálása. Amióta házimozi is létezik, ahhoz a szettet célszerű egyben megvásárolni, ám a hifinél még lehet, és érdemes egyedileg válogatni. A házimozi egyébként nem véletlenül kerül a képbe: a hifitornyok erősítője ma már nemcsak arra alkalmas, hogy a sztereo-rendszer bal és jobb csatornáját szolgálja ki, hanem a házimozi-rendszer hat csatornájának erősítőjeként is használható.

A képünkön látható Denon szett ára, hangfal nélkül:

rádióerősítő	119 000 Ft
CD-lejátszó	49 000 Ft
kazettásmagnó	39 000 Ft

MK Diszkont, Budapest, III. SÜBA üzletközpont

Udvarhelyi Tibor

ELVEZETNI

ELVEZET

Navigációs rendszer az autóban

Az első autórádió 1932-ben került forgalomba. Ekkor ez valóban nagyon szűk réteg kiváltsága lehetett. Gondoljunk csak bele: 1932-ben a legtöbb embernek még autója sem volt. Több mint húsz év kellett hozzá, hogy a rádió az utastérben sztereóban szóljon, és csaknem újabb húsz, hogy piacra dobják az első gépkocsikban alkalmazható CD-lejátszót. Ma már mindez nem szenzáció, az autórádió a jármű természetes tartozéka. A jobbak már nemcsak zenélnek vagy szórakoztatnak, hanem egyéni kívánság szerint informálnak is. 1999-ben megjelent az első dinamikus mobil navigációs rendszer is.

„A következő lehajtónál térjen le az autópályáról...”

A hang kellemes, nem türelmetlen, nem ideges, és akkor sem kiabál, ha az autós történetesen nem vette észre, hol is van a következő lehajtó. Ilyenkor – pár másodpercnyi gondolkodás után azonnal új megoldást kínál. *„Hajtson tovább, és három kilométer múlva ismét le tud térni. Az útja így tizenöt kilométerrel hosszabb lesz.”*

A mobil kommunikációs rendszer ugyan nem csomagol szendvicset a hosszabb utakra, nem masszírozza kitartóan a vezető fáradt, el-

merevedett nyakát, bizonyos szempontból azonban sokkal kellemesebb a társasága, mint mondjuk a házas-

társunké. Nem érti félre a térkép jelzéseit, nem esik pánikba, ad abszurdum, nem hagyja otthon az olvasószemüvegét, amelynek következtében a térképolvasás valóban kudarcra ítéltetett. Egyetlen apró szépséghibája van csupán: Magyarország még nem hozzáférhető, a nagyon tehetősek számára sem.

Ahhoz ugyanis, hogy nálunk is a fantasztikus úti segédeszköz működhesen, több dologra lenne szükség. Először is: fel kellene dolgozni számítógéppel Magyarország valamennyi települését, egészen a legkisebb faluig, be kellene táplálni minden egyes út vonalvezetését, és emellett szükség lenne a úgynevezett GPS, vagyis műholdas helymeghatározó rendszer teljes kiépítésére. A reményteli jövő azonban nincs elérhetetlen messzeségben.

Európa nagy részében, elsősorban az uniós tagállamokban és Svájcban már valamennyi nagyobb áruházban kaphatók azok a CD-ROM-ok, amelyek segítségével az autós úgy juthat el egyik helyről a másikra, hogy közben a mobil kommunikációs rendszer fogja a kezét. A dolog rendkívül egyszerű, és az autós számára is tökéletesen alkalmazható, akiket amúgy teljesen hidegen hagynak a technika eme csodái. Beül a vezető az autóba, beteszi a megfe-

Nálunk is lehetne...

Miután a GPS alapú helyzetmeghatározó rendszer Magyarországon is működik, gyakorlatilag nincs akadálya, hogy a navigációs berendezés itt is használható legyen – közölte a KLIKK érdeklődésére Óri András, az Antenna Hungaria Rt. szóvivője. Hozzátette, hogy ennek akadálya jelen pillanatban az, hogy tudomása szerint nem kaphatók azok a CD-térképek, amelyek ennek az alapját képezhetnék.

Az Antenna Hungaria, amely az autópályák felderítésére alkalmas GPS-rendszert, a Pandantot üzemeltető társaság tulajdonosa, fontolgatja, hogy egy újfajta információs rendszert vezet be a közlekedők szolgálatában, de arról csak annyit árult el Óri András, hogy az nem a „CD alapú” navigációs rendszer lesz.

elő CD-t (amit egyébként előzőleg már tanulmányozhatott otthoni számítógépén is, ha kedve volt hozzá), betáplálja az úti célt és elindul. A rádióból ettől kezdve minden információt megkap, amire szüksége van. A CD, illetve az autórádió legelőször is jelet küld a műholdnak, vagyis jelzi az autó pontos helyét. Ekkor néhány másodperces gondolkodási időt kér, majd képernyőn és hangban egyaránt közli a legrövidebb útirányt, abból indul ki ugyanis, hogy az idő mindenkinek drága. A rádió kijelzőjén emellett az is olvasható, hogy az út, amelyet meg kell tenni, hány kilométer, és optimális esetben ezt mennyi idő alatt lehet megtenni. A CD tudja, hol vannak egyirányú utcák, ismeri a sétálózónákat, és pontosan tudja azt is, hogy mennyivel kell autózni ahhoz, hogy valaki zöldhullámot kapjon.

Ez az alap. Ha valaki még ennél is többet szeretne tudni, például azt, hogy a választott útvonalon találkozik-e forgalmi dugókkal, útfelbontásokkal, szűkületekkel,

lezárásokkal, akkor a mobil kommunikációs rendszer előnyeit egyszerűen csak össze kell hangolnia a közlekedési rádióadásokkal, amelyek folyamatosan tájékoztatnak az úton kialakult helyzetéről.

Ön vezet, a rendszer gondolkodik... és tesz még sok egyebet is. A tervezők az autósok önállótlanágából indultak ki, valamint abból, hogy bár az egységes Európában lényegében már nem léteznek határok, az emberek legnagyobb része még mindig egy kicsit elveszítettnek érzi magát külföldön. A mobil kommunikáció ismeri a szállodák listáját, közli a szobaárakat, elmondja és megmutatja, hol található nevezetességek, s abban is segít, hogy hol lehet jól vacsorázni. Egyszóval: tökéletesen helyettesíti az általunk ismert nyelveken nem beszélő, vagy esetleg nem túl készséges helybelieket.

Egyetlen hátránya van csupán: annyira tökéletes, hogy miatta az utazó nem él át – esetleg éppen a téves útirányválasztása miatti – nem várt élményeket. Amelyek pedig, talán éppen az út legszebb pillanatai lehetnének.

Baraczka Eszter

Az autóhifi szerelmeseinek minden biztonnal nem mondunk újat, a hozzá nem értőknek azonban célszerű néhány új fogalommal, rövidítéssel, illetve annak magyarázatával megismerkedni. A jelek ugyanis egyre inkább arra mutatnak, hogy ez a jövő, és mint ilyen, megkerülhetetlen az átlagember számára is.

ARI

Ez a rövidítés a fejlett országokban már mindenki számára ismert, és természetes. Azt jelenti, hogy akármelyik rádióállomást is hallgatja az autós, ha közlekedési információ hangzik el valahol, készüléke automatikus odahangolódik.

TIM

A közlekedési információkat a rádiók általában meghatározott időpontokban közlik, és nem kizárt, hogy valaki ekkor éppen nem ül az autójában. Amikor viszont elindult, tudni szeretné a legfrissebb híreket az utakon. Megnyom egy gombot a rádióján, ami ekkor lejátsza a korábban automatikusan rögzített közlekedési információkat.

TMC

Ez voltaképpen nem más, mint digitális közlekedési csatorna, amelyről a hírek bármikor on-line lehívhatók. A TMC rendszer interaktív, kérdésre válaszol, és kívánságra tájékoztat a választott útvonal helyzetéről.

HÉT FEJŰ GYÁRTMÁNY

A fejesek világát mutatja be a következő cikk. A kétfejeseket, a négyfejeseket és a hatfejeseket. A legkorszerűbbek – mint megtudtuk – immár hétfejűek, de nem sárkányokról van szó. A videomagnók tudását is meghatározza, hogy hány fejük van.

A műsoros videokazetták világa már mintegy húszezer forintért feltárolhat mindenki előtt, ha videolejátszót (playert), azaz olyan képmagnót vásárol, amely csak lejátszani tudja a máshol rögzített felvételt, de ő maga felvenni nem képes. A videó azonban akkor az igazi, ha magunk is rögzíthetünk rá, amit csak akarunk. Az ilyen készülékben már legalább két videofejét találunk.

Panasonic NV-SD235, a kétfejes

A tévéműsorok rögzítésére vagy másik videomagnón lejátszott kazetta képsorainak átvételére alkalmas kétfejes videomagnók ára 30 ezer forint körül kezdődik. A képünkön is látható Panasonic videomagnó már – 45 ezer forint fölötti árából is kikövetkeztet-

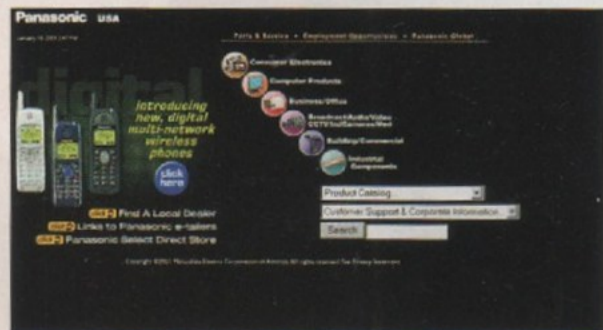
hetően – extrákat is tud. Ezek közül az a legérdekesebb, amivel megszégyeníti „kétfejű” társait: le tudja ugyanis játszani az LP (Long Play), vagyis a fele sebességgel felvett, vagyis dupla időtartamú kazettákat. Ezt csak a négyfejes videók tudják, igaz azok fel is veszik a képet LP-ben. A négyfejes videóban épp azért van kétszer annyi felvőfej, mint a kétfejűben, mert kettő van az SP-re (a Standard Playre, azaz a szabványsebességre) és kettő az előbb említett LP-re.

Ez a Panasonic videó egyébként a kategória igen jó minőségű képviselője, amit az is jelez, hogy OSD-kijelzője is van (On Screen Display – a csatlakoztatott tévé képernyőjén láthatók a különböző funkciók, beállítás közben), és igen kényelmes az egyes műsorok programozása, hiszen tudja a ShowView rendszert. Ez annyit tesz, hogy az embernek nem a csatornát és a műsorok elejét-végét kell beállítania, hanem a tévéújságokban az egyes műsorok mellett közölt sokjegyű számokat, és a videomagnó abból mindent megtud. (A műsor sugárzásakor elhelyeznek egy kódot, amit a videomagnó érzékel, és annak engedelmess-

kedve elindítja, illetve leállítja a felvételt.)

A készülék természetesen CATV, azaz kábeltévévételre is alkalmas (ott sokszor használnak olyan frekvenciatartományokat is, amelyeket régebbi video-

magnók nem tudtak rögzíteni, csak a hagyományos tévésugárzásnál használatos VHF I-III és UHF frekvenciákat). A türelmetlen emberek számára is van egy igen kellemes tulajdonsága:

www.panasonic.com

60 másodperc alatt visszatekeressel egy 180 perces VHS kazettát.

Thomson V4910, a négyfejes

A ShowView-t, az OSD-t, a CATV-t, az előző készülékhez hasonlóan ennek is a képességei közt tartják számon. A négy fejnek köszönhetően itt már megvan a teljes értékű SP/LP felvétel és visszajátszás. Sőt a mozgókép megállítását, valamint a felvételek le-

lassítását is lehetővé teszi a négy fej. A lassítás akkor lehet kifejezetten hasznos, ha egy jelenet pontos elemzéséhez van szükség a felvétel kikockázására. A Thomson négyfejű vételára 49 990 forint. (Az árakat az MK Diszkont Budapest, III. SÜBA üzletközpontban lévő boltjának tájékoztatója alapján közöljük.)

Az állóképpel mindenesetre vigyázni kell! Egy felvétel tartós kimerítése ugyanis esetleg károsíthatja a videoszalagot. A lassítás és a képkimerítés természetesen független attól, hogy a felvétel a szokásos sebességgel vagy LP-ben készült.

A hang még a négyfejes készülékek esetében is mono. A különbség a következő kategóriától ugyanis épp abban mutatkozik, hogy a hatfejes gépeknél a hangfejeket is megduplázták, ezért lesznek képesek azok a sztereohangzásra.

Sony SLV-SF99, a hatfejes

Ez a videomagnó tehát már sztereó és hifi is. A hifikövetelményeket a DIN 45500-as szabvány rögzíti pontosan, a nem szakemberek rendszerint ezek közül különösen a frekvenciaátvitelt figyelik (20-20 ezer Hz), pedig emellett érdeemes megnézni a torzítási értékhatárokat, a jel-zaj viszonyt is.

A sztereorendszerrel ma már alapkövetelmény, hogy a készülékek a korszerű, digitális szabvány, a Nicam sztereó szerint működjenek – az újabb modelleknél már rendszerint ez a helyzet.

A Sonymak ez a videomagnója a VHS-kategórián belül ugyancsak csúcsmodellnek tekinthető. Erre egyébként az árából is következtethetünk: a hatfejes kép-
rögzítőknél sem túl gyakori a 179 990 forintos vételár. Ennek fejében más szolgáltatásokat is nyújt a készülék.

A Smartfile-nak nevezett rendszer például nyilvántartást vezet a kazettáinkról. Újonnan felvett kazettáink esetében rögzíti azt is, mikor, milyen műsor került rá, a korábbi kazettákra pedig – ha az ehhez szükséges speciális címkékkel ellátjuk – távirányító segítségével vihetjük fel a katalógusadatokat.

Csúcsvideóját egyébként nemcsak a Sony látta el ezzel a funkcióval, hasonlóra a Thomson hatfejes videója is képes.

Létezik már olyan VHS képmagnó is, amelyik egy hetedik fejet, egy úgynevezett „repülő-törölőfejet” is használ. Ezzel megvalósítható az „audio dubbing” – az utóhangosítás, vagyis a felvételnek csak a hangján változtatunk, a képen nem.

www.sony.com

www.thomson.com

Udvarhelyi
Tibor

REPÜLHET

A NAGYMAMA

Nem csak a fantázia szárnyalhat, amikor számítógéppel szerkesztjük meg a videokamerával készített felvételeket. A jobb programok segítségével még azt is megtehetjük, hogy a nagymamát is belemontírozzuk a külföldi nyaralás idején felvett képek közé, noha ott sem volt. Sőt a nagymama akár még szárnyra is kelhet, repülhet, mondjuk, az Eiffel-torony körül.

Amikor a számítógépet hívjuk segítségül a videofelvétel átszerkesztéséhez, az első gond, amit meg kell oldanunk, hogy a képanyagot be kell másolni a komputerbe. Ehhez olyan videokártyára és csatlakozóra van szükség, amely mindezt lehetővé teszi. Cikkünk a Pinnacle Systems DV500-as kártyájával való ismerkedésünkről szól.

Első lépésként tehát be kell, hogy másoljuk a képeket a számítógépbe. A DV500-as kártya többféle csatlakozója lehetővé teszi, hogy minden videoformátum (analóg és digitális egyaránt), egyszerűen a számítógépbe kerüljön. A kártya tartozéka-ként az Adobe Premiere szerkesztő-programot kapjuk, és amikor egy felvételt elkezdünk feldolgozni, a program egy úgynevezett „projekt” nyit meg. Ennek végterméke lesz majd az elkészült film. Ebbe a projektbe – tulajdonképpen egyfajta mappába – kell bemásolni, importálni mindent, amit a film elkészítéséhez használunk: videofelvételeket, feliratokat, zenét, szöveget stb. Haladjunk azonban sorjában!

PINNACLE SYSTEMS DV500 RENDSZERKÖVETELMÉNY

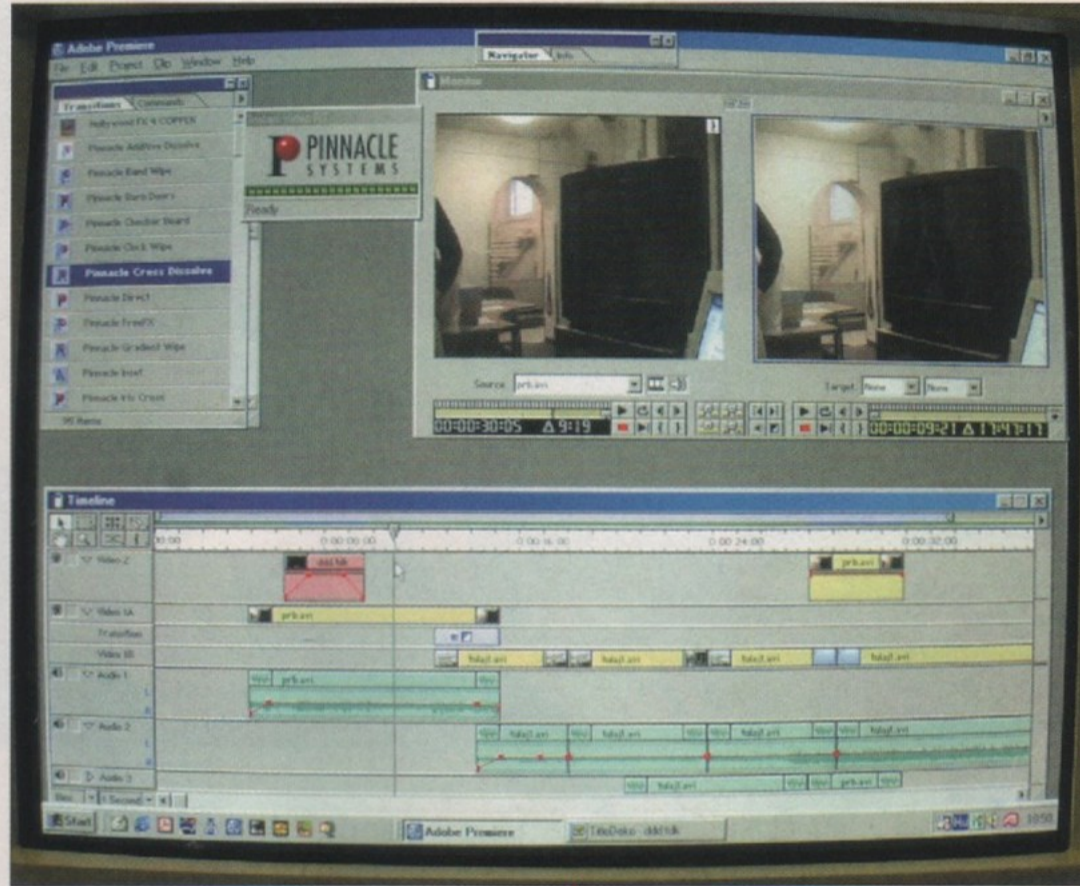
A MultiMédia Centerben (Budapest VII., Hársfa u. 2.) szándékosan egy Celeron processzorral szerelt gépbe rakták a kártyát, hogy ne egy csúcsmasínán, hanem egy átlagos számítógépen vizsgálhassuk, mit is tud a vágóprogram. Ez a bonyolultabb műveletek kiszámolásakor (renderelésekor) volt érezhető, amikor lassú volt a gép, egyébként minden zökkenőmentesen működött.

A minimum:

- Pentium II 333
- 1 x 32 bit PCI slot
- 128 Mb RAM
- 500 Mb merevlemez (a program telepítéséhez)
- A/V merevlemez
- Hangkártya
- 16 bites grafikuskártya, DirectDraw Driver
- Windows NT 4.0, Windows 98

A videofelvétel vágása rendkívül egyszerű. A nem használatos képsorok elejére és végére egy-egy jelet teszünk, s kitöröljük, ami nem kell. Ha a vágás célja mindössze az, hogy az amatőr videós rosszul sikerült képeit kivegyük az anyagból, igen gyorsan a végére érhetünk. Ilyenkor

trükk ismeretét is: például egy születésnapi partin, miután megmutattunk mindenkit az asztal körül, „rázoomolunk” mondjuk az asztal közepén lévő tortára, amíg csak az látszik a képen, és máris bárkit rávágathatunk a következő snittben. A Klikk előző számában ezt neveztük

következik az utolsó fázis, a számítógépből visszamásolni, kiírni a kész filmet videokazettára. Ez az esetek legnagyobb részében VHS kazetta, de mivel a szoftver alkalmas akár profi televíziós műsorok utómunkálataira is, a végtermék akár a legjobb minőségű adaskazetta is lehet.

A filmkészítés azonban a legritkább esetben ér véget azzal, hogy a nem használatos részeket kivágjuk. A vágás helyén, a vágóponton ugyanis szükség lehet úgynevezett vágóképre. Amennyiben ugyanis ugyanaz a szereplő látható az egyik és a másik felvételen is, akkor furcsa lehet, hogy egyik helyzetből egy szempillantás alatt egy másik pozícióba kerül az illető. Ezeket a váltásokat szokás lefedni az úgynevezett vágóképekkel, amelyek a témától nem idegen, semleges képek. Persze egy amatőr videóstól a legkevésbé várható el, hogy – amellet, hogy megörökíti egy utazás vagy egy családi esemény legérdekesebb látványait, jeleneteit, még a vágóképek felvételével is törődjön. (Nem lehetetlen dolog ez, csak kezdettől fogva tudatosságot feltételez, és egy-két apró

REPÜL A, REPÜL A... NAGYMAMA?

Ha valaki sokallja a DV500-as több százezer forintos árát – és bizony lehetnek ilyenek – még nem kell lemondania mindarról, hogy ezzel dolgozzék. A MultiMédia Center amatőr videósoknak vállalja, hogy „rendbe teszi felvételeiket”, méghozzá igen méltányos áron. Két óra a minimum, amiért kétezer forintot kell fizetni. Ezalatt – Kocsik László stúdióvezető elmondása szerint – jó félórányi filmet lehet „bedigitalizálni”, megvágni, és visszaírni kazettára.

Van, aki azonnal ráérez a program lehetőségeire. Mint a stúdióvezető elmondta, egyszer egy ügyfelük, amikor megtudta, mi mindent lehet trükközni, a nagymamát is ráterette a külföldi felvételekre, pedig ott sem volt. S miután a program segítségével az is megoldható lett volna, a vágó azonnal rá is kérdezt: és repüljön is a nagymama?

úgy, hogy van, aki „gépben vágja” az anyagot.)

Az Adobe Premier egyébként segít abban a helyzetben is, ha netán híján lennének a vágóképnek. Két snitt között ugyanis nemcsak az éles vágás létezik, hanem számos más átmenet is. Ha az egyik kép átúszik a másikba, akkor máris kevésbé bántja a szemet a vágópont. A programmal választhatjuk ezt az átmenetet is, sőt ennek hosszát is tetszőlegesen beállíthatjuk.

Az átmenetek tárháza egyébként rendkívül gazdag. Az egyik kép nemcsak úszhat, hanem lapozód-

hat, pöröghet a másikba, de számtalan más effekt is rendelkezésünkre áll. A képek átmenetét azonnal megnézhetjük – ezzel szokott általában gond lenni, mert csak az igazán jó programok mutatják meg rögtön az átmeneteket real-time, azaz valós időben, a legtöbbször előtte „számolnia” (rendering) kell.

(A program a „projekt” elkészülte után valóban számol – szaknyelven renderel –, mielőtt a videoszalagra másolja a filmet, de csak a munkálatok végén.)

A képek feldolgozásához egyéb lehetőségek is rendelkezésünkre állnak. A program ezt filtereknek nevezi, az érthetőség kedvéért hívjuk inkább trükköknek. Az általunk készített felvételeket át tudjuk színezni, előre beprogramozott képekkel (pl. lángcsóvával) tudjuk kombinálni. Választhatunk a felvételeinkhez különböző textúrát, háttérrel, így üveget, neont, fémet, szövetet. Lehet a képet „kulcsolni”, vagyis csak az egyik szín helyére trükkölni be a másik képet (ez történik rendszerint a televíziós időjárás-jelentéseknél, ahol a meteorológus mögötti egyszínű kék vagy zöld háttérrel cserélik ki a műholdképeket és a grafikákra – ezt hívják blue-boxnak vagy green-boxnak). Fennáll annak a veszélye, hogy elragad bennünket a program tudása, és túlságosan „feldíszítjük” a művet.

A vágáskor külön tudjuk kezelni a képet és a hangot (bár ez a le-

hetőség nem csak a számítógépes vágásra igaz). A kép alatt lecserélhetjük a hangot, vagy a hang fölött a képet. A DV500-as és az Adobe Premiere mindezt odáig fokozza, hogy 99 videoforrást és 99 hangsvot tud kezelni egyszerre (vagyis a már említett projektbe 99 videofilmet másolhatunk be, és azok között változathatunk, ami persze csak igen extrém esetben fordul elő). A kép- és hangsvotok egyébként úgy helyezkednek a képernyőn, mint a különböző hangszerek a karmester partitúrájában, egymás alatt.

Igen jó minőségű és nagy tudású – a kártyával együtt szállított – feliratozóprogram, a TitleDeko. Betűtípusok, színek, kontúrok és árnyékok kavalkádjából válogathatunk, és a felirat mozgatása sem jelent akadályt.

Lehet, hogy csak hab a tortán, mindenesetre igen nagy könnyebbséget jelent, hogy nincs korlátozva 2 Gigabyte-ban a videofájl mérete, tehát bátran készíthetünk hosszabb filmeket, mint a más Windows alatt futó videoszerkesztő programoknál szokásos 2 gigás, azaz a képminőségtől függően kb. 5-10 perces anyagok.

Udvarhelyi Tibor

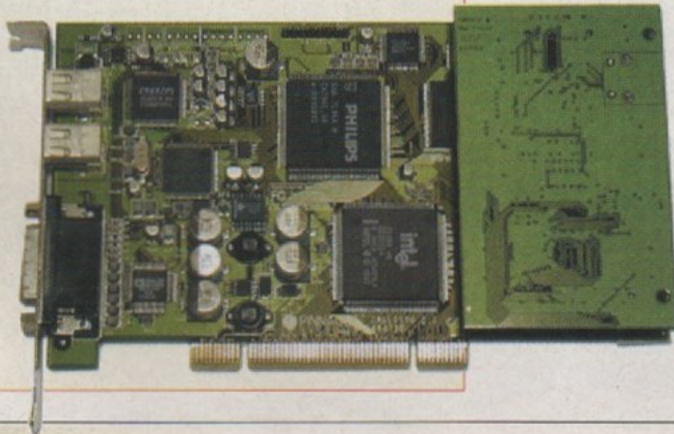
MEGÉRI?

A DV500-as kártya ára több mint 300 ezer forint. Lehet erre azt mondani, hogy sok, de ha valaki veszi magának a fáradságot, hogy kigyűjtse, mennyiért kapná meg azokat a szoftvereket, amelyek a kártyával együtt járnak (jogtisztán!), igen meglepődne. Tartozék ugyanis (egyebek mellett):

- Adobe Premiere 5.1 RT (videoszerkesztő program)
- Adobe PhotoShop LE (képszerkesztő)
- Pinnacle Systems TitleDeko (feliratozó)
- Pixélan Software Video SpiceRack (effekthatások)
- Sonic Foundry ACID Music (zeneszerkesztő).

Ha olyan hardware-t akarunk, hogy a DV500-as minden tulajdonságát a lehető leggyorsabban aknázhassuk ki, akkor mintegy bruttó 800 ezer forintot kell szánni a gépre és a kártyára együtt.

Ez azonban gyakorlatilag egy olyan stúdió, ami még profi televíziós és filmes igényeket is kielégít. A Filmszemlén is látható lesz olyan alkotás, amit ezzel a rendszerrel, a MultiMédia Centerben vágunk.

Klikk,

a könnyed

informatikai

magazin

**Előző számaink
megvásárolhatók
a kiadónál.**

Vogel Publishing Kft
1139 Budapest, Hajdú u. 42-44.
Telefon: 349-4768 Fax: 350-8731
E-mail: terjesztes@vogel.hu

Szuperkoncert a Népstadionban

RÉGI CSIBÉSZEK

Harminc évvel ezelőtt volt egyszer egy koncert. Közös műsorban lépett fel az Illés, a Metró és az Omega. Azóta felnőtt két generáció, de senki nem tudta együtt színpadra állítani a hatvanas évek három legismertebb beatzenekarát. Idén nyáron azonban a csoda megismétlődik: 2001. június 2-án a Népstadionban közös háromórás koncertet adnak. Mégpedig abban a felállásban, ahogy a leghosszabb ideig játszottak.

Pocakos, hosszú kabátos férfi, nagy szeptel, vastag és irgalmatlanul büdös szivarral a szájában. Ilyen volt Halmi József, az első, nyugatról érkezett

pénzember ebben a műfajban. Ezt a koncertet akkoriban, három évtizeddel ezelőtt csak neki, a londoni impresszáriónak sikerülhetett összehoznia. Halmi úrnak amúgy is nagy szerepe volt a magyarországi popélet felvirágoztatásában. Akkoriban ugyanis a hazai együttesek házilag barkácsolt erősítőkön játszottak, és aligha volt esélyük jobb cuccokhoz jutni. Az idegenbe szakadt magyar impresszárió azonban meggyőzte a Marshall cég potentáit, hogyha egy budapesti zenekart díjtalanul ellátnak berendezésükkel, az lavinát indíthat, és előbb-utóbb a többiek is ilyent akarnak venni. Az időt igazolta. Addig azonban még sok víz lefolyt a Temzén és a Dunán.

Mindenesetre az 1968-ban kéthetes tanulmányúton, a műfaj fővárosában tartózkodó Sztevanovity Zorán a Marshall emberei bevezették egy hatalmas, erősítővel teli, hangárszerű raktárba, és csak annyit mondanak: tessék választani! Addig az általa alakított Metró együttes is saját bütykölésű erősítőkön játszott, és ennek meg is lett az eredménye. Az 1961-es első Ki Mit Tud döntőjében alig zendítettek rá a fiúk, hatalmas füstoszlop csapott föl a berendezésből. Nagy recsegés-ropogás közepette eltűnt minden hang. A Televízió ekkoriban igencsak gyerekcipőben jár, a központi csatlakozóra kívülről kapcsolták rá az áramot,

kétszázhusz volt helyett valószínűleg háromszázyolcvan. Három erősítő leégett, miként a közönség előtt maga a Metró is. Ismétlésre nem volt lehetőség.

Az új médiummal máskor sem volt túl nagy szerencséje az együttesnek. A versenyt nem számítva, első tévészereplésük körülbelül egy percig tartott. A Budai Parkszínpadról 1966 nyarán adott élő közvetítés alatt egy külföldi házaspár, a zenekar által játszott dal közben váratlanul twistelni kezdett, és a megzavarodott rendező azonnal levette a képet, hisz ez a tánc nálunk akkor még nem számított szalonképesnek.

Zorán testvére, Dusán később személyesen is kapcsolatba került a Televízióval: operatőr akart lenni. Ám ez sem volt könnyű játszma. Első nap, amikor boldogan bement, hogy ő most már tele-

Illés Lajos, Szörényi Szabolcs, Pásztory Zoltán, Szörényi Levente, Bródy János

Sztevanovity Dusán, Frenreisz Károly, Fogarasi János, Brunner Győző, Sztevanovity Zorán

víziós lesz, rögtön letörték a szarvait. – Azt a két nagy dobozt fogd meg! – mondta felettese. Úgy négy-öt hónapig cipelte a nagy kameradobozokat, azután előkelőbb munkát kapott: ő fűzhette be a filmet a sötétkamrában. (Egyszer fordítva is...) Végül tényleg beosztották a stúdióba. Az élő adásban ekkoriban még Mechlabor kamerák működtek. Vastag lábakon álló, nagy, szürke, csöves dobozok, vagy másfél tonna lehetett mindegyik. Tudják, amilyen a tévéhíradó főcíme alatt mindig ráfordult a Szabadság téri székház épületére. Na, egy ilyent kel-

lett Dusánnak kezelnie. Éppen táncosokat kellett volna látni egy kicsi képernyőn, amely hol éles, hol nem. – Állj rá a közelire! – utasította a rendező. A képen a szédítő gyorsasággal suhanó lábak sehogy sem akartak összejönni. Talán fél perc telt el, amikor rettenetes ordítás hallatszott a fülhallgatóban: – Ki az a barom, aki a kettesen van?

De ha már a fülhallgatónál tartunk, kanyarodjunk vissza a zenéhez! A Metró az első beatzenekar, amely működési engedélyt kapott Magyarországon. Ők szerepelhettek először televíziós beatshow-

ban. Igaz, az Országos Rendező Iroda mondta meg, hogy mit játszhatnak és mit nem, s a lemezkészítés fázisában is cenzúrázták a szövegeket. Hol kihúztak, hol beletoldottak valamit. Talán ettől lett citromízű az a banán...

Így volt ezzel a zenei élet többi szereplője is. Az Omega tagjai nemcsak a frizurájukkal nem arattak osztatlan sikert, hanem a szemléletük sem. Ráadásul ezt nem csupán az anyukájuk vetette a szemükre.

– Amikor Jancsó Miklósékkal 1982-ben a húszéves jubileumi koncertünkre vállalkoztunk, idehaza éppen abban az évben jelenhettek meg az

enyhe kapitalista vállalkozási formák. Budapesten az első bejegyzett gazdasági munkaközösség (gmk) a miénk volt – idézi fel a múltat Kóbor János, a „régisibészek” alapító tagja. – Az első koncertnap reggelén halt meg Leonyid Brezsnyev. Féltünk is, hogy a gyászra való tekintettel lefűjják a sorozatot, de Hernádi Gyula bácsi valahogy mégis elintézte, hogy megtarthassuk – emlékszik vissza.

A hangosítási vállalkozást 1988-ig komolyan végezték, addig gyakorlatilag folyamatosan jelen volt a csapat, volt le-

Miniszótár

BENKŐ LÁSZLÓ Liszt Ferenc-díjas rockzenész, billentyűs, zeneszerző, az Omega alapító tagja

BRÓDY JÁNOS Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zenész, zeneszerző, szövegíró, előadóművész, az első magyar rockopera, az István, a király szövegírója

ILLÉS 1965–1973 (1981, 1990, 1996: búcsúkoncertek)

Tagjai: a névadó Illés Lajos, Bródy János, Szörényi Levente, Szörényi Szabolcs, Pásztory Zoltán
Legismertebb dalok: Táskarádió, Az utcán, Még fáj minden csók, Ne gondold, Amikor én még kisrác voltam
14 albumot és kb. 30 kislemezt hagyott az utókorra

KÓBOR JÁNOS Liszt Ferenc-díjas rockénekes, zeneszerző, gitáros, az Omega alapító tagja

METRÓ 1961 (először Zenith néven)–1973 (1992: búcsúkoncert)

Tagjai: Sztevanovity Zorán, Sztevanovity Dusán, Frenreisz Károly, Fogarasi János, Brunner Győző, Veszelinov András

Legismertebb dalok: Kócos kis ördögök voltunk, Mi fáj, Citromízű banán, Ülök egy rózsaszínű kádban, Hómadár
2 albumot és kb. 40 kislemezt hagyott az utókorra

OMEGA 1962-től napjainkig viszonylag folyamatos történetet tud felmutatni, amelyben soha nem volt öt évnél hosszabb szünet

Tagjai: Benkő László, Kóbor János, Debreczeni Ferenc, Mihály Tamás, Molnár György
Legismertebb dalok: Azt mondta az anyukám,

Trombitás Frédi, Petróleumlámpa, Léna, Gyöngyhajú lány
14 albumot és kb. 20 kislemezt készített

SZÖRÉNYI LEVENTE Kossuth- és Erkel Ferenc-díjas zeneszerző, gitáros-énekes előadóművész, szövegíró. Az első magyar rockopera, az István, a király komponistája

SZTEVANOVIITY DUSÁN Huszka Jenő-díjas dalszövegíró, rockzenész
1971. felhagy a zenészi pályával, de szövegeket ír az LGT, Presser Gábor, Katona Klári és bátyja dalaihoz

SZTEVANOVIITY ZORÁN Liszt Ferenc-díjas zeneszerző, előadóművész, popénekes. A Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjének kitüntetettje
1973. szólókarrierbe kezd: a Presser Gábor zenéjéhez, öccse által írt szövegeket adva elő

**Kóbor János,
Molnár György,
Benkő László,
Debreceni
Ferenc,
Mihály Tamás**

mez, turné, azaz munka. A gmk-ból 1988 után fokozatosan valamennyien kiszálltak, egyre inkább Frenreisz Károly vitte tovább, és ma gyakorlatilag az ő nevéhez fűződik az Omega Trade Kft. A nyári koncertet is az ő cége szervezi.

Amikor én még kissrác voltam... nos, már akkor működött az első, magyar nyelven éneklő beategyüttes, az Illés. Olyannyira, hogy a '67-es táncdal-fesztiválon már kijelenthették: nem vesz-

nek részt rajta. Silánynak, színvonalatlannak érezték az egészet. Olyannak, amihez nem szabad a nevüket adniuk. Igen ám, de ilyesmit akkoriban nemigen csináltak a könnyűzenében, sőt másutt sem. A kékfényes Szabó László egyenesen a fiatalság rossz szellemének nevezte őket. Mások pedig azt mondták, politizálnak ahelyett, hogy zenélnének.

Tény, hogy ők hordtak először szűr-mellényt, bocskait, meg díszmagyart, és

A MAGYAR IFJÚSÁG SLÁGERLISTÁJA 1969

1. Illés
2. Omega
3. Metró
4. Kovács Kati
5. Aradszky László
6. Zalatnay Sarolta
7. Koncz Zsuzsa
8. Hungária
9. Korda György
- 10-11. Neoton, Tolcsvayék

AZ ÉV DALA 1969. MAGYAR IFJÚSÁG, RITMUSROVAT

1. Régi csibészek – Omega
2. Sárrika – Illés
3. Rock and roll Rézi – Illés
4. Naplemente – Omega
5. Tölcsért csinálók a kezemből – Zalatnay Sarolta
6. Volt egyszer egy lány – Koncz Zsuzsa
7. Ülök egy rózsaszínű kádban – Metró
8. Holdfény '69 – Illés
9. Hull a hó – Kovács Kati
10. Az a sárga liliom – Aradszky László

Ifjúság top 10-es slágerlistájának több mint felét. A zenekarok sorában pedig első az Illés, második az Omega, harmadik Metró. - Évtizedekig rivalizáltunk egymással, a mostani fellépés viszont egyfajta üzenet, miszerint egy platformon is lehet közösen, jól szerepelni – fogalmaz az exmetrós Dusán. A szervezők nyilván arra építettek, hogy számítások szerint

az ország felnőtt lakosságának egyharmada, a negyven év felettiek hetven százaléka vásárolt valamikor Illés-, Metró- és Omega-lemezt. A három zenekar alfabetikus sorrendben egy-egy órás önálló blokkal szerepel, majd a végén egy dalt, még nem tudni, melyiket, közösen is előadnak.

Benkő László szerint mindazonáltal a júniusi buli nem nosztalgiaconcert lesz. – Az ezredforduló lehetőséget ad arra, hogy lezárjuk az előző évezred utolsó évszázadának harminc évét, a beatkorszakot – véli az Omega frontembere. Talán ő is megérzett valamit a Szörényi-Bródy szerzőpáros '67-es figyelmeztetéséből, melyet akkor még a náluk eggyel idősebb korosztálynak címeztek:

„Jobb lesz, ha végre már megérted, az idő lassan-lassan eljár feletted...”

Wolf Géza

Millió wattos fényözön

Bár még eléggé az elején tartanak a koncert megszervezésének, annyit már most tudni lehet, hogy a színpad legalább negyedszáz méter széles és öt emelet magas lesz. Mögötte egy ötven négyzetméteres kivetítő teszi majd remélhetőleg a legtávolabb ülők számára is élvezhetővé az eseményeket. Hogy ebben a hetvenezres stadionban a zene rendesen megszólaljon, egy 200 ezer watt hangteljesítményű berendezést bérelnek. A világítástechnikát nem a megszokott színekavalkádós-diszkós dominancia jellemzi, sokkal inkább az intelligens, komputer vezérelte lámpákra alapozzák. Ezekből a lámpáktól mintegy 200 ezer watt, a hagyományosoktól pedig körülbelül egymillió watt teljesítmény várható. Az energiaigény valahol 2000 amper körül várható. Az elképzelések szerint több közvetítőkocsival és rengeteg kamerával veszik fel a színpadi eseményeket, 32 sávon digitálisan rögzítik a hangot, és – ha már az Omega nevéhez fűződik az első magyar rock bakelitalbum (Trombitás Frédi, 1968), majd az első rock-CD (Platina, 1988), akkor most – DVD-kiadását is tervezik. Az új adathordozó technikai lehetőségeit kihasználva többkamerás videóval, dolby surrounddal rögzítik a koncertet, azaz körsztereóban tálalnak mindent, hogy maradandó koncertélményt lehessen „lemezkonzervként” is hazavinni.

ez sokaknak szemet szúrt az internacionalista időkben. Többször kerültek összeütközésbe a kultúrpolitika irányítóival, sőt Bródy Jánost egy koncerten tett kijelentése miatt egyszer a bíróságra is beidézték. Bródy szövegei alig burkolt, metaforikus társadalomkritikát tartalmaztak, így aztán nem csoda, hogy a zenekar számait még az évtized végén is Csekétől kellett megrendelni Münchenből, mert a Magyar Rádió inkább esztrádot sugárzott Budapestről.

Ennek ellenére, vagy talán éppen ezért Illésék sikere óriási volt. 1966-ban elnyerték az Arany Gitár díjat és az Év beat együttese címet 93 ezer szavazattal. Ugyanekkor az Ezüst Gitár díj a Metróé lett, amelyre 90 ezren voksoltak, a sima Gitár díjra pedig 52 ezer rajongója az Omegát hozta be. Még három év múlva is a három együttes sajátítja ki a Magyar

SZEM

Pletykák
itthonról
és a világból,
film-, videó-,
DVD- és CD-
ajánlók

fülles

Szem-füles

Julia és Mel a nép kedvence

A Peoples Choice Award (a nép választása) idei nyertesei **Julia Roberts** és **Mel Gibson**, kedvenc színész, illetve színész kategóriában. A legközkedveltebb komikus Jim Carrey lett. A PCA egyik sajtó-

tossága, hogy nincsenek jelölések, a megkérdozettek azt a személyt nevezik meg, akit akarnak. Érdekeség, hogy az év legnépszerűbb új sorozatban látható tévés színésze John Goodman lett, annak ellenére, hogy Normal, Ohio című sorozatát hat epizód után le kellett venni a műsorról, mert a nézettségi mutatók a padlóra konyultak. A legnépszerűbb tévés színésznek Drew Careyt választották, a színésznők között pedig Jennifer Aniston végzett a szavazás élén.

Sandra Bullock elmenekült

Sandra Bullock valósággal pánikba esik, ha az egyszerű emberek imádatukról biztosítják őt, és filmsillagként kezelik. Legutóbb is kínos incidens szenvedő alanya volt. Egyik délután be akart térni egy étterembe, ám az éppen zárva volt. Bullock csalódottan kukucskált befelé, mire a személyzet összeszaladt, és beinvitálták a színésznőt, mondván, ha róla van szó, bármikor nyitva vannak. Bullock erre dühösen bevágta magát a kocsijába, és elporzott. Az eset érdekessége még az, hogy mindez a színésznő lakhelyén, a texasi Austinban történt, ahová Sandra azért menekült, mert nem bírta a hollywoodi sztárhisztériát.

Film

102 kiskutya

Rendezte: Kevin Lima
Szereplők: Glen Close, Gérard Dépardieu

Szörnyella De Frász (Glen Close) nem adja meg magát! A hosszú börtönének ugyan látszólag lelkes kutyabaráttá tették, de lelke mélyén ott lapul a régi vágy: egy hatalmas, pöttyös szőrmebunda! Szörnyella – hogy ártatlanságát bizonyítsa – állást vállal egy kutyamenhelyen. Ezzel, még mindig gyanakvó nevelőtisztjét, Chloét is sikerül megtévesztenie. Ám színre lép a szücsök szücsce, a bundák királya: Monseieur Le Nyúz (Gérard Dépardieu) aki arról híres, hogy mindig kihozza a pöttyökből a maximumot. A film néhány szereplőjének azonban merőben más véleménye van. A bundák eredeti tulajdonosai (és segítő társuk, egy kissé tudatzavaros – magát szintén kutyának képzelő – papagáj) szembeszállnak az álnok cselszövővel.

Bemutató: február 15.
InterCom

Szívörvény

Rendezte: Don Roos
Szereplők: Ben Affleck, Gwyneth Paltrow, Tony Goldwyn

A Szívörvény egy nagymenő reklámmenedzser, Buddy Amaral (Ben Affleck) és egy gyermekeit egyedül nevelő anya, Abby Janello (Gwyneth Paltrow) románcát meséli el. Igazából csak egy a közös bennük: mindketten szeretnék magukra találni egy őket ért megrázkódtatás után. Szinte

egymás karjaiba zuhannak, kapcsolatuk egyre mélyebbé válik. Amikor azonban Abby már úgy érzi, második esélyt kapott az életből, rá kell ébrednie, hogy megismerkedésük korántsem oly ártatlanul történt, mint hitte...

Bemutató: február 15.
UIP-Duna

Számkivetett

Rendezte: Robert Zemeckis
Szereplők: Tom Hanks, Helen Hunt, Nick Searcy, Chris Noth, Lari White

Chuck Noland (Tom Hanks) a FedEx alkalmazottja. Munkáját és magánéletét egyaránt szigorú időbeosztáshoz kell igazítania. Felkötött tempójú hivatása a világ legtávolabbi zugaiba szólítja, messzire szíve választottjától, Kellytől (Helen Hunt). A hajszolt életnek, azonban hirtelen vége szakad, amikor egy repülőgép-szerencsétlenség következtében lakatlan szigeten találja magát. Először életében magáról kell gondoskodnia. Chuck hivatásos problémamegoldó, tehát hamar sikerül fizikai fennmaradását biztosítania. Igazi kalandja akkor kezdődik, amikor az elzártság lelki gyötrelmeivel szembesül...

Bemutató: február 8.
UIP-Duna Film

Video

Kettős kockázat

Rendezte: Bruce Beresford
Szereplők: Tommy Lee Jones, Ashley Judd, Bruce Greenwood, Annabeth Gish

Libby Parsonsnek mindene megvan: jóképű, gazdag férje, akit szeret, egy fia, akiért mindketten rajonganak, csodálatos otthona Seattle közelében, és remek barátai, akikre mindig lehet számítani. Idillikus élete azonban hirtelen rémálommá válik, mikor férje, Nick egy romantikus hétvégi vitorlázás során eltűnik a hajó fedélzetéről, és meggyilkolásával Libbyt vádolják. Elítélik, és börtönbe zárják, legjobb barátja pedig eltűnik kisfiával. Libby kideríti, hogy San Franciscóban élnek Nickkel, aki megrendezte saját meggyilkolását, majd új életet kezdett. Egy jogász rabtársa felvilágosítja, hogy amikor szabadon engedik, nyugodt lélekkel megölheti Nicket, akár a Times Square közepén mindenki szeme láttára, hiszen senkit nem lehet kétszer perbe fogni ugyanazért a bűnért.

UIP-Duna

Tolvajtempó

Rendezte: Dominic Sena
Szereplők: Nicolas Cage, Angelina Jolie, Robert Duvall, Vinnie Jones

Minden szakmának megvan a maga sztárjai: ha autótolvajra van szükség, Memphisnél nincs jobb. Gyors, pontos, megbízható. Nem ismer lehetetlent, és nem törődik a sebességkorlátozóval. Ezúttal azonban ő sem hisz benne, hogy sikerülhet. Ötven jól

őrzött luxusautót kell egy nap alatt elkötnie és biztos helyre vezetnie. Nemet mégsem mondhat, mivel megbízója a maffia, aki öcsöcse életével zsarolja. Autós üldözések, cselek és hazugságok, karambolok követik egymást őrült tempóban. Elszabadul a pokol...

InterCom

Galaxy Quest

Rendezte: Dean Parisot
Szereplők: Tim Allen, Sigourney Weaver, Alan Rickman, Tony Shalhoub

A terem zsúfolásig tele űrhajósokkal és űrlényekkel. Mindenki a Protector űrhajó elszánt legénységét várja a színpadra. A színpad mögött – a már rég nem futó, de rajongók körében még mindig hihetetlenül népszerű – Galaxy Quest tévésorozat elfasult szereplői várják, hogy elmondhassák szokott szövegüket, és dedikálják fényképeiket, majd felvegyék gázsijukat, amiből a következő konferenciáig kihúzzák valahogy. Ám a harknizó csepürágók életébe kis változatosságot hoz a másnap. Átsuhannak a világűrön, és a thermiánok űrhajóján találják magukat. Szembe kell szállniuk az öreg „Homárfejjel”. Se szövegkönyv, se rendező és nekik életük legnagyobb alakítását kell hozniuk.

UIP-Duna

DVD

Viharzóna

Rendezte:

Wolfgang Petersen

Szereplők:

George Clooney, Mary Elizabeth

Mastrantonio, Mark Wahlberg

Kilencvenegy őszén, kilencfős legénységével a fedélzetén, kifut az óceánra egy halászhajó. Fedélzetén csupa kipróbált régi tengerész, kemény edzett férfiak, akik sok mindent átéltek már, de korántsem mindent.

Olyan elképesztő erejű viharral találják magukat szembe, amilyen-nel a tengeren töltött évek során még soha. A házmagasságú hullámok között úgy tűnik, semmi esélyük sincs, de Billy Tine kapitány és legénysége nem adja fel. A parton maradt családtagok pedig nem tehetnek mást: csak várnak és reménykednek.

InterCom

CD

Beautiful South: Painting In Red

A dallamos, rádióbarát angol popzene legismeretebb zenekara, kétéves szünet után rukkolt elő hetedik nagylemezével. Az album elkészítésében közreműködött Norman Cook (Fatboy Slim) is. Az eddig eladott nyolcmillió lemez garancia lehet arra, hogy a csapat sikere csak tovább fokozódik az új albummal.

Universal

Kozmix: Angyal

Az egyik legsikeresebb hazai popduó legújabb stúdióalbuma, amelynek elkészítéséhez Hozso és Lala rengeteg időt töltött a hangszerek és a keverőpult mögött. Az eredmény nem is maradt el, ismét több slágergyanús szerzeményt hoztak össze. A címadó dalnak egyébként az angol nyelvű verziója is elkészült, s ezt először egy brazil fesztiválon mutatták be.

Universal

Gagyimami

Rendezte:

Raja Gosnell

Szereplők:

Martin Lawrence,

Paul Giamatti,

Terrence Howard

Az FBI különleges ügynökeinek mindent ki kell bírniuk. Malcolm Turner nemrég számolt le a távol-keleti maffiával, és máris újabb bevetésre indul: de ilyen meleg helyzetben még ő sem volt soha. Azt, hogy a siker érdekében egy körözött bűnöző mennyasszonyával kell egy fedél alá költöznie, kifejezetten élvezi. Még azt is vállalja, hogy

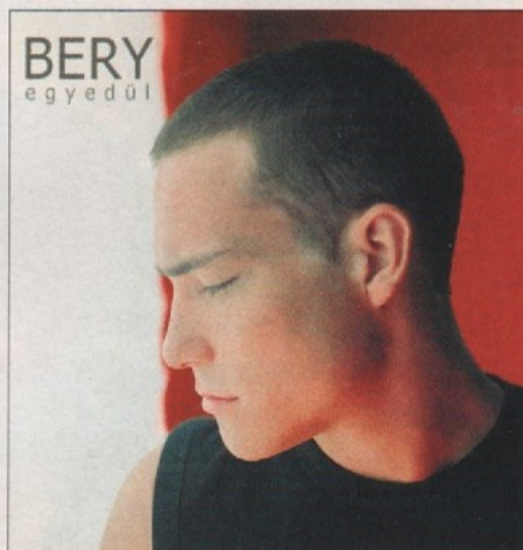
áruhát kell öltenie, de az már az ő gyomrát is megfekszi, hogy egy kétszáz kilós és nagyszájú nagymamának kell kiadnia magát. A bankrabló jegyese csak azt nem érti, hogy a rég látott nagyi, miért akar vele mindenáron egy ágyban aludni.

InterCom

Bery: Egyedül

Az egykori pufók, szemüveges fiúcska lányok ezreit hódította meg dalaival s jól irányzott pillantásaival. Postafiókjá csordultig telt szerelmes levelekkel, fellépésein ujjongva ünneplik az ifjú sztárt. Egyedül című albuma számos nagyszerű dalt tartalmaz, így az Édes érintést, vagy a lemez címadó dalát, melyet a Jazz+Az-ból ismert Váczi Eszterrel énekel.

EMI

Blink 182

A Blink 182 sorra nyeri a különböző zenei díjakat. Az egyik legnagyobb elismerést az MTV-től kapták, de maguk helyett, három törpenövésű „dublőrjüket” küldték el a díjátadó gálára. Hatalmas sikerű világtornéjukkal, és több mint ötmillió eladott lemezzel a hátuk mögött, az ügyeletes polgárpukkasztók most egy DVD-t jelentettek meg. Lendületes zene, sok-sok humoros, s néha kissé bizarr filmkockákkal dúsítva. Ez a Blink 182.

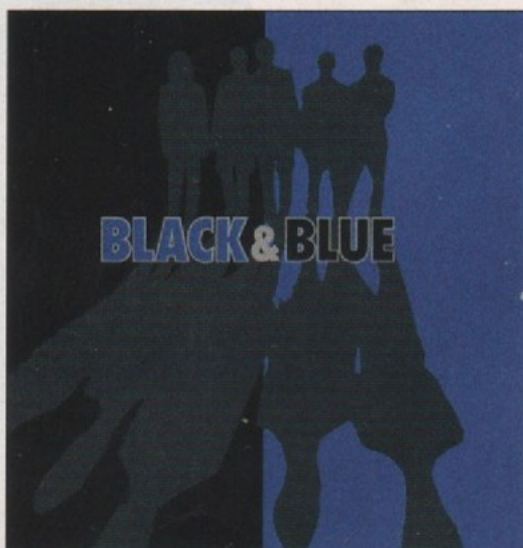
Universal

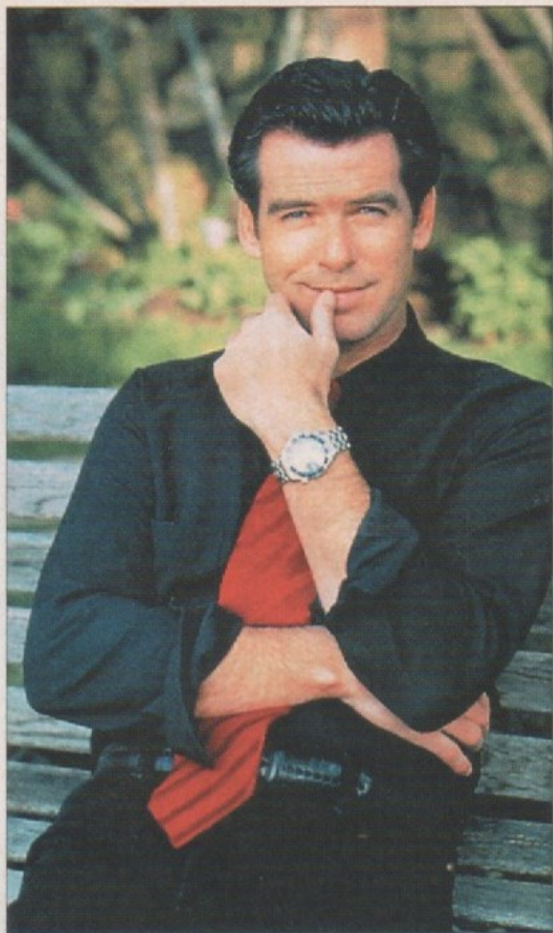
Backstreet Boys: Black and Blue

A világ jelenleg legnépszerűbb zenekara, egy fantasztikus új albummal rukkolt elő, amelyről a Shape Of My Heart című dal, a rádió- és tévéállomások legtöbbet játszott slágerévé vált az elmúlt hetekben. Nem nehéz megjósolni, hogy ez az album, az eddigi lemezeikhez hasonlóan, több millió példányban fog elkelni világszerte. És a lányrajongók tán még azt is megbocsátják, hogy a fiúk tavaly sorban megnősültek.

EMI

Az ír származású **Pierce Brosnan**, a New York-i ENSZ-székházban találkozott Kofi Annan főtitkárral, hogy arról tárgyaljanak, miként tud a világhírű színművész bekapcsolódni a szervezet munkájába. A politikus szerint, James Bond alakítója, Michael Douglashez hasonlóan remek szónok lehetne a fegyverellenes kampánynak. Brosnan még nem döntött, hogy milyen témában venne részt szívesen, de azt máris elárulta, hogy le van nyűgözve a felkéréstől.

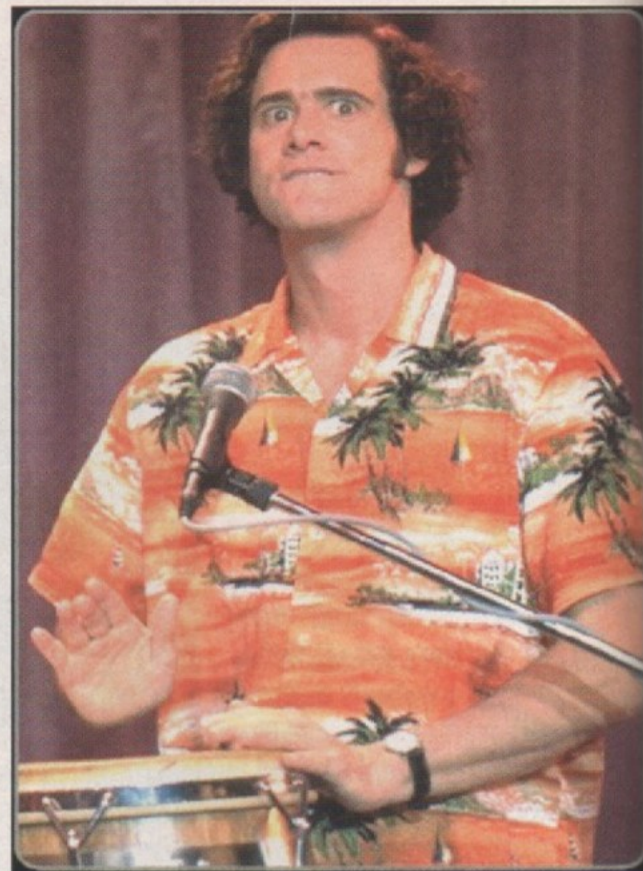
Janet Jacksont zsarolja a férje

Titkos lesbinek titulálja **Janet Jacksont** a férje, Rene Elizondo. Az „ex” kilátásba helyezte: ha válásuk során nem kap huszonkétmillió dollárt, az énekesnő kilencvenmillió dolláros vagyonából, mindent kitalál róla. Elizondo szerint Jackson titkos lesbikus, és erről igencsak bőségesen értekezik majd az évtizedes házasságukról írott könyvében. A művet akkor szándékozik kiadni, ha Janet nem fizet. Az énekesnő most nagy bajban van, mert ha férje valóban megkezdte hadjáratát ellene, rajta marad a lesbikusság bélyege, és ez rossz ajánlólevél a könnyűzene világában.

Jim nem akart frigyre lépni

Jim Carrey végre közölte a nagyvilággal, miért rúgta ki barátnőjét, Renée Zellwegert. Az ok igen egyszerű: Renée mindenáron azt akarta, hogy házasodjanak össze, ő pedig – mivel már kétszer elvált – harmadszor nem akart kockáztatni. Minthogy első házasságából van már egy kamaszlánya, a közös gyereket sem szorgalmazta. Amikor Renée ultimátumot nyújtott be neki, Carrey úgy döntött, legjobb lesz, ha befejezik a dolgot. Bennfentesek amúgy sem jósoltak nagy jövőt a kapcsolatnak, mivel Renée-t szélsőséges hangulatváltozások jellemzik, Jim pedig egyenesen mániás depressziós.

Bruce Willis a legjobb fej

Richard Gere a legkedvesebb hollywoodi színész, míg **Bruce Willis** a legjobb fej – ez derül ki abból a felmérésből, amelyet a filmes stábtalálkozó körében végzett egy amerikai szaklap. A férfikollégákkal ellentétben, a színésznők jóval kevésbé bizonyultak népszerűnek. Gwyneth Paltrow-ról úgy vélekednek a szakmabeliek, hogy megjátssza magát, mint egy primadonna, Sharon Stone egyszerűen kiállhatatlan, Melanie Griffith pedig nem más, mint egy kollagénnel kitömött szatyor.

Madonna megint terhes?

Azt állítja egy skót jós, aki korábban megjövendölte Diana halálát és pontosan eltalálta Vilmos herceg születésének dátumát is, hogy a nemrégiben férjhez ment **Madonna** ismét anyai örömei elé néz. A gyermek ráadásul a december 22-i esküvő éjszakáján fogant. A jós, bizonyos Swein MacDonald szerint Madonna és Guy Ritchie hosszú, boldog házasság elé néznek, mert kapcsolatuk szilárd alapokon nyugszik.

Klikk-totó játékunkra több ezer megfejtés érkezett, és több száz megfejtőnk mindhárom játékszelvényt hibátlanul töltötte ki! Januárban megtartott sorsolásunkon közülük húztuk ki szerencsés nyerteseinket. Köszönjük minden játékos kedvű olvasónknak a részvételt és valamennyi nyertesünknek ezúton gratulálunk! A nyerteseket a nyereményátadás helyéről és időpontjáról postai úton értesítjük!

Multimédiás számítógép 17" monitorral: Hart József (Székesfehérvár)

Számítógép 15" monitorral: Garbacz József (Budapest)

PSION REVO Plus Palmtop: Alföldi Anikó (Kiskunlacháza)

Analóg műholdvevő szett: Dósa Katalin (Verőce)

Analóg műholdvevő szett: Kis Tóth Marianna (Budapest)

Analóg műholdvevő szett: Simon Zsolt (Körmend)

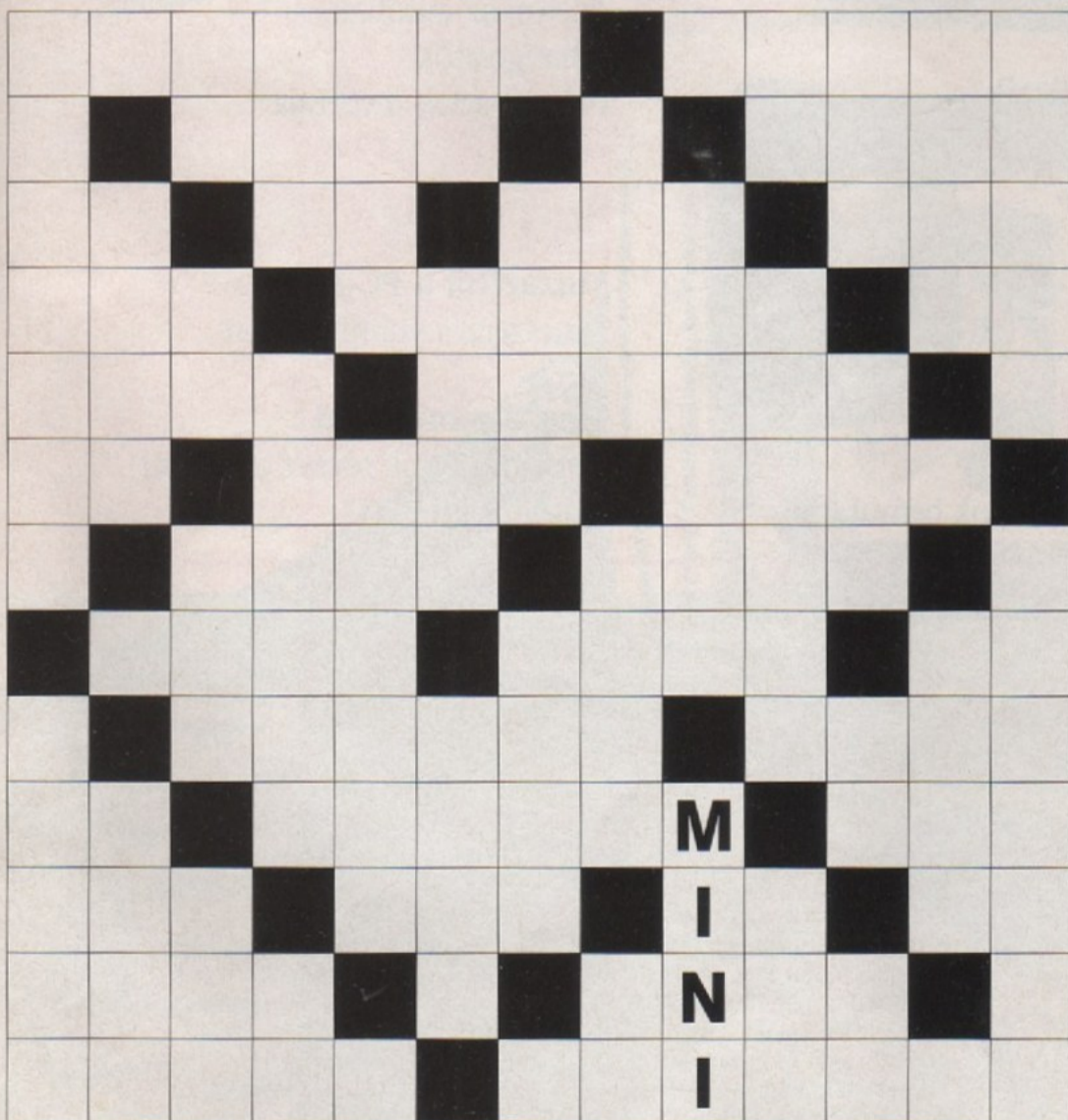
CD-ROM:

Balogh László (Balassagyarmat), **Barcsik Kálmán** (Paloznak), **Bátor Lászlóné** (Kiskunlacháza), **Bere Gábor ifj.** (Gyula), **Csontos Annabella** (Sárvár), **Deák Gabriella Hajnalka** (Miskolc), **Dömötör László** (Zalaegerszeg), **Erdősi Józsefné** (Veszprém), **Fejszés Lajos** (Tatabánya), **Ferenc Judit** (Hevesaranyos), **Gergely Attila** (Dorog), **Grónás Gyöngyvér** (Budaörs), **Gyuricza Árpád** (Bajna), **Halász Zoltán** (Zalaegerszeg), **Kardos Zoltán** (Budapest), **Kiss Csaba** (Sóly), **Koroknai Zoltán** (Balmazújváros), **Lakos Csilla** (Tatabánya), **Molnár Anitta** (Hajdúszoboszló), **Németh Mórió Alfonz** (Szigetszentmiklós), **Némethné Véber Alexandra** (Környe), **Paulenka Szilvia** (Domoszló), **Perei Zsuzsanna** (Békés), **Regősi Ádámné** (Tatabánya), **Sárközi László** (Győr), **Szászfai László** (Budapest), **Szigeti László** (Széchenyi), **Szőnye Zsolt** (Szombathely), **Tribl Imréné** (Soltvadkert), **Vizsy Kornélia** (Zalaegerszeg).

Féléves Klikk magazin-előfizetés:

Angyalné Kovács Anikó (Szeged), **Arany Csilla dr.** (Budapest), **Csorba Lajos** (Kiskunhalas), **Gál Mihályné** (Budapest), **Gergely Zoltán** (Gyomaendrőd), **Kriston Péter** (Miskolc), **Magyari Éva** (Pókaszepetk), **Simon Sándor** (Nyíregyháza), **Szerémi Sándor** (Szombathely), **Vadon Zsolt** (Budapest).

Ráadás egy csattanó

Winston Churchillt, a kiemelkedő brit politikust egy állófogadáson körbevették az újságírók. Egyikük megkérdezte az – akkor már kilencvenedik éve körül járó – egykori miniszterelnöktől: mi a hosszú élet titka. Mit tanácsolna azoknak, akik hozzá hasonlóan igen magas életkort kívánnának megélni? Churchill láthatóan meghökkent a kérdés hallatán. Hosszú másodpercekig töprengett mielőtt megszólalt. Végigtekintett magán: egyik kezében whiskyspohár, másikban az elmaradhatatlan szivar, pocakja is tekintélyt parancsoló, hiszen sohasem vetette meg a jó falatokat. Tanácsátlanul felvonta szemöldökét, s néhány pillanatig a múltján merengett. Angol-búr háború, első és második világháború, gazdasági világválság... tele volt stresszhelyzetekkel. Valamit pedig mondani kéne, mert egyre feszültebb a csend. Hirtelen felragyogott az arca, szemét hamiskásan összeszevonta, s szája szegletében is megjelent a jól ismert csibészes mosoly. Amennyiben a közölt szavakat és betűcsoportokat helyesen írják be a rejtvényhálóba, a maradék három szót pedig megfelelő sorrendbe állítják, megtudhatják a Churchill által adott választ, az anekdota csattanóját.

Kétbetűsek: ÁG, ÁL, ÉI, IP, KT, LÁ, LH, MG, MI, NM, NT, TA, TE, TÓ, TZ, VA

Hárombetűsek: BÉR, DEM, IRÁ, IRT, LÁB, LEL, NŐS, PER, TÚL, TUZ, YEN, ZAI

Négybetűsek: ÁRIA, BÖRÉ, CIGI, COSE, CSAK, DANA, DIRI, ÉLÉT, ÉNEK, GÁLA, GANZ, GONÓ, ILMA, KARA, KELT, KIÚT, KLUB, KMER, LEÉG, LÉHA, MINI, NACI, TELE, TRAM, VERT

Ötbetűsek: EMLÉK, KALAP, KARÓN, KLIKK, SEMMI, SPORT

Hatbetűsek: ACÉLOZ, ADALÉK, AKAROM, INTHET, KELNEM, MÉHKAS, MORGÓK, SOLTIN

Hétbetűsek: KIIRTJA, LENYITÓ, LŐÁLLÁS, PARÁZNA

A januári számunkban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: ... NINCS ELŐL EG. A helyes megfejtést beküldők közül Harry Potter-könyvet nyert:

Angyal László (Budapest), **Bagaméry Csilla** (Budapest), **Bernáth Éva** (Gödöllő), **Bíró Zsolt** (Nyírmada), **Joó Lajos** (Kistarcsa), **Kelemen Judit** (Hosszúhetény), **Molnár Zsolt** (Eger), **Nagy Árpád** (Balatonboglár), **Sas Nikolett** (Eger), **Szágos Zoltánné** (Dunavecse).

A megfejtéseket 2001. február 19-ig a lapunkhoz mellékelt levelezőlapunkon kérjük beküldeni. A helyes megfejtést beküldők között Klikk-ajándéktárgyakat sorsolunk ki.

Előzetes

Álláskereső

A nagy karrier lehetősége.
Állásajánlatok a világhálón

Mit kíván a magyar nemzet?

Szavazás,
közvélemény-
kutatás,
eredmények a netről

Levelezőprogramok

Ingyenes e-mail-programok bemutatása

Véssük lemezre!

CD-író programok ismertetése,
ingyenes letöltési lehetőségek

Fortélyok

Készítsünk saját weblapot!

A telefon

Egyénre szabott
mobilok

Ajándékozási
ötletek minden
korosztálynak

Spóroljuk meg
a büntetést!

Telefon az autóban.
Kihangosítók
és head-setek mustrája

Hang és kép

Mozarttól a PC-ig
Zeneszerzés számítógépen

Tévé a monitoron

Hogyan tudjuk tévévé alakítani
számítógépünket?

Az ember

Mondd, hogy csúíz!

Liptai Claudia klikkel velünk

A háló

Adóbevallás

Csökkenthetjük adónkat?

Kérjünk segítséget az internetről!

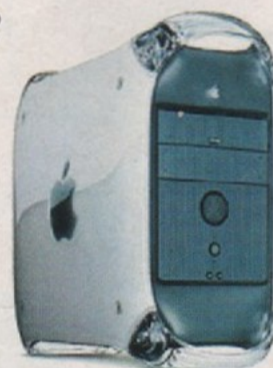
A gép

Az idő pénz

Modemvásárlási tanácsok

Ki mire esküszik?

PC-guruk,
Amiga-hívők,
Macintosh-
mániások.

A program

Összenyomva

Tömörítőprogramok bemutatása

A szerkesztőség:

Főszerkesztő: **Sütő Kálmán**. Felelős szerkesztő: **Várlaki Tibor**.
Olvasószerkesztő: **Hegedűs Sándor**. Rozavetők: **Bánhegyesi Zoltán**
(A háló, A gép, A program, Fortélyok), **Zolnai Balázs** (A telefon),
Udvarhelyi Tibor (Hang & Kép). Képszerkesztő: **Pető Zsuzsa**.
Művészeti szerkesztő: **Hamar Ildikó**. Korrektor: **Wéber Krisztina**.
Webszerkesztő: **Szabó Viktor**. Szerkesztőségi asszisztens: **Mura Eszter**.
A szerkesztőség címe: 1139 Budapest, Hajdú u. 42-44. Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210. Telefon/fax: 340-3785
E-mail címünk: klikk@vogel.hu

A kiadó:

Kiadja a Vogel Publishing Kft., a Magyar Terjesztés-ellenőrző Szövetség
(MATESZ) tagja.
A kiadásért felel: **Ivanov Péter** ügyvezető igazgató. Telefon/fax: 350-8731
Lapigazgató: **Ali Mehdi**. Telefon/fax: 350-8731
Titkárságvezető: **Szalay Zsóka**. Telefon/Fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel:

Vogel Publishing Reklámiroda. Üzletkötők: **Czétényi Zsolt**, **Czidor Rózsa**,
Kálnoki Kis Emese, **Szabóné Véghelyi Anna**. Levelezési cím: 1300 Budapest
3., Pf. 210. Telefon/fax: (36-1) 350-8041 Hirdetési marketing: **Oláh Gabriella**
Telefon/fax: 350-8004

Terjesztés:

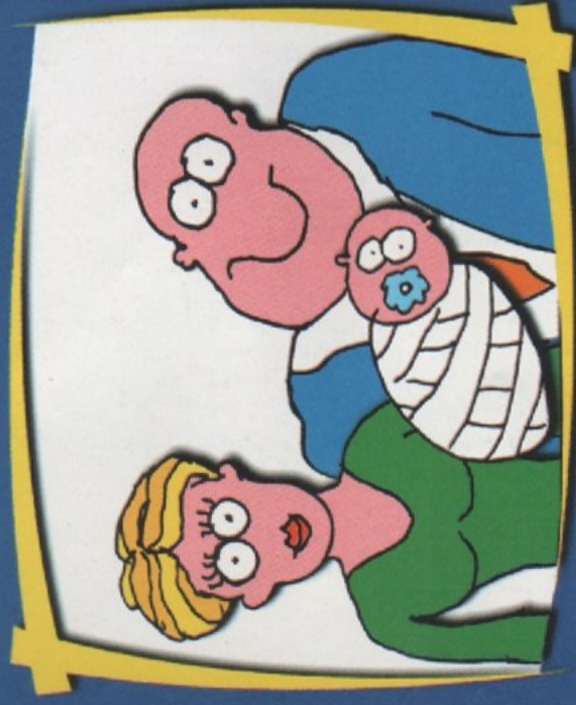
Terjeszti a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt. és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
regionális részvénytársaságai. Terjesztési marketing: **Fehér Ildikó**, **Kerbolt Pál**
Telefon: (36-1) 349-4768 E-mail: terjesztes@vogel.hu
Megjelenik havonta, ára 396 Ft.
Előfizethető megrendelőlevélben a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest.
Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210 Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj egész évre (12 szám): 3792 Ft, fél évre: 1896 Ft
(20% kedvezmény).
Előfizethető továbbá a hírlapkézbesítőknél és a Hírlapelőfizetési Irodában
(Bp., Lehel út 10/A. Levélcím: HELIR, Bp. 1900)
Átutalással a HELIR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül
Budapesten a Magyar Posta Rt. LHI kerületi Ügyfélszolgálati Irodáin,
vidéken a Postahivatalokban.
A tördelés a Klikk szerkesztőségében készült.
Montírozás és nyomás: Offset és Játékkártya Nyomda Rt.
A magazin e havi száma 50 000 példányban készült.
Copyright by **Klikk**, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.
A közölt cikkek fordítása, utánnomása, sokszorosítása és adatrendszerben
való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket
szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 1586-4464

 VOGEL

viaNovo.hu digitális Fotógaléria

Fotózz!

12 óra 00 perc
Boston

Készíts saját fotóalbumot
a viaNovo Fotógalériában!

12 óra 03 perc

Küldd el fotóidat
e-mailként, képeplapként!

12 óra 04 perc

12 óra 06 perc
Budapest

EGYSZERŰ ÉS GYORS

www.vianovo.hu/fotogaleria

sponsored by

invent